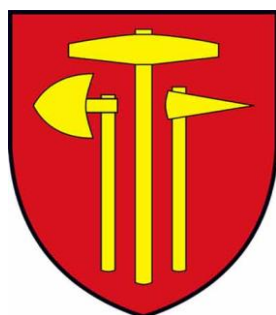

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNI NA LATA 2011-2020

**Opracowanie:
Urząd Miasta Bochnia**

Bochnia, wrzesień 2011 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
1.1. Przesłanki skłaniające do aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia	3
1.2. Ocena realizacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta	6
II. POZYCJA WYJŚCIOWA	9
2.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA	9
2.1.1. Historia.....	9
2.1.2. Powierzchnia i liczba ludności.....	14
2.1.3. Położenie geograficzne oraz środowisko naturalne	14
2.2. DEMOGRAFIA	17
2.2.1. Liczba ludności	17
2.3. ZASOBY MIESZKANIOWE	24
2.4. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	27
2.5. RYNEK PRACY	36
2.5.1. Liczba osób pracujących.....	36
2.5.2. Powiązania funkcjonalne Bochni – dojazdy do pracy	39
2.5.3. Bezrobocie	44
2.6. OŚWIATA, KULTURA I SPORT	55
2.6.1. Infrastruktura sportowa i edukacyjna.....	55
2.6.2. Infrastruktura kulturalna	62
2.6.3. Infrastruktura turystyczna.	65
2.7. OCHRONA ZDROWIA I POLITYKA SPOŁECZNA	70
2.7.1. Zdrowie	70
2.7.2. Pomoc społeczna.....	74
2.8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	79
2.8.1. Policja	79
2.8.2. Straż Miejska.....	88
2.8.3. Straż Pożarna.....	89
2.9. GOSPODARKA PRZESTRZENNA	93
2.10. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA	94
2.10.1. Komunikacja.....	94
2.10.2. Ujęcia wody i sieć wodociągowa.....	97
2.10.3. Sieć kanalizacyjna.....	98
2.10.4. Gospodarka odpadami.....	102
2.10.5. Ciepłownictwo	104
2.11. BUDŻET MIASTA.....	109
III. WYNIKI ANKIET	117
IV. PRZEBIEG PROCESU PLANOWANIA.....	135
V. ANALIZA SWOT DLA GMINY MIASTA BOCHNI.....	139
VI. MISJA GMINY MIASTA BOCHNIA	147
VII. PLAN OPERACYJNY DLA STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNI	148
VIII. POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2011-2020	168
IX. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNIA.....	172
9.1. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	172
9.2. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNIA ORAZ ŹRÓDŁA JEJ FINANSOWANIA	174
9.3. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE STRATEGII	174
X. SPIS TABEL	182
XI. SPIS WYKRESÓW	184

I. WSTĘP

1.1. Przesłanki skłaniające do aktualizacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia

Przesłanki formalne

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Bochni na lata 2007 – 2015 została przyjęta przez Radę Miasta stosowną uchwałą w czerwcu 2006 r., jest więc dokumentem stosunkowo nowym – dokumentem, którego realizacja była po raz pierwszy przedmiotem oceny w roku 2008. W piątym roku realizacji Strategii brak jest przesłanek, które uzasadniałyby decyzję o odrzuceniu bądź gruntownym zakwestionowaniu przyjętej w tym dokumencie misji i celów strategicznych rozwoju Bochni. Przemawiają za tym następujące argumenty:

- a) strategia rozwoju jako nadrzędny dokument samorządu gminnego, oddziałujący i wyznaczający ramy dla zróżnicowanych inicjatyw powinna mieć możliwie **stabilny i trwały charakter**;
- b) obowiązująca Strategia została opracowana w szerokim **procesie partycypacji społecznej i uzgodnień z partnerami samorządu**, stanowiąc konsensus w przedmiocie wizji rozwoju miasta w perspektywie średniookresowej;
- c) decyzji o podjęciu prac nad obowiązującą Strategią – poza względami formalnymi – towarzyszyło przekonanie o konieczności **zdefiniowania priorytetów polityki rozwoju miasta** w kontekście **nowych aspiracji i oczekiwań**, ale również **uwarunkowań zewnętrznych**, wynikających w szczególności z realiów i dotychczasowych doświadczeń członkostwa w Unii Europejskiej;
- d) aktualna Strategia została opracowana z uwzględnieniem redefinicji zasad polityki samorządu gminnego, takich jak: partnerstwo, strategiczne zarządzanie rozwojem, programowa autonomia strategii oraz zrównoważony rozwój w wymiarze społecznym, przestrzennym i środowiskowym; w okresie minionych pięciu lat od zakończenia prac nad projektem Strategii **nie zostały zidentyfikowane tendencje zmierzające do jej gruntownego zakwestionowania bądź rewizji**.

Ponadto racjonalne zarządzanie polityką rozwoju powinno opierać się na „kroczącym” planowaniu strategicznym, co w konsekwencji uzasadnia potrzebę okresowego przeglądu realizacji przyjętych celów oraz możliwą ich aktualizację. Uznając, że w okresie, który upłynął od zakończenia prac nad Strategią, zarówno w otoczeniu zewnętrznym, jak i w relacjach wewnątrz gminy zaszły realne zmiany wpływające na rozwój miasta, władze

samorządowe miasta za zasadne i właściwe uznały przeprowadzenie aktualizacji tego dokumentu.

Przesłanki wynikające ze zmian w sferze realnej

W sferze rzeczywistych procesów i zjawisk, wpływających na rozwój Bochni zidentyfikować można szereg przesłanek oraz czynników potwierdzających zasadność i potrzebę przeglądu Strategii oraz jej aktualizacji. W dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości – o rozwoju w coraz większym stopniu decydują zarówno **indywidualne aspiracje i kreatywność mieszkańców**, jak i **procesy toczące się w przestrzeni wolnorynkowej gospodarki**, w niewielkim stopniu zależne od interwencji polityk publicznych. Wszystkie te czynniki pośrednio lub bezpośrednio wpływają na efekty gospodarcze i sytuację rynku pracy, a także warunki i jakość życia – i z tego punktu widzenia wymagają analizy w kontekście aktualizacji strategii rozwoju.

Konsekwencje i wpływ globalnych kryzysów finansowych

Analizę skutków kryzysu należy rozpatrywać w skali regionów i zastanowić się, w jakich województwach największą rolę odgrywają branże zagrożone kryzysem. Ze względu na wielkość potencjału gospodarczego i dywersyfikację strukturalną, w tym duży zróżnicowany sektor usług dla firm i konsumentów, wydaje się, że regiony metropolitalne są najbardziej odporne na kryzys pojedynczych branż. Z danych służb statystycznych oraz z prognoz analityków wynika, że poza sektorem finansowym i bankowym do najbardziej wrażliwych na kryzys branż zaliczają się: budownictwo i nieruchomości, przemysł samochodowy, elektronika i telekomunikacja, transport, a także hutnictwo, meblarstwo, przemysł chemiczny. Z perspektywy strukturalnej odporności na kryzys Małopolska zajmuje pozycje średnie: nie figuruje na mapie regionów potencjalnie wolnych od skutków kryzysu, a jednocześnie nie jest wymieniana wśród regionów najbardziej zagrożonych jego wpływem. Niezależnie od rzeczywistego przebiegu kryzysu, należy uznać, iż w pewnych warunkach zjawisko to może mieć znaczenie „oczyszczające” – eliminując mniej konkurencyjne podmioty gospodarcze.

Kryzys może zmienić siłę gospodarczą poszczególnych układów terytorialnych i wpłynąć na ich konkurencyjność. Rozważania na temat struktury globalnej gospodarki pokryzysowej są jednak obarczone ryzykiem. Wskazuje się, że nowa „zielona rewolucja” może stać się najpoważniejszym impulsem rozwojowym po przełamaniu recesji. Rewolucja ta będzie oparta na nowych technologiach produkowania i wykorzystywania energii, a wiodącą rolę

w tym modelu rozwoju będą pełniły gospodarki o najwyższej zdolności innowacyjnej. Analiza wariantów przebiegu kryzysu w skali światowej, a także jego rozkładu regionalnego, wskazuje, że gospodarki i regiony o zdywersyfikowanej strukturze społeczno – gospodarczej i o wysokiej zdolności innowacyjnej mogą wychodzić z kryzysu relatywnie wzmocnione nawet, jeżeli jest to związane z ponoszeniem stosunkowo większych strat w wyniku recesji i załamania gospodarczego.

1.2. Ocena realizacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Bochni na lata 2007 - 2015 została przyjęta Uchwałą Nr XLV/435/06 Rady Miejskiej w Bochni z dnia 29 czerwca 2006 roku. Dokument ten wyznaczył kierunki rozwoju miasta w perspektywie średniookresowej. Zdefiniowano główne cele strategiczne oraz zadania mające realizować cele w ramach Planu Operacyjnego dla Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochni na lata 2007 – 2015.

Realizując założenia sposobu wdrażania Strategii, na XXIII Sesji Rady Miejskiej w Bochni, która odbyła się 28 sierpnia 2008 r. przedstawiono Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochni na lata 2007 – 2015. Radni nie zgłosili uwag do przedstawionego dokumentu.

Z bilansu realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochni na lata 2007 – 2015 wykonanego dla czterech lat obowiązywania Strategii wynika, że łącznie podjęto realizację lub zrealizowano 49 spośród 62 zadań przyjętych dla celów operacyjnych i strategicznych określonych w dokumencie. W ramach celu strategicznego 1. wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta podjęto realizację lub zrealizowano 8 na 12 zdefiniowanych zadań. W ramach celu strategicznego 2. podniesienie jakości życia mieszkańców podjęto realizację lub zrealizowano 33 na 38 zadań określonych w Strategii. W ramach celu strategicznego 3. podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego podjęto realizację lub zrealizowano 8 na 12 zadań zapisanych w dokumencie strategicznym.

Analizując wyniki wykonanego bilansu, należy zwrócić uwagę na zrównoważony sposób realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochni na lata 2007 – 2015 we wszystkich trzech zdefiniowanych kierunkach rozwoju tj.: rozwój gospodarczy miasta, rozwój społeczny i jakość życia mieszkańców, wzrost atrakcyjności turystycznej miasta.

Śledząc wyniki bilansu należy mieć także świadomość, że został on wykonany dla czteroletniego okresu realizacji Strategii, podczas kiedy część zadań zapisanych w dokumencie otrzymało horyzont czasowy wykraczający poza rok 2010, co rzutuje na ogólny stopień realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochni na lata 2007 – 2015.

Bilans szczegółowy stopnia realizacji Strategii na poziomie kierunków rozwoju, celów strategicznych i celów operacyjnych ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela 1 Stopień realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia, stan na 31.12.2010 r.

KIERUNEK ROZWOJU/CEL STRATEGICZNY/CELE OPERACYJNE	zadania					
	ogółem	Zadania ciągle		zrealizowane	podjęte	niepodjęte
		podjęte	niepodjęte			
OGÓLEM	62	32	0	6	11	13
I. ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA						
1. wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta	12	3	0	1	4	4
1.1. poprawa rozwiązań komunikacyjnych w mieście	6	1	0	1	2	2
1.2. Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości	2	1	0	0	0	1
1.3. przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do miasta	4	1			2	1
II. ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW						
2. podniesienie jakości życia mieszkańców	38	26	0	1	6	5
2.1. rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia	3	0	0		3	0
2.2. integrująca polityka społeczna	4	2	0	1	0	1
2.3. poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	5	3	0	0	1	1
2.4. wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego	3	2	0	0	0	1
2.5. rozwój społeczeństwa informacyjnego	3	2	0	0	1	0
2.6. czyste i bezpieczne środowisko przyrodnicze	4	4	0	0	0	0
2.7. rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	5	2	0	0	1	2
2.8. poprawa jakości usług edukacyjnych	4	4	0	0	0	0
2.9. rozwój budownictwa mieszkaniowego i poprawa efektywności gospodarowania istniejącymi zasobami komunalnymi	3	3	0	0	0	0
2.10. podniesienie jakości usług publicznych	2	2	0	0	0	0
2.11. pielęgnowanie i budowanie poczucia przynależności lokalnej	2	2	0	0	0	0
III. WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA						
3. podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego	12	3	0	4	1	4
3.1. rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	5	1	0	2	0	2
3.2. opieka nad dziedzictwem kulturowym miasta	2	0	0	0	1	1
3.3. utworzenie spójnego systemu promocji i informacji turystycznej	2	0	0	2	0	0
3.4. tworzenie ofert turystyczno-rekreacyjnych, uzdrowiskowych i kulturalnych dla turystów i mieszkańców Bochni	3	2	0	0	0	1

Analiza wykonanego bilansu wskazała na zasadniczy powód, który w procesie wdrażania Strategii przyczynił się do takiego poziomu realizacji lub niepodjęcia części zadań w ramach przyjętych kierunków rozwoju, a mianowicie ograniczony wpływ administracji samorządowej rozumianej jako urząd miasta i podległe mu jednostki, bezpośrednio odpowiedzialne za proces wdrażania Strategii na realizację znaczącego zakresu zadań ujętych w dokumencie a wykraczających poza sferę kompetencji samorządu gminnego. Zaliczają się do nich w szczególności:

- zadania wymagające rozwiązań systemowych na poziomie centralnym (np. w zakresie rozwoju systemów telekomunikacyjnych),
- zadania realizowane lub wymagające współrealizacji centralnych i regionalnych urzędów administracji rozumianej jako Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg wojewódzkich,
- zadania należące do właściwości jednostek samorządu powiatowego (np. w zakresie szkolnictwa ponadgimnazjalnego, bezpieczeństwa, czy też dotyczące działalności powiatowych urzędów pracy itp.),
- zadania, których realizacja jest uwarunkowana zainteresowaniem i potencjałem przedsiębiorców (np. związane z przemysłem czasu wolnego),
- zadania, których realizacja jest zależna od woli i zainteresowania mieszkańców miasta, szczególnie w zakresie ochrony środowiska (ze względu na brak środków w postaci zachęt ekonomicznych, np. budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, usuwanie azbestu, zmiana sposobu ogrzewania z węglowego na ekologiczne).

II. POZYCJA WYJŚCIOWA

2.1.. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

2.1.1. Historia

Bochnia jest najstarszym miastem w obecnej Małopolsce. Najstarsza zachowana informacja pisana o Bochni z 1198 r. znajduje się w dokumencie patriarchy jerozolimskiego Monachusa, potwierdzającym nadanie przez rycerza Mikorę Gryfitę - wśród innych dóbr – „sal de Bohegna” - soli z Bochni klasztorowi Bożogrobców z Miechowa.

W 1248 r. w Bochni dokonano pierwszego na ziemiach polskich odkrycia soli kamiennej. Uruchomienie wydobywania na skalę przemysłową nastąpiło w roku 1251. W dwa lata później zapewne ze względu na profity płynące z kopalni, książę Bolesław Wstydlawy wydał w Korczynie - 27 lutego 1253 roku - akt lokacyjny miasta Bochni z licznymi przywilejami; miasto otrzymało polską nazwę Bochnia, choć w akcie lokacyjnym wymieniono również niemiecką nazwę osady Salzberg - Solna Góra (góra - ówczesna nazwa szybu), a to ze względu na zamieszkujących wówczas w Bochni licznych przybyszów ze Śląska.

Kopalnia przez wieki dawała utrzymanie mieszkańcom miasta i okolicznych miejscowości. W nadziei na dostatnie życie przybywali tu przybysze z odległych miast a także z zagranicy. To właśnie Żupie zawdzięcza swój prężny rozwój bocheńskie rzemiosło, wytwarzające wyroby na jej potrzeby; pierwszy cech powstał w 1316 r., w latach największej świetności miasta było ich 13.

Dzięki korzystnemu położeniu miasta przy szlakach handlowych z Zachodu Europy na Ruś i do Azji Mniejszej oraz z Węgier nad Morze Bałtyckie, Bochnia została włączona w międzynarodową wymianę handlową, stając się ważnym ośrodkiem tranzytowym. Wzrostowi zamożności Bochni i jej mieszkańców sprzyjały liczne przywileje książęce i królewskie. W przywileju Bolesława Wstydlawego otrzymała Bochnia uprawnienia, jakich nie miało wówczas żadne miasto w Polsce. Poszerzyli je jeszcze Władysław Łokietek i Kazimierz Wielki, któremu Bochnia zawdzięcza największy rozkwit. Za jego panowania wzniesiono ratusz, mury obronne, w 1357 r. powstał szpital - przytułek dla górników, jeden z pierwszych na ziemiach polskich. Co najważniejsze, Król Kazimierz Wielki w 1368 r. unormował stosunki prawne kopalni. O wysokim poziomie życia w Bochni świadczyć może fakt, iż już w XV wieku miasto posiadało wodociąg miejski (tzw. rurmus).

Okres największego rozwoju Bochni przypada na XIV - XVI wiek. Zaliczano ją wówczas obok Krakowa i Sandomierza do największych miast Małopolski. W wieku XV Bochnia wchodziła w skład Sądu Sześciu Miast Prawa Niemieckiego.

Dobrobytowi towarzyszył także rozwój kulturalny. W średniowieczu i odrodzeniu tworzyli w Bochni liczni malarze, rzeźbiarze, literaci zatrudniani na miejscu bądź na zamku w pobliskim Wiśniczu. Od XV wieku działała w Bochni szkoła miejska, ściśle związana z uniwersytetem krakowskim. Od XVII w. miasto słynęło z cudownego obrazu maryjnego w kościele dominikanów, do którego pielgrzymowali mieszkańcy Małopolski, Śląska, Spiszu i Orawy; działał także klasztor bernardynów.

Wszystkie te świadectwa świetności Bochni i zamożności jej mieszkańców nie przetrwały do obecnych czasów. Podczas wojen szwedzkich 1655 - 1657 zrujnowano umocnienia miejskie, kościół parafialny, podupadł ratusz. Rozwojem miasta zachwiały pożary, ale najważniejszą przyczyną był regres Żupy, który nastąpił na skutek zaniedbań w eksploatacji złóż oraz rabunkowej gospodarki jej administratorów.

Wiek XVII był dla Bochni pasmem ciągłych nieszczęść: epidemii, przemarszów wojsk, podpaień, rabunków. W połowie XVII wieku w Bochni przebywały wojska szwedzkie, łupiąc ją doszczętnie, „dzieła” dokończyły oddziały siedmiogrodzkie Franciszka Rakoczego, a później Kozacy, w wyniku czego, w 1664 r. w Bochni przetrwały zaledwie 54 domy.

W 1709 i 1751 r. miasto nawiedziły kolejne pożary. W 1768 r. Bochnię zajęły oddziały konfederacji barskiej, które wyparte zastały wkrótce przez wojsko królewskie. W tym czasie miasto siedmiokrotnie przechodziło z rąk do rąk. W lutym 1772 r. zajęły Bochnię wojska rosyjskie, a w czerwcu tego roku, w wyniku I rozbioru Polski - Austriacy, pod rządami których pozostawała do 1918 r.

W 1817 r. w Bochni założone zostało gimnazjum, co przyczyniło się do ożywienia intelektualnego miasta. W latach 1822 - 1826 miało tutaj (przejściowo) swoją siedzibę biskupstwo tyńskie i seminarium duchowne, co z pewnością również nie pozostawało bez wpływu na ożywienie umysłowe miasta.

Końcem XVIII wieku zlikwidowano oba bocheńskie klasztory (Bernardynów i Dominikanów), rozebrano resztki murów miejskich i ratusz, utworzono cyrkuł bocheński - jednostkę administracji zaborczej, sięgający na wschodzie rzeki Białej pod Tarnowem a na

zachodzie graniczący z Krakowem. W 1867 r. cyrkuł stał się (znacznie okrojony) podstawą utworzenia powiatu bocheńskiego. Siedzibą cyrkułu został poddominikański budynek (obecne Muzeum im. St. Fischera).

W lutym 1846 r. w okolicach Bochni miała miejsce krwawa rebelia chłopska przeciwko dworom szlacheckim, zwana rzezią galicyjską.

Faktyczne odrodzenie miasta nastąpiło dopiero końcem XIX wieku, do czego niewątpliwie przyczyniło się uruchomienie w 1856 r. linii kolejowej Wiedeń - Kraków - Dębica, przebiegającej przez Bochnię. W tym okresie wybudowano nowe domy, kształtujące reprezentacyjne ulice miasta. W 1908 r. powstał jeden z najnowocześniejszych wtedy wodociągów miejskich w Galicji, w latach późniejszych miasto skanalizowano. Kopalnia soli została zmodernizowana, jednak szybki rozwój konkurencyjnych salin wschodniogalicyjskich spowodował, że nigdy już nie odzyskała swego dawnego znaczenia.

Bochnia przełomu stuleci kwitła pod względem życia kulturalnego. W 1886 r. powstała pierwsza biblioteka publiczna, gimnazjum osiągnęło bardzo wysoki poziom dydaktyczny działały liczne stowarzyszenia, związki akademickie i inne. W 1913 r. otwarto pierwsze stałe kino.

Bochnianom nieobce były nurty niepodległościowe. Działalność taką prowadziły różne organizacje, ze Związkiem Strzeleckim na czele. O rozmiarze tych działań może świadczyć ponad dwuosobowa grupa ochotników, którzy w sierpniu 1914 r. przystąpili do legionów Józefa Piłsudskiego.

W czasie I wojny Światowej okolice Bochni i samo miasto były terenem walk wojsk austriackich i rosyjskich. Armia rosyjska niechlubnie wpisała się w karty historii miasta licznymi grabieżami i krwawymi mordami na mieszkańcach łupionych terenów.

Lata międzywojenne zaznaczyły się pewnymi osiągnięciami w gospodarce miasta, które nie zdołały jednak umocnić podstaw gospodarczych Bochni, głównie z powodu kryzysu, jaki przeżywała kopalnia (groziła jej nawet likwidacja). Umocniły swe znaczenie władze samorządowe, choć w latach dwudziestych miały miejsce strajki robotnicze, a w latach trzydziestych chłopskie.

Sześć lat II wojny światowej to, podobnie jak w całym kraju, okres terroru hitlerowskiego. W grudniu 1939 r. miała w Bochni miejsce jedna z pierwszych egzekucji na ziemiach polskich, gdzie okupant zastosował zasadę zbiorowej odpowiedzialności. Po zuchwałym napadzie na posterunek policji niemieckiej, podczas którego zabici zostali dwaj policjanci, w mieście dokonano aresztowań oraz wyprowadzono z aresztu Sądu Grodzkiego 29 osób osadzonych tam za drobne wykroczenia. Całą 52 osobową grupę przepędzono z rękami do góry na wzgórze Uzbornia, gdzie grupami zostali rozstrzelani i pochowani w dwóch dołach.

Łapanki, wywóz do obozów koncentracyjnych, deportacje na przymusowe roboty do Niemiec - wszystko to stało się udziałem mieszkańców Bochni i jej okolic, wspomnieć należy także o krwawej likwidacji getta Żydowskiego w 1943 roku.

Opisany wyżej napad na posterunek policji niemieckiej to nie jedyny przykład oporu stawianego okupantowi. W okolicach Bochni działały oddziały Armii Krajowej, Batalionów Chłopskich i innych formacji konspiracyjnych. Na terenie całego powiatu bocheńskiego znakomicie zorganizowane było tajne nauczanie.

Lata powojenne przynoszą ponowny, stopniowy rozwój gospodarczy Bochni. Powstają nowe zakłady pracy. Towarzyszący temu wzrost zatrudnienia idzie w parze z budową nowych osiedli mieszkaniowych, jak osiedle Św. Jana czy największe osiedle Niepodległości. Powstaje też wiele budynków użyteczności publicznej: przedszkoli, szkół, instytucji kultury oraz kościoły: Św. Pawła Apostoła oraz Św. Jana Nepomucena. Od 1973 r. miasto powiększyło swe granice administracyjne o Chodenice, Dołuszyce, Kurów, Kolanów, część Krzczowa, Gorzkowa, Słomki i Krzyżanowic. W wyniku zmian w podziale administracyjnym kraju przeprowadzonych w 1975 r. został zlikwidowany powiat bocheński a Bochnię przeniesiono z województwa krakowskiego do nowoutworzonego tarnowskiego.

W 1978 r. w Zakładach Przetwórstwa Hutniczego – filii Huty im. W. Lenina w Krakowie ruszyła produkcja blachy prądnicowej. W 1980 r. w niektórych bocheńskich zakładach pracy zorganizowano strajki solidarnościowe ze stoczniovcami gdańskimi i szczecińskimi, zaczęto również tworzyć pierwsze struktury Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego w poszczególnych zakładach i instytucjach a także strukturę ponadzakładową – Miejską Komisję Koordynacyjną. Dziewięć lat później, w kwietniu 1989 r. powstał Komitet Obywatelski „Solidarność”.

W 1981 r. najstarsze wyrobiska kopalni Soli zostały wpisane do rejestru zabytków. W 1984 r. oddano do użytku obwodnicę omijającą miasto od południa, co wówczas znacznie zmniejszyło ruch samochodowy w centrum. W 1990 r. z bocheńskiej kopalni wydobyto ostatni okruch solny. W ten sposób zakończyła się trwająca od połowy XIII wieku eksploatacja złoża solnego, nazywanego z racji znaczenia dla gospodarki „Skarbem Sarmacji”.

27 maja 1990 r. odbyły się pierwsze po wojnie demokratyczne wybory do samorządu lokalnego. Miejsce dotychczasowej Miejskiej Rady Narodowej zajęła Rada Miejska, tym samym samorząd bocheński stał się faktycznym gospodarzem miasta. Od tego czasu rozpoczął się dynamiczny rozwój miasta.

W 1995 r. rozpoczęła działalność spółka Uzdrowisko Kopalnia Soli Bochnia. Kopalnia, która przez siedem i pół wieku kształtowała miasto, determinowała jego rozwój przestrzenny, gospodarczy i społeczny, spełnia od tego czasu przede wszystkim funkcje uzdrowiskowe, a salinarne dziedzictwo miasta odzwierciedla się w charakterystycznym nazewnictwie uli., Wieże wyciągowe szymbów Campi, Sutoris i Trinitatis nadal kształtują krajobraz Bochni.

Od stycznia 1999 r. Bochnia na powrót jest siedzibą władz powiatu bocheńskiego oraz weszła w skład województwa małopolskiego. Końcem 1999 r. otwarto krytą pływalnię. We wrześniu 2000 r. oddano do użytku nowy kompleks szkolny przy ul. Konfederatów Barskich. W lutym 2001 r. działalność dydaktyczną rozpoczęła Wyższa Szkoła Ekonomiczna.

We wrześniu 2002 r. w budynku Miejskiego Domu Kultury zainaugurowało działalność nowoczesne kino Regis. W 2003 r. oddano do użytku halę targową Gazaris ze 118 stoiskami oraz placem rolnym. W 2005 r. otwarto NaCl – Bocheński Szlak Solny „Na Świecie” im. Świętej Kingi, który łączy najważniejsze istniejące obiekty naziemne oraz wskazuje miejsca po obiektach nieistniejących, związane z historią bocheńskiej soli.

Od 2007 r. bocheńska spółka giełdowa Stalprodukt powstała z przekształcenia filii Huty im. W. Lenina w pierw w spółkę pracowniczą, a następnie akcyjną, osiąga regularnie rekordowe wyniki ekonomiczne, otrzymując wyróżnienia i nagrody m. in. od Warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych, Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN, „Rzeczpospolitej” i stale utrzymując się w czołówce polskich spółek giełdowych.

W czerwcu 2008 r. otwarto przy szybie Campi park archeologiczny „Osada VI Oraczy”. W grudniu 2009 r. utworzono Bocheński Zakład Komunikacji, którego autobusy 1 stycznia 2010 r. przejęły obsługę linii miejskich. W styczniu 2010 r. otwarto pierwszą część trasy północno - zachodniej łączącą ul. Ks. Józefa Poniatowskiego z osiedlem Niepodległości. 24 kwietnia 2010 r. zainaugurowała działalność miejska hala widowiskowo-sportowa.

W maju i czerwcu 2010 r. Bochnię trzykrotnie nawiedziła powódź. Był to największy od 40 lat kataklizm. Doszło wówczas do unieruchomienia na kilka dni ujęcia wody pitnej. 27 września 2010 r. w Szpitalu Powiatowym uruchomiono nowy pawilon z oddziałami ginekologiczno-położniczym i neonatologicznym. 4 grudnia rozpoczął działalność największy w Bochni obiekt handlowy, powierzchnia handlowa galerii „Rondo” wynosi niemal 20 tys. m².

16 grudnia 2010 r. zakończono realizację projektu „Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja Bochni”, zrealizowanego w latach 2006-2010 ze środków europejskich. Była to największa inwestycja miejska w historii. Projekt objął remont kanalizacji w centrum miasta (przeprowadzony w znacznej części metodą bezwykopową), budowę 33,85 km nowej kanalizacji oraz rozbudowę i modernizację Zakładu Uzdatniania Wody, co nie tylko zwiększyło jego wydajność, ale przede wszystkim przyczyniło się do zdecydowanej poprawy jakości wody pitnej.

2.1.2. Powierzchnia i liczba ludności

Powierzchnia miasta wynosi 30 km². W dniu 31 grudnia 2010 r. Bochnię zamieszkiwało wg. danych GUS 29 822 osoby. Daje to średnią gęstość zaludnienia na poziomie 985 osób na km² przy ogólnopolskim wskaźniku gęstości zaludnienia w miastach 1116 osób na km², a więc poniżej średniej krajowej dla terenów miejskich. Średnia gęstość zaludnienia Bochni odzwierciedla tendencję w miastach całego regionu, bowiem choć gęstość zaludnienia w Małopolsce jest wysoka (215 osób/km² – przy średniej krajowej 122), to w miastach mieszka 50,6 % ludności województwa, a więc poniżej średniej krajowej (62 %).

2.1.3. Położenie geograficzne oraz środowisko naturalne.

Bochnia położona jest na styku dwóch krain geograficznych - Pogórza Karpackiego, zbudowanego z fliszu karpackiego i Niziny Nadwiślańskiej, którą przykrywają piaszczyste twory polodowcowe. Daje to miastu w jego części południowej krajobraz pagórkowaty, z łagodnymi wzniesieniami o nachyleniu rzadko przekraczającym 25°, w północnej zaś

krajobraz równinny - ze starorzeczami, które świadczą o częstych zmianach koryta rzeki Raby. Takie położenie jest pewną osobliwością i zarazem niewątpliwym walorem krajobrazowym Bochni. Wyjątkowe urozmaicenie terenu zawdzięcza Bochnia sporym różnicom poziomów, wynoszącym 120 – 150 metrów. Centrum miasta rozlokowane jest na niedużym wzniesieniu, opadającym łagodnie ku wschodowi – w widłach potoku Babicy i jej lewobrzeżnego dopływu – Storynki. Okolica, o której mowa, otoczona jest wzgórzami: od wschodu – Krzęczkowem (247 m n.p.m.), od południa – Uzbornią (246 m n.p.m.), od zachodu wzgórzami kolanowskimi (ok. 290 m n.p.m.) i wzniesieniami chodenickimi, zaś od północy Solną Górą (237 m n.p.m.). Dalej, na południe rozciągają się, porośnięte Lasem Kolanowskim i Lasem Dołuszyckim wzgórze, przekraczające wysokość 300 m n.p.m. Dla obserwatora znajdującego się w centrum miasta, wzgórze stanowią domknięcia perspektywiczne, z ich szczytów zaś rozpościerają się niezapomniane widoki na bliższą i dalszą okolicę. Topografię Bochni definiują przede wszystkim poziomicę wysokości 230 i 250 m n.p.m. Od zachodu i północy miasto opływa rzeka Raba, do której wpada Babica. Za Rabą, w stosunkowo niewielkiej odległości, rozpościera się Puszcza Niepołomicka.

W związku z występowaniem dwóch odmiennych tworów morfologicznych, omawiany obszar stanowi również dwa rodzaje klimatów: klimat właściwy podgórskim nizinom i kotlinom, obejmujący Kotlinę Sandomierską i klimat górski, obejmujący Pogórze Karpackie. Zróżnicowanie poszczególnych elementów klimatu zależy od wysokości n.p.m. i od rzeźby terenu. Na obszarze Bochni te różnice nie są jeszcze dość znaczne, bowiem dno doliny Raby leży przeciętnie na wysokości 200 m n.p.m., natomiast wzniesienia Pogórza nie przekraczają 400 m n.p.m. W miarę przesuwania się z północy na południe stopniowo maleje średnia temperatura roku, a rośnie roczna średnia ilość opadów. Przeważają wiatry zachodnie, a okres wegetacji roślin wynosi odpowiednio dla Kotliny i Pogórza 230 i 210 dni. Dla rolnictwa, a zwłaszcza ogrodnictwa duże znaczenie ma okres trwania przymrozków, a także pierwsze i ostatnie daty ich pojawienia się. W ciągu roku liczba dni z przymrozkami waha się od 90 do 100 dni. Pierwsze przymrozki pojawiają się w połowie października, zaś ostatnie – wiosenne – występują jeszcze pod koniec kwietnia. Na temperaturę wpływa także zachmurzenie, które zmniejsza ilość dni słonecznych. Czas trwania usłonecznienia jest elementem bardzo zmiennym. Średnio dziennie w Bochni słońce świeci przez 5,3 godziny, w zimie okres ten nie przekracza 2 godzin. W dnie Kotliny Sandomierskiej, a zwłaszcza na obszarze niskich teras Raby ilość dni pogodnych maleje na skutek częstego zachmurzenia spowodowanego mgłami i inwersją temperatury. Z wysokością wiąże się również rozmieszczenie opadów; znacznie wyższe opady notowane są na Pogórzu Karpackim,

w najwyższych miejscach Ziemi Bocheńskiej dochodzą one do 890 mm, natomiast w dnie Kotliny Sandomierskiej spada średnio w ciągu roku około 700 mm opadów. Ogólnie można stwierdzić istnienie korzystnych warunków dla potrzeb rolnictwa. Niestety, ekstremalne zjawiska pogodowe, zwłaszcza letnie ulewy, powodują katastrofalne powodzie, przede wszystkim w północnej, równinnej części gminy, w okolicach rzeki Raby.

Wody powierzchniowe na terenie bocheńszczyzny stanowi rzeka Raba, będąca najważniejszą rzeką omawianego obszaru; stanowi ona północną i częściowo zachodnią granicę miasta. Jej dopływem jest rzeka Stradomka. Przez centrum miasta przepływa potok Babica, częściowo przykryty, którego dopływami są potok Murowianka ze źródłem w pobliżu kapliczki na wzgórzu Murowianka, oraz potok Storynka, płynący niegdyś aż od szybu Campi, dziś niemal całkowicie przykryty.

Na terenie peryferyjnym miasta występują liczne starorzecza i małe ciekły wodne o słabym odpływie lub bezodpływie. Powstały tu również zbiorniki sztuczne w miejscach eksploatacji glin, piasku lub torfu. Znaczna część omawianych terenów jest zmeliorowana. Dotyczy to również obszarów leśnych i rolniczych. Z racji zasobów iłów, piasków i żwirów oraz gęstej sieci wodnej północno - zachodnie granice miasta, głównie w dolinie rzeki Raby, są podmokłe. Woda gruntowa występuje w różnej postaci sączeń o wielorakiej intensywności, a poziom jej jest wysoki.

Warunki siedliskowe i ich różnorodność powodują, że okolice Bochni charakteryzują się szczególnym bogactwem zbiorowisk roślinnych. Tereny leśne (dominującymi gatunkami są: sosna, dąb, olcha, grab) występują głównie w południowej części miasta (Dołuszyce, Kolanów, Kopaliny). Przy zachodnich obrzeżach gminy Bochnia zaczyna się Puszcza Niepołomicka. W obrębie Raby występują lasy i zarośla łęgowe, gdzie przeważają zbiorowiska szuwarowe i zarośla wierzbowe. Na terenie bocheńszczyzny znajduje się wiele obiektów przyrody objętych ochroną prawną, m.in. parki dworskie w Zawadzie, Nieprześni, Ostrowie Szlacheckim. Nie brakuje tu również pomników przyrody. Ochroną indywidualną objęto 34 drzewa. Sama Puszcza Niepołomicka również jest objęta ochroną.

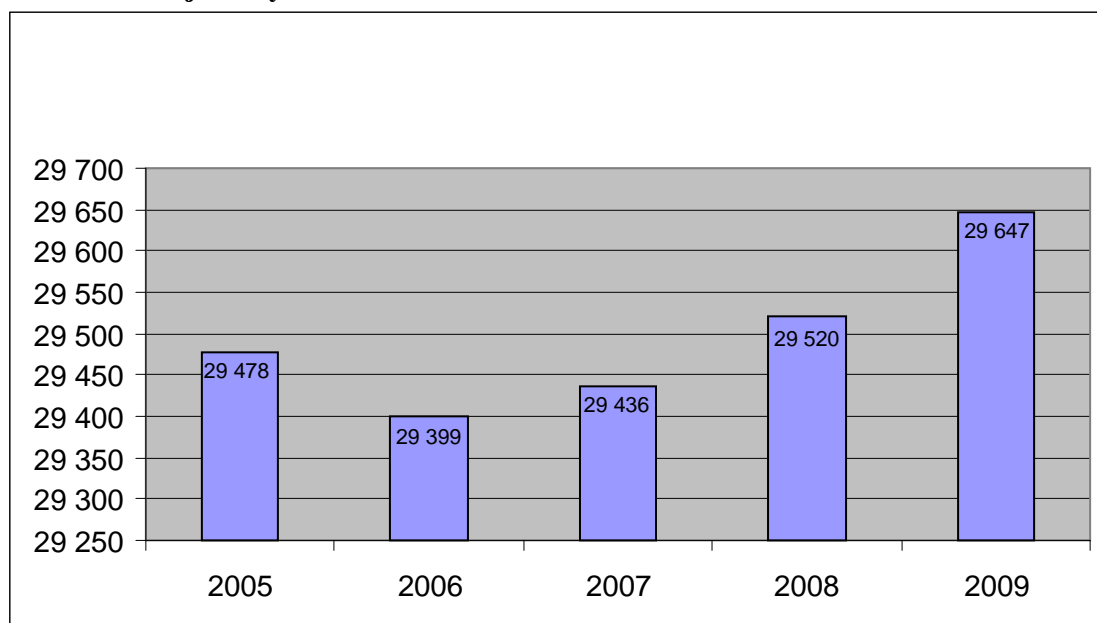
2.2. DEMOGRAFIA

2.2.1. Liczba ludności

Miasto Bochnia, według danych z ewidencji ludności prowadzonej w Urzędzie Miasta Bochnia, liczy 29 822 mieszkańców (stan na 31 grudnia 2010). W dalszych analizach będziemy korzystać z bardziej szczegółowych danych Głównego Urzędu Statystycznego za lata 2005-2009, co służyć ma rzetelności badawczej. Poziom zaludnienia na poziomie podanym powyżej stawia miasto Bochnia na 1 miejscu w powiecie bocheńskim.

Miasto Bochnia bezpośrednio sąsiaduje z gminą wiejską Bochnia, gminą miejsko – wiejską Nowy Wiśnicz i gminą Rzezawa. Średnia gęstość zaludnienia w mieście Bochnia wynosi 988 osób/km², to ośmiokrotnie więcej niż przeciętna gęstość zaludnienia w Polsce (122 osoby/km²) i ponad czterokrotnie więcej niż w regionie małopolskim (216 osób/ km²), jednocześnie mniej niż wynosi gęstość zaludnienia w miastach w skali całego kraju (1116 osób na km²).

Wykres 1 Rozwój liczby ludności w mieście Bochnia w latach 2005-2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

Analizując rozwój liczby ludności w mieście Bochnia na przestrzeni lat 2005-2009 zauważa się w zasadzie stały – choć niewielki – jej wzrost, wyjątkiem jest minimalny spadek liczby mieszkańców miasta w roku 2006 (o 79 osób w stosunku do wartości z końca 2005 r.).

Tabela 2 Rozwój liczby ludności w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski w latach 2005-2009

Gmina	Rok					Powierzchnia w km ²	Gęstość zaludnienia w 2009 roku	Wskaźnik wzrostu				
	2005	2006	2007	2008	2009			2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	średnia
miasto Bochnia	29 478	29 399	29 436	29 520	29 647	30	988	-0,27%	0,13%	0,29%	0,43%	0,14%
powiat bocheński	100 561	100 914	101 337	101 777	102 251	649	157	0,35%	0,42%	0,43%	0,47%	0,42%
Małopolska	3 251 690	3 256 937	3 264 293	3 273 661	3 285 515	15 183	216	0,16%	0,23%	0,29%	0,36%	0,26%
POLSKA	38 157 055	38 125 479	38 115 641	38 135 876	38 167 329	312 685	122	-0,08%	-0,03%	0,05%	0,08%	0,01%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

Struktura płci ludności miasta Bochnia charakteryzuje się nieznaczną przewagą kobiet, które stanowią 52,3% ogółu mieszkańców. Dla porównania wskaźnik ten dla powiatu bocheńskiego wynosi 50,9%, dla Małopolski wynosi 51,6 a dla całej Polski 51,67.

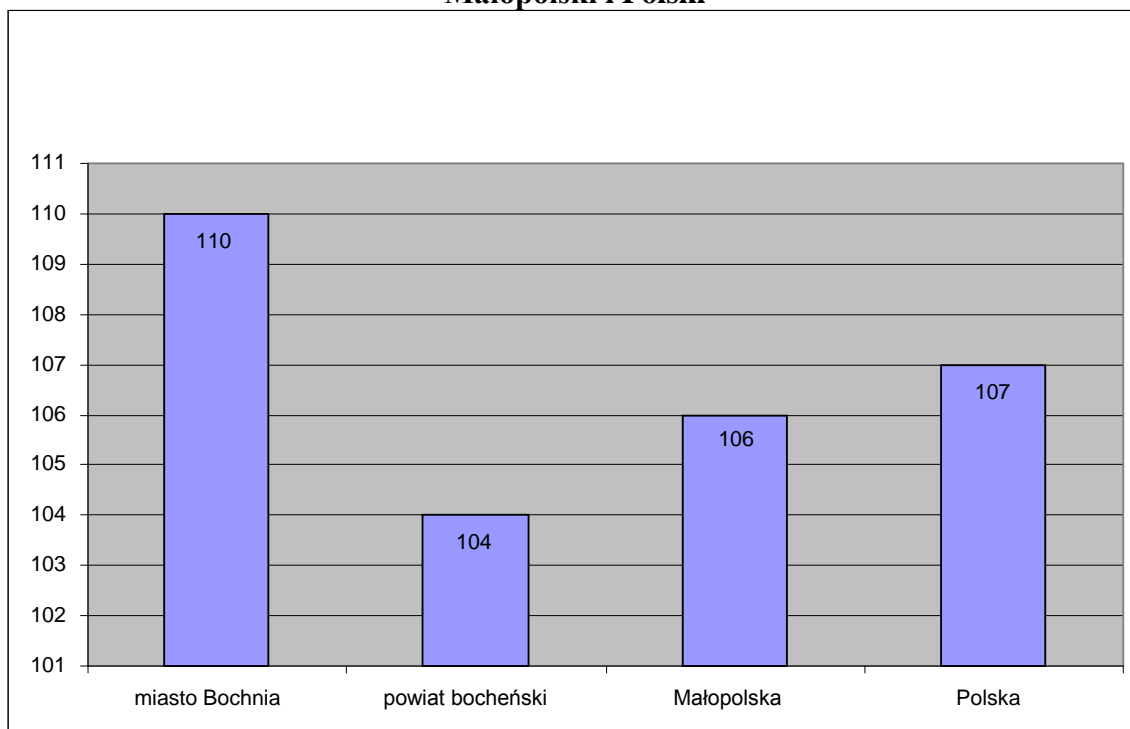
Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) osiągnął w mieście Bochnia w 2009 roku wartość 110, a więc więcej niż wynosi średnia w powiecie bocheńskim (104), regionie małopolskim (106) i dla całego kraju (107).

Tabela 3. Struktura płci ludności w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski w 2009 r.

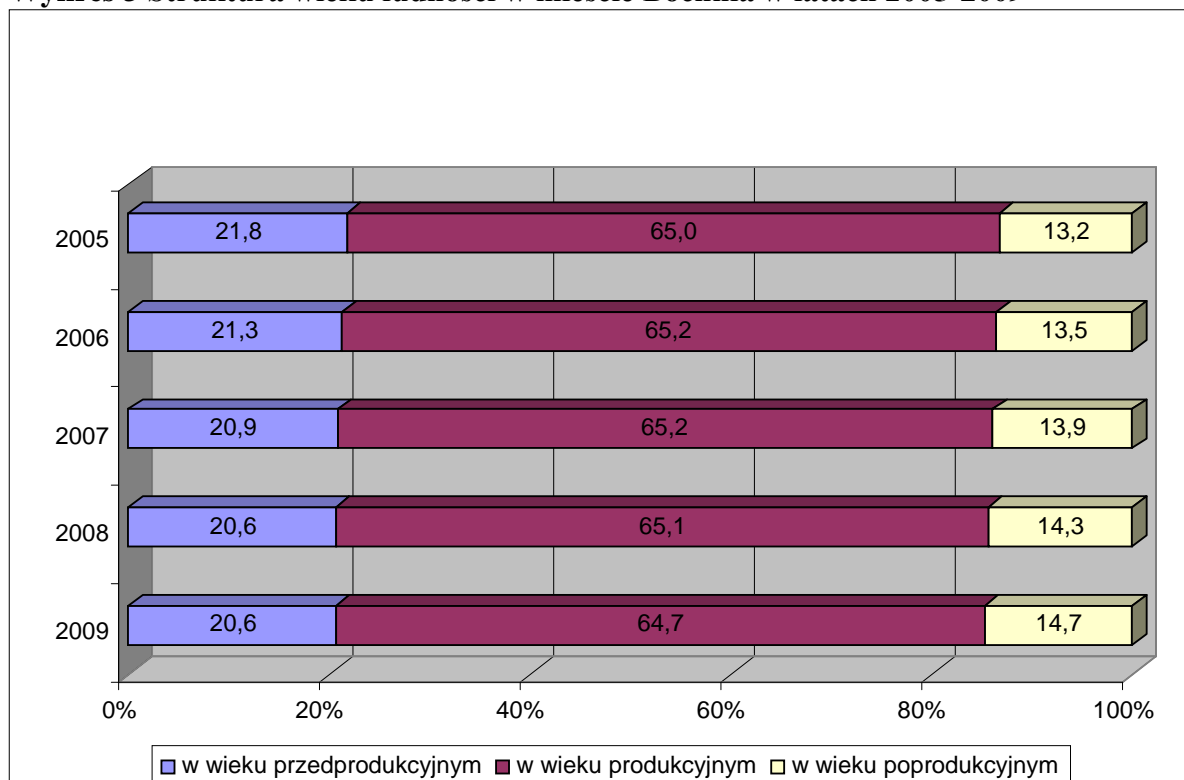
Gmina	Mężczyźni	Kobiety	Wsp. feminizacji	Odsetek kobiet w ogólnym zaludnieniu
miasto Bochnia	14 094	15 434	110	52,3%
Powiat bocheński	50 175	52 076	104	50,9%
Małopolska	1 591 419	1 694 096	106	51,6%
POLSKA	18 428 742	19 738 587	107	51,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

Wykres 2 Współczynnik feminizacji w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

Wykres 3 Struktura wieku ludności w mieście Bochnia w latach 2005-2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że w ostatnich dwóch badanych latach nie zmieniła się liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, a więc zatrzymała się tendencja spadkowa, która w badanym okresie zmalała o 1,2%. Nieznacznie, ale również zmalała liczba ludności w wieku produkcyjnym (o 0,3% na przestrzeni pięciu lat), Liczba osób w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się na przestrzeni badanych pięciu lat o 1,5%. Jest to tendencja charakterystyczna dla całej Polski, będąca efektem powolnego starzenia się społeczeństwa, jednakże w mieście Bochnia nie przybiera ona dużych rozmiarów. Co prawda wskaźnik liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, wynoszący 20,6% (2009 r.) jest niższy niż odnotowany w powiecie bocheńskim (22,4%), ale z drugiej strony jest on nieznacznie wyższy niż w regionie małopolskim (20,0%) i Polsce (18,9%).

Na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski miasto Bochnia odznacza się minimalnie licznieszą grupą mieszkańców w wieku produkcyjnym, 64,7% wszystkich mieszkańców miasta, podczas gdy średnia dla powiatu bocheńskiego wynosi 63,1%, dla Małopolski 63,7% a ogólnopolska 64,5%. Wielkość grupy „produkcyjnej” jest ważnym wskaźnikiem demograficznym, gdyż to właśnie na niej spoczywa ciężar utrzymania osób w wieku nieprodukcyjnym (czyli do 17 roku życia oraz emerytów). Z powyższym wiąże się relatywnie mała grupa osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkująca miasto Bochnia –

w roku 2009 stanowiła ona 14,7% wszystkich mieszkańców. W powiecie bocheńskim wskaźnik ten osiągnął pułap 14,4%, w Małopolsce 16,3% a w całym kraju pułap 16,7%.

Innym wskaźnikiem obrazującym strukturę wiekową ludności jest współczynnik osób w wieku nieprodukcyjnym (tj. osoby do 17 roku życia, mężczyźni powyżej 65 roku życia i kobiety powyżej 60 lat) na 100 osób w przedziale wieku produkcyjnego. Oznacza on potencjalne obciążenie, jakie spada na barki osób w wieku „produkcyjnym”, związane z utrzymaniem jeszcze, bądź już niepracujących członków społeczeństwa. W tym porównaniu miasto Bochnia również wypada korzystnie – omawiany wskaźnik wynosi dla miasta 54,6% i jest sporo niższy w porównaniu ze średnią dla powiatu – 58,5%, regionu małopolskiego – 57%, a niemal równy wskaźnikowi kraju – 55%.

Tabela 4. Struktura wieku w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski w roku 2009.

Rok 2009	Ogółem osób	w wieku przedprodukcyjnym		w wieku produkcyjnym		w wieku poprodukcyjnym		Nieprodukcyjni na 100 osób w wieku produkcyjnym
		osoby	%	osoby	%	osoby	%	
miasto Bochnia	29 748	6 139	20,6%	19 237	64,7%	4 372	14,7%	54,6
powiat bocheński	102 181	22 932	22,4%	64 484	63,1%	14 765	14,4%	58,5
Małopolska	3 298 270	659 907	20,0%	2 099 386	63,7%	538 977	16,3%	57
POLSKA	38 167 329	7 231 271	18,9%	24 624 443	64,5%	6 311 615	16,5%	55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

Tabela 5. Liczba urodzeń i zgonów w mieście Bochnia w latach 2005-2009.

	2005	2006	2007	2008	2009
urodzenia	303	323	348	358	400
zgony	253	268	220	241	246
przyrost naturalny	50	55	128	117	154
przyrost naturalny w ‰	1,70	1,87	4,35	3,96	5,19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Lokalny Bank Danych.

Przyrost naturalny (tj. różnica między liczbą narodzin i liczbą zgonów) kształtuje się w mieście Bochnia na poziomie dodatnim, i ma trend wzrostowy - w latach 2005-2009 wartość tego wskaźnika wzrosła o 3,49%.

Tabela 6 Przyrost naturalny w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski w 2009 r.

Jednostka terytorialna	Przyrost naturalny na 1000 ludności
miasto Bochnia	5,2
powiat bocheński	3,7
Małopolska	2,3
Polska	0,9

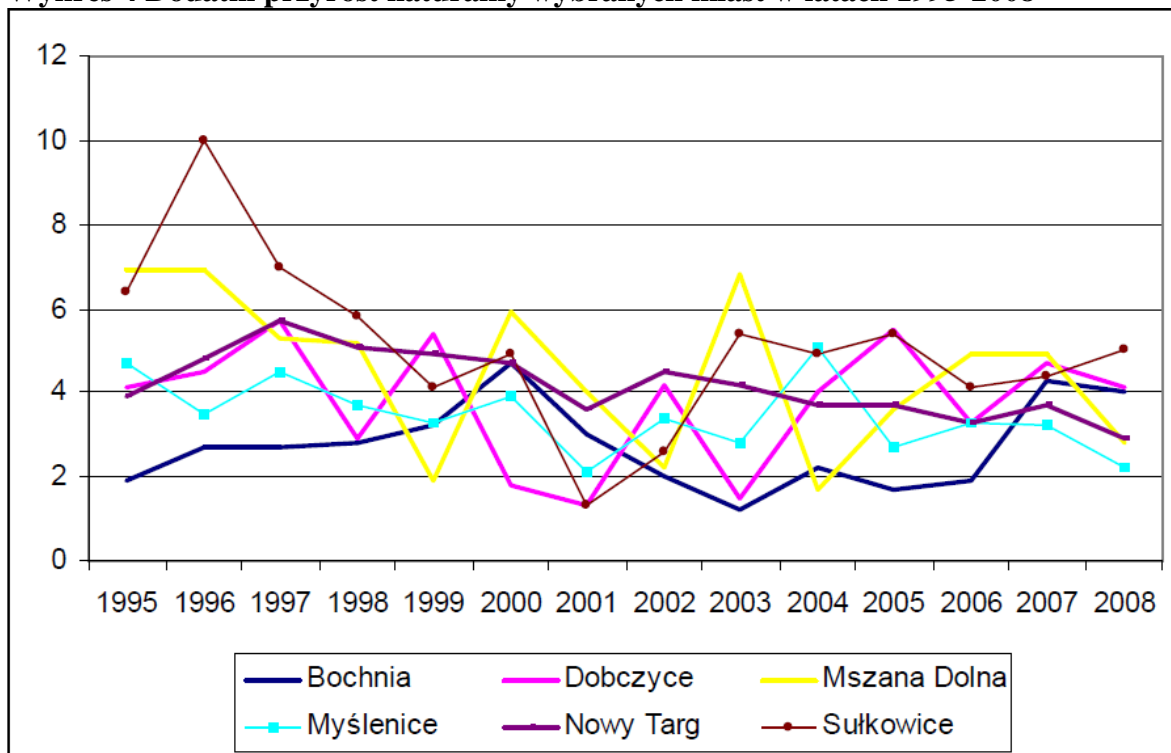
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

W 2009 roku przyrost naturalny w mieście Bochnia wyniósł 5,2 i był sporo wyższy od odnotowanego w tym czasie dla powiatu bocheńskiego (3,7). W porównaniu z przyrostem naturalnym odnotowanym w tym samym roku w województwie małopolskim (2,3), wynik w Bochni pozostaje ponad dwukrotnie wyższy, nie wspominając już o wartości ogólnopolskiej (0,9). Stan ten napawa optymizmem, pod warunkiem, że tendencja wzrostowa utrzyma się w latach następnych.

W opracowaniu „Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim” wykonanym na zlecenie Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego, autorzy: Andrzej Zborowski, Tomasz Chaberko, Nina Grad, Jadwiga Gałka, Paweł Kretowicz przyczyny odpływu młodej ludności z miasta upatrują w bliskim sąsiedztwie Krakowa.

Dodatni przyrost naturalny tłumaczą wielodzietnym modelem rodziny, jaki nadal występuje w mniejszych miastach, oraz procesami suburbanizacji – miasta w bezpośrednim sąsiedztwie Krakowa stają się atrakcyjnym miejscem zamieszkania w szczególności dla młodych małżeństw.

Wykres 4 Dodatni przyrost naturalny wybranych miast w latach 1995-2008

Źródło: *Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim*, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010

Autorzy wspomnianego wyżej opracowania, analizując migrację w miastach województwa małopolskiego zauważają przejście miasta Bochni z typu imigracyjnego do typu emigracyjnego (w grupie tej znalazły się także m. in.: Brzesko, Gorlice, Libiąż, Limanowa, Nowy Sącz, Nowy Targ, Olkusz, Tarnów, Wadowice). Autorzy ocenili, iż ubytek migracyjny jest w mieście Bochnia stosunkowo niewielki, więc ogólny bilans ludnościowy poprawia przyrost naturalny, który z nadwyżką rekompensuje ubytek migracyjny. Taki stan rzeczy, prócz Bochni autorzy definiują także w Limanowej i Myślenicach.

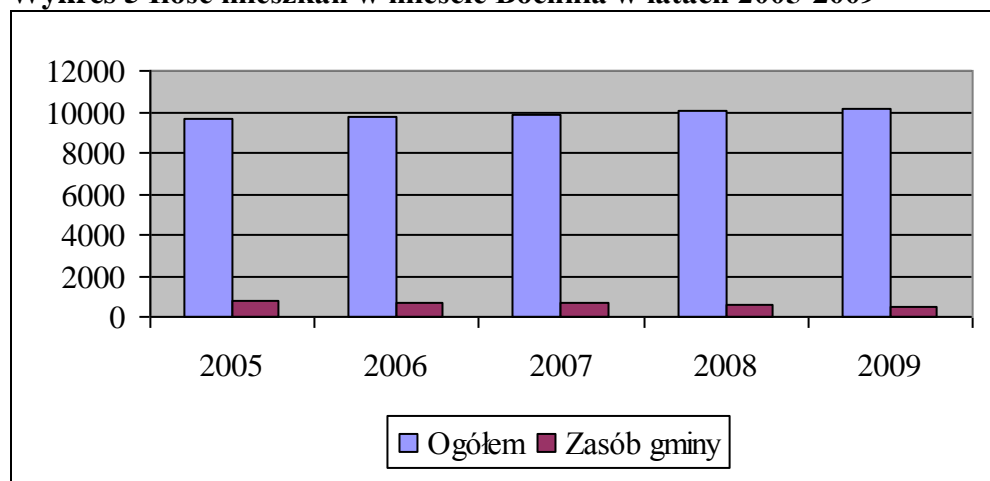
2.3. ZASOBY MIESZKANIOWE

Na zasoby mieszkaniowe Bochni składa się 10168 mieszkań o łącznej powierzchni 747 109 m² (2009 r.). W strukturze własności wyróżnić można pięć podmiotów:

- mieszkania stanowiące własność osób fizycznych;
- mieszkania spółdzielni mieszkaniowych;
- mieszkania gminy (komunalne);
- mieszkania Skarbu Państwa;
- mieszkania zakładów pracy.

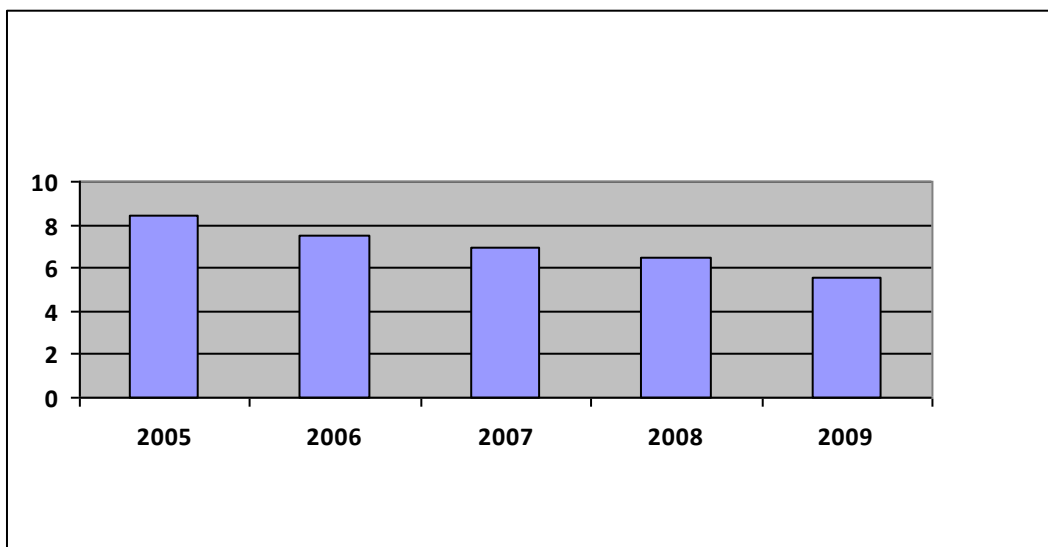
Średnia powierzchnia jednego mieszkania w Bochni w 2009 r. wynosiła 73,50 m² i przewyższała adekwatną dla Polski (68,7 m²). Natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa przypadająca na jedną osobę wynosiła 25,1 m². W skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Bochnia wchodzi lokale, znajdujące się w budynkach należących do Gminy Miasta Bochnia, będących w jej samoistnym posiadaniu, lokale w budynkach należących do wspólnot mieszkaniowych oraz lokale. Gmina Miasta Bochnia jest właścicielem, współwłaścicielem oraz władającym 114 budynków, w których znajduje się 1650 lokali, w tym 1047 lokali mieszkalnych własnościowych, 507 lokali mieszkalnych lokatorskich i 71 lokali użytkowych. Udział mieszkań gminnych w stosunku do ogólnej ilości mieszkań w Bochni przedstawiają poniższe wykresy. W sumie na zasoby mieszkaniowe Gminy Miasta Bochnia składa się 522 mieszkań (dane z 2009 r.) o pow. użytkowej 27 392 m². Udział mieszkań gminnych w stosunku do ogólnej ilości mieszkań w Bochni przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 5 Ilość mieszkań w mieście Bochnia w latach 2005-2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Regionalnych.

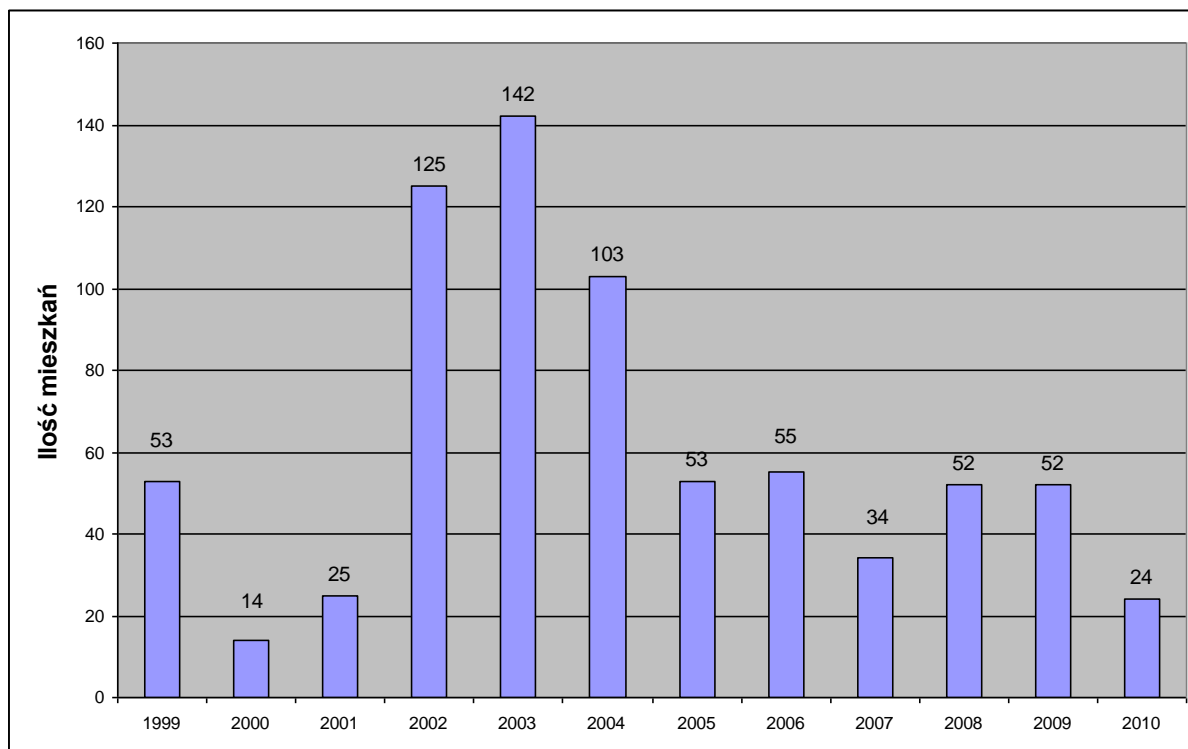
Wykres 6 Procentowy udział Gminy Miasta Bochnia w ogólnych zasobach mieszkaniowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Regionalnych.

Z roku na rok obserwujemy tendencję spadkową ilości sprzedawanych mieszkań na rzecz dotychczasowych najemców. Dynamikę przedstawia poniższy wykres.

Wykres 7 Ilość sprzedanych mieszkań komunalnych na rzecz najemców w latach 1999-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Bochnia.

Jednocześnie obserwuje się wzrastające zadłużenie mieszkań będących w zasobach miasta w 2009 r. było to 213 mieszkań, a kwota zadłużenia wynosiła 265 tys zł. Z roku na rok obserwujemy też tendencję spadkową w przyznawaniu dodatków mieszkaniowych. W 2009 r. wypłacono 2691 dodatków na łączną kwotę 481 953 zł, w tym dla mieszkań będących w zasobie miasta to 1459 dodatków na kwotę 236 769 zł.

Dostępne dane charakteryzujące warunki zamieszkania pochodzą z 2009 roku i są danymi zbiorczymi dla miasta Bochni. Zgodnie z tymi danymi 98% mieszkań w Bochni jest wyposażonych w wodociąg, 94% posiada łazienkę i 81% posiada centralne ogrzewanie.

Struktura wieku i własności zasobów mieszkaniowych Bochni jest zróżnicowana. Analogicznie do sytuacji w regionie również w Bochni potrzeby mieszkaniowe nie są zaspakajane w zadowalającym stopniu; w szczególności brakuje mieszkań dla młodych niezamożnych ludzi.

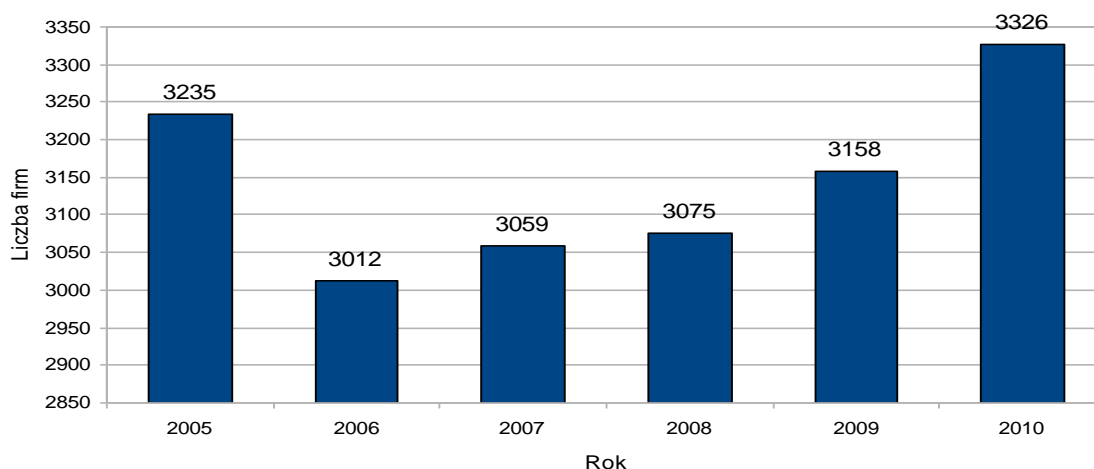
W latach 2008 i 2010 z samorząd miasta Bochnia wybudował budynki mieszkalne wielorodzinne typu socjalnego, na ul. F. Kaima i ul. Krzyżanowickiej - w sumie 22 mieszkania.

+

2.4. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Bochnia posiada stosunkowo dobrze rozwinięty przemysł i usługi. Największym przedsiębiorstwem, a zarazem największym pracodawcą w mieście Bochnia jest „Stalprodukt” S.A. zatrudniający blisko trzy tysiące osób. W oparciu o najnowsze technologie walcowania stali „na zimno”, wytwarza kształtowniki stalowe, bariery drogowe, blachy i taśmy elektrotechniczne krzemowe, anizotropowe - transformatorowe oraz izotropowe - prądnicowe. „Specjalnością” bocheńskich firm stała się produkcja urządzeń chłodniczych dla handlu i przetwórstwa spożywczego. Ich wytwarzaniem zajmują się firmy: „Bolarus”, „Cebea”, „Cold”, „Igloo” oraz podbocheńska „Mawi”, które swoje wyroby z powodzeniem eksportują zarówno na wschód jak i zachód Europy. Dużą firmą jest „Contimax”, znany nie tylko w Polsce producent przetworów z ryb i owoców morza, znakomite mieszanki i specyfiki ziołowe produkuje bocheński oddział Krakowskich Zakładów Zielarskich „Herbapol” S.A.. Lokalnym liderem handlu i produkcji spożywczej jest z kolei „Społem” PSS. W Bochni działają także firmy z kapitałem zagranicznym: Texpol, palarnia kawy Segafredo Zanetti Poland – firmy z kapitałem włoskim oraz Midak Polska z kapitałem kanadyjskim. W wyniku współpracy władz lokalnych z lokalnymi kupcami, zrzeszonymi w stowarzyszeniu powstała w mieście duża hala targowa, w której zlokalizowanych jest 118 sklepów rozmaitych branż. W grudniu 2010 r. uruchomiono Galerię Rondo- nowoczesny kompleks handlowo - usługowy położony w okolicy Dworca PKP, gdzie na ponad 14.000 m² klimatyzowanej powierzchni handlowej znajdują się sklepy, butiki oraz punkty usługowe.

Istniejący i tworzący się przemysł nie stanowi zagrożenia dla środowiska naturalnego. Szansą na dynamiczny rozwój Bochni jest więc także jej przekształcenie w ośrodek turystyki, rekreacji i lecznictwa - w oparciu o walory mikroklimatyczne i turystyczne kopalni soli. Powstałe na bazie kopalni soli uzdrowisko stanowiące największą atrakcję turystyczną miasta, przyciąga z roku na rok coraz większą ilość turystów. Dynamiczny rozwój uzdrowiska spowodował, że bocheńscy przedsiębiorcy zainwestowali w infrastrukturę hotelarsko-gastronomiczną. Baza noclegowa Bochni to przede wszystkim trzy nowoczesne hotele z zapleczem konferencyjnym, restauracyjnym z miejscami rozrywki i rekreacji.

Wykres 8 Liczba firm w mieście Bochnia w latach 2005-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS O/Kraków.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego Oddział w Krakowie na koniec grudnia 2010 r. w mieście Bochnia działalność gospodarczą prowadziło 3 326 firm, z czego do sektora prywatnego należało 97% (3 064 firmy). W porównaniu z końcem 2006 r. (kiedy odnotowano znaczny spadek liczby firm działających) liczba istniejących podmiotów gospodarczych wzrosła o 10% i raczej nie jest to wynik zadowalający, szczególnie że dla powiatu bocheńskiego wskaźnik ten wynosi 21,2%. Pamiętać należy, że Bochnia jest jedyną gminą miejską powiatu, a więc teoretycznie najmocniej zindustrializowaną. Dla większego zobrazowania średnia małopolska dla tego okresu wynosi 14,5%, a ogólnopolska 7,5%.

Tabela 7 Rozwój liczby firm w mieście Bochni w latach 2005-2010 (wg systemu REGON) na tle powiatu, regionu i kraju

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Dynamika 2010 (2006=100%)
Miasto Bochnia	3 235	3 012	3 059	3 075	3 158	3 326	10,4%
Powiat bocheński	6 852	6 452	6 716	6 964	7 302	7 821	21,2%
Małopolska	289 712	289 368	293 845	301 573	314 017	331 363	14,5%
POLSKA	3 615 612	3 636 039	3 685 608	3 757 093	3 742 673	3 909 802	7,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

Analizując powyższe dane zauważyć należy spadek liczby podmiotów w 2006 roku i stopniowy wzrost do 2010 roku. Zjawisko to można zaobserwować zarówno w mieście

Bochnia, jak i w skali powiatu, województwa i całego kraju. Wzrost ten wygenerował sektor prywatny, natomiast w sektorze publicznym w analizowanym okresie ubyło 40 podmiotów.

Sektor prywatny w Bochni na koniec 2009 r. obejmował 97% wszystkich podmiotów gospodarczych, a przez analizowany okres można obserwować jego stopniowy wzrost. Podobny wskaźnik dla Powiatu Bocheńskiego wyniósł 95,7%, podobnie jak dla Województwa Małopolskiego, a w skali kraju 96,8%.

Oczywiście wzrost liczby firm jest bardzo pożądany, szczególnie jeśli dotyczy małych firm, które chociaż nie zatrudniają wielu osób, to pamiętać należy, że w wielu krajach wysoko rozwiniętych ekonomicznie ponad połowa dochodu narodowego płynie z tego właśnie sektora gospodarki.

Tabela 8 Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własności

Wyszczególnienie		2005	2006	2007	2008	2009
Miasto Bochnia	W sektorze publicznym	134	130	128	95	94
	% do ogółu	4,1%	4,3%	4,2%	3,1%	3,0%
	W sektorze prywatnym	3 101	2 882	2 931	2 980	3 064
	% do ogółu	95,9%	95,7%	95,8%	96,9%	97,0%
Powiat Bocheński	W sektorze publicznym	357	351	351	317	317
	% do ogółu	5,2%	5,4%	5,2%	4,6%	4,3%
	W sektorze prywatnym	6 495	6 101	6 365	6 647	6 985
	% do ogółu	94,8%	94,6%	94,8%	95,4%	95,7%
Województwo Małopolskie	W sektorze publicznym	9 056	8 884	8 853	8 165	7 955
	% do ogółu	3,1%	3,1%	3,0%	2,7%	2,5%
	W sektorze prywatnym	280 656	280 484	284 992	293 408	306 062
	% do ogółu	96,9%	96,9%	97,0%	97,3%	97,5%
Polska	W sektorze publicznym	137 597	138 769	139 505	124 528	120 488
	% do ogółu	3,8%	3,8%	3,8%	3,3%	3,2%
	W sektorze prywatnym	3 478	3 497	3 546	3 632	3 622
	% do ogółu	024	270	103	565	185
		96,2%	96,2%	96,2%	96,7%	96,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

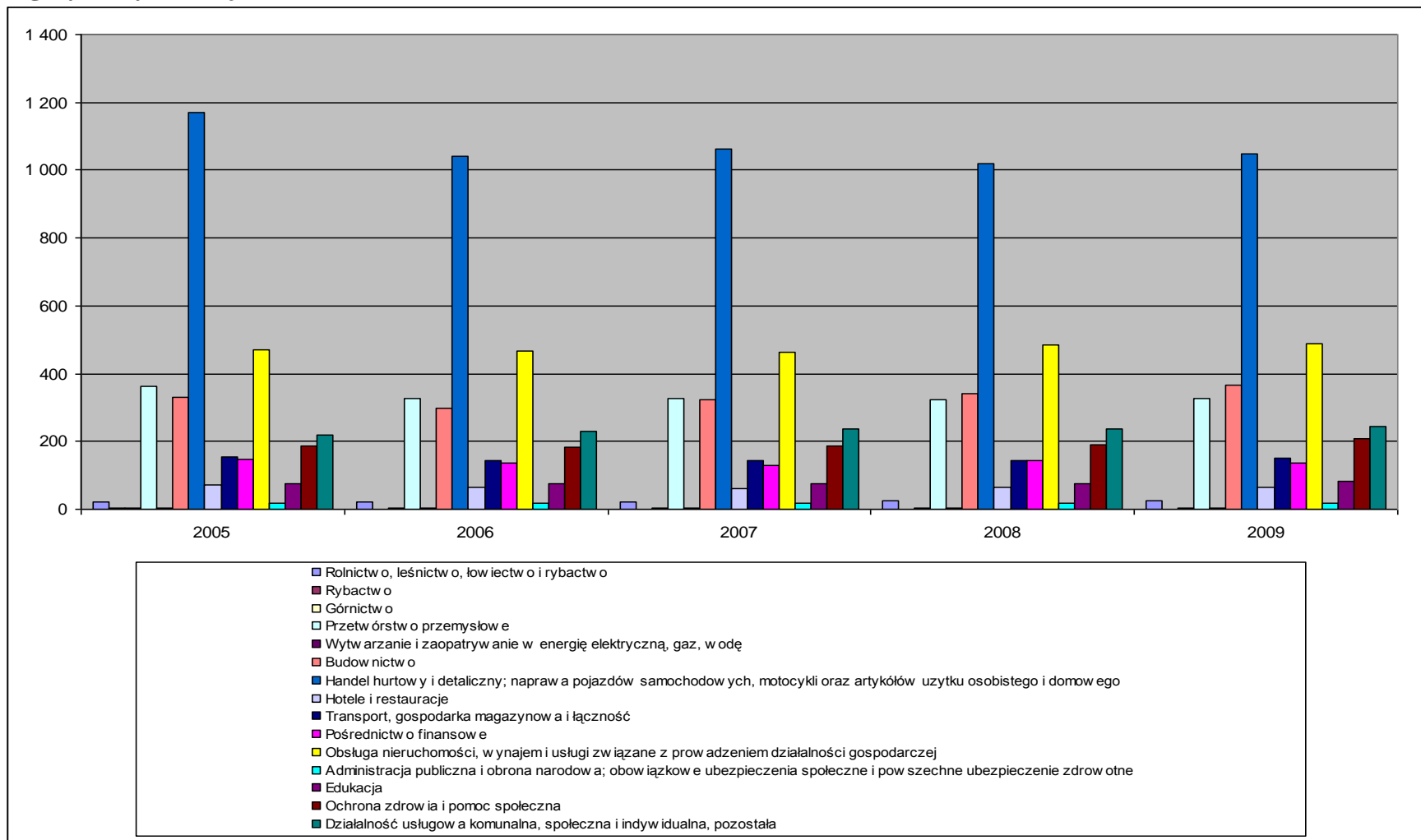
Analizując formy prawne firm sektora prywatnego z terenu miasta Bochnia należy zauważyć, że zdecydowaną większość stanowią podmioty, będące własnością osób fizycznych - 80,3%. Drugą grupę stanowią spółki prawa handlowego - 5,3%, w tym spółki z udziałem kapitału zagranicznego - 0,9%. Należy również zwrócić uwagę na wzrost liczby spółek prawa handlowego, w tym spółek z udziałem kapitału zagranicznego (o 2 w porównaniu z rokiem 2005). Zwiększa się również liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 38 w analizowanym okresie).

Tabela 9 Podmioty gospodarki narodowej w mieście Bochnia wg sektorów własności i wybranych form prawnych w latach 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ogółem	3 235	3 012	3 059	3 075	3 158	3 326
W sektorze publicznym	134	130	128	95	94	93
W sektorze prywatnym	3 101	2 882	2 931	2 980	3 064	3 233
w tym:						
Spółki prawa handlowego	139	144	146	155	161	167
w tym: spółki z udziałem kapitału zagranicznego	25	28	27	30	29	27
Spółdzielnie	12	11	11	10	10	10
Fundacje	1	2	3	3	3	4
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	36	40	43	41	40	46
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2 565	2 330	2 357	2 380	2 460	2 603

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

Wykres 9 Podmioty gospodarki narodowej w mieście Bochnia zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2005-2009 (wg wybranych sekcji)

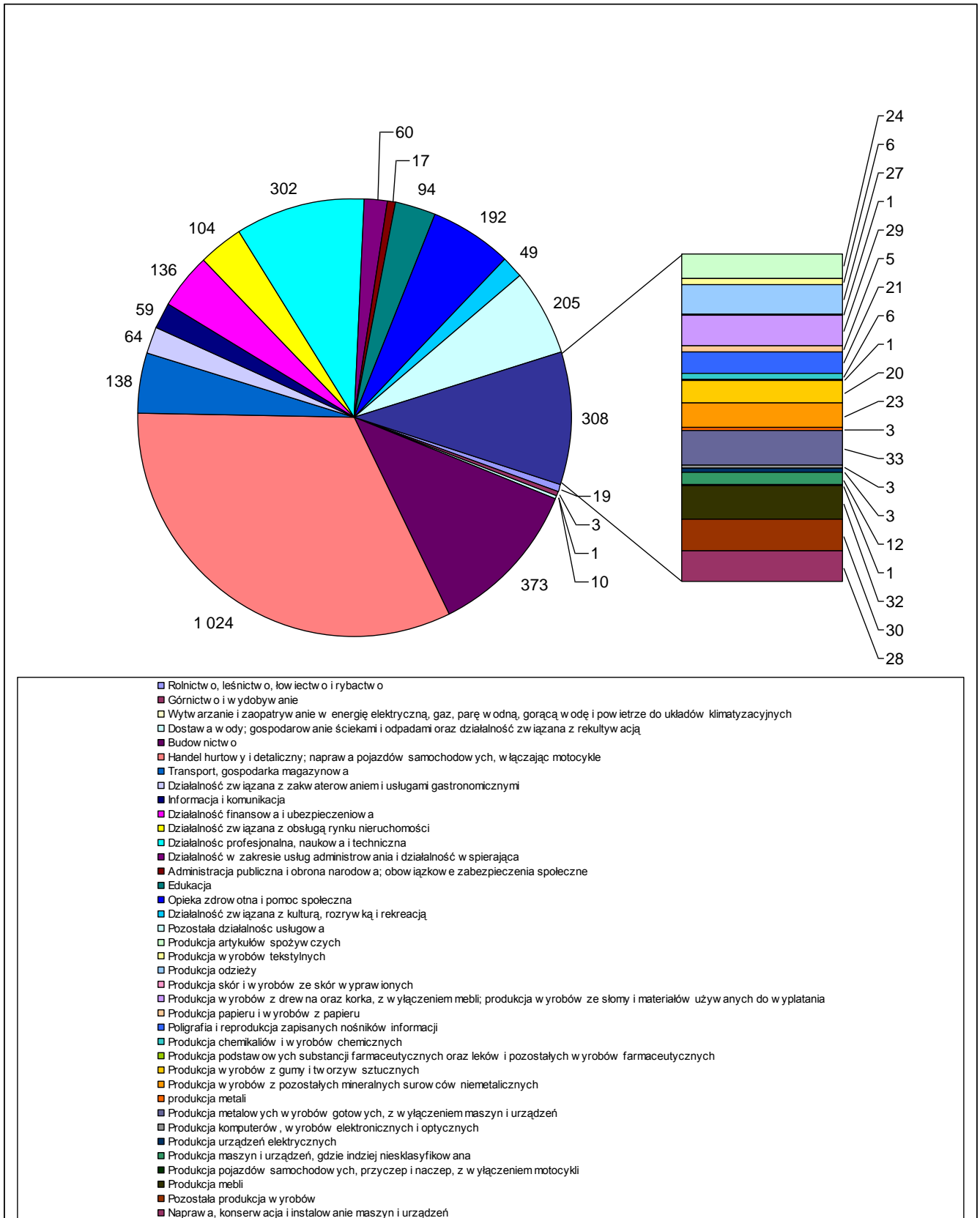

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS O/Kraków.

W ostatnich latach można zauważyć wzrost liczby podmiotów zajmujących się budownictwem, a także zajmującymi się obsługą nieruchomości, wynajmem i usługami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej, ochroną zdrowia i pomocą społeczną. Struktura pozostałych podmiotów kształtuje się na stałym poziomie.

W mieście Bochnia dominują firmy z branży handlowej i usług naprawczych, stanowią one 33,1% wszystkich lokalnych firm. Drugą co do ilości grupę podmiotów gospodarczych stanowią firmy zajmujące się obsługą finansową i ubezpieczeniową (15,4%). Kolejną grupą są podmioty trudniące się budownictwem (11,6%). Produkcją przemysłową zajmuje się nieco ponad 10% podmiotów, natomiast administracją publiczną i obroną narodową oraz obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi zajmuje się 7,8% ogółu podmiotów gospodarczych w mieście. Niezbyt liczną grupą są podmioty gospodarcze zajmujące się rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem, w stosunku do ogółu podmiotów stanowią one zaledwie 0,8% co wydaje się oczywiste w gminie miejskiej, jaką jest Bochnia.

Wykres 10 Struktura podmiotów gospodarczych w mieście Bochnia w 2009 r. wg sekcji PKD 2007

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych

Wymiernym wskaźnikiem obrazującym rozwój gospodarczy samorządów gminnych jest wskaźnik ilości zarejestrowanych firm w przeliczeniu na 1000 mieszkańców danej gminy. Pod tym względem w mieście Bochnia w badanym okresie odnotowujemy relatywnie zrównoważony rozwój. Dla województwa małopolskiego wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 96 firm na 1000 mieszkańców, a dla miasta Bochnia 107 (w 2009 r).

Tabela 10 Liczba zarejestrowanych firm w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

	2005	2006	2007	2008	2009
Miasto Bochnia	109,7	102,6	103,9	104,4	106,9
Powiat Bocheński	68,27	64,1	66,4	68,6	71,6
Województwo Małopolskie	89,2	88,9	90,1	92,3	95,8
Polska	94,7	95,4	96,7	98,6	98,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych

Rozwój przedsiębiorczości na szczeblu lokalnym jest bezsprzecznie silnie uzależniony od dynamiki wzrostu gospodarczego całego kraju, jak również licznych obciążeń spoczywających na pracodawcach. Wśród tych ostatnich wymienić należy wysokie koszty pracy (podatki, opłaty ZUS), drogie kredyty inwestycyjne oraz utrudnienia administracyjne związane z zakładaniem firm. Czynniki te wpływają najmocniej na rozwój małej i średniej przedsiębiorczości. Coraz większe znaczenie przypisuje się także globalizacji światowej gospodarki, która może przynosić zarówno korzyści, jaki i zagrożenia, nawet dla małych firm rodzinnych.

Pamiętać należy, że dla właścicieli firm ważny jest lokalny klimat dla rozwoju przedsiębiorczości. Obok typowo „twardych” uwarunkowań jak np.: uzbrojone tereny, budynki pod działalność inwestycyjną, drożny układ komunikacyjny, duże znaczenie przypisuje się tzw. „miękkim” elementom, takim jak: ulgi inwestycyjne, dobre kontakty władz miasta z przedsiębiorcami działającymi na terenie gminy (regularne spotkania, wspólna promocja, sprawny przepływ informacji), pomoc administracyjno-prawna dla firm nowopowstających lub poszerzających swoją działalność, wsparcie w procesie pozyskiwania przez pracodawców funduszy zewnętrznych (krajowych i europejskich), jak również funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu – banków, funduszy pożyczkowych, funduszy poręczeń kredytowych, stowarzyszeń przedsiębiorców, firm consultingowych.

Samorząd miasta Bochni stworzył dla inwestorów specjalną strefę ekonomiczną. Bocheńska Strefa Aktywności Gospodarczej to kompleks od lat przygotowywany dla celów inwestycyjnych. Strefa mieści się 40 km od najbliższego lotniska międzynarodowego, jakim jest port lotniczy Kraków-Balice. Położona jest bezpośrednio w sąsiedztwie zjazdu z autostrady A4 do Bochni. Linia kolejowa znajduje się w odległości 4 km, natomiast 200 metrów od granic Strefy zlokalizowana jest bocznica kolejowa firmy Stalprodukt SA. Projektowany układ komunikacyjny, zakładający dwa wyjazdy ze Strefy, zapewnia niezbędną dla tego terenu przepustowość ruchu samochodowego. Droga wyjazdowa dochodzi do łącznika autostrady A4 z drogą krajową nr 4.

Powierzchnia Strefy wynosi 66,1 ha. Właścicielem 55,5 ha jest Miasto Bochnia. Tereny BSAG o powierzchni 29,7 ha, na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2009 r. weszły w skład Bocheńskiej Podstrefy Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Krakowski Park Technologiczny”. Dla potencjalnych inwestorów proponowane są ulgi podatkowe w ramach ulg podatkowych dla Specjalnych Stref Ekonomicznych – zwolnienia z podatku dochodowego (CIT) do 70% wartości inwestycji.

W prawie obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego teren ten jest przeznaczony pod komercyjną zabudowę przemysłowo-usługową. Układ funkcjonalny Strefy zakłada podzielenie obszaru Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej na 14 modułów, przeznaczonych pod zabudowę przemysłową lub usługową. Moduły te będą miały zapewnione niezbędne uzbrojenie oraz dostęp do dróg publicznych.

Strefa położona jest na terenie równinnym (różnica w wysokości – nie więcej niż 0,5 m). Poziom wód gruntowych to około 1,5 metra, w związku z czym nie występuje ryzyko obsunięcia gruntu. Na działkach przewiduje się zabudowę o areale nie przekraczającym 80% ogólnej powierzchni działek. Na terenie BSAG obowiązuje zakaz wznoszenia budynków mieszkalnych oraz tymczasowych obiektów budowlanych (z wyjątkiem zaplecza budowy), sklepów o powierzchni powyżej 1500 m² i garaży blaszanych.

Na terenie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej dostępne są następujące media: energia elektryczna (0,6 MW mocy), gaz (gazociąg o przekroju 500 mm), woda (sieć o wydajności do 1000 m³/dobę), kanalizacja sanitarna.

Miasto dysponuje dokumentacją studyjno-koncepcyjną wraz z Programem Funkcjonalno-Użytkowym. Trwają starania o pozyskanie środków zewnętrznych na wykonanie pełnego uzbrojenia BSAG w media i infrastrukturę.

2.5. RYNEK PRACY

2.5.1. Liczba osób pracujących

Wartością charakteryzującą rynek pracy, obok stopy bezrobocia, jest liczba osób pracujących. To one (przynajmniej teoretycznie, gdyż dane nie uwzględniają „szarej strefy”) biorą na swoje barki ciężar utrzymania pozostałych mieszkańców: dzieci, uczącej się młodzieży, studentów, bezrobotnych, rencistów i emerytów.

Do grona osób pracujących zalicza się:

- a) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór)
- b) pracodawców i pracujących na własny rachunek:
 - właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi im członkami ich rodzin) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych,
 - właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi im członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - inne osoby pracujące na własny rachunek np. osoby wykonujące wolne zawody,
- c) osoby wykonujące pracę nakładczą,
- d) agentów (łącznie z pomagającymi im członkami ich rodzin i osobami zatrudnionymi przez agentów)
- e) członków spółdzielni produkcji rolniczej,
- f) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie

W mieście Bochnia w 2009 r. pracowało 9 726 osób (dane GUS), co stanowi 50,6% grupy ludności w wieku produkcyjnym. Dla porównania w powiecie bocheńskim pracowało 24,3% a w województwie małopolskim 29,7%. Miasto Bochnia prezentuje się zatem bardzo korzystnie na tym tle.

Liczba pracujących ogółem w 2009 roku wyniosła 9 726, zarejestrowanych było 1026 osób bezrobotnych. Do pracy na teren gminy w 2006 roku przyjeżdżały 3 592 osoby, natomiast wyjeżdżało 1 771 osób.

Tabela 11 Pracujący wg faktycznego miejsca pracy w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim oraz w Małopolsce

Wyszczególnienie		2005	2006	2007	2008	2009
Miasto Bochnia	ogółem	8 451	8 597	9 061	9 968	9 726
	mężczyźni	4 214	4 391	4 822	5 333	5 100
	% ogółu	49,9%	51,1%	53,2%	53,5%	52,4%
	kobiety	4 237	4 206	4 239	4 635	4 626
	% ogółu	50,1%	48,9%	46,8%	46,5%	47,6%
Powiat Bocheński	ogółem	13 368	13 708	14 583	15 899	15 664
	mężczyźni	6 394	6 671	7 391	8 027	7 829
	% ogółu	47,8%	48,7%	50,7%	50,5%	50,0%
	kobiety	6 974	7 037	7 192	7 872	7 835
	% ogółu	52,2%	51,3%	49,3%	49,5%	50,0%
Małopolska	ogółem	614 839	631 314	657 832	682 253	684 178
	mężczyźni	312 032	321 112	336 634	346 618	342 962
	% ogółu	50,8%	50,9%	51,2%	50,8%	50,1%
	kobiety	302 807	310 202	321 198	335 635	341 216
	% ogółu	49,2%	49,1%	48,8%	49,2%	49,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS O/Kraków.

W roku 2009 w Bochni pracujące kobiety stanowiły 47,6% ogółu zatrudnionych, jest to średnia sporo niższa niż w powiecie bocheńskim (50,0%), a o 2 punkty procentowe niższa niż w Małopolsce (49,9%).

Tabela 12 Liczba osób pracujących na 1000 mieszkańców w latach 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Miasto Bochnia	287	293	308	338	329
Powiat Bocheński	133	136	144	157	154
Małopolska	189	194	202	209	209

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS O/Kraków.

Na tle Małopolski i powiatu bocheńskiego, Bochnia charakteryzuje się największą liczbą osób pracujących na 1000 mieszkańców, tj. 329 (na koniec 2009 r.). W powiecie bocheńskim liczba ta jest o ponad połowę mniejsza i wynosi 154, w Małopolsce zaś wynosi 209. Należy też zauważyć, że na przestrzeni ostatnich pięciu lat, ani w powiecie bocheńskim ani w Małopolsce wzrost tego wskaźnika nie był tak dynamiczny jak w mieście Bochnia.

Całkowita **wielkość bazy ekonomicznej** wyrażona liczbą nadwyżki pracowników jest jedną z metod oceny potencjału gospodarczego miasta, który można odnieść do innych wymiarów jego potencjału, np. jego rangi w podziale administracyjnym kraju, czy liczby ludności. Bezwzględna liczba pracowników tworzących sektor egzogeniczny miasta jest

ważna dlatego, że pozwala ilościowo uchwycić rolę, jaką spełnia ono na rzecz świata zewnętrznego.

Pod względem wielkości bazy ekonomicznej przewaga Krakowa (84,2 tys.) nad pozostałymi miastami jest bezdyskusyjna. Kolejne dwa miejsca w rankingu wielkości bazy ekonomicznej zajmują Zakopane i Skawina (odpowiednio 5,2 tys. i 4,1 tys.), których baza ekonomiczna jest znacznie silniejsza, niż wynikałoby to z liczby mieszkańców tych miast. Zbliżoną wielkość nadwyżki pracujących – między 2,8 a 3,4 tys. posiadają ośrodki powiatowe – Wadowice, Chrzanów, **Bochnia (3,0 tys.)**, Gorlice i Nowy Targ, nieco ustępują im Oświęcim i Olkusz. pracujących).

Miasto Bochnia opiera swoją bazę ekonomiczną na funkcji przemysłowej.

Tabela 13 Struktura bazy ekonomicznej według sektorów gospodarki Bochni w 1999r. i w 2008 r.

	Przemysł i budownictwo	Usługi rynkowe	Usługi nierynkowe	Wskaźnik dywersyfikacji 1999 r.	Przemysł i budownictwo	Usługi rynkowe	Usługi nierynkowe	Wskaźnik dywersyfikacji 2008 r.
Bochnia	52,8	29,9	17,3	23	67,9	18,3	13,8	34

Źródło: Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010.

W całym Województwie Małopolskim w latach 1999-2008 liczba pracujących w przemyśle wysokiej i średnio-wysokiej techniki spadła. W ujęciu względnym, w badanym okresie w mieście Bochnia wzrosło zatrudnienie w przemyśle wysokiej i średnio-wysokiej techniki.

W latach 1999-2008 zatrudnienie w usługach opartych na wiedzy pozostało w skali regionu na niemal niezmiennym poziomie, nie oznacza to jednak, że liczba pracujących nie zmieniała się w poszczególnych miastach.

Tabela 14 Zmiana liczby pracujących w przemyśle wysokiej i średnio-wysokiej techniki oraz usługach opartych na wiedzy w miastach Małopolski w latach 1999-2008

	Skala wzrostu/spadku liczby pracujących	Przemysł wysokiej i średnio-wysokiej techniki		
		Spadek o ponad 20%	Stagnacja (od -20% do +20%)	Wzrost o ponad 20%
Usługi oparte na wiedzy	Wzrost o ponad 20%	Świątyniki Górne, Wieliczka	-	Niepołomice
	Stagnacja (od -20% do +20%)	Alwernia, Andrychów, Biecz, Brzeszcze, Dobczyce, Kęty, Miechów, Mszana Dolna, Myślenice, Olkusz, Oświęcim, Piwniczna-Zdrój, Tarnów, Trzebinia, Wadowice	Brzesko, Jordanów, Kraków, Wolbrom	Bochnia , Bukowno, Chrzanów, Dąbrowa Tarnowska, Skawina, Sucha Beskidzka, Żabno
	Spadek o ponad 20%	Chełmek, Nowy Sącz, Zakopane	Gorlice	Limanowa

Źródło: Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010, str. 150

Uzyskane wyniki potwierdzają tezę o przewadze obszarów położonych centralnie w przyciąganiu inwestycji w przemysł wysokiej techniki i usługi oparte na wiedzy. Ośrodki usytuowane w pobliżu Krakowa i wzdłuż autostrady A4 i drogi krajowej numer 4 (Niepołomice, Wieliczka, Skawina, **Bochnia**) odznaczają się dużym przyrostem liczby pracujących w innowacyjnych usługach i przemyśle.

2.5.2 Powiązania funkcjonalne Bochni – dojazdy do pracy

Biorąc pod uwagę wskaźnik dojazdów do pracy i analizując położenie miast względem pozostałych ośrodków miejskich, a także ich wielkość oraz saldo wyjazdów i przyjazdów do pracy z/do danego ośrodka Bochnia (wraz z miastami takimi jak Kraków, Tarnów, Nowy Sącz, Gorlice, Zakopane, Nowy Targ) została sklasyfikowana jako **ośrodek dominujący** (przyciągający), czyli ośrodek, który z racji swojej wielkości ma wysokie saldo wyjazdów i przyjazdów do pracy, a jednocześnie stanowi duży rynek pracy, silnie oddziałując na tereny otaczające, przez co wskaźnik dojazdów do pracy jest wysoki.

Tabela 15 Udział dojeżdżających do pracy do wybranych miast Małopolski w zależności od czasu dojazdu

Miasto	Lokalni pracownicy**	Strefy odległości (w minutach)						Brak danych
		<30	30-59	60-89	90-119	120-179	>180	
Andrychów	75,4%	23,9%	0,6%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kraków	67,9%	9,8%	9,8%	3,8%	2,2%	2,7%	3,3%	0,5%
Wolbrom	63,8%	32,5%	1,8%	0,9%	0,0%	0,1%	0,0%	0,8%
Dąbrowa Tarnowska	60,4%	37,5%	1,4%	0,4%	0,1%	0,0%	0,3%	0,0%
Skąła	55,5%	36,2%	7,8%	0,3%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%
Oświęcim	50,8%	41,8%	4,9%	1,2%	0,1%	0,4%	0,7%	0,1%
Rabka-Zdrój	49,6%	42,4%	6,3%	1,0%	0,2%	0,5%	0,0%	0,0%
Kęty	48,5%	45,6%	2,3%	3,4%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
Wadowice	47,9%	47,4%	2,9%	0,8%	0,3%	0,2%	0,2%	0,4%
Tarnów	47,3%	25,8%	24,4%	0,5%	1,0%	0,2%	0,4%	0,3%
Gorlice	47,2%	49,5%	2,7%	0,2%	0,1%	0,2%	0,2%	0,0%
Brzesko	46,2%	48,8%	3,3%	1,0%	0,2%	0,1%	0,3%	0,1%
Bochnia	44,0%	49,4%	5,5%	0,5%	0,3%	0,1%	0,2%	0,1%
Libiąż	41,0%	51,3%	7,3%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Chrzanów	40,3%	53,5%	3,7%	0,7%	0,2%	0,5%	0,9%	0,3%
Nowy Sącz	38,4%	47,7%	7,2%	0,3%	0,5%	5,1%	0,4%	0,3%
Limanowa	36,7%	59,0%	2,8%	0,7%	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Skawina	30,7%	43,5%	17,3%	2,1%	0,7%	1,6%	3,8%	0,3%
Bukowno	27,0%	58,8%	12,1%	1,5%	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%
Sucha Beskidzka	26,8%	61,8%	5,8%	3,7%	0,7%	0,3%	0,4%	0,5%
Olkusz	22,5%	73,4%	3,9%	0,2%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
Dobczyce	21,3%	37,9%	34,7%	4,9%	0,2%	0,4%	0,6%	0,0%
Razem	51,4%	35,7%	8,0%	1,7%	0,8%	1,0%	1,1%	0,2%

Źródło: Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010, str.438

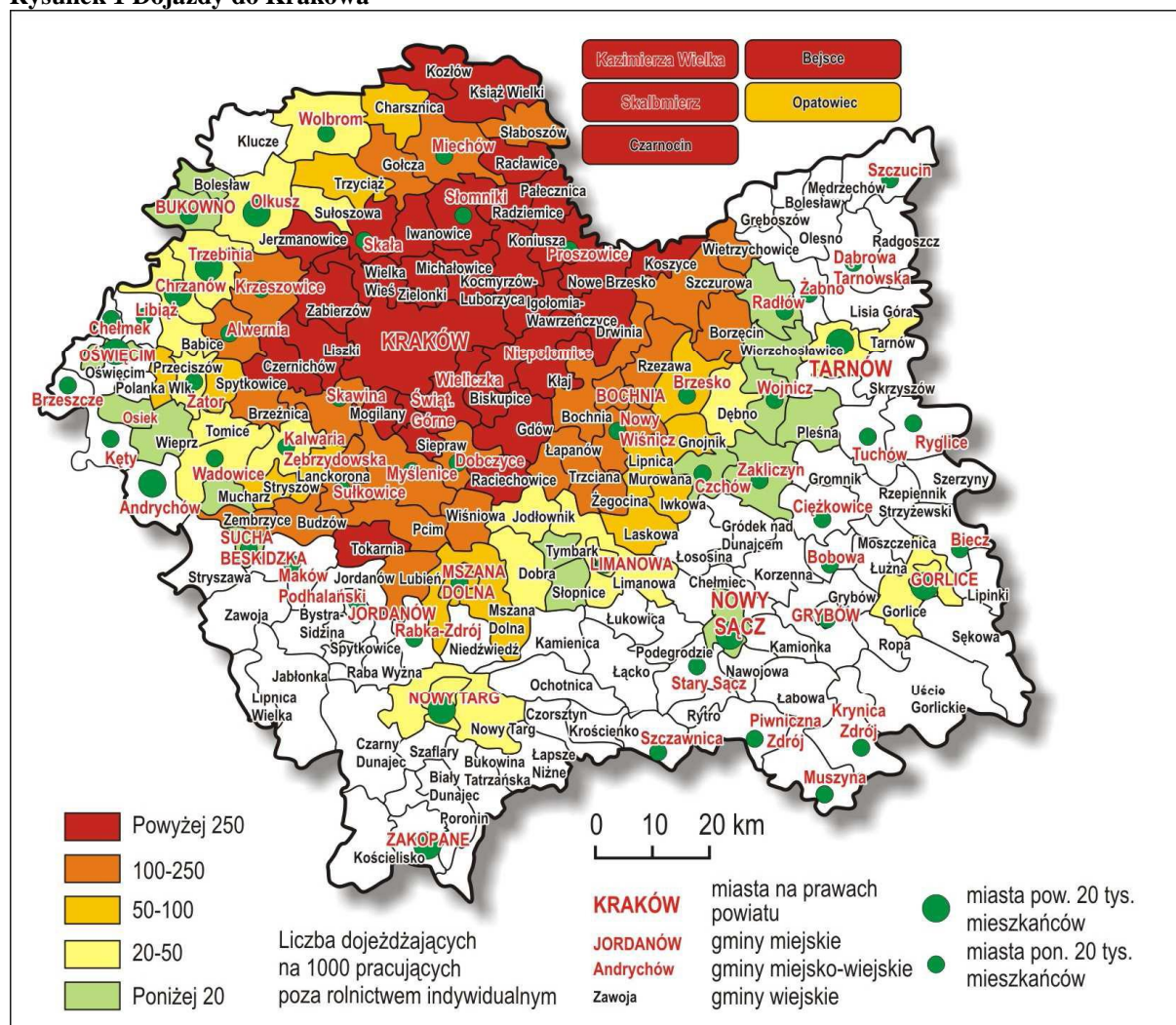
Miasto Bochnia należy do grupy miast, gdzie udział pracowników lokalnych nie przekracza 50%, przy czym w przeważającej większości pracownicy zewnętrzni rekrutują się z bezpośredniego zaplecza, z promienia dojazdu nieprzekraczającego 30 minut. Łącznie obie te grupy stanowią ponad 90% wszystkich pracujących w Bochni, podobnie jak w Andrychowie Brzesku, Chrzanowie, Dąbrowie Tarnowskiej, Kętach, Libiążu, Limanowej, Olkuszu, Oświęcimiu, Rabce-Zdroju, Skale, Wadowicach i Wolbromiu.

Kraków jako główny ośrodek regionu, skupisko największej liczby miejsc pracy (ok. 390 tys.), charakteryzuje się największym zasięgiem przestrzennego oddziaływania oraz największą jego siłą. Świadczy o tym między innymi fakt, że w przypadku aż 51 gmin (nie licząc samego Krakowa) udział dojeżdżających do pracy do Krakowa wśród ogółu

pracujących w tych gminach wynosi co najmniej 2% (20 dojeżdżających do miasta na 1000 pracujących w gminie wyjazdu). W grupie tej znalazło się aż 6 gmin, w których wartość ta przekracza 90%. Są to gminy wiejskie najsilniej funkcjonalnie związane z Krakowem, położone w jego bliskim sąsiedztwie: Kocmyrzów-Luborzyca, Igołomia-Wawrzeńczyce, Koszyce, Liszki, **Drwinia**, Michałowice.

Niższe, aczkolwiek zauważalne udziały pracujących na rynku krakowskim (10-25% ogółu pracujących) charakterystyczne są dla nieco bardziej oddalonych gmin regionu stosunkowo dobrze skomunikowanych z Krakowem (Myślenice, Dobczyce, Nowy Wiśnicz, Sułkowiec, **Bochnia**, Alwernia, Miechów). Niemniej udziały te mogą być w pewnym stopniu niedoszacowane z uwagi na przewagę w próbie firm usługowych wykazujących mniejszy przestrzenny zasięg dojazdów.

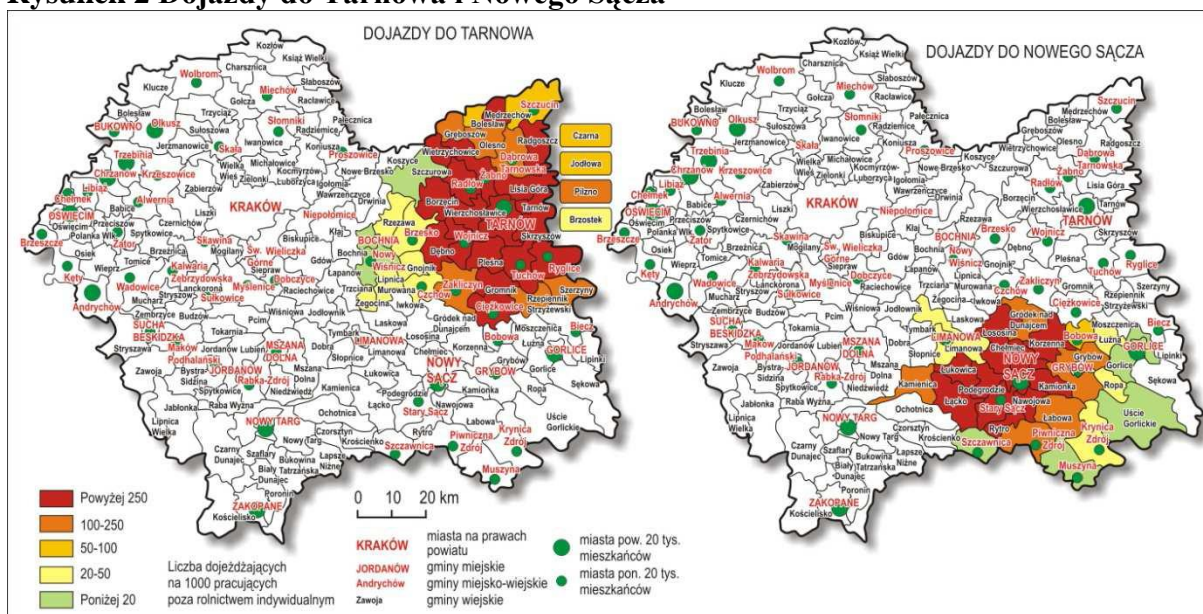
Rysunek 1 Dojazdy do Krakowa

Źródło: Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010, str.442

Tarnów, drugi pod względem wielkości rynek pracy województwa (53 tys. miejsc pracy), także bardzo silnie oddziałuje w skali regionu, a zwłaszcza jego wschodniej części, czego dowodem jest fakt, że w przypadku 34 gmin (z wyjątkiem gmin miejskiej i wiejskiej Tarnowa), udział dojeżdżających do pracy do Tarnowa zaznacza się w sposób zauważalny (co najmniej 20 dojeżdżających na 1000 pracujących poza rolnictwem indywidualnym). Dla Bochni wskaźnik ten kształtuje się na poziomie poniżej 2% (mniej niż 20 dojeżdżających do miasta na 1000 pracujących w gminie wyjazd).

Rysunek 2 Dojazdy do Tarnowa i Nowego Sącza

Źródło: Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010, str.444

W analizie dojazdów do miast dominujący interesujący przypadek stanowi **Bochnia**, której rynek pracy, mimo relatywnie niewielkich rozmiarów (13,5 tys.), silnie oddziałuje na otoczenie. Oddziaływanie to zaznacza się najsilniej w dwóch gminach wiejskich powiatu bocheńskiego – Rzezawie i Drwini. W obu przypadkach zatrudnienie w firmach bocheńskich znajduje ponad połowa ludności pracującej w gminie. Do pracy w Bochni dojeżdża także znaczna część pracujących z Nowego Wiśnicza, Lipnicy Murowanej oraz gminy Bochnia (250-500 osób na 1000 pracujących poza rolnictwem indywidualnym w tych gminach). Mniejszy, aczkolwiek zauważalny, wpływ Bochni na miejscowe rynki pracy stwierdzono ponadto w Szczurowej, Trzcanie, Borzęcinie, Łapanowie, Kłaju, Dębnie, Brzesku i Gdowie.

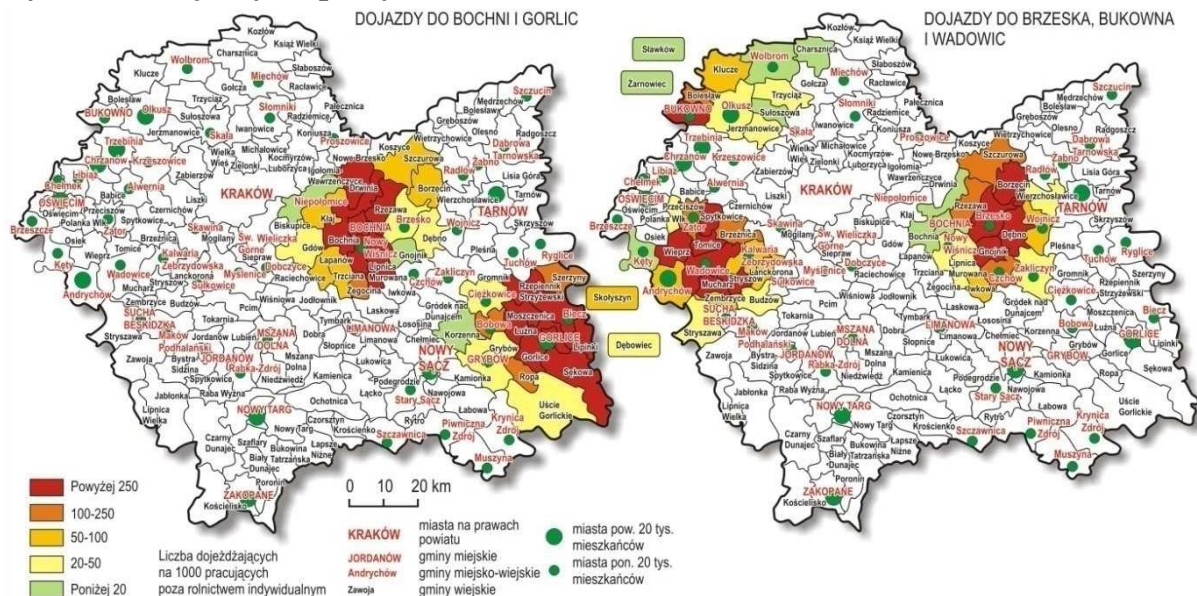
Warto zwrócić tu uwagę na konkurencję między Bochnią i niedalekim Brzeskiem. Ze względu na podobną liczbę miejsc pracy oferowanych przez oba ośrodki i niewielką dzielącą je odległość (15 km) zasadnym wydaje się pytanie o ich oddziaływanie na gminy znajdujące się w strefie przejściowej. Równoczesne oddziaływanie obu ośrodków zaznacza się w dojazdach do pracy 6 gmin – Rzezawy, Nowego Wiśnicza, Lipnicy Murowanej w powiecie bocheńskim oraz Szczurowej, Borzęcina i Dębna w powiecie brzeskim. Istnieje jednak bardzo wyraźne dowiązywanie tych dojazdów do granic powiatu, o czym świadczą udziały dojeżdżających z wymienionych gmin do obu ośrodków. Mieszkańcy gmin położonych w strefie pomiędzy Bochnią i Brzeskiem, mimo niewielkiej różnicy odległości do obu miast, znacznie częściej podejmują pracę w Bochni. W przypadku gmin silniej powiązanych z Brzeskiem jego przewaga nie zaznacza się tak wyraźnie (najbardziej w przypadku Borzęcina i Dębna) a wynika w dużej mierze z wyraźnie mniejszych odległości do miasta powiatowego.

Tabela 16 Dojazdy do pracy do Bochni i Brzeska z pobliskich gmin (szacunkowy odsetek dojeżdżających wśród ogółu pracujących w mieście, z którego dojeżdża pracownik)

Gmina	Powiat	Bochnia	Brzesko
Rzezawa	bocheński	84%	15%
Nowy Wiśnicz	bocheński	47%	4%
Lipnica Murowana	bocheński	33%	3%
Szczurowa	brzeski	9%	19%
Borzęcina	brzeski	8%	34%
Dębno	brzeski	3%	32%

Źródło: Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010, str. 445

Rysunek 3 Dojazdy do pracy do Bochni, Brzeska, Gorlic, Bukowna i Wadowic

Źródło: *Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim*, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010, str. 445

2.5.3. Bezrobocie

Dane dotyczące bezrobocia pochodzą z Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni (PUP), Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie oraz Głównego Urzędu Statystycznego. Jak powszechnie wiadomo PUP prowadzi kompleksowe działania w celu aktywizacji osób bezrobotnych w całym powiecie bocheńskim, dlatego też stopa bezrobocia określana jest dla całego jego obszaru. W celach porównawczych w niniejszej analizie zamieszczono także wskaźniki stopy bezrobocia w wybranych powiatach Małopolski.

Ustawa z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz. U. nr 25 z 1997 r. z późniejszymi zmianami) definiuje bezrobotnego jako osobę nie zatrudnioną i nie wykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy, nie uczącą się w szkole w systemie dziennym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy, jeżeli:

- ukończyła 18 lat, za wyjątkiem młodocianych absolwentów,
- kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna 65 lat,
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej,
- nie posiada gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych,
- nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności,

- jest osobą niepełnosprawną, której stan zdrowia pozwala na podjęcie zatrudnienia co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

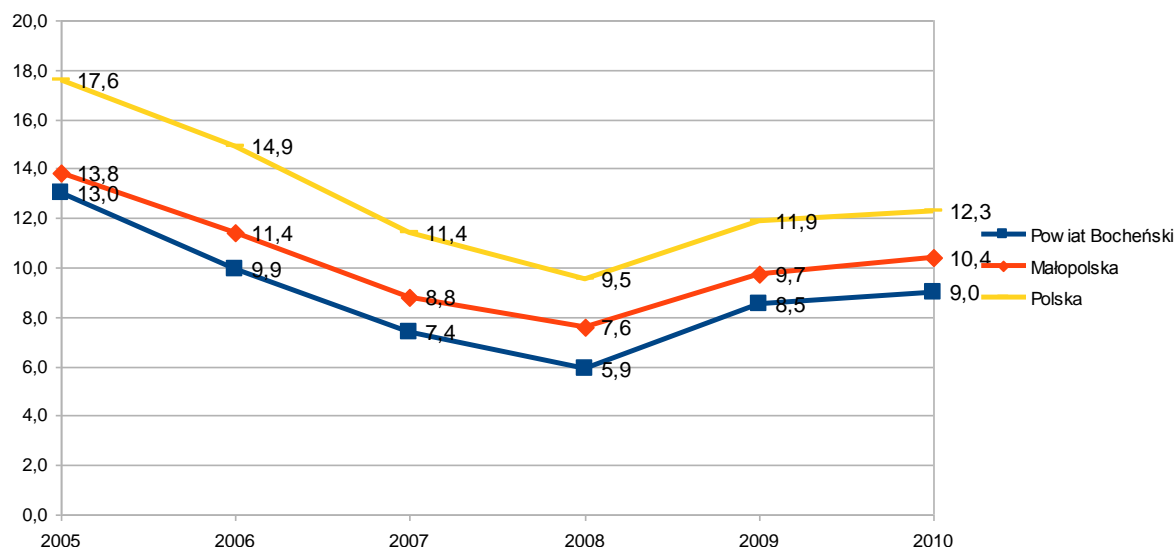
Tabela 17 Stopa bezrobocia w powiatach województwa małopolskiego w latach 2005-2009

Obszar	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Powiat Bocheński	13,0	9,9	7,4	5,9	8,5	9,0
Powiat Brzeski	16,1	13,7	11,8	10,6	11,9	12,0
Powiat o najwyższej stopie bezrobocia w Małopolsce						
Pow. Nowosądecki	26,4	21,9	18,5			18,7
Pow. Dąbrowski				16,6	18,9	19,5
Powiat o najniższej stopie bezrobocia w Małopolsce						
Miasto Kraków	6,9	5,5	3,8	2,8	4,2	4,7
Województwo	13,8	11,4	8,8	7,6	9,7	10,4
POLSKA	17,6	14,9	11,4	9,5	11,9	12,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie.

Stopa bezrobocia jest wskaźnikiem określającym stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo. Stopa bezrobocia w powiecie bocheńskim osiągnęła pod koniec grudnia 2010 r. wartość 9,0% (co w liczbach bezwzględnych oznaczało 3 385 osób), kształtując się na jednym z najniższych w województwie (niższa od ówczesnej średniej małopolskiej o 0,8 punktu procentowego). Wynik ten stawia powiat bocheński na 2 miejscu wśród 19 małopolskich powiatów ziemskich. Dla porównania stopa bezrobocia w Polsce w adekwatnym okresie wyniosła 12,3%.

Wykres 11 Stopa bezrobocia w powiecie bocheńskim, Małopolsce i Polsce w latach 2005-2010

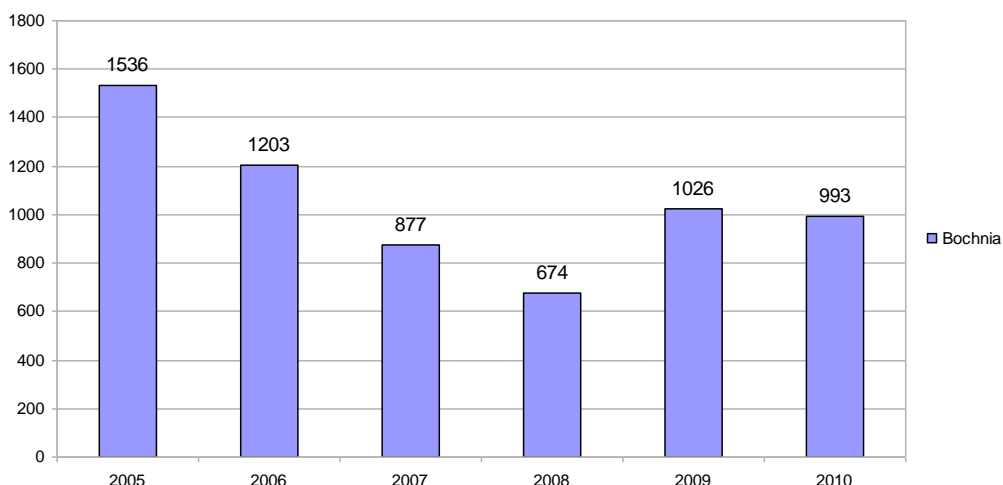

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie.

Rynek pracy w gminach należących do powiatu bocheńskiego charakteryzuje się niższymi wskaźnikami bezrobocia w porównaniu z wartościami regionalnymi i ogólnopolskimi. Wzrost stopy bezrobocia w 2008 r. i w latach późniejszych był tendencją charakterystyczną dla większości regionów Polski.

Z drugiej jednak strony należy dodać, że wskaźnik bezrobocia jest odzwierciedleniem kryzysu gospodarczego naszego kraju (a także gospodarki światowej), spóźnionych bądź nieprzynoszących efektu reform rządowych w przemyśle ciężkim (zwłaszcza w górnictwie i hutnictwie), a w pewnej części skutkiem wyżu demograficznego z początku lat 80-tych XX wieku, wkraczającego obecnie na rynek pracy. Dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy dużym ograniczeniem są także rosnące koszty pracy związane z wysokimi stopami podatkowymi, stawkami ubezpieczeń społecznych i drogimi kredytami.

Wykres 12 Liczba osób bezrobotnych w mieście Bochnia w latach 2005-2010

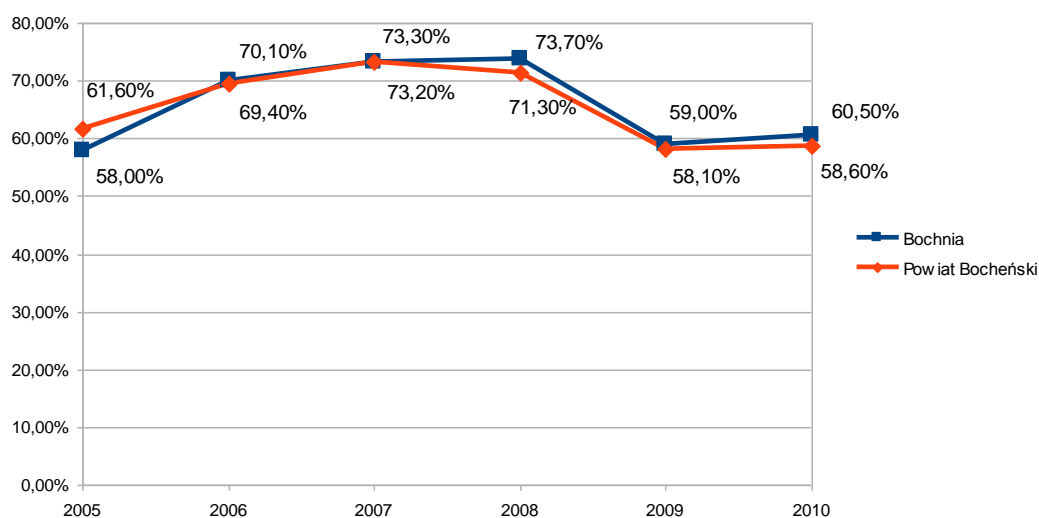

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni na koniec grudnia 2010 r. zarejestrowanych było 993 bezrobotnych mieszkańców miasta Bochnia, co oznacza, że niemal co trzecia osoba nie posiadająca pracy w powiecie mieszka w tymże mieście (29,3%), przy czym od roku 2006 wyraźnie zarysowuje się tendencja malejąca.

Z grona bezrobotnych bochnian prawie 60,5% stanowią kobiety i wskaźnik ten pozostawał na podobnym poziomie w ciągu ostatnich sześciu lat. Począwszy od 2008 r. wskaźnik ten jest wyższy niż w całym powiecie bocheńskim- w 2010 r. o 1,9 punktu procentowego.

Wykres 13 Udział bezrobotnych kobiet w ogóle bezrobotnych w mieście Bochnia i powiecie bocheńskim w latach 2005-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

Blisko 86,6% zarejestrowanych bezrobotnych z terenu miasta Bochnia nie posiada prawa do zasiłku, 18,5% to osoby bez kwalifikacji zawodowych, a 24% to osoby bez żadnego doświadczenia zawodowego.

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem wieku, zaobserwować można, iż na koniec 2010 r. najbardziej liczną grupą w mieście Bochnia byli ludzie w wieku 25 do 34 lat, stanowili oni 29,7% wszystkich bezrobotnych. Równie liczną grupą wiekową pozostającą bez pracy są ludzie młodzi w wieku do 24 lat (27,5%).

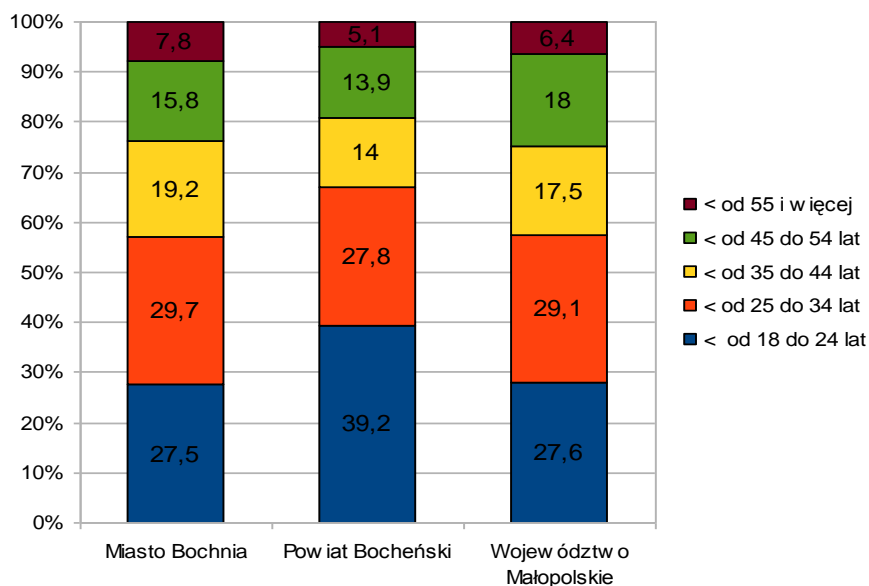
Tabela 18 Struktura osób bezrobotnych wg wieku w mieście Bochnia w latach 2008-2010

	2008	2009	2010
od 18 do 24 lat	162	267	273
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	24,0	26	27,5
od 25 do 34 lat	190	315	295
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	28,2	30,7	29,7
od 35 do 44 lat	131	177	191
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	19,4	17,3	19,2
od 45 do 54 lat	143	190	157
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	21,2	18,5	15,8
od 55 i więcej	48	77	77
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	7,1	7,5	7,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

Równie wysoki udział osób młodych można zaobserwować także w całym powiecie bocheńskim (w wieku do 25 lat – 39,2% oraz w wieku 25-34 lat- 27,8%) i Małopolsce (w wieku do 25 lat – 27,6% oraz w wieku 25-34 lat- 29,1%).

Wykres 14 Struktura osób bezrobotnych wg wieku w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim i Małopolsce w 2010 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

Na koniec grudnia 2010 r. w rejestrach pozostawało, zarówno w powiecie jak i mieście, najwięcej osób posiadających wykształcenie zasadnicze, policealne i średnie zawodowe oraz zawodowe, najmniej natomiast legitymowało się wykształceniem wyższym.

Tabela 19 Struktura osób bezrobotnych wg wykształcenia w mieście Bochnia w latach 2008-2010

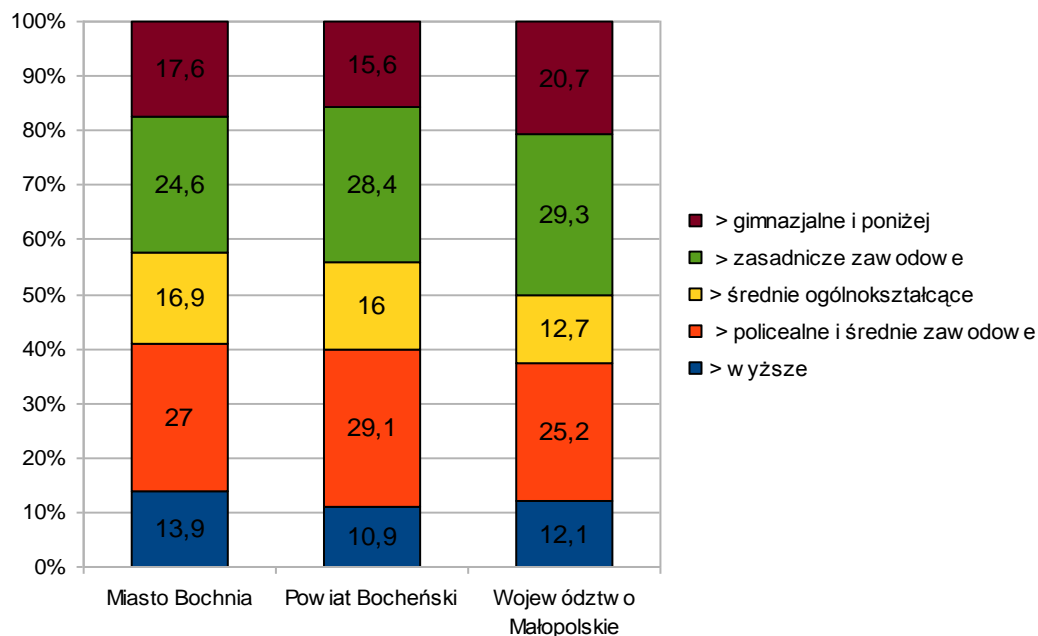
	2008	2009	2010
Wyższe	99	147	138
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	14,7	14,3	13,9
policealne i średnie zawodowe	204	295	268
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	30,3	28,8	27,0
Średnie ogólnokształcące	114	154	168
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	16,9	15,0	16,9
zasadnicze zawodowe	149	259	244
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	22,1	25,2	24,6
gimnazjalne i poniżej	108	171	175
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	16,0	16,7	17,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

Dla porównania omawiane wskaźniki dla powiatu bocheńskiego w 2010 r. wynoszą odpowiednio – wg wykształcenia bezrobotnych: gimnazjalne i poniżej – 15,6%, zasadnicze

zawodowe – 28,4% średnie ogólnokształcące – 16,0%, policealne i średnie zawodowe – 29,1%, wyższe – 10,9%.

Wykres 15 Struktura osób bezrobotnych wg wykształcenia w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim i Małopolsce w 2010 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

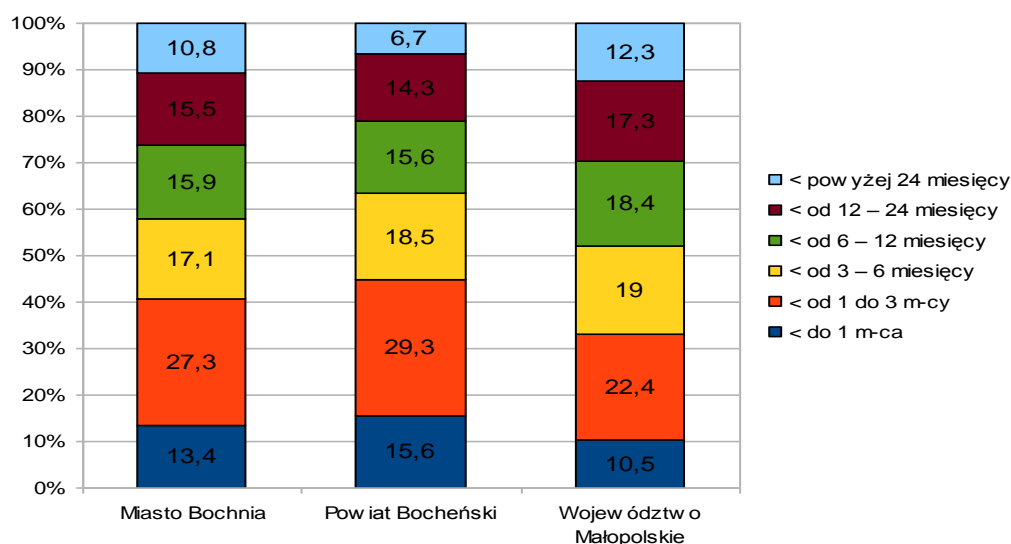
Wśród osób pozostających bez pracy powyżej roku, którzy stanowili 21% ogółu bezrobotnych w całym powiecie, osób z miasta było 261 tj. 36,7%. Na koniec grudnia 2010 roku najliczniejszą grupę w ogóle osób bezrobotnych stanowiły osoby pozostające w ewidencji od 1 do 3 miesięcy (27,3%). Kolejną grupę stanowiły osoby pozostające w ewidencji od 3 do 6 miesięcy (17,1%).

Tabela 20 Struktura osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w mieście Bochnia w latach 2008-2010

	2008	2009	2010
do 1 m-ca	98	136	133
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	<i>14,5</i>	<i>13,3</i>	<i>13,4</i>
od 1 do 3 m-cy	176	302	271
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	<i>26,1</i>	<i>29,4</i>	<i>27,3</i>
od 3 – 6 miesięcy	130	202	170
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	<i>19,3</i>	<i>19,7</i>	<i>17,1</i>
od 6 – 12 miesięcy	63	191	158
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	<i>9,3</i>	<i>18,6</i>	<i>15,9</i>
od 12 – 24 miesięcy	55	106	154
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	<i>8,2</i>	<i>10,3</i>	<i>15,5</i>
powyżej 24 miesięcy	152	89	107
<i>% do ogółu bezrobotnych w gminie</i>	<i>22,6</i>	<i>8,7</i>	<i>10,8</i>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

Struktura osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w mieście Bochnia jest zbliżona do analogicznej struktury w powiecie bocheńskim i Małopolsce.

Wykres 16 Struktura osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim i Małopolsce w 2010 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

W 2010 r. do rejestru bezrobotnych z terenu miasta Bochnia najczęściej zostało wpisanych osób posiadających staż pracy od 1 do 5 lat – 25,7%. Brak stażu pracy deklarowało 17,6%, a staż pracy od 10 do 20 lat oraz do 1 roku deklarowało odpowiednio

16,8% oraz 15,8% zarejestrowanych bezrobotnych., a staż pracy od 5 do 10 lat – 13,3%. Niemal co dziesiąta osoba bezrobotna posiadała od 20 do 30 lat pracy, zaś 2,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych miało 30 i więcej lat stażu pracy, co stanowiło najmniej liczną grupę bezrobotnych.

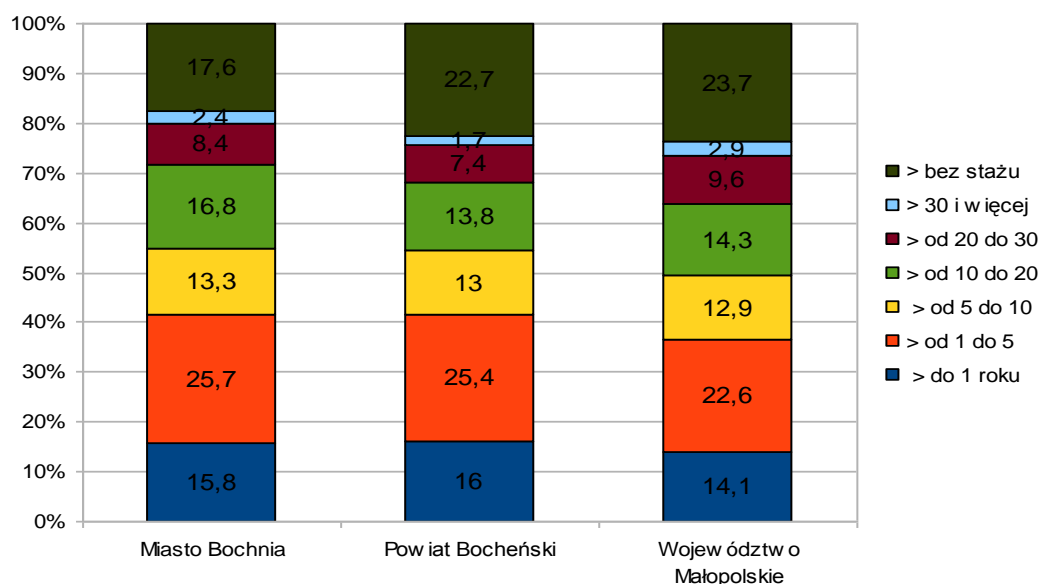
Tabela 21 Struktura osób bezrobotnych wg stażu pracy w mieście Bochnia w latach 2008-2010

	2008	2009	2010
> do 1 roku	89	149	157
% do ogółu bezrobotnych w gminie	13,2	14,5	15,8
> od 1 do 5	163	258	255
% do ogółu bezrobotnych w gminie	24,2	25,1	25,7
> od 5 do 10	103	131	132
% do ogółu bezrobotnych w gminie	15,3	12,8	13,3
> od 10 do 20	134	189	167
% do ogółu bezrobotnych w gminie	19,9	18,4	16,8
> od 20 do 30	64	103	83
% do ogółu bezrobotnych w gminie	9,5	10	8,4
> 30 i więcej	11	18	24
% do ogółu bezrobotnych w gminie	1,6	1,8	2,4
> bez stażu	110	178	175
% do ogółu bezrobotnych w gminie	16,3	17,3	17,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

Struktura osób bezrobotnych wg stażu pracy w mieście Bochnia jest zbliżona do analogicznej struktury w powiecie bocheńskim i Małopolsce.

Wykres 17 Struktura osób bezrobotnych wg stażu pracy w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim i Małopolsce w 2010 roku

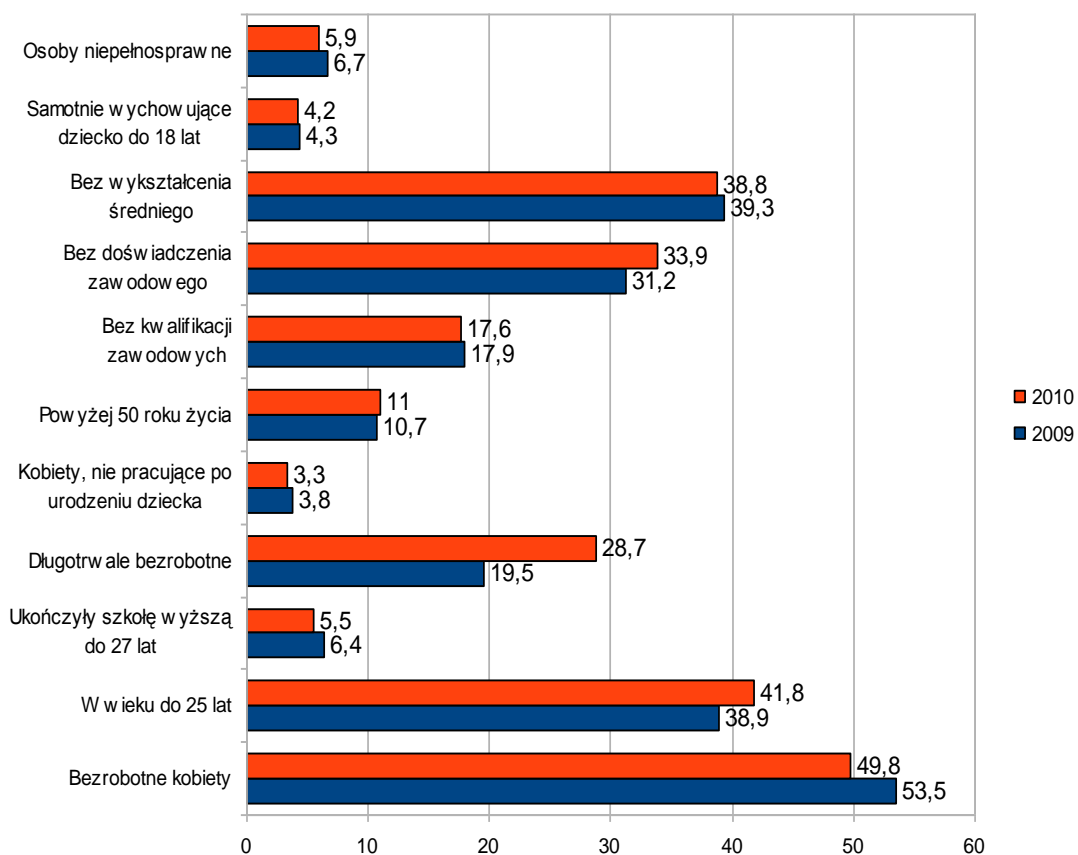
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyodrębnia się grupy osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Na koniec 2010 r. ich liczebność w mieście Bochnia wyniosła:

– Bezrobotne kobiety -	906
– W wieku do 25 lat -	762
– Ukończyły szkołę wyższą do 27 lat -	101
– Długotrwale bezrobotne -	522
– Kobiety, nie pracujące po urodzeniu dziecka –	62
– powyżej 50 roku życia -	201
– Bez kwalifikacji zawodowych -	321
– Bez doświadczenia zawodowego -	618
– Bez wykształcenia średniego -	707
– Samotnie wychowujące dziecko do 18 lat -	76
– Osoby niepełnosprawne -	108.

Poniżej przedstawiono udział wyżej wymienionych grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ujęciu procentowym i porównano do analogicznych danych na koniec 2009 roku.

Wykres 18 Udział osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych w mieście Bochnia w 2009 i 2010 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni.

W 2010 roku nie odnotowano znaczących zmian dotyczących wymienionych grup osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w porównaniu do poprzedniego roku. Jedynie wśród kategorii osób długotrwale bezrobotnych, 2010 r. zaznaczył się wzrostem o 9,2 pkt. proc. W 2010 r. również nastąpił minimalny wzrost liczby osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 2,9 pkt. proc.) oraz bez doświadczenia zawodowego (o 2,7 pkt. proc.).

2.6. OŚWIATA, KULTURA I SPORT

2.6.1. Infrastruktura sportowa i edukacyjna

Na terenie miasta Bochnia funkcjonują różnorodne placówki oświatowo-wychowawcze. Jest wśród nich:

- 7 Przedszkoli,
- 5 Szkół Podstawowych,
- 2 Gimnazja,
- 2 Licea Ogólnokształcące oraz 3 Zespoły Szkół,
- Medyczne Studium Zawodowe,
- Policealne Studium Ekonomiczno-Informatyczne,
- Policealne Studium Zawodowe,
- Wyższa Szkoła Ekonomiczna,
- a także Miejskie Centrum Dzieci i Młodzieży „Ochronka” oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

Ogółem w roku szkolnym 2010/2011 do bocheńskich przedszkoli uczęszczało 888 dzieci, do szkół podstawowych 1 953 uczniów, do gimnazjów 960, do szkół ponadgimnazjalnych 3 739, a w jedynej w powiecie bocheńskim szkole wyższej studiowało 400 studentów. Szczegółowe zestawienie zawiera poniższa tabela.

Tabela 22. Liczba nauczycieli i uczniów w roku szkolnym 2010/2011 w Mieście Bochni.

L.p.	Placówka	Liczba nauczycieli (osoby)	Liczba uczniów (osoby)
1	Miejskie Przedszkole nr 1	12	126
1	Miejskie Przedszkole nr 2	17	112
2	Miejskie Przedszkole nr 3	9	104
3	Miejskie Przedszkole nr 4	15	144
4	Miejskie Przedszkole nr 5	17	215
5	Miejskie Przedszkole nr 6	14	142
6	Przedszkole Sióstr Służebniczek	5	45
7	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stanisława Jachowicza	50	478
8	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kazimierza Brodzińskiego	42	485
9	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. św. Barbary	38	425
10	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. Jana Matejki	32	277
11	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7 im. Jana Pawła II	36	288
12	Gimnazjum nr 1 im. Św. Kingi	61	600
13	Gimnazjum nr 2 im. Cypriana Kamila Norwida	42	360
15	Zespół Szkół Ogólnokształcących	63	785
16	II Liceum Ogólnokształcące im. Orła Białego	42	465
17	Zespół Szkół Nr 1 im. Stanisława Staszica	93	1103
18	Zespół Szkół Nr 2 im. ks. Stanisława Konarskiego	63	707
19	Zespół Szkół Nr 3 im. ks. prof. Józefa Tischnera	60	679
20	Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy	81	145
21	Medyczne Studium Zawodowe	14	130
22	Wyższa Szkoła Ekonomiczna	46	400
RAZEM		852	8215

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Zespołu Edukacji, Starostwa Powiatowego w Bochni oraz pozostałych placówek szkolno-wychowawczych.

Od 2002 r. uczniowie bocheńskich gimnazjów zajmują czołowe miejsca w zestawieniach wyników egzaminu gimnazjalnego. Wyniki przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23 Wyniki egzaminów gimnazjalnych i osiągnięcia edukacyjne uczniów bocheńskich szkół w porównaniu do innych miast Małopolski

Miasto	Wyniki egzaminu gimnazjalnego 2002 w pkt	Wyniki egzaminu gimnazjalnego 2009 w pkt	Osiągnięcia edukacyjne uczniów 2009	Zmiana osiągnięć edukacyjnych uczniów 2002-2009
Kraków	65,27	65,94	wysokie	Brak zmian
Tarnów	68,52	59,95	Średnie	Spadek
Bochnia	62,95	66,87	Wysokie	Wzrost
Brzesko	62,33	57,59	Niskie	Brak zmian
Niepołomice	57,15	62,65	Wysokie	Wzrost
Limanowa	62,76	61,07	Wysokie	Brak zmian
Olkusz	61,56	59,52	Średnie	Brak zmian
Gorlice	66,47	60,41	Średnie	Brak zmian

Źródło: *Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych m. l. iast w województwie małopolskim, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010*

Podobna sytuacja występuje również w przypadku egzaminów maturalnych.

Tabela 24 Egzaminy maturalne w 2009 roku w Bochni w porównaniu do innych miast Małopolski

Miasto	Zdawalność egzaminu maturalnego 2009 w %	Średni wynik egzaminu maturalnego z języka polskiego 2009 w pkt	Indeks wyników egzaminu maturalnego 2009
Kraków	89,6	57,58	7,24
Tarnów	87,2	59,12	7,28
Bochnia	91,0	58,96	7,68
Brzesko	82,3	56,82	6,28
Niepołomice	83,6	53,85	5,83
Limanowa	87,1	55,72	6,60
Olkusz	89,2	56,82	7,05
Gorlice	87,7	52,56	6,04

Źródło: *Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast w województwie małopolskim, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Instytut Spraw Publicznych, Kraków 2010.*

Miasto Bochnia posiada 6 niedużych, przyszkolnych sal gimnastycznych (5 kolejnych sal funkcjonuje przy szkołach średnich – organizacyjnie i finansowo podległych Starostwu Powiatowemu w Bochni) oraz 2 sale przy bocheńskim MOSiR, w których uczące się w Bochni dzieci i młodzież mogą odbywać zajęcia sportowo-gimnastyczne.

W Bochni działa Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Kryta Pływalnia im. Jana Kota oraz kilka stowarzyszeń sportowych.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bochni

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji jest jednostką budżetową Gminy Miasta Bochnia, której podstawowym celem jest prowadzenie działalności sportowej i rekreacyjnej. Bocheński MOSiR propaguje, koordynuje i wspiera działalność sportowo-rekreacyjną na terenie miasta. Administruje obiektami sportowymi, do których należą dwa pełnowymiarowe boiska do piłki nożnej, boisko ze sztuczną nawierzchnią, sala sportowa i sala judo. W ramach upowszechniania i propagowania sportu MOSiR swoją ofertę kieruje głównie do dzieci i młodzieży, aby od najmłodszych lat wyrobić w nich nawyk zdrowego stylu życia, nie zapominając równocześnie o dorosłych mieszkańcach Bochni, którzy z powodzeniem korzystają z możliwości rekreacyjnych jednostki.

Pod opieką MOSiR-u działa 8 sekcji: judo, koszykówki, piłki nożnej, piłki ręcznej, siatkówki, wspinaczki oraz aerobiku i siłowni. Ośrodek stara się wszechstronnie dbać o rozwój podopiecznych oferując oprócz zajęć z danej dyscypliny sportowej uczestnictwo w zajęciach na basenie i siłowni. Wychowankowie sekcji wyjeżdżają na krajowe i zagraniczne turnieje. Dzieci mają również możliwość uczestniczenia w letnich i zimowych obozach sportowo-rekreacyjnych. W czasie ferii zimowych i wakacji MOSiR organizuje dla wszystkich chętnych dodatkowe zajęcia o charakterze sportowo-rekreacyjnym. Od września do czerwca uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów uczestniczą w Międzyszkolnej Lidze Szachowej i Bocheńskiej Lidze Judo oraz rozgrywkach prowadzonych w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Miejskich i Powiatowych Zawodach Sportowych.

Ośrodek wykorzystując posiadane zaplecze w postaci obiektów sportowych kieruje oferty aktywnego spędzania czasu także do osób dorosłych. Są to najczęściej ligi amatorskie, imprezy rekreacyjne, siłownia, aerobik.

Od kilku lat MOSiR organizuje amatorskie ligi takie jak:

- BALS (Bocheńska Amatorska Liga Siatkówki),
- latem otwarte turnieje piłki plażowej w kategorii kobiet i mężczyzn,
- BALK (Bocheńska Amatorska Liga Koszykówki)

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji jest także organizatorem lub współorganizatorem różnorodnych imprez sportowo-rekreacyjnych, związanych m.in. z uroczystościami narodowymi i lokalnymi.

Najważniejsze z nich to:

1. Międzynarodowy Turniej Judo w Kopalni Soli w Bochni.
2. Memoriał Mjr Bacy organizowany w ramach uroczystości związanych z uczczeniem pamięci lokalnego bohatera majora Jana Antoniego Kaczmarczyka ps. „Baca”.
3. Imprezy z okazji Święta Uchwalenia Konstytucji 3 Maja.
4. Imprezy sportowe z okazji Dnia Dziecka.
5. Imprezy sportowo-rekreacyjne z okazji Święta Miasta „Dni Bochni”
6. Mistrzostwa Bochni w Narciarstwie Alpejskim.
7. Międzynarodowy Turniej Trampkarzy Starszych im. T. Piotrowskiego.

Kryta Pływalnia im. Jana Kota

Kryta Pływalnia im. Jana Kota jest drugą jednostką organizacyjną miasta Bochni upowszechniającą kulturę fizyczną i sport. Obiekt dysponuje dwoma basenami:

- głównym o wymiarach 25 x 16 m i głębokości: 1,95 - 2,05 m (temperatura wody ok. 28°C) przeznaczonym do organizacji zawodów sportowych i dla osób umiejących pływać, z widownią na 150 miejsc siedzących,
- rekreacyjnym o wymiarach 12,5 x 7,5 m i głębokości: 0,7 - 1,1 m (temperatura wody ok. 32°C) z 60 metrową zjeżdżalnią, jacuzzi, biczami wodnymi i gejzerami przeznaczonym do szeroko rozumianej rekreacji, głównie dla małych dzieci i osób nie umiejących pływać.

Dla wszystkich amatorów sportu basen ma w ofercie zarówno wesołą i odprężającą zabawę, jak i możliwość sprawdzenia swoich fizycznych możliwości w wodzie pod okiem specjalistów.

Spełniając oczekiwania oraz potrzeby mieszkańców, dotyczące powiększenia bazy sportowej, wybudowano kompleks boisk na terenie największego bocheńskiego osiedla mieszkaniowego – os. Niepodległości, przy Szkole Podstawowej nr 7. Powstanie kompleksu boisk całorocznych (jedno o nawierzchni z trawy syntetycznej, drugie o nawierzchni poliuretanowej) umożliwia realizację podstawowych zadań lekcji wychowania fizycznego i zdecydowanie podnosi ich atrakcyjność. Korzystnie wpływa na poprawę bezpieczeństwa prowadzonych zajęć i imprez sportowych. Realizacja tego projektu pomogła

w zagospodarowaniu wolnego czasu dzieciom i młodzieży, głównie z terenu osiedli Niepodległości i Windakiewicza, skupiających większą część mieszkańców, ale również pozostałej części miasta. Przyczynia się do poprawy warunków, w jakich dzieci, młodzież i dorośli mogą odbywać treningi, a tym samym korzystnie wpływa na stan wydolności, zdrowia i sprawności fizycznej lokalnej społeczności. Zakłada się, że dodatkowym efektem inwestycji będzie powstanie nowych grup sportowych, zapewniających dzieciom i młodzieży możliwość rozwoju zainteresowań sportowych, czego konsekwencją może być przeciwdziałanie patologiom społecznym. Realizacja tej inwestycji pozytywnie wpłynęła również na estetykę bezpośredniego sąsiedztwa szkoły. Obiektem zarządza Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7. Boisko jest własnością Gminy Miasta Bochni i jest finansowane z jej środków budżetowych.

W ramach projektu powstały

a) dwa boiska sportowe:

- boisko piłkarskie o wymiarach 30m x 62m (pole gry 26m x 56m), ogrodzone. Nawierzchnia boiska wykonana na podbudowie dynamicznej, z trawy syntetycznej o wysokości min. 40 mm.

- boisko wielofunkcyjne do koszykówki i piłki siatkowej o wymiarach 19 m x 32 m, ogrodzone. Nawierzchnia boiska – poliuretanowa, wykonana na podbudowie dynamicznej, przeznaczona do boisk wielofunkcyjnych. Wyposażenie sportowe montowane w sposób trwały z podłożem (kosze do koszykówki i komplet wyposażenia do gry w piłkę siatkową).

b) budynek sanitarno – szatniowy o powierzchni użytkowej ok. 60 m², zaprojektowany jako budynek systemowo – modułowy.

W obiekcie organizowane są zajęcia wychowania fizycznego pobliskich szkół (PSP nr 7, Gimnazjum nr 2), a także zawody piłkarskie o zasięgu lokalnym z małą ilością widzów. Odbywają się także zajęcia treningowe dla zawodników sekcji młodzieżowych, a dostęp do boiska otwarty jest także dla drużyn podwórkowych.

W ramach projektu „Blisko Boisko” powstało boisko przy ul. Św. Marka o następujących parametrach: wymiar całkowity to 60 x 30 m z czego wymiary pola gry: 57 x 27 m o nawierzchni z trawy syntetycznej o wysokości 5 cm, boisko wyposażone jest w dwie bramki piłkarskie o wymiarze 5 x 2 m. Jednostką zarządzającą obiektem jest opisany we wcześniejszym rozdziale Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Boisko w znacznym stopniu wzbogaciło istniejącą bazę sportową MOSiR- u. Na terenie obiektu organizowane są codziennie zajęcia wychowania fizycznego pobliskich szkół, a także zawody piłkarskie

o zasięgu lokalnym i regionalnym. Służy on również wspomnianym wcześniej sekcjom BKS i MOSiR, umożliwiając organizowanie treningów doskonalących ich umiejętności i rozwijające talent. Dostęp do boiska mają także drużyny osiedlowe, zaplecze sportowe udostępniane jest nieodpłatnie wszystkim nieletnim zgłaszającym chęć korzystania z obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Największą w ostatnim okresie inwestycją Gminy Miasta Bochnia w zakresie infrastruktury sportowej była budowa hali widowisko – sportowej. Do tej pory zawody sportowe w Bochni organizowane były w hali I Liceum Ogólnokształcącego, która może pomieścić jedynie 200 widzów, bądź w hali II Liceum Ogólnokształcącego mającej podobne parametry. Treningi natomiast musiały odbywać się w małych salach szkolnych.

Na terenie miasta znajduje się 11 niewielkich, przyszkolnych sal gimnastycznych oraz 2 sale przy bocheńskim Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji. Wymienione obiekty zapewniają dzieciom i uczącej się młodzieży warunki do odbywania zajęć sportowych przewidzianych w ramach programów szkoleniowych. Nie są to jednak obiekty, w których mogą odbywać się zawody lub inne imprezy sportowe z udziałem publiczności.

Budowa Hali widowiskowo – sportowej wraz z zapleczem socjalno – administracyjnym była wyjściem naprzeciw oczekiwaniom wszystkich zgłaszających chęć aktywnego wypoczynku. Hala jest budynkiem wolno stojącym, niepodpiwniczonym. W części sportowej – parterowym, zaś w części zaplecza socjalno – administracyjnego dwukondygnacyjnym. Dodatkowo hala posiada zespół pomieszczeń sportowo rekreacyjnych tj. siłownię i salę do aerobiku, które przy okazji organizacji dużych imprez sportowych mogą być wykorzystywane do organizacji konferencji prasowych. Zapewniono również zaplecze magazynowe. Zarówno szatnie, umywalnie jak i toaleta na poziomie parteru są w pełni przystosowane do korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne, poruszające się na wózku inwalidzkim. Hala to obiekt o powierzchni zabudowy 2 176 m², powierzchni całkowitej 4 352 m² (w tym powierzchni użytkowej 2 525,80 m²) i kubaturze 24 850 m³. W sali sportowo – widowiskowej o powierzchni parkietu 1320,95 m² i wysokości wolnej 8,5 m mieści się pełnowymiarowe boisko do gry w piłkę ręczną oraz boisko do siatkówki. Możliwe jest także podzielenie sali na trzy części, pełniące role małych boisk do gry w koszykówkę. Na parterze zlokalizowano wysuwane trybuny ławkowe dla widzów, na których zapewniono 345 miejsc siedzących. Zaś na pierwszym piętrze znajduje się otwarta trybuna stała dla widzów z 353 miejscami siedzącymi. Na parterze usytuowane jest demontowane podium

estradowe o wymiarach 12x12 m, hale wyposażono także w wykładzinę dywanową zabezpieczającą podłogę, oświetlenie sceny, oraz sprzęt nagłaśniający.

Nowo wybudowana hala widowiskowo – sportowa stanowi doskonałe zaplecze dla organizacji treningów dla miejscowych klubów sportowych, oraz zaplecze treningowo - wypoczynkowe dla pobliskich dużych miast: Krakowa i Tarnowa. Sprzyja temu niedaleka odległość, dobre zaplecze hotelowe oraz wspaniałe warunki krajobrazowo – przyrodnicze służące aktywnemu wypoczynkowi, a także doskonałe połączenia komunikacyjne z wymienionymi miastami.

2.6.2. Infrastruktura kulturalna

Działalność kulturalna na terenie miasta Bochnia ma znakomite tradycje, a współcześnie spore osiągnięcia. Działają tu instytucje kultury: muzeum, biblioteka i dom kultury; ukazuje się kilka pism lokalnych i periodyk naukowy „Rocznik Bocheński”.

Muzeum im. Stanisława Fischera w Bochni

Muzeum zostało założone w 1959 r. przez profesora gimnazjalnego, badacza przeszłości ziemi bocheńskiej i wybitnego kolekcjonera, Stanisława Fischera (1879 - 1967). Mieści się w dawnym gmachu dominikańskim, jednym z najcenniejszych zabytków architektonicznych Bochni, który w 2000 r. został wpisany do rejestru zabytków województwa małopolskiego pod nr rej. A-2.

Muzeum odgrywa istotną rolę w życiu umysłowym miasta i powiatu. Nie jest placówką regionalną w ścisłym rozumieniu tego słowa, choć wątki regionalne są tu widoczne niemal na każdym kroku i w sporym wyborze. O ponadregionalnym znaczeniu tej samorządowej instytucji kultury decydują w równej mierze znakomite zbiory, co imponująca działalność badawcza, edukacyjna, wystawiennicza oraz wydawnicza.

Muzeum im. Stanisława Fischera posiada cenne i różnorodne zbiory: archeologiczne, artystyczne, etnograficzne, historyczne i przyrodnicze. Ekspozycja stała obejmuje: zwyczaje i obrzędy regionu bocheńskiego, kolekcję dawnej rzeźby, malarstwa i drzeworytu ludowego, przedmioty kultur pozaeuropejskich (Afryka, Ameryka Południowa i Północna, Azja, Oceania), archeologię regionu oraz dzieje Bochni ze szczególnym uwzględnieniem kopalni soli, pamiątek cechowych, powstań narodowych, historii miejscowego szkolnictwa, tradycji piśmiennictwa i drukarstwa bocheńskiego, bogaty zbiór archiwaliów, wśród których znajdują się rękopiśmienne księgi cechowe i dokumenty pergaminowe, starodruki czołowych oficyn

europijskich i polskich XV – XVIII w. w tym inkunabuły, stare fotografie i pocztówki przedstawiające Bochnię i miejscowości powiatu bocheńskiego, zbiory kartograficzne, m. in. unikatowe plany i mapy salinarne XVIII – XX w. Prezentuje także judaica oraz galerię malarstwa polskiego XIX – XX w. (T. Axentowicz, O. Boznańska, J. Fałat, S. Filipkiewicz, A. Karpiński, J. Malczewski, T. Makowski, J. Pankiewicz, K. Sichulski, J. Stanisławski, W. Tetmajer, K. Tichy, W. Wodzinowski, L. Wyczółkowski), malarstwa bocheńskiego XIX – XX w. (S. Fischer, K. Gulik, F. Hanusz, W. Kasprzyk, S. Klimowski, T. Łosik, K. Mien, F. Mollo, F. Pilarz, M. Samlicki, B. Serwin, M. Serwin-Oracki, L. Stasiak), portret polski XVII – XX w. Ponadto posiada cenną kolekcję rysunku i grafiki (J. Matejko, J. Mehoffer, S. Wyspiański), rzeźbę i rzemiosło artystyczne XVII – XX w., numizmatykę polską i obcą IV w. p. n. e. – XX w.

Wyniki badań pracowników Muzeum i współpracujących z nim środowisk naukowych między innymi także materiały z sesji naukowych organizowanych przez Muzeum, publikowane są w wydawanym i redagowanym przez Muzeum „Roczniku Bocheńskim”, ponadto w serii „Biblioteka Czwartkowych Spotkań Muzealnych” oraz katalogach, folderach i przewodnikach.

Placówka bocheńska znana jest także z prowadzonej szeroko działalności edukacyjno-oświatowej. Od 1983 r. organizuje nieprzerwanie comiesięczne Czwartkowe Spotkania Muzealne, które w 2001 r. zostały uhonorowane III nagrodą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w kategorii: program promocyjny, edukacyjny i oświatowo-wychowawczy. Inne formy działalności edukacyjnej to spotkania z cyklu „Z Bochni w świat. Ze świata do Bochni” prezentujące zasłużone postaci życia społecznego, naukowego i kulturalnego a wywodzące się z ziemi bocheńskiej, lub przez dłuższy czas z nią związane; spotkania z cyklu „Oblicza medycyny” poświęcone jej kontekstom kulturowym. Innym jeszcze cyklem jest „Ars Nowa, czyli rozmowy o sztuce współczesnej”. Od 2001 r. w maju organizowane są z okazji przypadającego wtedy Międzynarodowego Dnia Muzeów lubiane przez publiczność „Muzealia”. Podczas „Muzealiów” prezentują swoje zbiory także muzea z zagranicy, z którymi od kilkunastu lat współpracuje bocheńska placówka muzealna (muzea słowackie z Kieżmarku, Lewoczy, Bardejowa i Starej Lubowni) oraz niemieckiego Bad Salzdetfurth. Dużym powodzeniem cieszy się „Bocheński Dzień Świętego Mikołaja” - organizowany przez Muzeum od lat kilkunastu we współpracy z Urzędem Miasta Bochnia.

Warto wspomnieć o ciekawej ofercie edukacyjnej dla dzieci i młodzieży. Dużym powodzeniem cieszą się zajęcia warsztatowe z cyklu „Poznaję Muzeum” - dla przedszkolaków i dzieci ze szkół podstawowych oraz „Alchemia sztuki”. Muzeum opiekuje

się od 2000 r. Kręgiem Młodych Miłośników Dawnej Bochni, którego uczestnicy poznają podczas zajęć terenowych ciekawe miejsca i zabytki miasta.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Wiktora

Biblioteka, wraz z 6 filiami, spełnia ważną rolę w życiu kulturalnym miasta. Osiągane przez nią wyniki czytelnicze należą do najwyższych w województwie małopolskim. Ze 140-tysięcznego księgozbioru zawierającego klasykę polską, obcą, literaturę młodzieżową, lektury, opracowania literackie, nowości wydawnicze oraz ponad 11 tys. książek mówionych, 2 tys. płyt, niemal 1 tys. kaset video, korzysta ponad 15 tys. czytelników. Czytelnia naukowa z bogatym, aktualnym księgozbiorem podręcznym i 78 tytułami prasy udostępnia rocznie ponad 60 tys. książek.

Biblioteka stosuje różnorodne formy pracy kulturalno-oświatowej: spotkania z pisarzami, poetami, ludźmi nauki i kultury, prelekcje, odczyty, recitale aktorskie, wystawy książkowe, wernisaże, konkursy, turnieje. Wernisażom od 1998 r. towarzyszy muzyka i poezja, stąd spotkania te przyjęły nazwę Salonów Artystyczno-Literackich.

Wśród wielorakich form popularyzujących czytelnictwo dla dorosłych niezmiernie ważną jest praca na rzecz najmłodszych. Dzieci i młodzież do biblioteki przyciąga nie tylko ogromny wybór lektur, ale spotkania z najwybitniejszymi autorami książek dla dzieci czy aktorami, a także możliwość brania udziału w rozmaitych konkursach. Biblioteka włącza się również do pracy z dziećmi specjalnej troski (odbywają się tu m.in. koncerty w wykonaniu tych dzieci) zaś wyłącznie na rzecz ludzi chorych pracuje filia Miejskiej Biblioteki założona w Szpitalu Rejonowym w Bochni.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Wiktora w Bochni jest laureatką prestiżowych nagród Biblioteka Magna 2001 oraz IKAR 2002.

Miejski Dom Kultury

Miejski Dom Kultury prowadzi działalność z zakresu wychowania, edukacji i upowszechniania kultury w mieście. Przy placówce działają 23 sekcje tematyczne proponujące dzieciom, młodzieży oraz dorosłym zajęcia tematyczne, między innymi: zajęcia tańca towarzyskiego, tańca nowoczesnego, tańca brzucha. Działa klub tańca towarzyskiego, klub seniora, ognisko baletowe, ognisko teatralne oraz sekcje: plastyczna, modelarstwa lotniczego, szachowa. Prowadzona jest nauka gry na perkusji i gitarze oraz indywidualne zajęcia wokalne. Miejski Dom Kultury proponuje także zajęcia w sekcjach sportowych: jiu-jitsu, jogi, gimnastyki, sztuk walki MMA.

Przy Miejskim Domu Kultury działają: Kapela „Bochnianie”, Zespół Pieśni i Tańca „Mali Bochnianie”, Chór Złota Jesień, Bocheński Chór Kameralny.

Największe sukcesy, wśród podopiecznych MDK zdobywa sekcja modelarstwa lotniczego, (m. in. Tytuł Mistrza Polski).

Miejski Dom Kultury prowadzi kino „Regis”, będące w sieci Małopolskich Kin Cyfrowych, jest także wydawcą najpoczytniejszego pisma lokalnego, miesięcznika „Kronika Bocheńska”. MDK zarządza miejską halą widowiskowo-sportową, organizując liczne przedsięwzięcia z zakresu kultury tzw. „wysokiej” jak również imprezy rozrywkowe.

Bochnia to miasto z bogatymi tradycjami artystycznymi. Tu, przy parafii św. Mikołaja działa chór chłopięcy Pueri Cantores Sancti Nicolai, założony w 1987 r. przez ks. Stanisława Adamczyka, laureata nagrody im. Jerzego Karczewskiego. Chór ma w swym dorobku udane koncerty w całej Europie oraz prestiżowe nagrody na najważniejszych festiwalach muzyki chóralnej. Chór ten – Honorowy Ambasador Królewskiego Miasta Bochni – jest zespołem śpiewaków-amatorów, promującym kulturę muzyczną i śpiew liturgiczny. Wykonuje wszechstronny repertuar sakralny, miał zaszczyt śpiewać dla Ojca Świętego Jana Pawła II, jak również w katedrze w Notre Dame w Paryżu, Sanktuarium Maryjnym w Lourdes i katedrze Św. Piotra w Trewirze. Chór liczy obecnie ponad 100 śpiewaków w wieku od 10 do 20 lat.

Znany nie tylko w Bochni kwartet smyczkowy ARCO powstał w październiku 2000 r., a inicjatorem założenia zespołu był Krzysztof Krawczyk - wiolonczelista kwartetu. Głównym celem zespołu jest propagowanie przebojów muzyki poważnej, zaś fakt, że w składzie zespołu grają wyłącznie zawodowi muzycy wpływa na wysoki poziom artystyczny wykonywanego repertuaru. Klasyczny skład kwartetu to: dwoje skrzypiec, altówka i wiolonczela. Poza występami, skierowanymi do szerokiego grona odbiorców, kwartet wielokrotnie grał na zamkniętych spotkaniach okolicznościowych i towarzyskich, uświetniając m.in. najważniejsze uroczystości miejskie – jak chociażby podpisanie umów partnerskich pomiędzy Bochnią a Bad Salzdetfurth (Niemcy) oraz Roselle (USA). W grudniu 2004 roku kwartet ARCO wydał płytę pt. „Drobiazgi”.

2.6.3. Infrastruktura turystyczna.

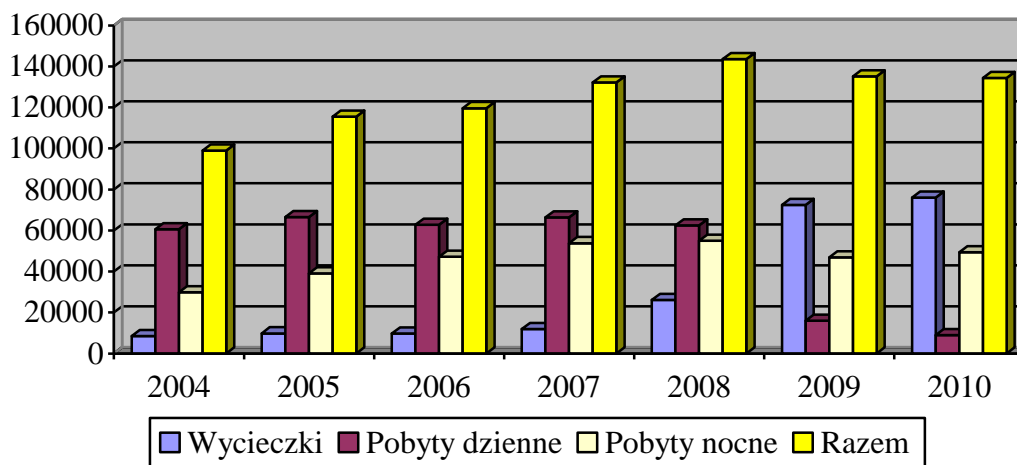
Kopalnia Soli w Bochni - założona w 1248 r. kopalnia soli kamiennej jest jednym z najstarszych czynnych nieprzerwanie (sól wydobywano tu do 1990 r.) zakładów

przemysłowych w Europie i w Polsce. W wyniku górniczej eksploatacji kopalni, powstał tutaj labirynt solnych korytarzy i komór.

Kopalnia Soli jest niezaprzeczalnie największą atrakcją turystyczną miasta. Przyjeżdżając do Bochni można cały dzień spędzić na poznawaniu historii w unikatowym miejscu, podziemnych wyrobiskach solnych. Zwiedzanie Bochni może być atrakcyjne dla osób zainteresowanych historią, ale także dla rodzin z dziećmi, które znajdą tutaj wiele atrakcji mocno zapadających w pamięci.

Do kopalni soli w Bochni zjeżdża się szybem Campi. Zwiedzanie tej solnej krainy trwa ok. 2 godz. i obejmuje m.in. najstarszy szyb Sutoris z poł. XIII w., komorę kieratową, stajnię Mysiur dla koni pracujących niegdyś w kopalni i malowniczą kaplicę św. Kingi. Niewątpliwymi atrakcjami pobytu w kopalni jest przejazd podziemną kolejką oraz zjazd 140-metrową zjeżdżalnią. Nowością w ofercie bocheńskiej kopalni jest spływ łodzią w solnych podziemiach. Spływ organizowany jest jako dodatkowa opcja zwiedzania trasy turystycznej - odbywa się w Komorze nr 81, która na długości 120 m została zalana roztworem solanki. „Rejs” łodzią odbywa się aż 230 m pod ziemią. Przebywając w podziemiach kopalni soli nie tylko można przeżyć ciekawą przygodę, ale również poprawić stan swojego zdrowia. Ze względu na specyficzny mikroklimat solnych komór, w roku 1995 r. utworzono tu uzdrowisko leczące schorzenia górnych dróg oddechowych. Subterraneoterapia to leczenie w podziemnych komorach solnych zalecane dla osób cierpiących na astmę i choroby układu oddechowego. Podstawą terapii jest mikroklimat charakteryzujący się dużym nasyceniem jodem i chlorkiem sodu. Uzdrowisko proponuje turnusy lecznicze i rehabilitacyjne, wczasy zdrowotne oraz pobyty nocne w 280 podziemnych miejscach noclegowych. W ogromnej komorze sanatoryjnej „Ważyn”, znajdującej się na głębokości 250 m, mieści się m. in. sala noclegowa jak również boisko sportowe. Kopalnia Soli w Bochni słynie także z organizowania nietypowych imprez sportowych, takich jak np. 12. Godzinny Bieg Sztafetowy, turnieje judo czy zawody rowerowe „Solny Downhill”. Charakter kopalni w Bochni jest specyficzny i niepowtarzalny, sprawia ona wrażenie autentycznie starej i surowej dając prawdziwe wyobrażenie o pracy wykonywanej tu przez 750 lat.

Wykres 19 Liczba odwiedzających uzdrowisko Kopalni Soli Bochnia w latach 2004 - 2010 wg. rodzajów pobytów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Uzdrowiska Kopalni Soli Bochnia Sp. z o.o.

Uzdrowisko Kopalni Soli Bochnia najchętniej odwiedzane jest przez turystów w okresie wakacji, zwłaszcza w miesiącu czerwcu. Częstotliwość odwiedzin znacznie spada w okresie zimowym, szczególnie w miesiącach grudniu i styczniu. Na przestrzeni lat 2004-2010 znacznie wzrosła liczba odwiedzin kopalni, w 2010 r. bocheńską żupę odwiedziły 134 323 osoby, przy czym największy odsetek wśród zwiedzających stanowią wycieczki. Liczba tych osób z każdym rokiem począwszy od 2008 wzrasta, zaś liczba pozostałych, czyli pobytów dziennych i osób odwiedzających kopalnię nocą, utrzymuje się na stałym poziomie.

Od niedawna Uzdrowisko Kopalnia Soli Bochnia poszerzyło swoją ofertę o **Park Archeologiczny „Osada VI Oraczy”**. Osada stanowi rekonstrukcję średniowiecznej wioski, charakterystycznej dla małopolskiego osadnictwa z połowy XIII w. Park Archeologiczny stanowi unikalną atrakcję dla zwiedzających. Goście mają okazję nie tylko podziwiać średniowieczną zabudowę, ale sami mogą uczestniczyć w codziennym życiu Osady, spróbować swoich sił w dawnych rzemiosłach. W Osadzie VI Oraczy znajdują się takie zabudowania i warsztaty jak: warzelnia, szyb poszukiwawczy, zagroda oracza, kleta powroźnicza, zagroda tkacki zagroda piwowara, zagroda garncarza, chata (typu Dueppel), zagroda cieśli/stolarza, kuźnia.

Na terenie Osady odbywają się okolicznościowe imprezy oraz pikniki archeologiczne. Park jest obiektem sezonowym czynnym od maja do września każdego roku.

Pod względem liczby miejsc noclegowych miasto przygotowane jest na przyjęcie dużej ilości turystów o zróżnicowanych wymaganiach. Bazę hotelową tworzą:

- **„BURSA” – Dom Pielgrzyma**

"Bursa" posiada 40 miejsc noclegowych dla osób niewymagających (pokoje 2, 3, 4, 5 – osobowe z łazienkami i bez). "Dom Pielgrzyma" dysponuje stołówką, kawiarenką, salą kominkową i salą telewizyjną, parkingiem niestrzeżonym, zamkniętym. Obok budynku znajduje się niedawno otwarta sala konferencyjna.

- **Hotel „Cold” ★★★**

Hotel posiada 43 miejsca noclegowe (pokoje: 1, 2, 3, i 4 – osobowe). Każdy pokój posiada łazienkę, TV-sat, telefon, dostęp do internetu. Wszystkie pokoje są klimatyzowane. Hotel dysponuje: restauracją, kawiarnią, barem szybkiej obsługi, bowling pubem, salą szkoleniowo – konferencyjną.

- **Hotel „Milenium” ★★★**

Hotel posiada 119 miejsc noclegowych (pokoje: 1, 2, 3, 4 – osobowe, pokoje typu studio – 1+1, 2+1, 2+2), a także 2 luksusowe apartamenty (2 łóżka). Hotel dysponuje restauracją, kawiarnią, pubem, night clubem, 5 klimatyzowanymi salami konferencyjnymi, 2 salami klubowymi, pasażem handlowym, centrum rekreacyjnym, gabinetem masażu, gabinetem kosmetycznym. Przed hotelem parking strzeżony (70 miejsc), bezpośredni dostęp do miejskiego basenu (przewiązka między budynkami), hotel przystosowany jest do pobytu osób niepełnosprawnych.

- **Hotel „Sutoris”**

Hotel posiada 78 miejsc noclegowych (pokoje 1, 2 i 3 – osobowych, pokoje typu studio 1+1, 2+1, 2+2 oraz apartament). Studia (1+1) przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Każdy pokój posiada łazienkę, TV-sat, telefon, dostęp do internetu. Hotel dysponuje restauracją, kawiarnią, kompleksem rehabilitacyjno – rekreacyjnym, w tym samym budynku znajduje się Uzdrawisko Kopalni Soli Bochnia – możliwość zjazdu do Komory Ważyn (komora wyposażona jest w łóżka, może w niej nocować ponad 200 osób), możliwość zwiedzania trasy turystycznej etc.

- **Hotel „Zalesie”**

Hotel posiada 40 miejsc noclegowych (pokoje 1, 2, 3, 4 osobowe, apartamenty). Każdy pokój posiada łazienkę. Hotel dysponuje restauracją, ogródkiem z grillbarem, placem zabaw dla dzieci. Do dyspozycji gości parking niestrzeżony.

- **Pensjonat „Atlas”**

Pensjonat "Atlas" posiada ok. 21 miejsc noclegowych (pokoje 1, 2, 3 – osobowe z łazienkami). Pensjonat dysponuje restauracją oraz parkingiem niestrzeżonym, zamkniętym.

- **Hotel „Lech”**

Hotel posiada 50 miejsc noclegowych (pokoje: 1, 2, 3 – osobowe). Hotel dysponuje restauracją, grill barem, 2 salami konferencyjnymi oraz parkingiem niestrzeżonym. Hotel położony jest przy międzynarodowej trasie E-4.

- **Ośrodek Rekreacyjno – Wypoczynkowy TKKF „Raba”**

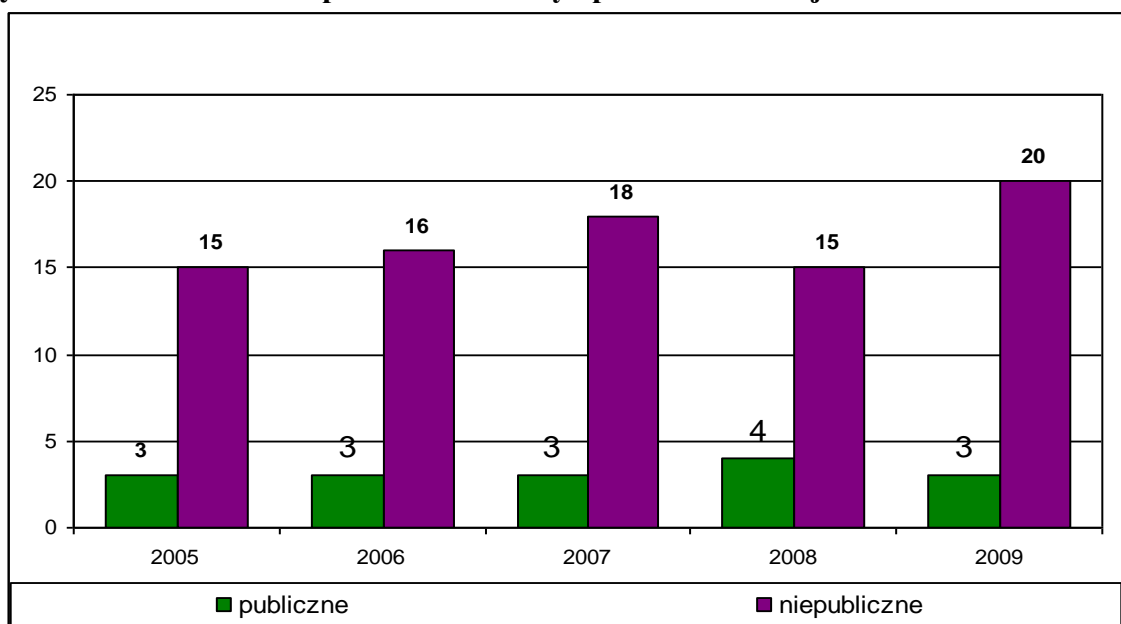
Zespół domków turystycznych posiada 40 miejsc noclegowych (20 domków 2 – osobowych z 2 węzłami sanitarnymi do wspólnego użytku), oraz parking niestrzeżony, zamknięty. Zespół domków czynny w sezonie letnim (od początku maja do końca września).

2.7. OCHRONA ZDROWIA I POLITYKA SPOŁECZNA

2.7.1. Zdrowie

Na terenie miasta Bochnia funkcjonuje obecnie ponad 20 placówek niepublicznej opieki zdrowotnej. Ich liczba w przeciągu lat 2005 – 2009 wahała się od 15 – 20.

Wykres 20 Publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej w latach 2005 – 2009

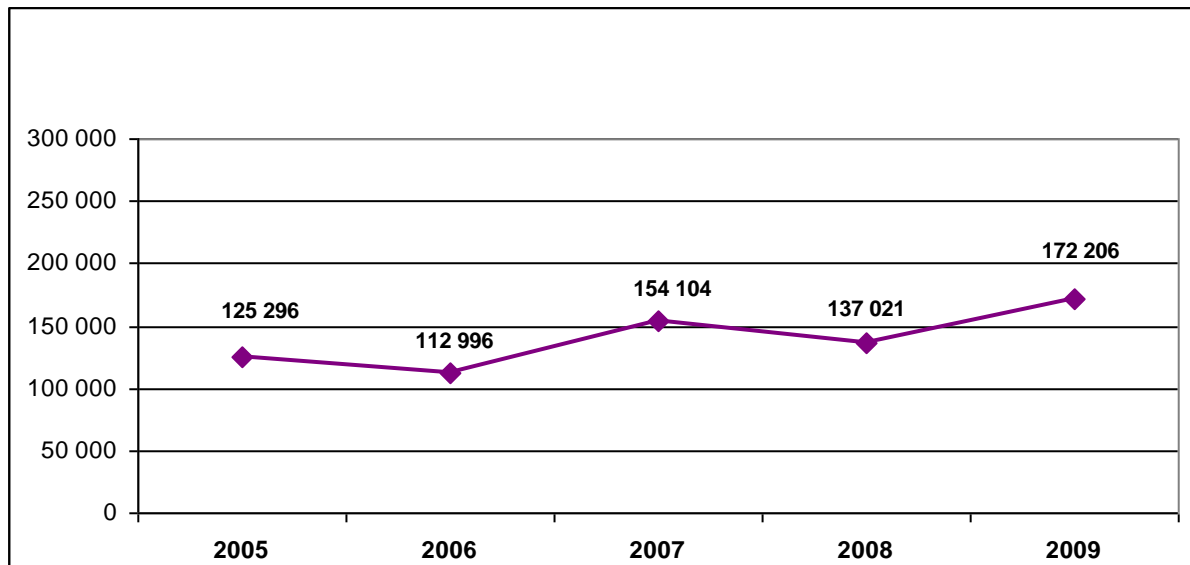
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Oprócz zakładów niepublicznych w Bochni istnieją również trzy publiczne placówki ochrony zdrowia pozostające w gestii samorządów:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Szpital Powiatowy”,
- Samodzielny Publiczny Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Samodzielny Publiczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Pierwsza podlega organizacyjnie Starostwu Powiatowemu, druga Gminie Miasta Bochnia, a trzecia Gminie Bochnia. Poza tym zakładami w powiecie bocheńskim znajduje się jeszcze 8 innych placówek świadczących usługi medyczne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (po 1 ZOZ-ie w gminach Nowy Wiśnicz, Rzezawa, Lipnica Murowana, Łapanów, Trzciana i Żegocina oraz w miejscowościach Dziewin i Krasne Lasocice).

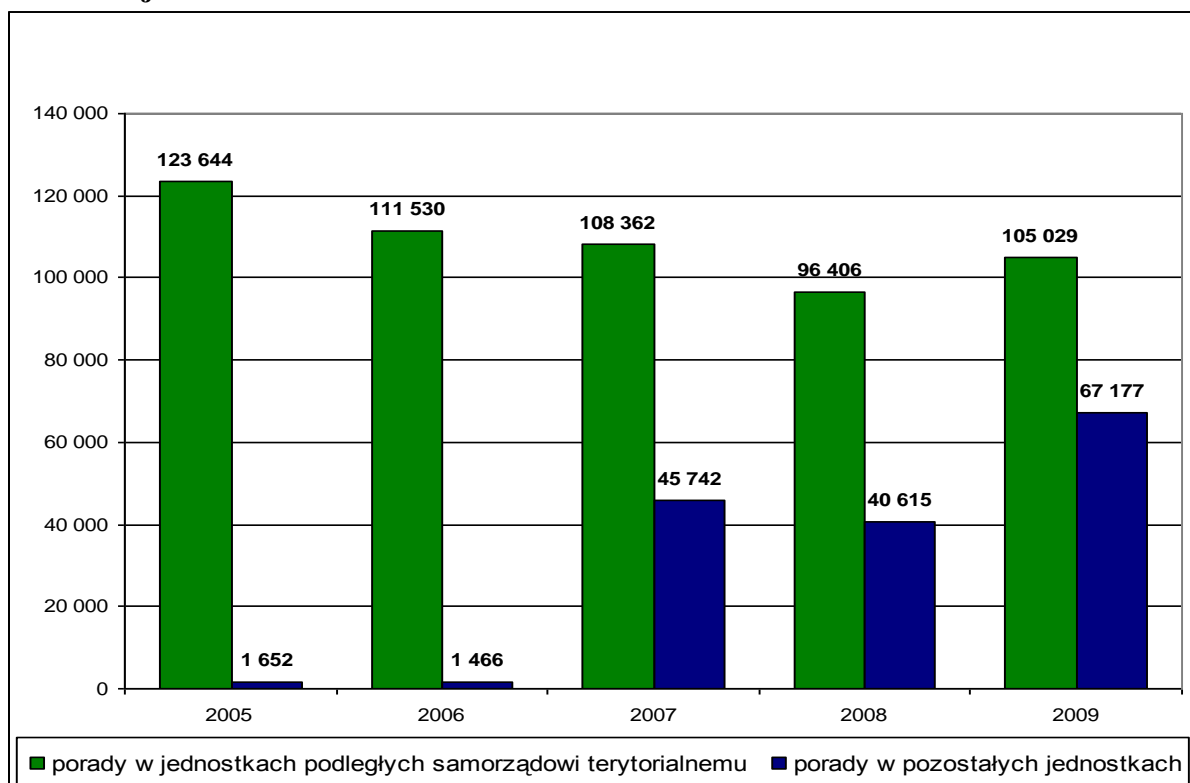
Wykres 21 Podstawowa opieka zdrowotna – liczba porad ogółem w latach 2005 – 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Z powyższego wykresu odczytać możemy, iż liczba porad udzielonych w placówkach ochrony zdrowia waha się, ale wykazuje tendencję wzrostową. W roku 2009 odnotowano wzrost o 27,24 % względem roku 2005.

Wykres 22 Liczba porad udzielonych przez poszczególne jednostki podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2005 – 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Jedną z największych publicznych placówek opieki zdrowotnej na terenie miasta Bochnia jest Szpital Powiatowy. Należy on do najstarszych szpitali w Polsce, a jego dzieje sięgają XIV w. Od połowy XIX w. szpital zlokalizowany był w budynku przy ul. Konstytucji 3 Maja. W roku 1946 podjęto decyzję o wykupieniu przez miasto koszar wojskowych przy ul. Krakowskiej wybudowanych jeszcze przez armię austriacką w XIX w. – w okresie kiedy państwo polskie nie istniało na mapach świata. Po zakończeniu prac budowlano – modernizacyjnych w lipcu 1951 r. szpital został przeniesiony do nowego obiektu, w którym mieściło się wówczas 150 łóżek szpitalnych.

Szpital dysponuje obecnie 198 łóżkami oraz 25 łóżeczkami noworodkowymi, z czego 5 stanowią inkubatory, a na jego oddziałach hospitalizowanych jest rocznie ponad 10 000 pacjentów. Na koniec roku 2010 liczba hospitalizowanych pacjentów wyniosła 11 055 osób.

W ramach szpitala działa 9 oddziałów: chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej i urazowej, ginekologiczno-położniczy, noworodkowy, dziecięcy, ratunkowy, anestezjologii i intensywnej terapii oraz niedawno otwarty (1 lutego 2009 r.) oddział okulistyki.

Przy szpitalu korzystać można z 16 poradni specjalistycznych: kardiologicznej, chorób płuc, neonatologicznej, logopedycznej, medycyny pracy, reumatologicznej, urologicznej, położniczo – ginekologicznej, cytologicznej, chirurgii urazowej, urazowo – ortopedycznej, proktologicznej, dermatologicznej, onkologicznej, okulistyki oraz rehabilitacji leczniczej. Ponadto szpital dysponuje 8 pracownikami: analityczno-hormonalną, serologii i bankiem krwi, bakteriologiczną, EKG, ECHO, USG, endoskopii oraz rentgenodiagnostyki (RTG). Wykwalifikowana kadra zabezpiecza opiekę medyczną dla około stutysięcznej populacji mieszkańców powiatu bocheńskiego.

We wrześniu 2010 roku w bocheńskim szpitalu otwarty został nowoczesny oddział położniczy w nowowytbudowanym skrzydle placówki. Budując nowy oddział, szpital postawił na wygodę i komfort. Pomieszczenia są klimatyzowane, a pokoje pacjentek (1, 2-osobowe) wyposażone są nie tylko w osobne łazienki z prysznicem, ale również telewizory oraz darmowy dostęp do Internetu. W starannym wykończeniu wewnątrz widać, że zrobiono wiele, by kobiety i ich mężowie mogli czuć się podczas pobytu w szpitalu jak najbardziej komfortowo.

Oddział powstał głównie dzięki funduszom unijnym w wysokości prawie 8 mln zł. Dodatkowo w budżecie powiatu Rada Powiatu zabezpieczyła na rozbudowę środki w wysokości 5,4 mln złotych, kolejne ok. 3,5 mln złotych dołożył szpital. Całość kosztowała więc ponad 16 mln zł. Oprócz ginekologii i położnictwa powstał też nowoczesny oddział dla

noworodków. W ciągu roku w Bochni na świat przychodzi ponad osiemset dzieci. Nowy oddział jest przygotowany do przyjęcia nawet półtora tysiąca porodów rocznie.

W maju 2011 roku, w pomieszczeniach pozostałych po przeniesionym do nowego skrzydła oddziale ginekologii uruchomiono bocheńskim szpitalu Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla osób z rozpoznaną chorobą przewlekłą i wymagających całodobowych świadczeń pielęgnacyjnych. Trafia tam także pacjenci, którzy przebyli leczenie szpitalne i nie wymagają już dalszej hospitalizacji, jednak ich stan zdrowia lub niesprawność fizyczna wymagają stałej kontroli lekarskiej, profesjonalnej pielęgnacji i rehabilitacji.

Trwają przygotowania, aby w pomieszczeniach opuszczonych przez oddział noworodków i położniczy uruchomić pododdział chirurgii ortopedycznej.

Drugą publiczną placówką opieki zdrowotnej jest Samodzielny Publiczny Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej, który powstał 1 września 1999 r. po oddzieleniu się od SP ZOZ „Szpital Powiatowy”. Zakład mieści się w budynku przy ul. Floris 22, zwyczajowo zwany jest „Przychodnią” (w dalszej części opracowania nazwa ta będzie używana zamiennie ze skrótem „SPM ZOZ”). Budynek, w którym rozpoczynano działalność, był bardzo zniszczony i nie spełniał wymogów przepisów prawa, a w szczególności stosownego rozporządzenia w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej, zaś sprzęt, jakim dysponowała Przychodnia liczył kilkanaście, a nawet dwadzieścia kilka lat i dawno był już zamortyzowany. Początkowo w 1999 r. zakres działalności SPM ZOZ obejmował:

- Podstawową Opiekę Zdrowotną,
- Stomatologię,
- Laboratorium.

Obecnie w Przychodni do dyspozycji pacjentów funkcjonują następujące poradnie:

- Poradnia Ogólna, w której porady zasięgnąć można u 9 lekarzy.
- Poradnia Stomatologiczna, w której przyjmuje 8 lekarzy stomatologów.
- Poradnia Dziecięca, w której na potrzeby dzieci przyjmuje 11 lekarzy.
- Poradnie Specjalistyczne SPM ZOZ Bochnia m.in.:
 - Dermatologia
 - Rehabilitacja
 - Pulmonologia
 - Neonatologia

- Neurologia
- Endokrynologia
- USG
- Logopedia

W okresie od 01.09.1999 r. do 31.12.2004 r. cała „Przychodnia” została wyremontowana, zmieniono pokrycie dachu, orywnowanie, wybudowano zewnętrzny szyb windowy, wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych, zaadaptowano parter na pomieszczenia Przychodni Rehabilitacyjnej i Bufetu. Uporządkowano teren od strony południowej i wschodniej, powstała nowa kotłownia, wykonano remonty wnętrza budynku oraz nową elewację. Inwestycję zrealizowano dzięki znacznemu wsparciu finansowemu z funduszy Unii Europejskiej.

Dzisiaj SPM ZOZ działa od poniedziałku do piątku od godz. 7.30 do godz. 18.00. Wysoka jakość świadczonych usług medycznych, osiągnięta dzięki wykwalifikowanej kadrze i coraz to nowocześniejszym urządzeniom, sprawia, że ten miejski ZOZ odwiedza dziennie około 2 000 pacjentów z Bochni i okolicznych gmin (m.in. z miejscowości Borek, Brzeźnica, Cikowice, Damienice, Gawłów, Gierczyce, Kłaj, Kopaliny, Krzeczów, Krzyżanowice, Nowy Wiśnicz, Pogwizdów, Rzezawa, Zawada itd.).

Tabela 25 Wartość kontraktów SPM ZOZ Bochnia z Narodowym Funduszem Zdrowia (w tys. zł)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Usługi w zakresie POZ	2 886,60	3 003,70	3 240,80	3 886,70	4 617,50	4 486,60
Usługi w zakresie stomatologii	520,40	480,60	486,30	716,60	901,20	860,40
Usługi specjalistyczne	444,00	481,20	499,60	712,30	910,88	806,90

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SPM ZOZ w Bochni.

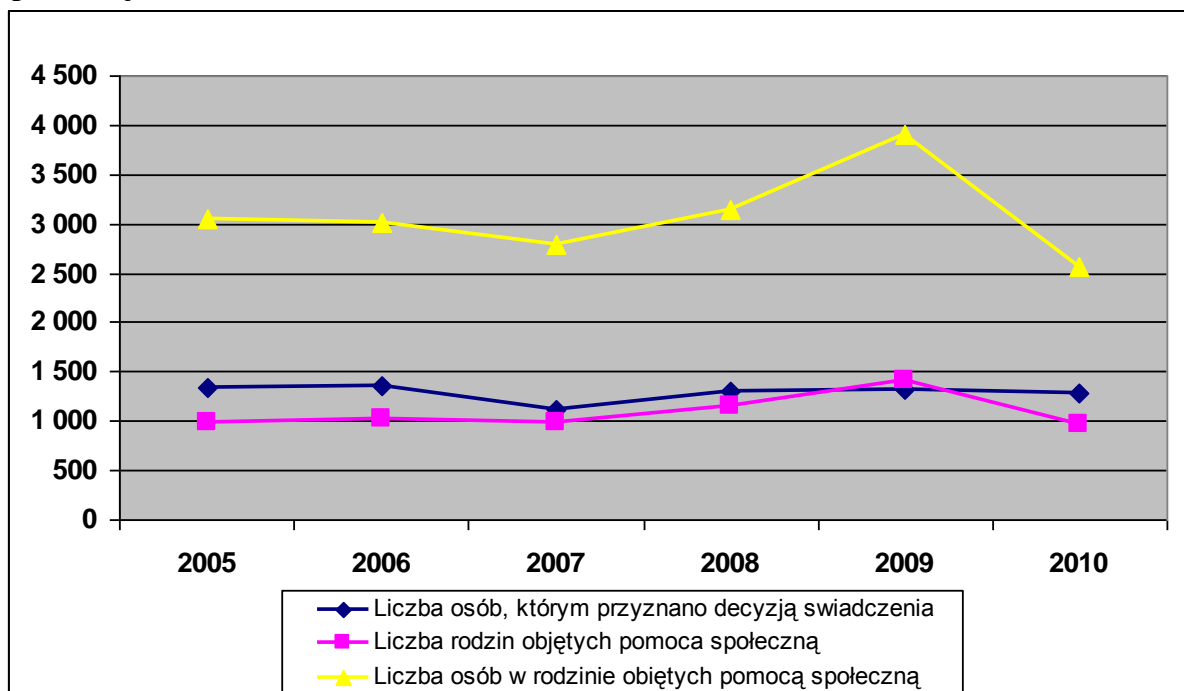
2.7.2. Pomoc społeczna

Na terenie miasta Bochnia, przy ulicy Kolejowej 14 działa samodzielna jednostka organizacyjna Gminy Miasta Bochnia - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który przyjmuje klientów codziennie w godzinach 7:30 – 10:00 oraz 14:00 – 15:30. Mieszkańcy Bochni, którzy mają trudną sytuację materialną oraz życiową mogą ubiegać się o następujące formy pomocy:

- Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej (zasiłek celowy, zasiłek okresowy, zasiłek stały, itp.)
- Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej (poradnictwo specjalistyczne, indywidualny program wychodzenia z bezdomności, usługi opiekuńcze, sprawienie pogrzebu, itp.)
- Świadczenia rodzinne
- Fundusz alimentacyjny.

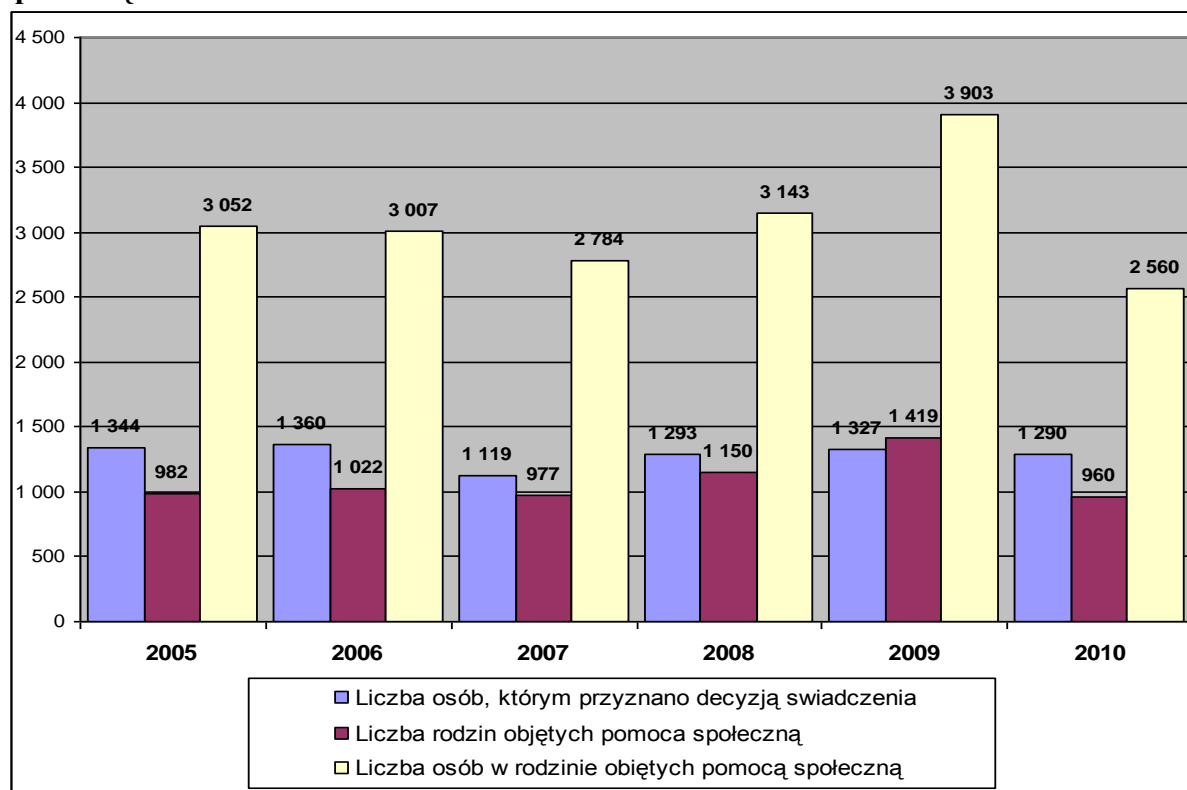
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bochni zatrudnia 15 pracowników socjalnych, którym podlegają poszczególne rejony miasta. Ponadto, z placówką współpracują takie instytucje jak: Miejski Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Komenda Powiatowa Policji oraz Poradnia Specjalistyczna „ARKA” i Telefon Zaufania.

Wykres 23 Rzeczywista liczba osób i rodzin z terenu miasta Bochnia objętych pomocą społeczną – trend w latach 2005 – 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bochni.

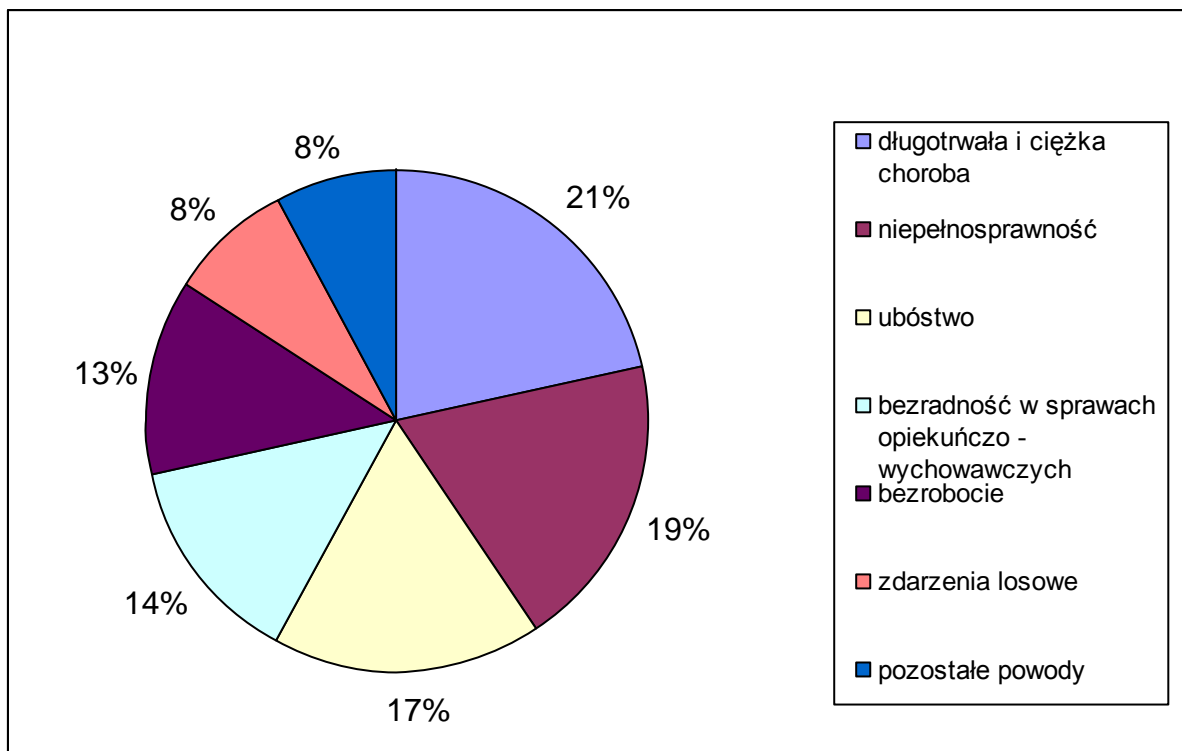
Wykres 24 Rzeczywista liczba osób i rodzin z terenu miasta Bochnia objętych pomocą społeczną w latach 2005 – 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bochni.

Na podstawie danych zawartych w powyższych wykresach zaobserwować można, iż w latach 2005-2009 miała miejsce tendencja wzrostowa liczby rodzin oraz osób w rodzinie objętych pomocą społeczną. W okresie tym liczba rodzin wzrosła o 437 rodziny. Wzrosła również liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną (z 3052 do 3903). W roku 2010 nastąpił natomiast znaczny spadek świadczeń rodzinnych - o 34,41 % względem roku poprzedniego, co spowodowane było powodzią, która miała miejsce w maju 2010 r. W związku z licznymi zalaniem i podtopieniami większość pieniędzy, którymi dysponował MOPS w Bochni, przeznaczona została na świadczenia dla powodzian.

Wykres 25 Powody trudnej sytuacji życiowej w roku 2010 – udział procentowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bochni.

Wśród powodów przyznania pomocy społecznej w roku 2010 najczęstszymi były:

- długotrwała i ciężka choroba (21%),
- niepełnosprawność (19%),
- ubóstwo (17%)
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (14%).

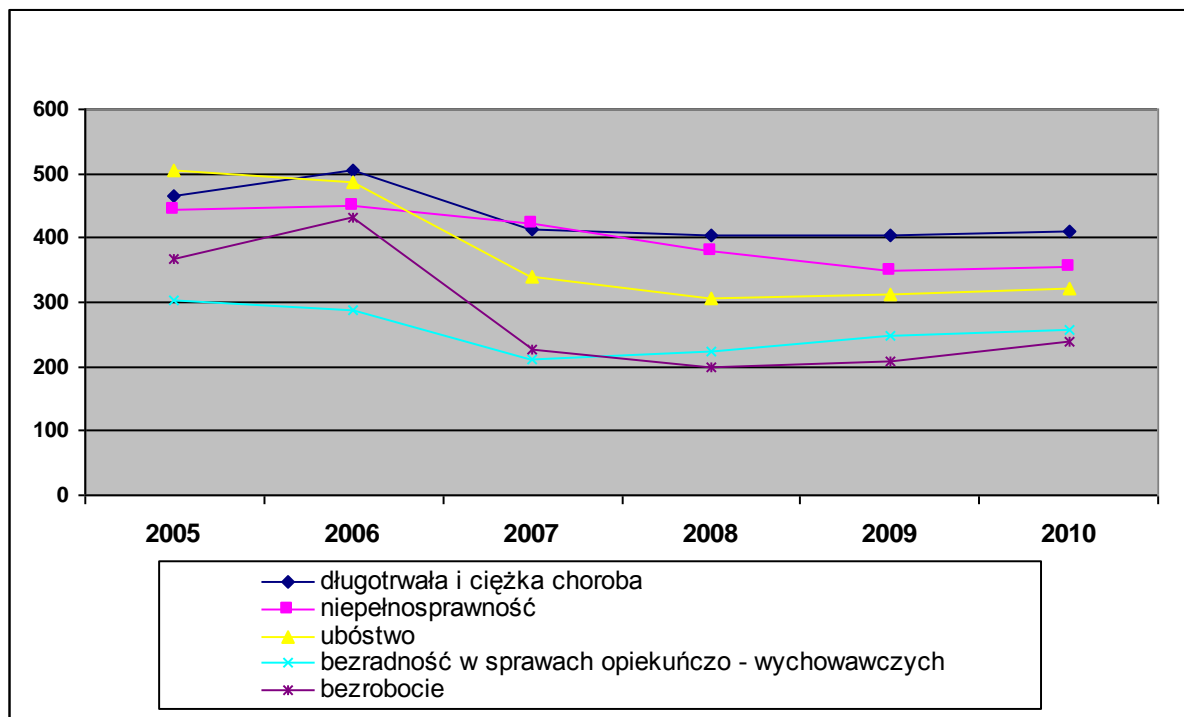
Bezrobocie uplasowało się dopiero na 5 pozycji i stanowiło 13 % wszystkich powodów.

Tabela 26 Liczba udzielonej pomocy według wybranych powodów trudnej sytuacji życiowej w latach 2005-2010

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2005	2006	2007	2008	2009	2010
długotrwała i ciężka choroba	465	505	413	405	403	410
niepełnosprawność	445	451	421	381	350	355
ubóstwo	504	487	340	306	313	322
bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	303	288	212	222	249	258
bezrobocie	367	432	226	200	207	240

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bochni.

Wykres 26 Wybrane powody trudnej sytuacji życiowej w latach 2005-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bochni.

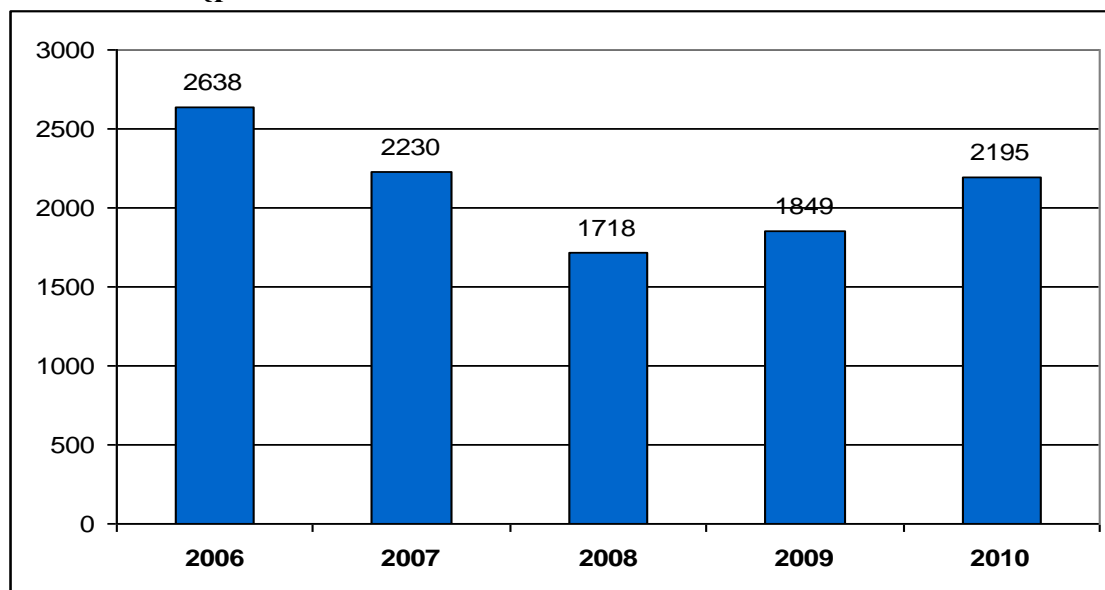
Analizując najistotniejsze powody, z jakich przyznano świadczenia socjalne w przeciągu ostatnich 5 lat, zauważyć można znaczny spadek jednej z najważniejszych przyczyn jaką w roku 2005 było ubóstwo. Jest to spadek aż o 36,12 % względem roku 2010 co można uznać za akcent optymistyczny. Poprawiły się również pozostałe czynniki: ilość udzielonej pomocy z powodu bezrobocia zmalała o 34,61 %, niepełnosprawności o 20,23 %, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych – 14,86 % oraz długotrwałej i ciężkiej choroby o 11,83 %.

2.8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

2.8.1 Policja

Poniżej zanalizowano ogólną liczbę przestępstw stwierdzonych na terenie Powiatu Bocheńskiego w latach 2006-2010. Należy przy tym wspomnieć, że każdego roku średnio 53% z nich zostaje popełnionych na terenie miasta Bochnia.

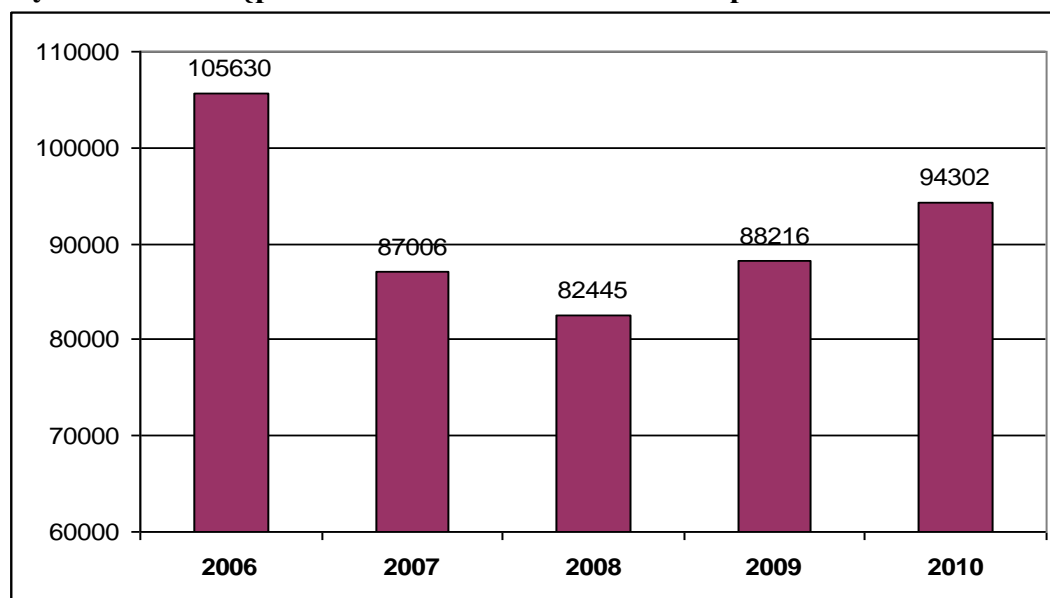
Wykres 27 Przestępstwa stwierdzone na terenie KPP Bochnia w latach 2006-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni

Analizując liczbę przestępstw stwierdzonych można zauważyć tendencję spadkową w okresie 2006-2008, oraz wzrostową w okresie 2008-2010.

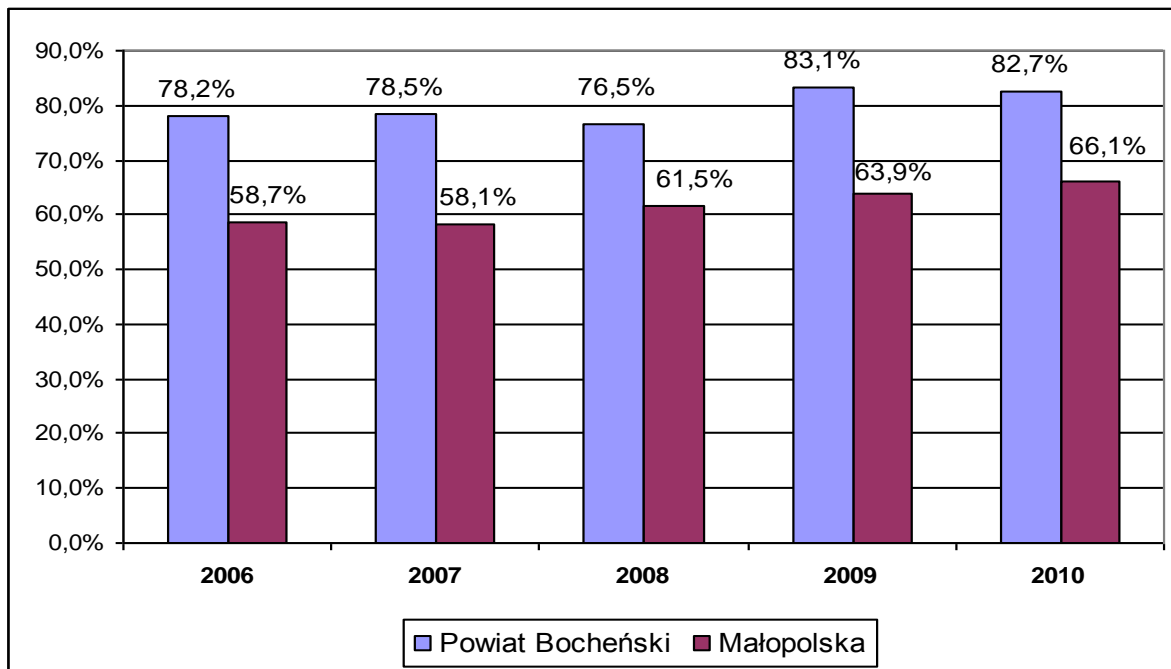
Wykres 28 Przestępstwa stwierdzone na terenie Małopolskie w latach 2006-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni

Porównując dane z terenu powiatu bocheńskiego z danymi wojewódzkimi można stwierdzić, że ogólne trendy ilości przestępstw stwierdzonych są analogiczne.

Wykres 29 Wykrywalność przestępstw w Bochni i Małopolsce w latach 2006-2010

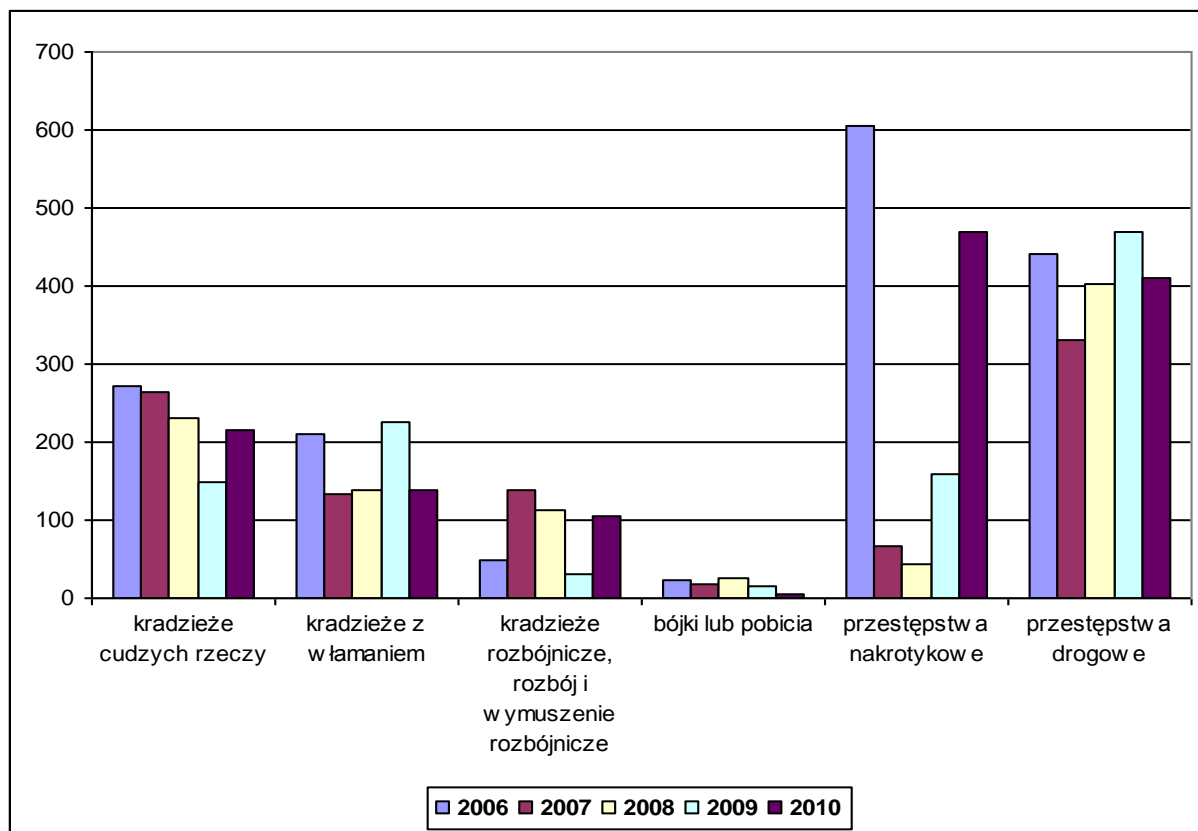

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni.

Pod względem wykrywalności przestępstw na terenie Powiatu Bocheńskiego, w okresie 2006-2010, sytuacja uległa poprawie. Nastąpił wzrost wykrywalności o 4,5 punktu procentowego. Również w całej Małopolsce odnotowano wzrost wykrywalności przestępstw. Zestawiając jednak wyniki powiatu i województwa można jednoznacznie stwierdzić, iż wykrywalność przestępstw na obszarze powiatu jest zdecydowanie większa.

Poniżej zanalizowano liczbę wybranych rodzajów przestępstw stwierdzonych na terenie Powiatu Bocheńskiego w latach 2006-2010:

Wykres 30 Wybrane rodzaje przestępstw stwierdzone na terenie Powiatu Bocheńskiego w latach 2006-2010

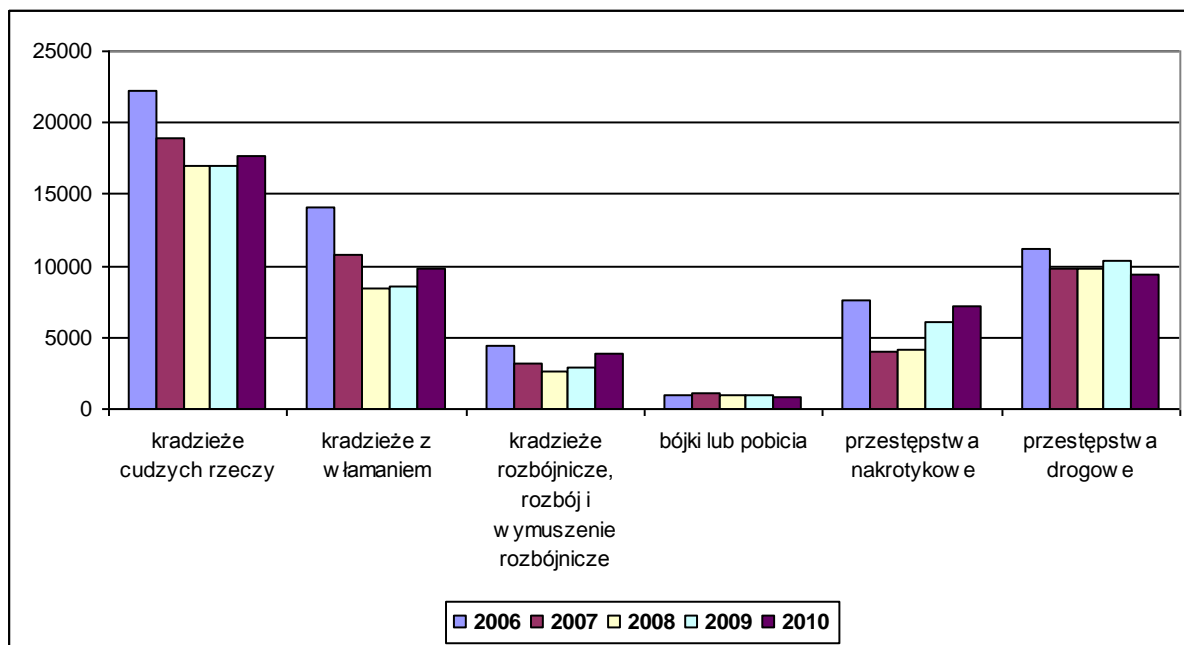

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni.

Do najczęściej występujących z wybranych kategorii przestępstw na terenie Powiatu Bocheńskiego, a zarazem miasta Bochnia należą przestępstwa drogowe i narkotykowe. Drastyczny wzrost tych ostatnich można zaobserwować w roku 2006 i 2010, gdzie liczba ich osiągnęła wartość odpowiednio 605 oraz 449. To właśnie liczba stwierdzonych przestępstw narkotykowych ma wyraźny wpływ na ogólną liczbę stwierdzonych przestępstw, która w omawianym okresie miała największe wartości właśnie w 2006 i 2010 roku.

Poniżej zanalizowano liczbę wybranych rodzajów przestępstw stwierdzonych na terenie Województwa Małopolskiego w latach 2006-2010:

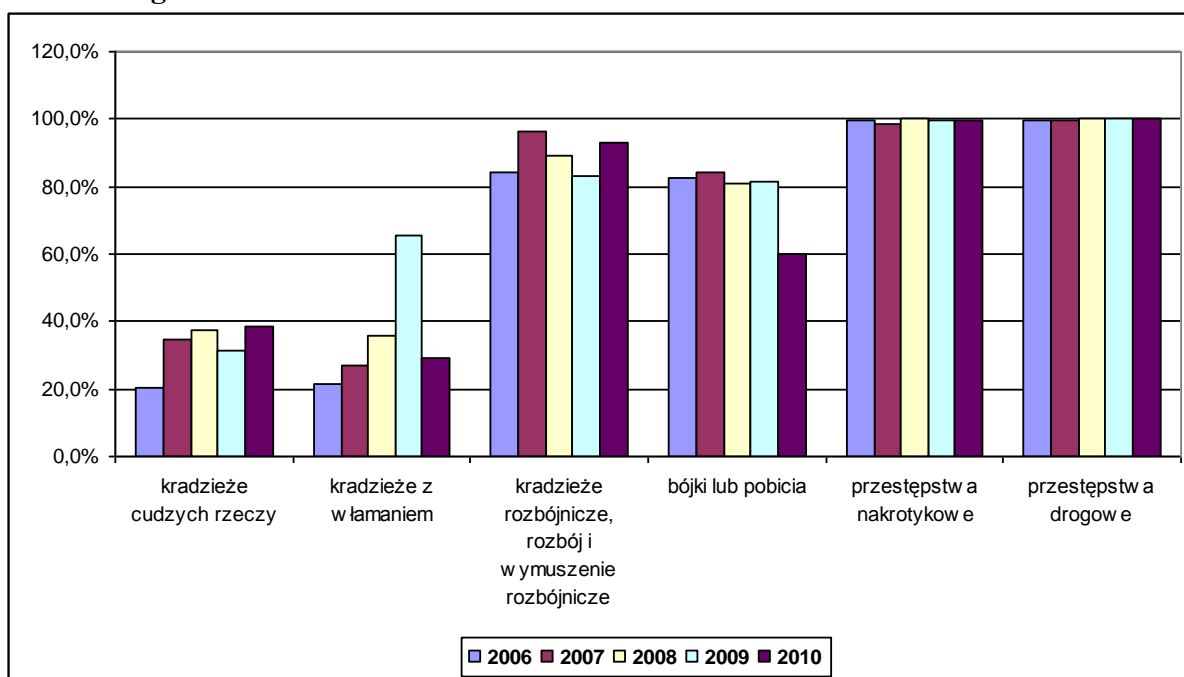
Wykres 31 Wybrane rodzaje przestępstw stwierdzone na terenie Małopolski w latach 2006-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni.

Do najczęściej występujących z wybranych kategorii przestępstw na terenie Województwa należą kradzieże cudzych rzeczy oraz kradzieże z włamaniem. Przestępstwa drogowe, najczęściej występujące na terenie działania KPP Bochnia, są trzecią kategorią przestępstw w Małopolsce.

Wykres 32 Wykrywalność wybranych rodzajów przestępstw na terenie powiatu bocheńskiego w latach 2006-2010

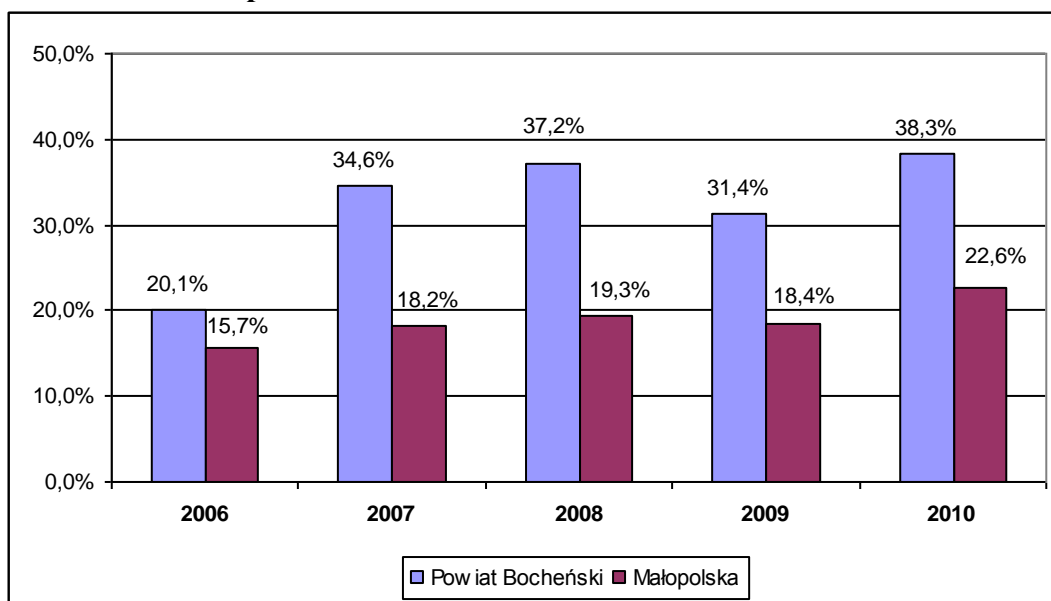
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni.

Do kategorii przestępstw najsukutekniej wykrywanych na terenie KPP Bochnia zalicza się przestępstwa narkotykowe oraz drogowe, których wykrywalność w kolejnych latach wynosiła blisko 100%.

W roku 2010 wykrywalność kradzieży rozbójniczych, rozbojów i wymuszeń rozbójniczych wynosiła 93,3%, bójek lub pobić 60%, kradzieży cudzych rzeczy 38,3%, kradzieży z włamaniem 29,3%.

Przykładowe zestawienie wykrywalności przestępstw obrazuje poniższy wykres.

Wykres 33 Wykrywalność przestępstw - kradzież cudzych rzeczy w powiecie bocheńskim oraz w Małopolsce w latach 2006-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni.

Powiat Bocheński cechuje wyższa wykrywalność przestępstw w porównaniu z obszarem województwa. Analogiczna sytuacja ma miejsce we wszystkich analizowanych rodzajach przestępstw. Jedyne wyjątkiem stanowi wykrywalność bójek lub pobić, których wykrywalność w 2010 roku wynosiła 60%, podczas gdy w Małopolsce wskaźnik ten wynosił 77%.

W roku 2010 Miasto Bochnia było podzielone na 6 dzielnic, w skład których wchodziły następujące ulice:

Dzielnica I

Armii Krajowej, Benesza, Bernardyńska, Biała, Bielawskiej, Campi, Czackiego, Pl. Ks. Czaplińskiego Dominikańska, Gadowskiego, Gołębia, Górników, Kazimierza Wielkiego, Pl. Św. Kingi, Kościuszki, Krakowska, Krakowskie Przedmieście, Matejki, Mickiewicza, Nowy

Świat, Oracka, Podgórcza, Polna, Pl. Pułaskiego, Regis, Różana, Rynek, Rzeźnicza, Romana, Samlickiego, Serwina, Solna, Studencka, Sutoris, Szewska, Świętokrzyska, Wąska, Wolnica, Wypiańskiego, Za Szybem, Zaulek Św. Mikołaja.

Dzielnica II

Andrusikiewicza, Bujaka, Bukowskiego, Brodzińskiego, Czerwieniec, Czyżewicza, Dąbrowskiego, Dembowski, Dębniak, Dołuszycka, prof. Fischera, Gipsowa, Goslara, Górka, Grabskiego, Gródek Wójtowski, Hoszarda, Kącik, Kiernika, Kolanowska, Korta, Krzyżaki, Ks. Wł. Kuca, Kurów, Kwiatkowskiego, Leśna, Maissa, Św. Marka, Nad Babicą, Niwickiego, Pachuty, Pagórek, Parkowa, Rydla, Sądecka, Serafińskich, Sienkiewicza, Skoczylasa, Sondla, Spiska, Strzelecka, Św. Pawła Apostoła, Pl. Turka, Węgierska, Widok, Wiśnicka, Witos, Włodka, Wybickiego, Uzbornia, Zalesie Dolne, Żółkiewicza.

Dzielnica III

Gen. Czumy, Gen. Jakubowskiego, Legionów Polskich, Mollo, Serugi, Turkowskiego, os. Windakiewicza, ul. Windakiewicza.

Dzielnica IV

Mjr Bacy, Birków, Brzozowa, Chodenicka, Garncarska, Gazowa, Goczałkowskich, Graniczna, Grodeckiego, Hutnicza, Kaima, Karasia, Karolina, Karosek, Kręta, Krótka, Krzyżanowicka, Lipie, Łany, Na Buczków, Na Kąty, Partyzantów, Piotrowicza, Popka, Proszowska, Ptaśnika, Rejtana, Rataja, Składowa, Smyków, Stasiaka, Staszica, 20-go Stycznia, Tischnera, Trinitatis, Wąwóz, Wodociągowa, Wygoda, Volkmar, Żeromskiego.

Dzielnica V

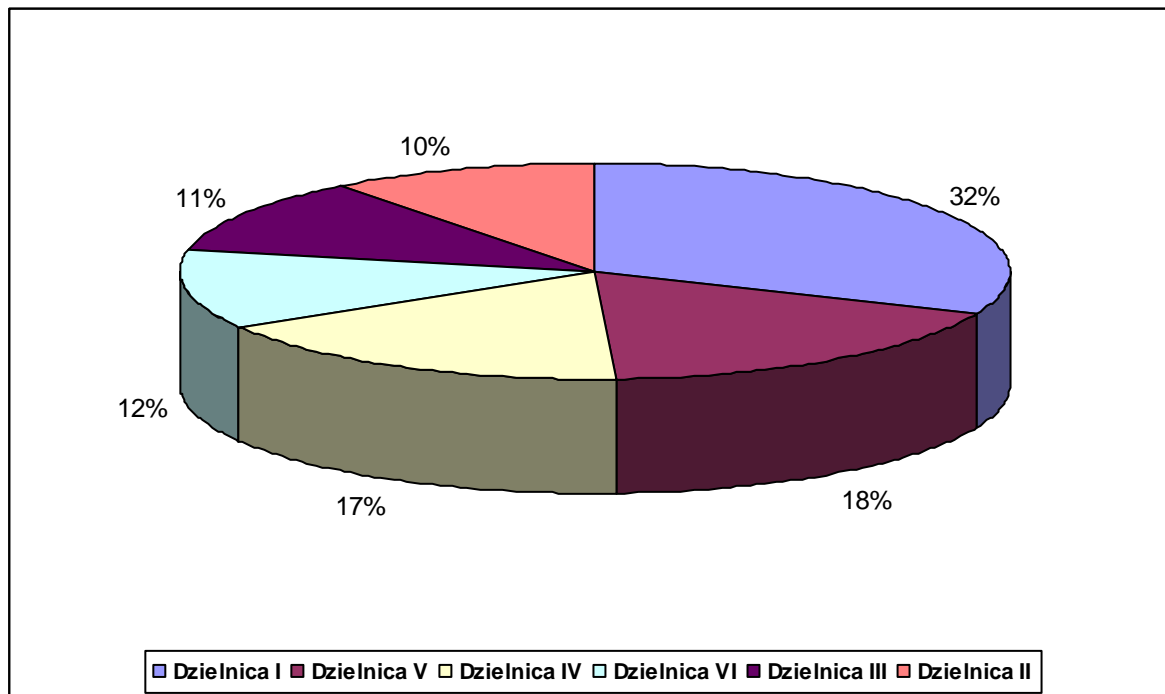
Bracka, Brzeska, Galasa, Kolejowa, Konstytucji 3. Maja, Kowalska, Kraszewskiego, Krzczowska, Langera, Św. Leonarda, Niecała, Pl. Okulickiego, Pod Lipką, Poniatowskiego, Solna Góra, Storynka, Trudna, Więźniów Oświęcimia, Wojska Polskiego.

Dzielnica VI

Brzeźnicza, Dębca, Floris, Gazaris, Pl. Gazaris, Gąsiorka, Hillenbranda, Św. Jana, Konfederatów Barskich, Krasińskiego, Krzęczków, Łopianka, Łychów, Modrzejewskiej, Murowianka, Myśliwska, Ogrodowa, Piszka Płk Osiki, Podedworze, Przysieki, Św. Urbana, Warzelnicza, Pl. B. Wstydliviego, Ks. Wójtowicza.

W okresie jednego roku, od 01.04.2010 do 31.03.2011 roku procentowy udział zdarzeń przestępczych, nie uwzględniający przestępstw drogowych, w poszczególnych dzielnicach przedstawiał się następująco:

Wykres 34 Zdarzenia przestępcze w poszczególnych dzielnicach miasta Bochnia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni.

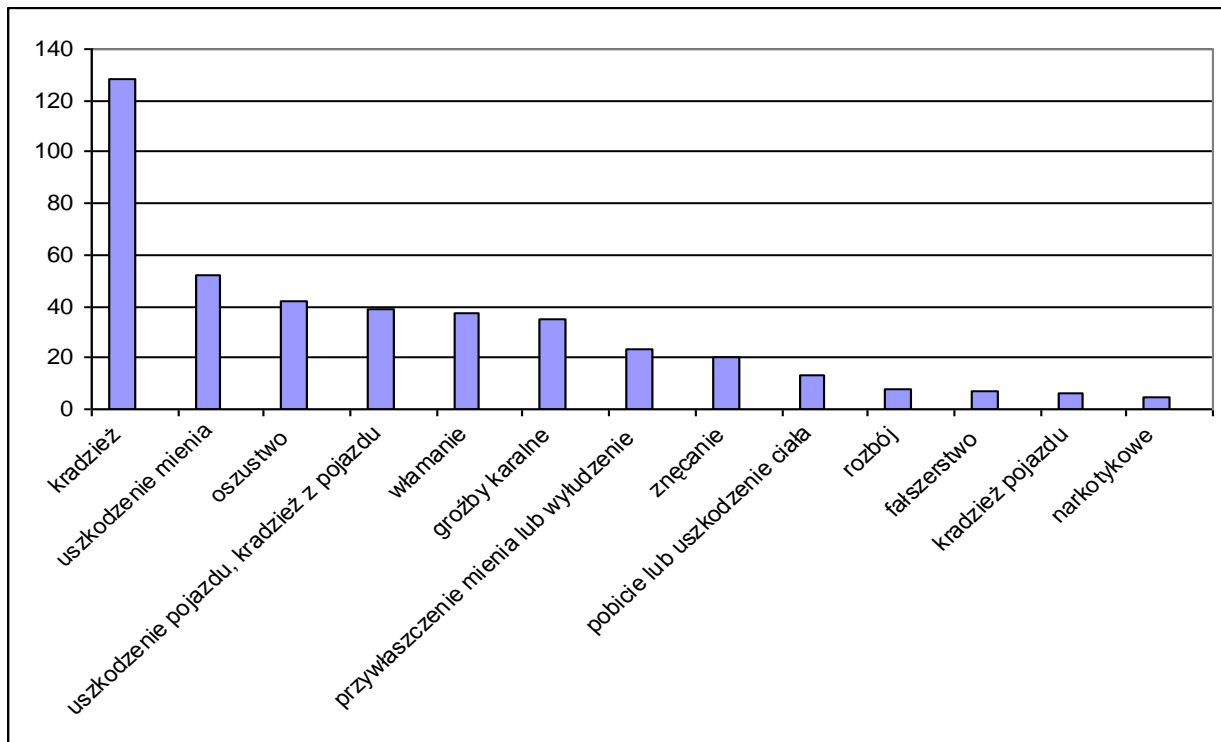
W Dzielnicach I i V miało miejsce 50% wszystkich zdarzeń. Najbardziej zagrożonym rejonem jest centrum miasta, gdzie liczbę zdarzeń przestępczych szacuje się na 32% ogółu. W rejonie tym w okresie 01.04.2010 do 31.03.2011 odnotowano aż 145 przestępstw. Taka sytuacja wynika w dużej mierze z faktu, iż w tym rejonie skupiają się główne ciągi handlowe i węzły komunikacyjne.

Kolejnym niebezpiecznym rejonem na terenie miasta jest Dzielnica V, gdzie w omawianym okresie odnotowano 81 przestępstw, co stanowi 18% wszystkich zdarzeń. Powodem tak nasilonej przestępczości jest obecność w tym rejonie węzła komunikacyjnego, w szczególności dworca PKP. Również pobliskie osiedla, zadrzewione i słabo oświetlone, stają się dla sprawców dobrym miejscem na szybkie ukrycie się po dokonaniu przestępstwa.

Również w Dzielnicy IV odnotowano stosunkowo wysoką liczbę przestępstw w liczbie 79, co stanowi 17% wszystkich.

W okresie jednego roku, od 01.04.2010 r. do 31.03.2011 r. liczba wybranych zdarzeń kryminalnych w Bochni, nie uwzględniając przestępstw drogowych, przedstawia się następująco:

Wykres 35 Liczba zdarzeń kryminalnych w Bochni

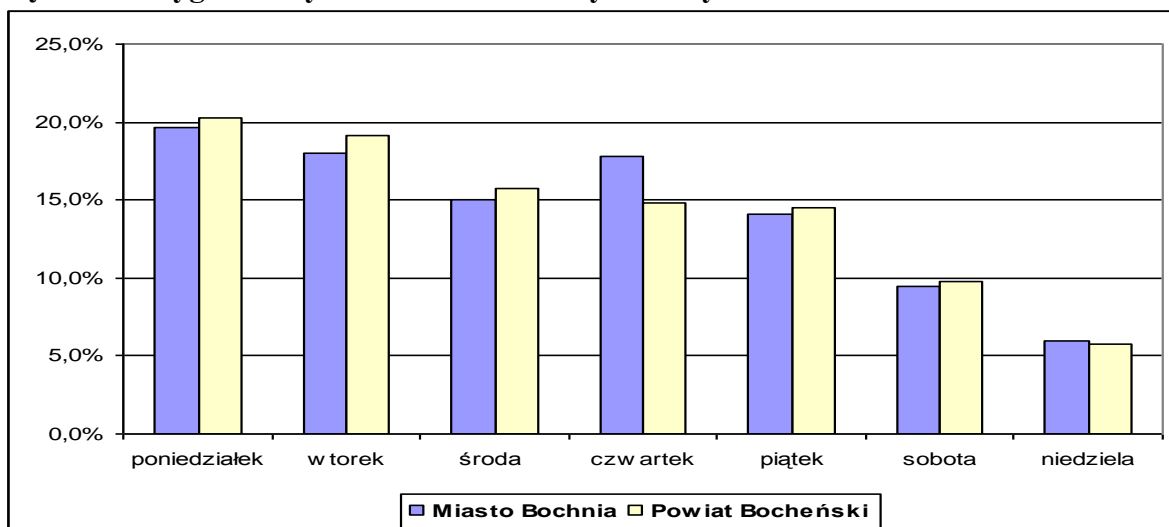

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni.

Największy udział miały kradzieże, stanowiące 30,8% wszystkich omawianych typów zdarzeń. Uszkodzenia mienia oraz oszustwa przekraczają 10%. Warto zauważyć, że niewielka liczba w zestawieniu, zdarzeń narkotykowych (5) doprowadziła do ujawnienia bardzo dużej liczby przestępstw (469 w 2010 roku).

W okresie jednego roku, od 01.04.2010 r. do 31.03.2011 r. tygodniowy rozkład zdarzeń kryminalnych przedstawiał się następująco:

Wykres 36 Tygodniowy rozkład zdarzeń kryminalnych

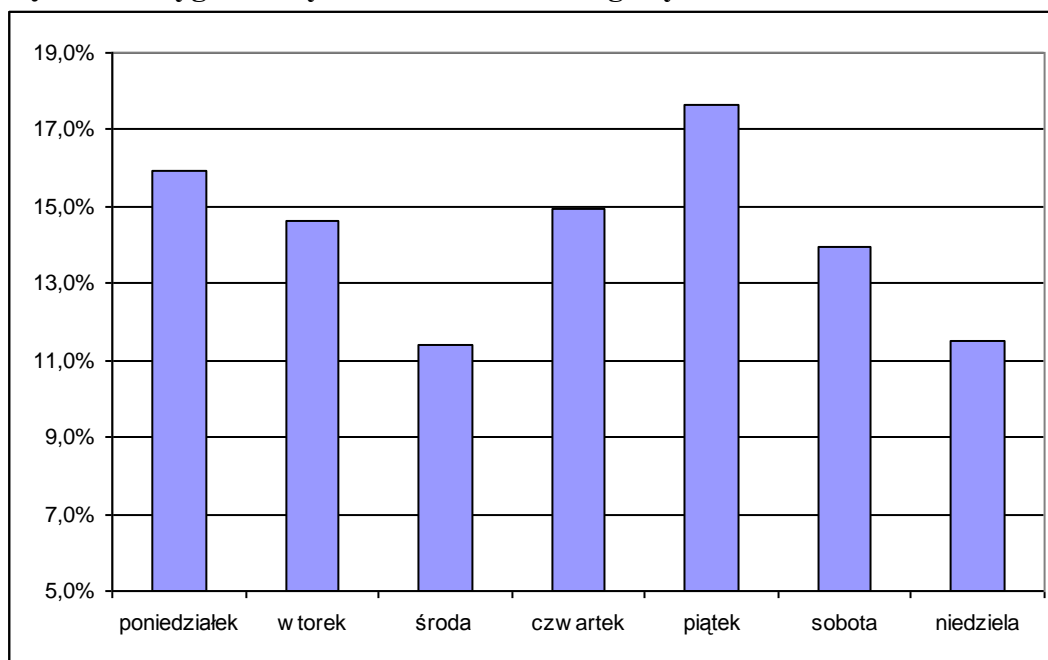

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni.

Według danych zebranych w okresie 01.04.2010 r. do 31.03.2011 r., zarówno na terenie miasta jak i powiatu, dniem, w którym ma miejsce największa liczba zdarzeń kryminalnych jest poniedziałek (ok. 20%). W kolejnych dniach ilość zdarzeń systematycznie spada, osiągając najmniejszą wartość w niedzielę. Wyjątkiem od tej reguły jest czwartek, w który nasilają się zdarzenia przestępcze w Bochni. Przyczyną dużej liczby przestępstw jest zapewne to, iż dzień ten jest tradycyjnym dniem targowym w Bochni, z czym związane są kradzieże kieszonkowe w sklepach i na placach handlowych.

Handlowy charakter czwartków ma również swoje odzwierciedlenie w ilości zdarzeń drogowych. Rozpatrując zagadnienia ruchu drogowego na obszarze miasta należy mieć na uwadze, że przez jego teren przebiega droga krajowa nr 4, będąca obwodnicą miasta, na której notowanych jest wiele zdarzeń.

Wykres 37 Tygodniowy rozkład zdarzeń drogowych w Bochni

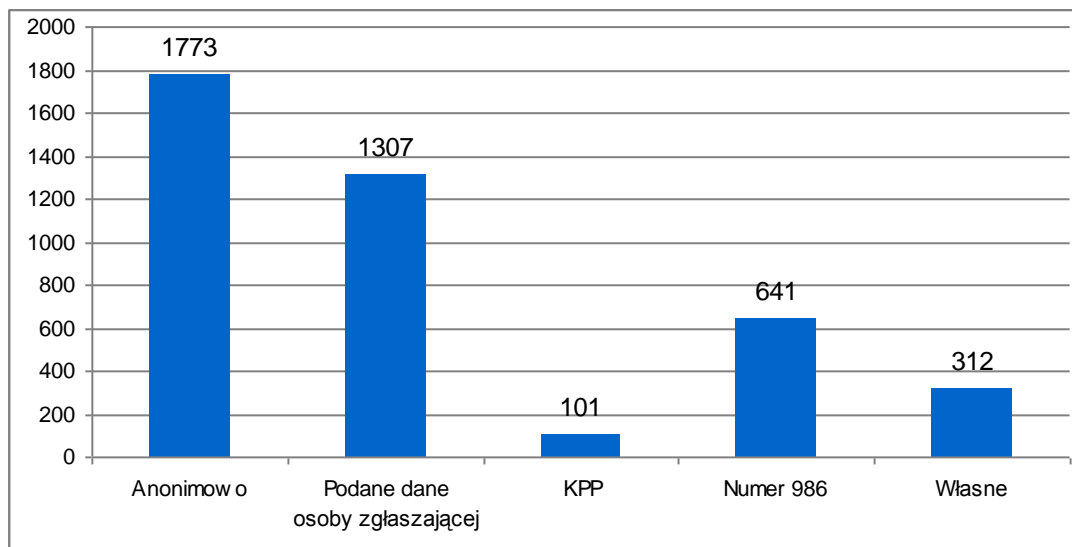
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Bochni.

Dniem, w którym notuje się największą ilość zdarzeń drogowych jest piątek. 17,6% wszystkich zdarzeń miało miejsce w ten dzień tygodnia. Może być to spowodowane wzmożonym ruchem osób, która pracują poza miejscem zamieszkania i wracają do domu na weekend. Statystyki powiększają osoby udające się na weekendowy odpoczynek. Kolejnym dniem jest poniedziałek (15,9%), kojarzony z powrotami do pracy. Na trzecim miejscu znajduje się czwartek – wspomniany już wcześniej, tradycyjny dzień handlowy.

2.8.2 Straż Miejska

Poniżej przedstawiono liczbę zgłoszonych interwencji w 2010 roku i podziałem na sposób zgłoszenia:

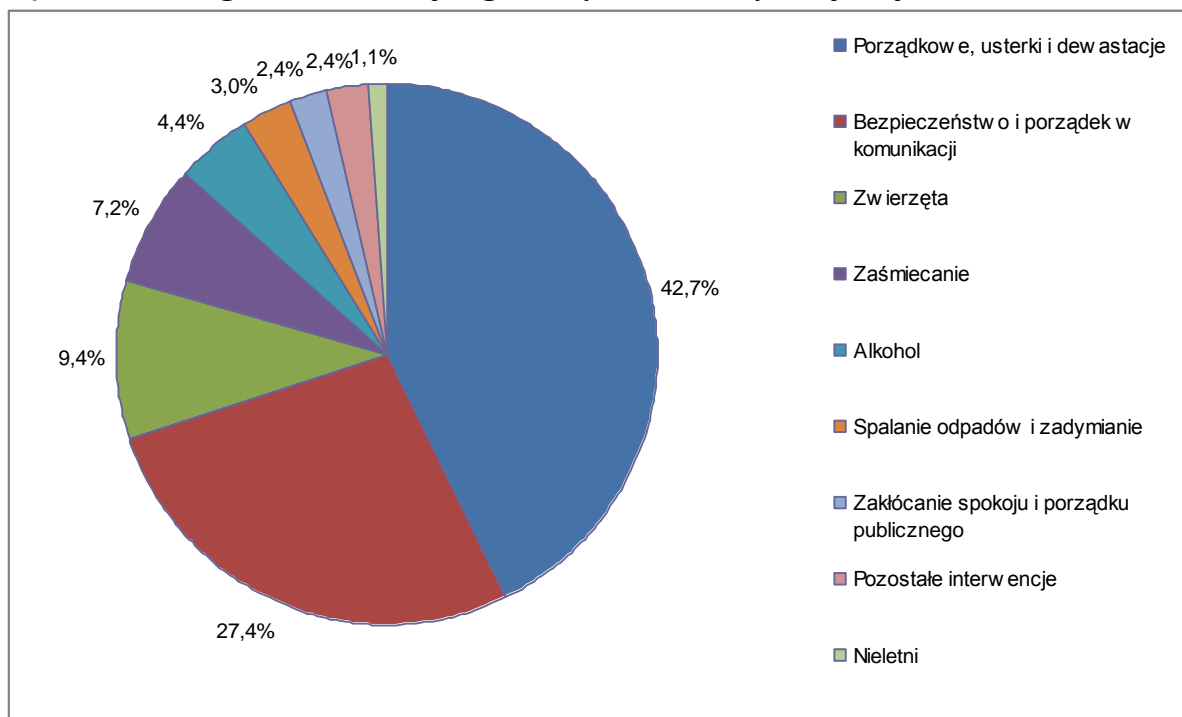
Wykres 38 Liczba zgłoszonych do Straży Miejskiej interwencji w 2010

Źródło: opracowanie Straży Miejskiej w Bochni.

W 2010 r. przeprowadzono 4 134 interwencje, z czego 10% stanowiły interwencje własne oraz zgłoszone przez Komendę Powiatową Policji w Bochni.

Wykres 39 Kategorie interwencji zgłoszonych do Straży Miejskiej w 2010 roku

Źródło: opracowanie Straży Miejskiej w Bochni.

Do najczęściej podejmowanych interwencji Straży Miejskiej należą porządkowe, usterki i dewastacje, stanowiące 42,7% ogółu interwencji. Kolejną grupę stanowią interwencje dotyczące bezpieczeństwa i porządku w komunikacji – 27,4%. Blisko 10% wszystkich podejmowanych interwencji jest związanych ze zwierzętami, a największa liczba interwencji dotyczy pozostawionych bez opieki i niebezpiecznych psów.

2.8.3 Straż Pożarna

Zagrożenia występujące na terenie miasta Bochni można podzielić na następujące kategorie:

- zagrożenia pożarowe,
- zagrożenia poważnymi awariami przemysłowymi,
- zagrożenia chemiczno-ekologiczne,
- zagrożenia techniczne i wysokościowe,
- zagrożenia wynikające z występowania cieków,
- zagrożenia powodziowe.

Duże zagrożenie pożarowe stwarzają obiekty użyteczności publicznej, budynki zamieszkania zbiorowego oraz zakłady przemysłowe. Występujące w tych budynkach palne wyposażenie, stosowane w procesach technologicznych materiały niebezpieczne, niebezpieczne media (gaz ziemny, instalacja elektryczna, gaz propan-butan) oraz duża ilość osób w nich przebywających stwarzają dogodne warunki do powstania i szybkiego rozwoju pożaru, generując realne zagrożenie dla zdrowia i życia pracowników i mieszkańców. Szczególny rodzaj zagrożenia pożarowego stanowi zwarta zabudowa w rejonie Rynku. W przypadku powstania pożaru może dojść do rozprzestrzenienia się ognia na obiekty sąsiednie.

Zagrożenie pożarowe w przemyśle.

Na terenie miasta przemysł skoncentrowany jest głównie w obrębie ulic: Partyzantów, Łany oraz Wygoda. Obszarami szczególnie zagrożonymi pożarowo są: „Stalprodukt” S. A., obszar ul. Partyzantów i Łany w Bochni (KZZ „Herbapol”, Texpol, COLD).

Według danych Komendy Powiatowej PSP w Bochni, analizując siły i środki (tj. pojazdy, sprzęt pożarniczy oraz ratowników PSP i OSP) Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego (KSRG) na poziomie powiatu bocheńskiego należy uznać, że nie są one

wystarczające do likwidacji wszystkich awarii przemysłowych mogących wystąpić na terenie miasta. W przypadku wystąpienia tego typu zdarzeń przewiduje się udział sił środków Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego wchodzącej w skład Małopolskiej Brygady Odwodowej (MBO)

Zagrożenie pożarowe obszarów leśnych.

Główne zagrożenie pożarowe na terenie miasta powodują kompleksy leśne wchodzące w skład Nadleśnictwa Brzesko, ponadto lasy prywatne. Obszary leśne zajmują ok. 217 ha. Kompleksy leśne zaliczone są III (najniższej) kategorii zagrożenia pożarowego.

Zagrożenia chemiczno-ekologiczne

Zagrożenia w przemyśle.

Szczególne zagrożenie powodują materiały niebezpieczne magazynowane i stosowane w procesie technologicznym w zakładach produkcyjnych.

Tabela 27 Występowanie materiałów niebezpiecznych na terenie miasta Bochnia

Lp.	Nazwa obiektu, adres	Powiat	Rodzaj materiałów niebezpiecznych	Max. ilość [T]	Sposób składowania
1.	Zakład Przetwórstwa Hutniczego „Stalprodukt” S.A32-700Bochnia, ul. Wygoda 69	Bochnia	Wodór	0.067	Wytwórnia Wodoru
2.	Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji 32-700 Bochnia ul. mjr. Bacy 15	Bochnia	Chloryn sodu Kwas solny	2.0 3.0	Instalacja uzdatniania wody
3.	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Bochni 32-700 Bochnia ul. Wygoda 147	Bochnia	Amoniak	2.0	Instalacja Chłodnicza

Źródło: opracowanie Komendy Powiatowej PSP w Bochni.

Zagrożenia w transporcie drogowym i kolejowym.

Szczególne zagrożenie dla mieszkańców miasta występuje ze strony transportu materiałów niebezpiecznych, które transportowane są głównie obwodnicą miasta. Rodzaje materiałów: etylina, olej napędowy, chlor, amoniak, LPG, kwas siarkowy, nitroza, kwas fluorowodorowy, chlorek benzolu.

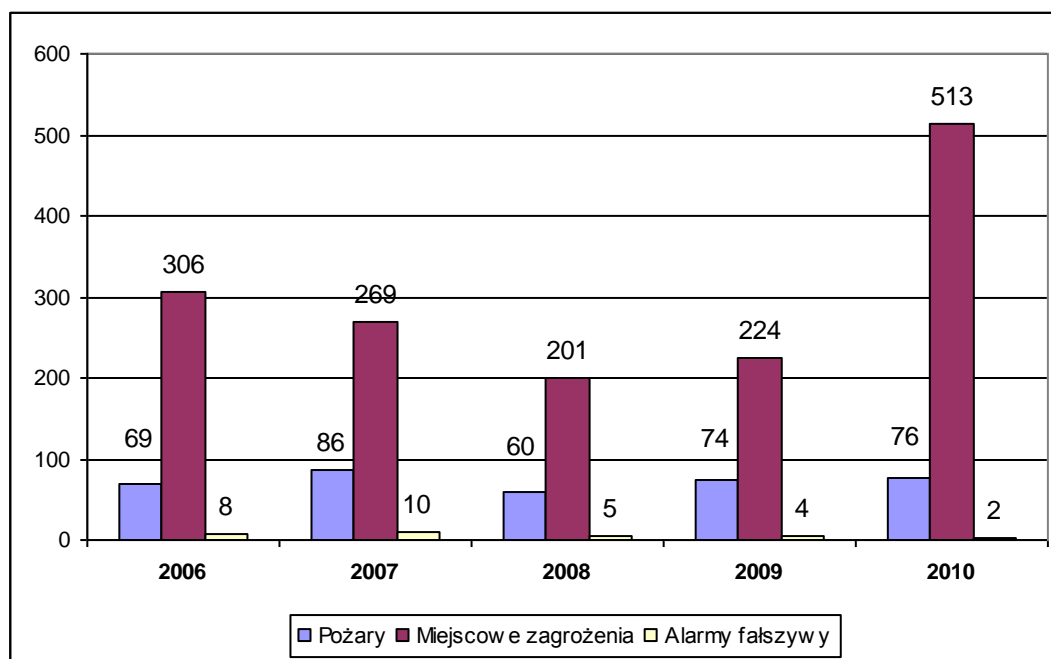
Miasto przecina trasa kolejowa Kraków-Tarnów, którą transportowane są następujące materiały niebezpieczne: etylina, olej napędowy, chlor, chlorek winylu, dwutlenek siarki, tlenek etylenu, LPG, amoniak, benzen, naftolen, benzol, trójpropien oraz materiały bojowe.

Komenda Powiatowa PSP prowadzi stale rozpoznawanie w zakresie ilości i rodzaju przewożonych materiałów szczególnie niebezpiecznych – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nadawca materiału szczególnie niebezpiecznego przekazuje informacje do Państwowej Straży Pożarnej o rodzaju, ilości materiału, trasie i terminie przewozu oraz odbiorcy.

Analizując działania prowadzone przez jednostki ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Bochni w okresie 1.01.2010 r. – 31.12.2010 r. należy odnotować, że:

- a) jednostki ochrony przeciwpożarowej brały udział w 591 zdarzeniach, w tym: w 76 pożarach, 513 miejscowych zagrożeniach, 2 alarmach fałszywych.
- b) w porównaniu do analogicznego okresu roku 2009 nastąpił wzrost ogólnej ilości interwencji aż o 95,6%, tj. o 289 zdarzeń.

Wykres 40 Działania prowadzone przez jednostki ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Bochni w latach 2006 – 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej PSP w Bochni.

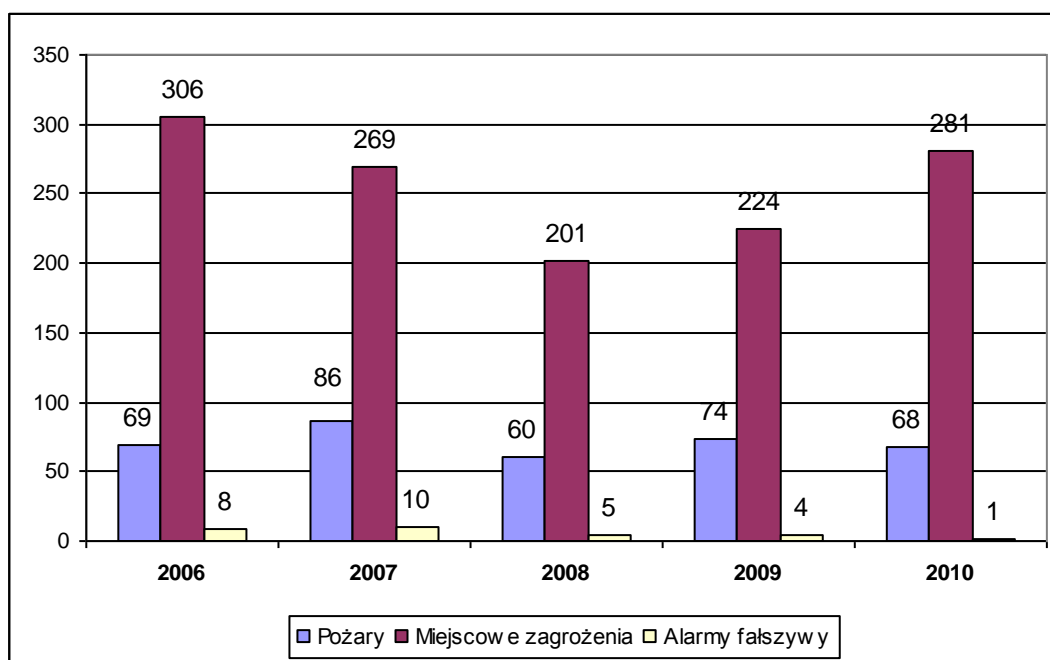
Znaczący wzrost miejscowych zagrożeń spowodowany był wystąpieniem powodzi i podtopień, które miały miejsce w maju i czerwcu 2010 roku.

Tabela 28 Ilość zdarzeń odnotowanych na terenie miasta Bochnia nie uwzględniając działań powodziowych

Zdarzenie	2009	2010	Wzrost /spadek zdarzeń w stosunku do roku 2009	Procentowy wzrost/spadek interwencji w stosunku do roku 2009
Pożar	74	68	- 6	- 8,1 %
Miejscowe zagrożenie	224	281	57	+ 25,4 %
Alarm fałszywy	4	1	- 3	- 75 %
RAZEM	302	350	48	+ 15,8%

Źródło: opracowanie Komendy Powiatowej PSP w Bochni.

Działania prowadzone przez jednostki ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Bochni w latach 2006 – 2010, nie uwzględniając zagrożeń spowodowanych wystąpieniem powodzi w 2010 roku przedstawia poniższy wykres:

Wykres 41 Działania prowadzone przez jednostki ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Bochni w latach 2006 – 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej PSP w Bochni.

Analizując dane zawarte w powyższym wykresie można zaobserwować wzrostową tendencję miejscowych zagrożeń w latach 2008-2010, przy jednoczesnym stałym poziomie zagrożenia pożarowego. Warto wspomnieć o wyraźnym spadku fałszywych alarmów, których w 2007 roku odnotowano 10, w tym jeden złośliwy. Około 95% nieuzasadnionych wezwań czynionych było w dobrej wierze zgłaszających.

2.9. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Powierzchnia ewidencyjna Miasta Bochnia wynosi 2 980 ha. Grunty stanowiące własność Gminy Miasta Bochnia wynoszą 437 ha, w granicach administracyjnych Gminy i 5 ha na terenie Proszówek i Krzyżanowic (gmina Bochnia). W administracji Gminy pozostaje 32 ha, które są przedmiotem badania stanu prawnego. Gmina Miasta Bochnia w chwili obecnej posiada 14 opracowanych i przyjętych planów zagospodarowania przestrzennego – oraz ważne studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Bochnia. W opracowaniu jest kolejny plan terenu Smyków – Krzeczowska.

2.10. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA

2.10.1. Komunikacja

Układ komunikacyjny Bochni należy do podstawowych elementów kształtujących rozwój miasta zarówno w przeszłości jak i obecnie. Przez Bochnię przebiega jedna z głównych tras kolejowych w Polsce łączących Europę Zachodnią ze Wschodnią. Szczególne znaczenie odgrywa na kierunku wschód - zachód droga krajowa nr 4 (będąca elementem drogi międzynarodowej E40). Z północy na południe przebiega przez centrum miasta droga wojewódzka nr 965 Limanowa – Zielona, natomiast odcinek budowanej właśnie (2010) autostrady A4 Kraków – Tarnów przebiegać będzie północnym skrajem miasta.

Podstawowe znaczenie w Bochni w zakresie komunikacji samochodowej stanowi ruch wewnętrzny miasta oraz lokalny, w ramach powiatu. Komunikacja kołowa w Bochni bazuje na skrzyżowaniu dwóch głównych szlaków wschód – zachód oraz północ – południe. Podstawowym elementem zmniejszającym sprawność tego układu jest przebieg przez środek miasta linii kolejowej i brak odpowiednich połączeń drogowych części północnej i południowej. Odpowiednie parametry komunikacyjne spełnia tylko jedno przejście – wiadukt w ciągu drogi 965. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest bardzo utrudniona komunikacja pomiędzy centrum i dzielnicami mieszkaniowymi, a położoną w północnej części miasta dzielnicą przemysłową, zlokalizowaną wzdłuż ul. Partyzantów oraz na ul. Wygoda (Stalprodukt S.A.). W ostatnich latach problem ten nabiera coraz większego rozmiaru w związku z rosnącą liczbą zarejestrowanych w Bochni samochodów. Nie bez znaczenia dla ruchu na wspomnianym wyżej wiadukcie miała lokalizacja galerii handlowej na początku ul. Partyzantów. Tylko w po jej otwarciu odnotowano 20% wzrost liczby pojazdów w godzinach szczytu.

Ruch tranzytowy na terenie miasta przebiega w jego południowej części, jednojezdniową obwodnicą wyłączoną z ruchu miejskiego. Istnieją z niej dwa wjazdy do miasta tj. bezkolizyjny na skrzyżowaniu z ulicą Wiśnicką oraz kolizyjny na wschodnim skraju miasta. Tranzyt na kierunku północ – południe, przebiega głównymi ulicami miasta – Wiśnicką, Kazimierza Wielkiego, Rynkiem, Regis, Konstytucji 3 Maja i Proszowską. Pojazdy powyżej 4 ton, kierowane są inną trasą z pominięciem centrum.

Tabela 29 Długość dróg kołowych w mieście Bochnia

droga krajowa nr 4	5,37 km
droga wojewódzka nr 965	7,26 km
drogi powiatowe	13,87 km
drogi lokalne	84,18 km
Drogi ogółem	110,68 km

Źródło: opracowanie własne.

Podstawę publicznej komunikacji autobusowej wewnątrz miasta stanowi Bocheński Zakład Komunikacji, posiadający nowy ekonomiczny tabor, obsługujący 5 linii, kursujących w granicach miasta. Transport między Bochnią a gminami ościennymi zapewnia Rejonowe Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o., obsługujące 13 linii.

Uzupełnienie tej sieci stanowią przewoźnicy prywatni, zapewniający łączność komunikacyjną do ościennych miast i gmin oraz komunikację dalekobieżną. Zapewniają oni średnio 440 kursów w różnych kierunkach.

Na terenie miasta rozlokowane są miejsca parkingowe w większości płatne, o nawierzchni utwardzonej, oznakowane, zlokalizowane w centralnych punktach miasta. W centrum miasta tj. na obszarze charakteryzującym się znacznym deficytem miejsc parkingowych Rada Miasta wprowadziła strefę płatnego parkowania pojazdów samochodowych. Jej obecne obręb definiuje Uchwała nr XXXII/321/09, zmieniona Uchwałą nr VI/50/11. Granicę strefy wyznaczają ulice: Samlickiego, Windakiewicza, Oracka, Konstytucji 3-go Maja, Poniatowskiego, Trudna, Gazaris, Floris, Fischera, potok Babica, Kazimierza Wielkiego. Obecnie płatne miejsca parkingowe znajdują się na: ul. Rynek - strona południowa; Plac Gen. Leopolda Okulickiego- strona północna, zachodnia i wschodnia; ul. Biała; Plac Św. Kingi- strona północna; Plac Gazaris- za halą targową; ul. Gazaris - na odcinku przyległym do hali targowej od strony placu parkingowego oraz od strony Wyższej Szkoły Ekonomicznej; ul. Stanisława Fischera; Plac przy ul. Floris; ul. Solna; ul. Wolnica; ul. Różana- od skrzyżowania z ul. Mickiewicza do budynku Starostwa Powiatowego; ul. Adama Mickiewicza; ul. Dominikańska; Plac Gen. Pułaskiego- pod kawiarnią „Jubilatka” oraz pod sklepem „Floris”; Plac Bolesława Wstydliwego- płatne parkowanie wyłącznie w czwartki i w soboty”.

Oprócz parkingów stanowiących własność miasta funkcjonują parkingi osiedlowe, zakładowe oraz parkingi przy obiektach usługowych a także dwa parkingi pozostające w gestii Wojewódzkiego Zarządu Dróg (przy zachodniej pierzei Rynku i przy ul. Regis).

Przebiegająca przez miasto linia kolejowa o kierunku wschód - zachód posiada podobne znaczenie jak komunikacja samochodowa. Sprzyja temu położenie dworca kolejowego w centralnej części miasta.

Pieszne ciągi komunikacyjne odgrywają istotną rolę w zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej, jednak szczególne wymagania w stosunku do tych ciągów stwarza ruch turystyczny i sanatoryjny. Te grupy przyjezdnych oczekują sprawnych pieszych szlaków, łączących najatrakcyjniejsze punkty miasta.

Na terenie Bochni pieszne szlaki przebiegają głównie wzdłuż ulic chodnikami lub poboczami, z wyjątkiem obwodnicy, na której ruch pieszny jest całkowicie zabroniony. Oprócz tych tras istnieje wiele przejść pieszych, skrótów, najczęściej na dużych stromiznach często ze schodami. Typowe ciągi pieszne to: Planty w centrum miasta, deptak wzdłuż Babicy przy ul. Trudnej, ul. Studencka, ul. Stasiaka, (pieszo – jezdna), deptak z os. Św. Jana do Rynku, „Kolejka” - tradycyjny ciąg spacerowy o dużych walorach widokowych, szlakiem dawnej kolejki solnej, prowadzi z ul. Orackiej do ul. Karosek.

W mieście odczuwalny jest brak organizacji ruchu rowerowego, który odbywa się przeważnie jezdniami wszystkich ulic i dróg. Wyznaczy także tylko kilka miejsc postojowych dla rowerów w centrum miasta.

Głównym problemem komunikacyjnym miasta jest występowanie w godzinach szczytu komunikacyjnego stanów ponadnormatywnych koncentracji ruchu w obszarze centralnym oraz brak wystarczająco rozwiniętej pozaśródmiejskiej sieci ulicznej miasta. Taki stan powoduje koncentrację wszystkich relacji ruchu kołowego i największych potoków samochodowych kierunku sektory północny i wschodni - sektor zachodni w obszarze centralnym.

Istotny wkład w poprawę tego stanu rzeczy ma droga „północno-zachodnia” (KN2), która pozwoliła na zmniejszenie napływu pojazdów z osiedla Niepodległości do centrum miasta o 30%. Skróciła ona również mieszkańcom tego osiedla czas dojazdu do dworca PKP oraz północnych terenów miasta, w tym strefy przemysłowej. Pozytywne skutki powstania nowej drogi odczuli również mieszkańcy osiedla Chodenice, którzy mogą teraz podróżować w kierunku drogi krajowej nr 4 (Bochnia-Kraków) z pominięciem centrum. Powstałe udogodnienia negatywnie wpłynęły na natężenie ruchu na ul. Legionów Polskich.

2.10.2. Ujęcia wody i sieć wodociągowa

Na obszarze bocheńszczyzny funkcjonuje jeden układ zaopatrzenia w wodę. Jest to wodociąg aglomeracji miasta Bochni, zasilany z ujęcia wody powierzchniowej na rzece Rapie, która po uzdatnieniu wykorzystywana jest, tak dla potrzeb komunalnych, jak i przemysłowych.

Tabela 30 Pobór wody w mieście Bochnia w latach 2005-2010

Cele	Rok [tyś.m ³]					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gospodarstwa domowe	1129	1130	1155	1140	1147	1093
Produkcja	152	131	148	140	137	130
Inne cele	167	170	174	170	173	175
Pobór hurtowy	412	473	576	687	695	665
Sprzedaż wody ogółem	1860	1904	2053	2137	2152	2063

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPWiK Sp. z o.o. w Bochni

Ujęcie zaopatruje w wodę miasto Bochnię, kilka miejscowości w gminie Bochnia oraz w gminie Rzezawa. Subregion bocheński, leżący na pograniczu Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Karpackiego, w skład którego zalicza się Miasto Bochnia oraz gminy wiejskie Bochnia, Rzezawa i Drwinia, należy do deficytowych pod względem zasobów wód, zwłaszcza podziemnych, stąd też zachodzi konieczność ujmowania wód powierzchniowych rzeki Raby, jako jedyne go dostępnego źródła dla zaopatrzenia mieszkańców tego regionu w wodę pitną.

Po zakończeniu projektu pn.: „Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja Bochni”, zrealizowanego w latach 2006-2010 ze środków europejskich, Zakład Uzdatniania Wody, po modernizacji i rozbudowie osiągnął wydajność 200 l/s, czyli o 50% większą niż przed inwestycją. Dzięki zastosowaniu najnowocześniejszych technologii uzdatniania, woda w bocheńskim wodociągu osiągnęła najwyższe standardy, spełniając wszystkie normy i dyrektywy Unii Europejskiej.

Wodę klasyfikuje się do kategorii A3 tj. takiej, dla której w celu przeznaczenia jej do spożycia, wymaga się wysokosprawnego uzdatniania fizycznego, chemicznego, w szczególności ozonowania wstępnego i końcowego, koagulacji, sedymentacji, filtracji na filtrach piaskowych i węglowych, dezynfekcji dwutlenkiem chloru. Występują przekroczenia zarówno w zakresie części wskaźników fizykochemicznych jak i bakteriologicznych.

Sieć wodociągowa w Bochni obejmuje swoim zasięgiem ok. 95-96 % mieszkańców miasta. MPWiK Spółka z o.o. eksploatuje, wg stanu na koniec grudnia 2010 r., sieć magistralną o długości 9,0 km, sieć rozdzielczą o długości 112,9 km, oraz przyłącza wodociągowe o długości 110,1 km i obsługuje ogółem 5 894 odbiorców wody.

Tabela 31 Rozwój sieci wodociągowej na terenie miasta Bochnia w latach 2005-2010

	Jednostka miary	2005	2006	2007	2008	2009	2010
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	70,1	77,6	77,6	77,9	79,1	79,3
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	3 763	3 763	3 763	3 850	4 178	4 262
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	1 058,3	1 058,3	1 081,4	1 053,8	1 068,3	1 092,6
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	27 121	27 045	27 082	27 280	27 539	?

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

Śledząc stopień zużycia wody w mieście Bochnia w badanym okresie, to jest na przestrzeni lat 2005-2010, zauważyć można spadek jej zużycia na potrzeby przemysłu.

Tabela 32. Zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludności w mieście Bochnia w latach 2005-2010

	Jednostka miary	2005	2006	2007	2008	2009	2010
przemysł	dam ³ /rok	641	611	621	603	501	
eksploatacja sieci wodociągowej	dam ³ /rok	1 370,7	1 354,1	1 396,7	1 449,0	1 378,8	1 312,5
gospodarstwa domowe	dam ³ /rok	1 058,3	1 058,3	1 081,4	1 053,8	1 068,3	1 013,2
Ogółem	dam³/rok	2 011,7	1 965,1	2 017,7	1 966,2	1 879,8	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

2.10.3. Sieć kanalizacyjna

Funkcjonujący obecnie na terenie miasta Bochnia system odbioru ścieków opiera się na układzie oczyszczalni ścieków oraz infrastrukturze liniowej, doprowadzającej do niej nieczystości. Czynna sieć kanalizacyjna wg stanu na koniec grudnia 2010 r. miała długość

150,6 km, wykonane do niej były 2 974 połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

Tabela 33. Rozwój sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Bochnia w latach 2005-2010

	Jednostka miary	2005	2006	2007	2008	2009	2010
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	114,5	114,9	116,1	116,8	150,3	150,6
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	1 982	1 982	1 982	2 087	2 822	2 974

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

W 2009 r. z terenu miasta Bochnia do wód powierzchniowych odprowadzono ogółem 1 455,3 dam³ ścieków, w tym 100% oczyszczonych.

Około 83% stanowią ścieki komunalne rozumiane jako mieszanina ścieków socjalno – bytowych, przemysłowych i zanieczyszczonych ścieków opadowych, odprowadzone przez miejską oczyszczalnię ścieków. Pozostałe 17% to ścieki przemysłowe tj. wody chłodnicze i opadowo-drenażowe odprowadzone z dwóch największych zakładów tj. Stalprodukt S.A i Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska.

Ścieki komunalne z terenu gminy są oczyszczane w biologiczno-mechanicznej oczyszczalni ścieków, która w latach 2000-2001 została zmodernizowana i spełnia wszystkie wymogi ochrony środowiska, cechuje się przepustowością 9100m³/d i wykorzystywana jest w 69%.

Tabela 34 Ilość odprowadzanych ścieków w latach 2005-2010r

Wskaźnik zanieczyszczeń	Stężenie ścieków dopływających						Stężenie ścieków odpływających						Stopień redukcji zanieczyszczeń [%]					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2005	2006	2007	2008	2009	2010
BZT₅ [mg O₂/l]	584,1	570,7	467,4	397,0	323,4	210,7	5,8	5,4	5,2	4,0	2,2	2,8	99,0	99,5	98,9	99,0	99,3	98,6
ChZT [mg O₂/l]	992,4	1129,7	1081,3	794,0	474,0	372,6	50,8	39,7	33,1	38,0	26,0	21,9	94,9	96,5	96,9	95,0	94,6	94,1
Azot ogólny [mgN/l]	96,7	99,7	80,4	81,00	88,4	88,5	19,9	19,1	12,3	10,5	9,1	8,8	79,4	80,8	84,6	87,0	89,7	85,7
Fosfor ogólny [mgP/l]	19,3	18,2	16,0	14,40	15,1	11,9	0,8	0,6	0,8	0,4	0,2	0,2	95,5	96,8	95,0	97,0	98,7	98,0
Zawiesina ogólna [mg/l]	403,5	394,0	377,9	386,0	379,0	310,2	18,2	11,1	7,7	9,3	6,2	5,9	95,5	97,2	97,9	97,0	98,4	98,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPWiK Sp. z o.o. w Bochni.

W wyniku oczyszczania ścieków w 2009 r. w oczyszczalni wytworzono 641 ton osadów ściekowych.

Z danych zebranych na a koniec grudnia 2010 roku wynika, że 95,7% mieszkańców posiada przyłączenie do kanalizacji ściekowej.

Ścieki od pozostałych 4,3% mieszkańców wywożone są taborem asenizacyjnym do punktu zlewnego w oczyszczalni, ale też bardzo często trafiają bez oczyszczenia do środowiska. Niestety nagminne jest stosowanie nieuszczelnionych przydomowych zbiorników bezodpływowych tzw. „szamb”

Tabela 35. Stopień skanalizowania miasta Bochnia na dzień 31.12.2010 r.

	2010 r.
Liczba mieszkańców	29 822
Mieszkańcy korzystający z sieci zbiorczej	28 527
Stopień skanalizowania	95,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPWiK Sp. z o.o. w Bochni.

Dzięki realizacji projektu pn.: „Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja Bochni”, wybudowano 36 168,0 mb oraz wyremontowano 4 529,8 mb sieci kanalizacyjnej (remonty wykonywano w znacznej części metodą bezwykopową). W wyniku czego mieszkańcy ulic: Pagórek, Kaima, Hutnicza, Brzeska, Majora Bacy, Dołuszycka, Składowa, Karasia oraz osiedli: Kurów, Dołuszyce, Chodenice mogli podłączyć swoje gospodarstwa domowe do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Projekt, o którym mowa wyżej, zrealizowany został w latach 2006-2010, wykonanie tej inwestycji zaowocowało większą w tym czasie sprzedażą usług kanalizacyjnych, która z 1 297 m³ w 2006 roku wzrosła do 1 546 m³ w roku 2010, a więc o 249 m³ na przestrzeni pięciu lat.

Tabela 36. Sprzedaż usług kanalizacyjnych w układzie rzeczowym w latach 2005-2010

Cele	Rok					
	2005[m ³]	2006[m ³]	2007[m ³]	2008[m ³]	2009[m ³]	2010 [m ³]
Gospodarstwa domowe	878	859	874	882	902	909
Produkcja	164	119	170	160	157	168
Inne cele	147	150	150	145	154	155
Odbiorcy hurtowi	120	169	216	189	253	314
Ogółem	1309	1297	1410	1376	1466	1546

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPWiK Sp. z o.o. w Bochni.

2.10.4. Gospodarka odpadami

Odpady stanowią jeden z ważniejszych problemów cywilizacyjnych, będących wynikiem niekontrolowanego rozwoju techniki. Odpady powstające w sektorze gospodarczym stanowią największy strumień odpadów wytwarzanych w Polsce.

Gospodarkę odpadami powstającymi w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej przez podmioty działające na terenie Bochni cechuje wysoki odsetek (ok.91,3%) odpadów poddawanych procesom odzysku i niski odsetek odpadów składowanych (ok. 7,9%).

Tabela 37 Odpady wytworzone w ciągu roku w tys. ton w mieście Bochnia w latach 2005-2009

	2005	2006	2007	2008	2009
Ogółem	26,2	32,6	35,5	29,5	39,1
Poddane odzyskowi	23,1	29,6	31,3	25,4	35,7
% odpadów ogółem	88,2%	90,8%	88,2%	86,1%	91,3%
unieszkodliwione razem	2,8	2,7	3,6	4,1	3,1
% odpadów ogółem	10,7%	8,3%	10,1%	13,9%	7,9%
składowane na składowiskach własnych i innych	2,8	2,7	3,6	4,1	3,1
% odpadów ogółem	10,7%	8,3%	10,1%	13,9%	7,9%
magazynowane czasowo	0,3	0,3	0	0	0,3
% odpadów ogółem	1,1%	0,9%	0,0%	0,0%	0,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS Bank Danych Lokalnych.

W roku 2009, z ilości odpadów wytworzonych ogółem przez podmioty działające na terenie gminy miasta Bochnia:

- poddano odzyskowi 91,3%,
- unieszkodliwiono 7,9%,
- magazynowano 0,8%,
- składowano na składowiskach 7,9%.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy miasta Bochnia prowadzona jest w dwóch kierunkach: wdrażania selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych oraz składowania znaczącej większości odpadów komunalnych na składowiskach. Bochnia nie posiada własnego składowiska odpadów komunalnych, wywozem zajmuje się firma zewnętrzna, wybierana co trzy lata w drodze przetargu.

Oczyszczaniem miasta i wywozem nieczystości zajmuje się Zakład Oczyszczania Miasta.

Odpady odbierane są z:

- budynków mieszkalnych jednorodzinnych i bloków mieszkalnych
- instytucji i zakładów pracy.

Tabela 38 Odpady stałe i odpady płynne zebrane przez BZUK w latach 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Odpady stałe (w tonach)	7543	8153	8221	8279	8138	7419
Odpady płynne (w m ³)	8298	8163	6602	4060	5679	5000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BZUK w Bochni.

Od 2003 r. na terenie miasta prowadzona jest również selektywna zbiórka odpadów.

Liczba pojemników do selektywnej zbiórki odpadów wynosiła:

- w 2005-2009 r.- 33 komplety
- w 2010 r. - 27 kompletów.

Tabela 39 Selekcja odpadów przez BZUK w Bochni w latach 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Szkoło (t)	125,4	155	160	87,37	47	205,65
Plastiki (t)	15,4	28	33,7	28,48	41	107,94
Makulatura (t)	3,0	3,7	14,93	4,79	24	56,4
Padłe zwierzęta				1,34	1,74	1,87
Baterie alkaliczne i akumulatory				1,09	3	1,84
Złom						7,28
Zużyte urządzenie elektryczne				1,75	7	9,24
Odpady wielkogabarytowe						29,91
Likwidacja skutków powodzi						398

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BZUK w Bochni.

Wyselekcjonowane odpady sprzedawane są podmiotom zajmującym się skupem surowców wtórnych lub przetwarzającym odpady.

Corocznie, w okresie wiosennym, na terenie miasta prowadzona jest także zbiórka odpadów wielkogabarytowych organizowana i finansowana przez Urząd Miasta Bochnia, ciesząca się dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców.

Tabela 40 Liczba podmiotów obsługiwanych przez Zakład Oczyszczania Miasta w latach 2005-2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba nowych umów						
Z gospodarstwami indywidualnymi	bd	148	48	129	120	107
Z podmiotami gospodarczymi	bd	33	21	56	44	52
Ogółem podmioty obsługiwane przez ZOM						
Gospodarstwa indywidualne	bd	4260	4223			
Podmioty gospodarcze	bd	690	676			

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BZUK w Bochni.

2.10.5. Ciepłownictwo

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bochni działając na podstawie koncesji URE (PCC/744/222/U/OT-3/98/MW) zajmuje się przesyłaniem i dystrybucją ciepła, na terenie miasta Bochnia, za pośrednictwem następujących sieci:

- Sieć S-1 zasilana z kotłowni K-11 os. Niepodległości,
- Sieć S-3 zasilana z kotłowni K-7 ul. Ks. J. Poniatowskiego,
- Sieć S-4 zasilana z kotłowni K-2 ul. Karolina.

MPEC Sp. z o. o. w Bochni jest właścicielem tych sieci ciepłowniczych, prowadzi ich eksploatację, konserwację i remonty oraz zajmuje się usuwaniem powstających awarii.

Oprócz w/w sieci MPEC w Bochni posiada i eksploatuje osiedlowe sieci ciepłownicze niskoparametrowe:

- Sieć S-5 zasilana z kotłowni K-5 przy ul. Solna Góra,
- Sieć S-7 zasilana z kotłowni K-1 przy ul. Ks. J. Poniatowskiego.

Sieć S-1 jest siecią o następujących parametrach ruchowych:

- a) sieć wysokich parametrów:

- temperatura zasilanie/powrót – 150/70°C,
- ciśnienie zasilanie/powrót – 7,7/3,8 at;

b) instalacje odbiorcze za węzłami grupowymi Windakiewicza, Św. Marka, Murowianka, Górników:

- temperatura zasilanie/powrót – 90/70 °C,
- ciśnienie zasilanie/powrót – 3,7/2,8at.

Podane powyżej temperatury czynnika w sieci odnoszą się do warunków obliczeniowych dla III strefy klimatycznej. W pozostałym okresie trwania sezonu grzewczego temperatura zależna jest od temperatury zewnętrznej.

Sieć ciepła S-1 w większej części wykonana jest w technologii kanałowej, wybudowane w latach siedemdziesiątych, osiemdziesiątych i na początku lat dziewięćdziesiątych zostały odcinki:

- magistrala 2DN 350,
- sieć rozgałęźna osiedli Niepodległości i Św. Jana,
- przyłącza do poszczególnych budynków,
- instalacje odbiorcze za grupowymi węzłami cieplnymi.

Od roku 1998 sieć S-1 jest rozbudowywana w celu przyłączenia nowych odbiorców i wyeliminowania szeregu lokalnych kotłowni, będących źródłem niskiej emisji. Rozbudowa sieci wykonywana jest z użyciem sieci preizolowanych. Rozbudowa objęła rejon ulic: Campi, Windakiewicza, Krakowska, Kazimierza Wielkiego, Św. Marka, Górska, Kącik, Sądecka, Fishera, Floris, Murowianka. Rozbudowa ta umożliwiła połączenie sieci S-1 z dotychczasową siecią S-2, która przestała funkcjonować jako odrębna sieć. W roku 2003 dokonano rozbudowy sieci od ul. Krakowskiej przez ul. Świętokrzyską, ul. Stasiaka, ks. A. Czaplńskiego do ul. Czackiego.

Sieć S-3 jest siecią o następujących parametrach ruchowych:

- temperatura zasilanie/powrót – 130/70°C,
- ciśnienie zasilanie/powrót – 4,9/2,1at.

Sieć ciepła S-3 w obrębie osiedla przy ul. Św. Leonarda (sieć rozgałęźna i przyłącza do poszczególnych budynków) wykonana jest w technologii kanałowej. Ta część wybudowana została w latach siedemdziesiątych. Sieć magistralna zasilająca osiedle z kotłowni gazowej (2Dn80+2Dn65) jest wykonana w technologii preizolowanej.

Sieć S-4 jest siecią o następujących parametrach ruchowych:

- temperatura zasilanie/powrót – 90/70°C,
- ciśnienie zasilanie/powrót – 3,7/2,8at.

Cała sieć ciepła S-4 przy ul. Karolina (sieć rozgałęźna i przyłącza do poszczególnych budynków) wykonana została w technologii rur preizolowanych w latach 1992-1999. Sieć jako S-4 powstała z połączenia sieci S-8 i S-9.

Sieć S-4A jest siecią o następujących parametrach ruchowych:

- temperatura zasilanie/powrót – 90/70°C,
- ciśnienie zasilanie/powrót – 3,7/2,8at.

Cała sieć ciepła S-4A przy ul. Karolina jest przyłączem od kotłowni K-2A do nowego pawilonu Domu Pomocy Społecznej, została wykonana w 2003 roku w technologii rur preizolowanych.

Sieć S-5 jest siecią o następujących parametrach ruchowych:

- temperatura zasilanie/powrót – 90/70°C,
- ciśnienie zasilanie/powrót – 3,7/2,8at.

Cała sieć ciepła S-5 przy ul. Solna Góra (sieć rozgałęźna i przyłącza do poszczególnych budynków) wykonana została w latach 70-tych w technologii rur kanałowych.

Sieć S-7 jest siecią o następujących parametrach ruchowych:

- temperatura zasilanie/powrót – 90/70°C,
- ciśnienie zasilanie/powrót – 3,7/2,8at.

Cała sieć S-7 przy ul. Poniatowskiego (sieć rozgałęźna i przyłącza do poszczególnych budynków) wykonana została w latach 1996-1998 w technologii rur preizolowanych.

Tabela 41 Sieci ciepłownicze wg koncesji.

Symbol	Nazwa sieci	Źródło zasilania	Długość [m]	Pojemność [m ³]
S-1	miejska sieć ciepłownicza	K-11	11007,5	360,20
S-3	sieć ul. Leonarda	K-7	1107,0	10,63
S-4	sieć ul. Karolina	K-2	770,5	4,03
			12885,0	374,86

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MPEC.

Tabela 42 Instalacje za kotłowniami poniżej 1MW.

Symbol	Nazwa sieci	Źródło zasilania	Długość [m]	Pojemność [m ³]
S-4A	przyłącz do DPS (nowy)	K-2A	173,0	1,38
S-5	sieć os. Solna Góra	K-5	306,5	2,76
S-7	sieć ul. Poniatowskiego	K-1	221,0	5,99
			700,5	10,13

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MPEC.

Tabela 43. Wszystkie sieci ciepłe MPEC.

WYSOKOPARAMETROWE	10722,0	337,03
NISKOPARAMETROWE	2863,5	47,97
RAZEM	13585,5	385,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z MPEC.

Zarówno długość jak i liczba odbiorców gazu wzrosła, jednakże w roku 2009 zużycie gazu spadło o 5,33 % względem roku 2005 i o 11,28 % względem roku 2006.

System sieci gazowej na terenie Miasta Bochni składa się z czynnej sieci gazowej o długości 165,85 km w tym:

- sieć przesyłowa – 25,35 km,
- sieć rozdzielcza – 140,51 km
- czynne przyłączenia do budynków mieszkalnych – 4 059 szt.

Ogółem liczba odbiorców gazu wynosi 8 591 gospodarstw domowych. Zużycie gazu wyniosło 5579 tys. m³. W ostatnich latach zmniejszyła się, do 1726 gospodarstw domowych, liczba odbiorców ogrzewających mieszkania gazem, a zużycie gazu na cele grzewcze wyniosło 1376 tys. m³.

Tabela 44 Rozwój sieci gazowej na terenie miasta Bochni w latach 2005-2009.

SIEĆ GAZOWA	J. m.	2005	2006	2007	2008	2009
długość czynnej sieci ogółem w m	m	163 200	163 327	163 634	163 703	165 854
długość czynnej sieci przesyłowej w m	m	25 400	25 350	25 350	25 350	25 350
długość czynnej sieci rozdzielczej w m	m	137 800	137 977	138 284	138 353	140 504
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	szt.	3 330	3 715	3 765	3 985	4 059
odbiorcy gazu	gosp. dom.	8 475	8 526	8 547	8 559	8 591
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	2 831	2 876	1 695	1 705	1 726
odbiorcy gazu w miastach	gosp. dom.	8 475	8 526	8 547	8 559	8 591
zużycie gazu w tys. m ³	tys.m ³	5 893	6 288	5 541	5 585	5 579
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	tys.m ³	3 195	3 211	1 366	1 372	1 376
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	26 620	26 380	26 423	26 582	26 736

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

2.11. BUDŻET MIASTA

W roku 2010 dochody miasta Bochnia wyniosły 74 672 729,27 zł, w tym dochody bieżące 70 658 544,03 zł oraz dochody majątkowe 4 014 185,24 zł. Cały dochód w przeliczeniu na jednego mieszkańca szacował się na poziomie 2 496,54 zł i był mniejszy niż w roku poprzednim o 1,91 % (wykres nr 2). Wysokość dochodu spowodowana jest głównie dużym udziałem w podatkach budżetu państwa, podatków i opłat lokalnych oraz subwencji. (wykres nr 3). W 2010 r. stanowiły one główne pozycje dochodów i wyniosły odpowiednio:

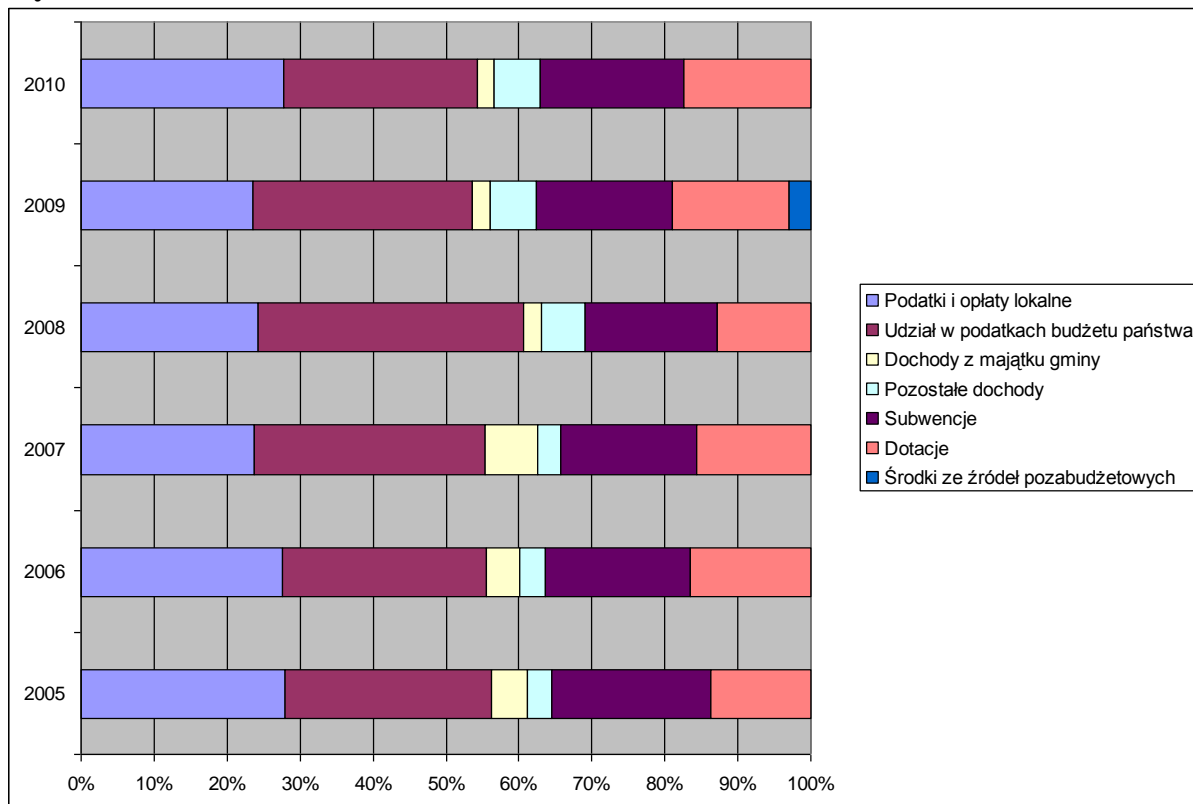
- dochody podatkowe - 20 710 533,52 zł
- udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa - 19 872 427,84 zł.
- subwencje z budżetu państwa – 14 734 216 zł

Na ogólny kształt dochodów duży wpływ miały również dotacje, które ukształtowały się na poziomie 12 943 665,67 zł.

Wydatki budżetowe uplasowały się na poziomie 83 316 339,30 zł i objęły wydatki bieżące na łączną kwotę 63 539 004,58 zł oraz wydatki majątkowe na łączną kwotę 19 777 334,72 zł. W związku z powyższym powstały deficyt budżetowy w kwocie 8 643 610,03 zł pokryty został z wolnych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (3 480 773,62 zł) oraz z zaciągniętych pożyczek i kredytów (10 350 000 zł) pomniejszonych o wartość spłaty (3 562 142,20 zł).

Udział dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych w dochodach budżetu gminy w okresie 2005-2010 kształtował się na poziomie 23,5%-28,0%. Natomiast udział w podatkach budżetu państwa z 36,6% w 2008 r. spadł do poziomu 26,6% w 2010 r. Maleje udział dochodów z majątku gminy (z 4,9% do 2,2%). Udział subwencji w dochodach gminy spadł w okresie 2005-2008, a od 2008 r. wzrósł z 18,2% do 19,7% w 2010 r. Dotacje kształtowały się na poziomie 13-17% dochodów gminy.

Wykres 42 Struktura dochodów budżetu miasta Bochnia w okresie 2005-2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bochnia.

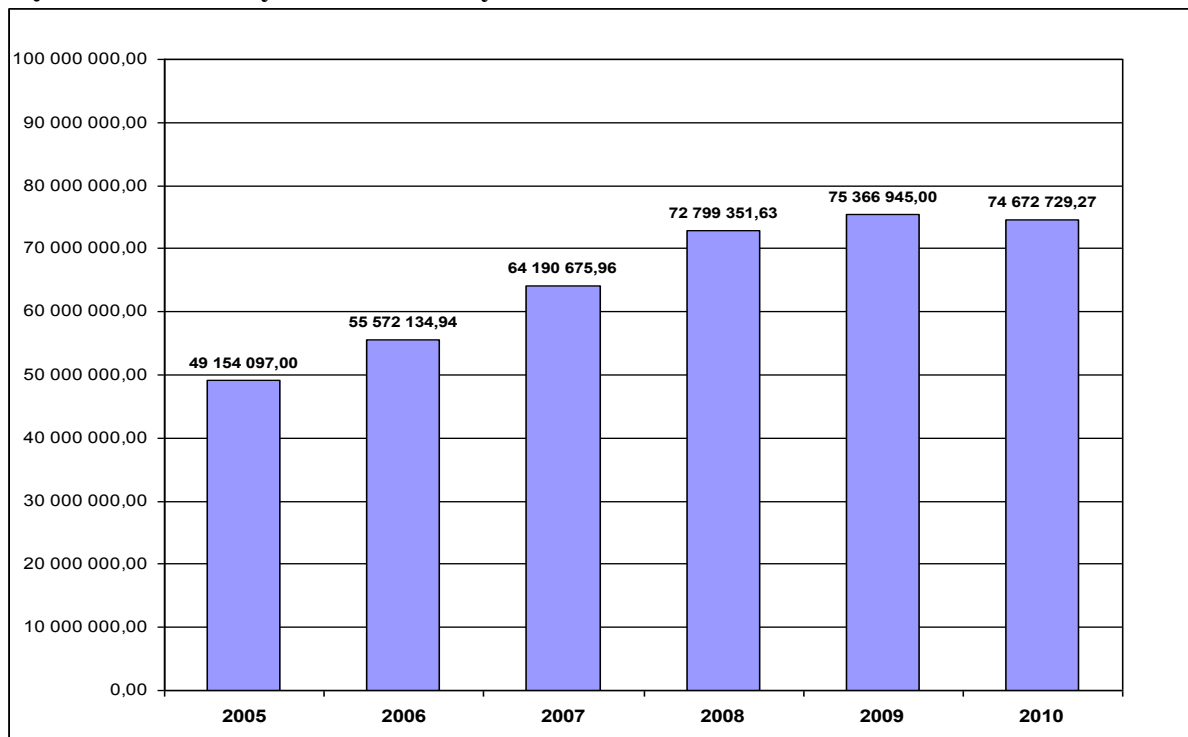
Tabela 45. Struktura dochodów budżetu miasta Bochnia w okresie 2005-2010.

Lp.	Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	2	3	4	5	6	7	8
A	DOCHODY BUDŻETU OGÓLEM	49 154 097,00	55 572 134,94	64 190 675,96	72 799 351,63	75 366 945,00	74 672 729,27
1.	Dochody własne w tym:	31 674 326,00	35 343 272,66	42 189 541,94	50 245 754,35	47 089 944,13	46 994 847,60
	Podatki i opłaty lokalne	13 742 590,00	15 371 904,64	15 212 234,27	17 714 003,31	17 699 284,17	20 710 533,52
	Udział w podatkach budżetu państwa	13 892 688,00	15 491 811,42	20 378 079,63	26 370 345,46	22 546 062,99	19 872 427,84
	Dochody z majątku gminy	2 418 871,00	2 600 958,49	4 560 076,79	1 785 694,16	1 773 265,43	1 675 599,99
	Pozostałe dochody	1 627 220,00	1 906 541,98	2 087 759,87	4 375 711,42	4 738 331,54	4 736 286,25
2.	Subwencje	10 743 093,00	11 046 151,00	11 940 252,00	13 213 736,00	14 059 998,00	14 734 216,00
3.	Dotacje	6 729 635,00	9 154 767,41	10 012 273,40	9 339 861,28	11 946 035,61	12 943 665,67
4.	Środki ze źródeł pozabudżetowych	7 043,00	27 943,87	48 608,62	0,00	2 270 967,26	0,00
B	PRZYCHODY BUDŻETU OGÓLEM	4 203 257,00	6 893 685,17	6 423 663,23	6 660 276,16	23 902 095,84	13 830 773,62
1.	Inne źródła - wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikającej z rozliczeń kredytów i pożyczek lat ubiegłych	1 478 172,00	2 693 685,17	6 423 663,23	1 660 276,16	7 902 095,84	3 480 773,62
2.	Pożyczki zaciągnięte	2 725 085,00	4 200 000,00	0,00	5 000 000,00	16 000 000,00	10 350 000,00
C	OGÓLEM POZYCJA A I B	53 357 354,00	62 465 820,11	70 614 339,19	79 459 627,79	99 269 040,84	88 503 502,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bochnia.

Wybrane dane z tabeli: Struktura dochodów budżetu miasta Bochnia w latach 2005 – 2010 zilustrowane zostały na poniższych wykresach

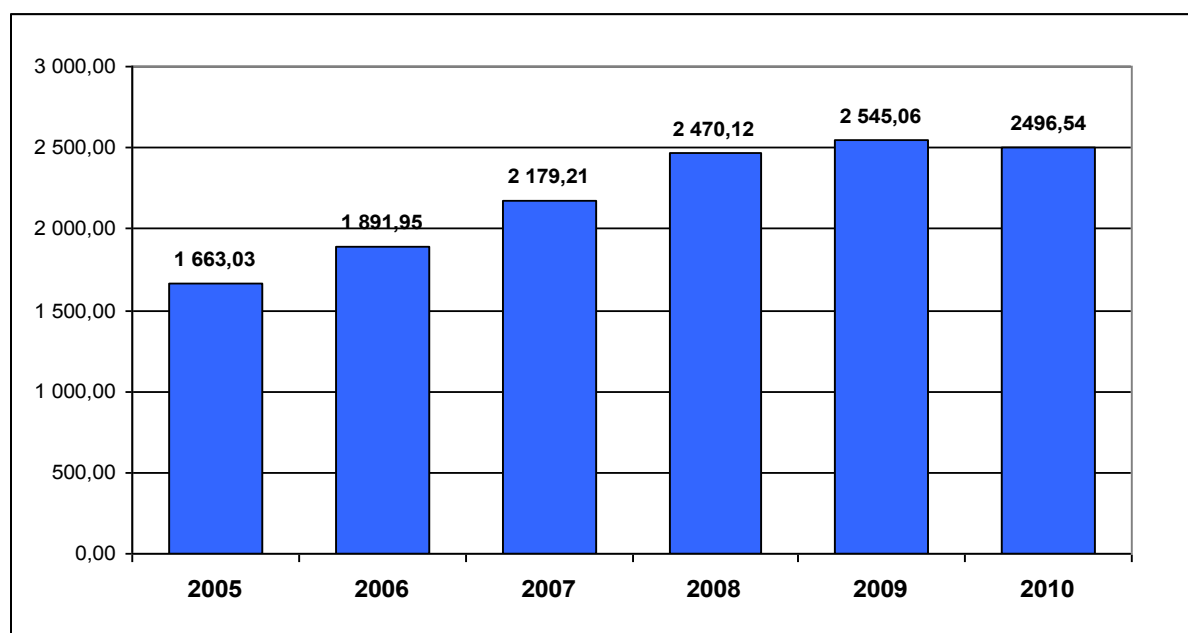
Wykres 43 Dochody budżetu Gminy Miasta Bochnia w latach 2005 - 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bochnia.

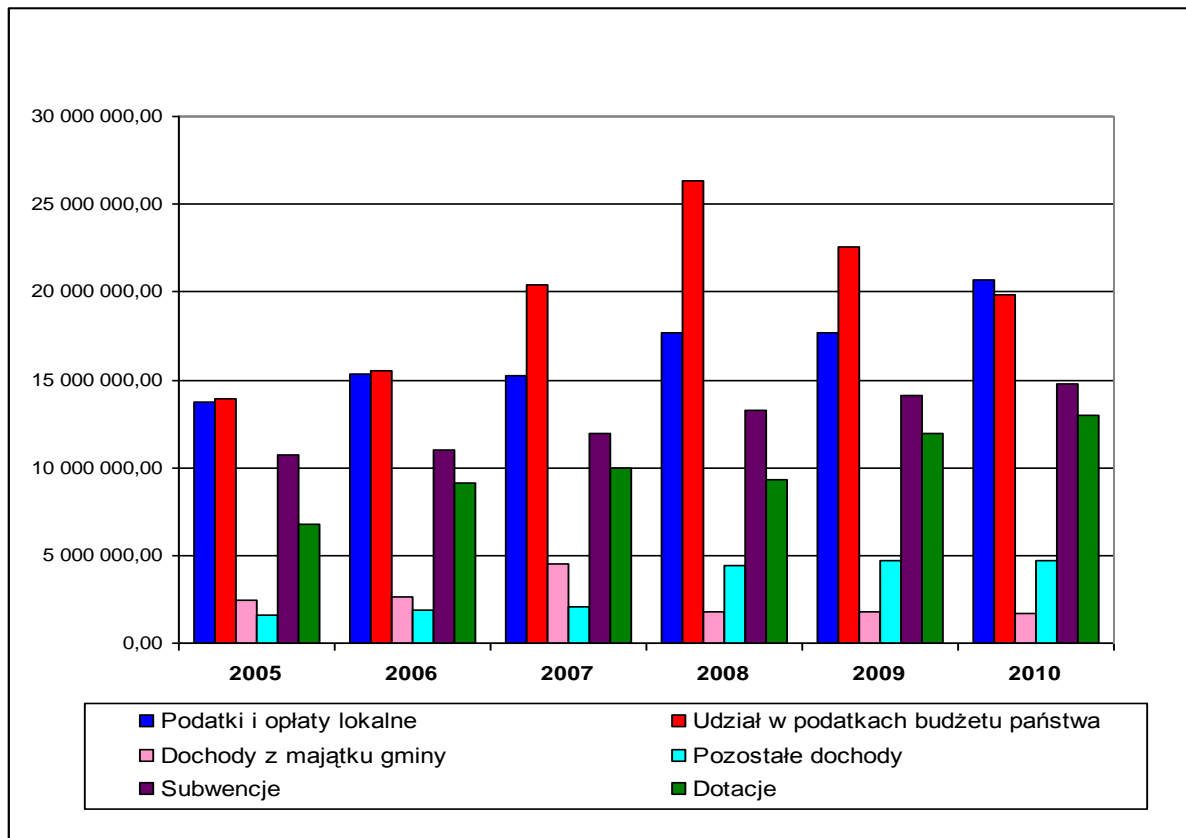
Przyglądając się powyższemu wykresowi zaobserwować możemy wzrost dochodów na przestrzeni lat 2005 do 2009, natomiast w roku 2010 nastąpił niewielki spadek o 0,93% w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 44 Dochody budżetu Gminy Miasta Bochnia na 1 mieszkańca w latach 2005 - 2010

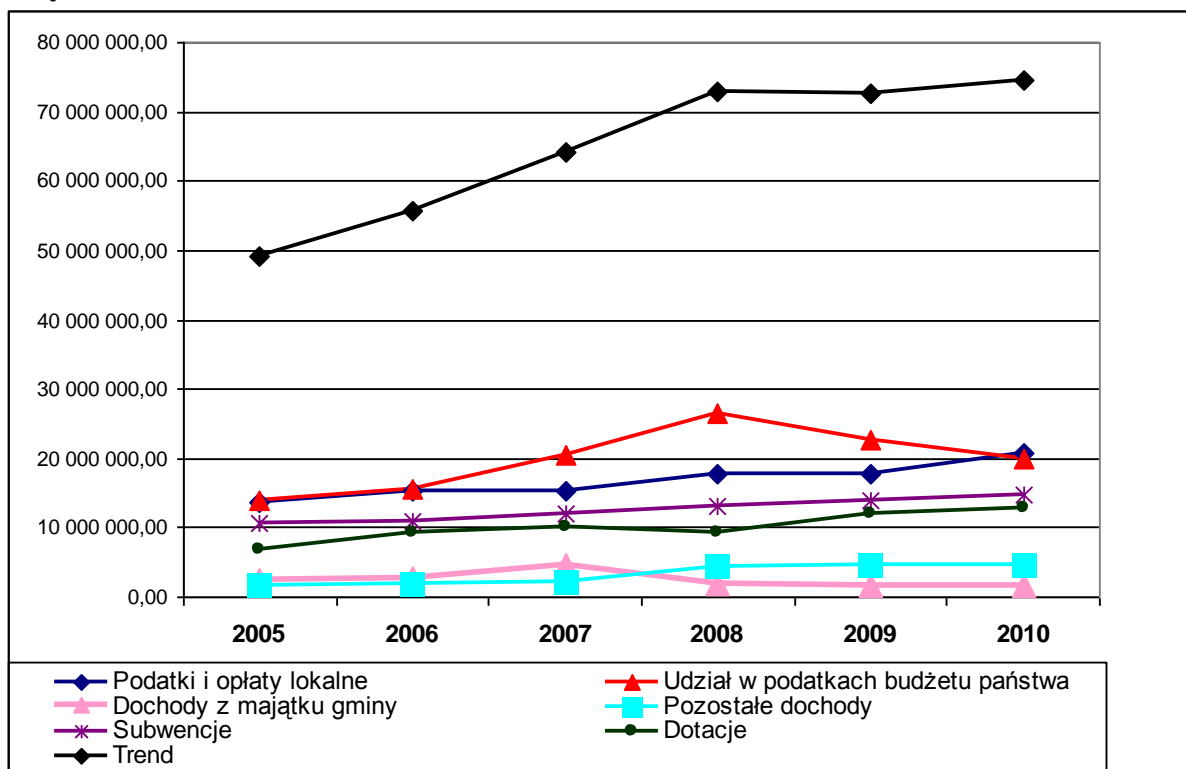
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres 45 Struktura dochodów budżetu miasta Bochnia w latach 2005 – 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bochnia

Wykres 46 Struktura dochodów budżetu miasta Bochnia – trend w latach 2005 – 2010

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bochnia.

Na przestrzeni lat 2005 – 2010 zauważyć można tendencję wzrostową prawie wszystkich źródeł dochodów z wyjątkiem udziału w podatkach budżetu państwa, gdzie od 2008 r. na przestrzeni dwóch lat notowany został spadek o 24,65%. Ogólny trend w strukturze dochodów budżetu miasta Bochnia w okresie 2005 - 2010 jest rosnący.

Znaczny udział w dochodach budżetu miasta Bochnia w latach 2005-2010 wykazują dochody własne. Ich odsetek kształtuje się na stałym poziomie i od 2005 r. nie spadł poniżej 62%. Największy udział dochodów własnych w budżecie odnotowano w roku 2008, w którym wartość procentowa wynosiła 69,02%, natomiast w roku 2010 wartość ta wyniosła 62,94%.

Do pozostałych źródeł wpływów kształtujących dochody budżetu należą subwencje, które w 2010 roku stanowiły 19,74%, dotacje – 17,34 % oraz pozostałe dochody - na poziomie 6,35 %.

W strukturze dochodów własnych miasta dominują wpływy z podatków i opłat lokalnych, stanowiące 44,07% wszystkich dochodów oraz udział w podatkach budżetu państwa – 42,29% wszystkich dochodów. Kolejne pozycje w tej strukturze zajmują dochody z majątku gminy – 3,57% oraz pozostałe dochody – 10,07%.

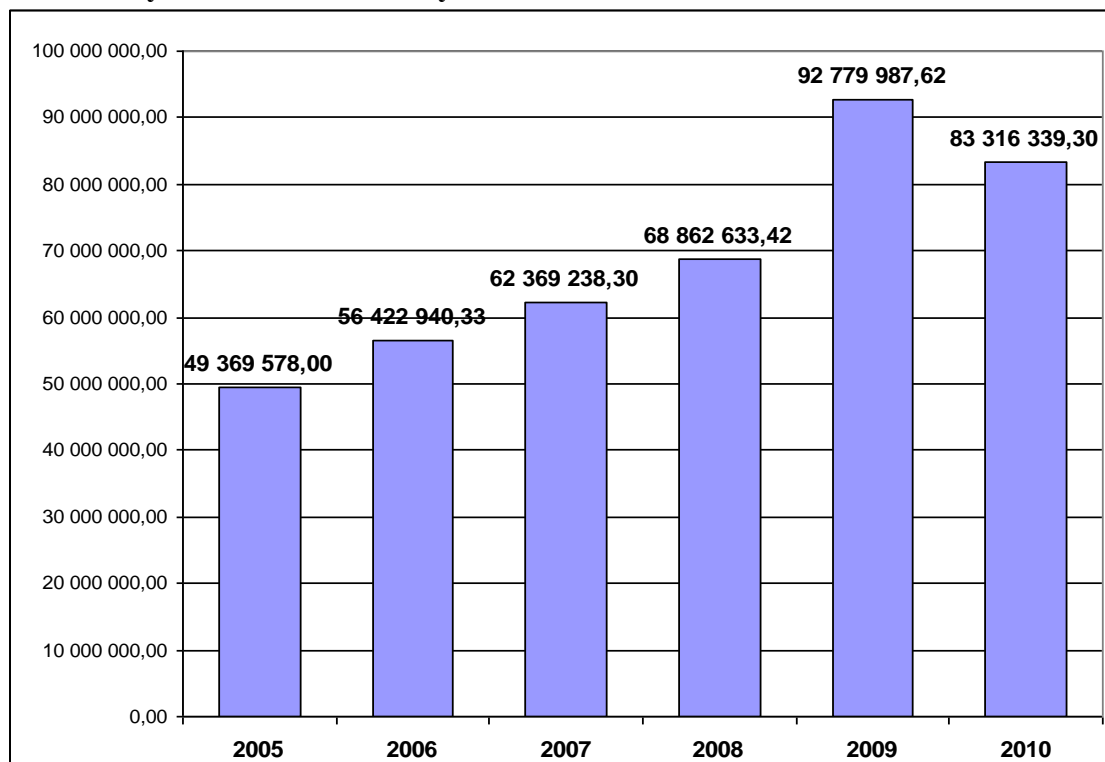
Tabela 46. Struktura wydatków i rozchodów budżetu miasta Bochnia w okresie 2005 – 2010

Lp.	Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010
1	2	3	4	5	6	7	8
A	WYDATKI BUDŻETU OGÓLEM	49 369 578,00	56 422 940,33	62 369 238,30	68 862 633,42	92 779 987,62	83 316 339,30
1.	Wydatki bieżące, w tym:	41 631 153,00	46 310 813,61	48 135 182,90	52 211 143,60	56 217 188,42	63 539 004,58
	wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	20 405 326,00	21 554 532,00	23 312 638,03	26 470 618,41	29 072 081,39	31 802 085,75
2.	Wydatki na realizację inwestycji	7 738 425,00	10 112 126,72	14 234 055,40	16 651 489,82	36 562 793,20	16 131 261,89
3.	Inne wydatki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 646 072,83
B	ROZCHODY BUDŻETU OGÓLEM	2 327 500,00	3 115 785,60	2 291 459,60	2 458 285,60	3 008 285,60	3 562 142,20
1.	Splaty pożyczek i kredytów	2 327 500,00	3 115 785,60	2 291 459,60	2 458 285,60	3 008 285,60	3 562 142,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bochnia

Wydatki budżetu Gminy miasta Bochnia, to przede wszystkim wydatki bieżące, które w 2010 r. wyniosły. 63 539 004,75 zł i tym samym stanowiły one ok. 76,27% wszystkich wydatków i rozchodów. Wydatki uplasowały się na poziomie ok. 83 316 339,30 zł., co w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy Miasta Bochnia wynosi 2 793,79 zł.

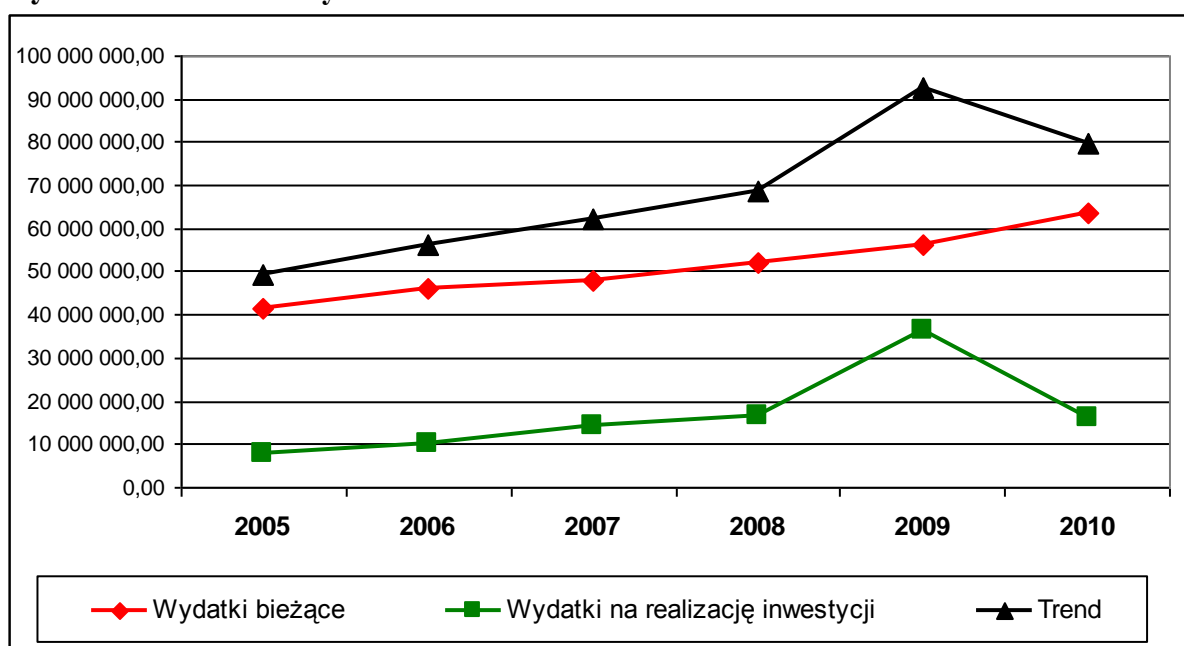
Wykres 47 Wydatki budżetu Gminy Miasta Bochnia w latach 2005 – 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bochnia

Analogicznie do dochodów budżetu, w latach 2005 – 2009 zaobserwować możemy wzrost wydatków, gdzie w roku 2009 wzrosły one aż o 25,78 % względem roku 2008. Następnie nastąpił spadek o 10,2 % i w roku 2010 wydatki budżetu Gminy Miasta Bochnia ukształtowały się na poziomie 83 316 339,30 zł.

Wykres 48 Struktura wydatków budżetu miasta Bochnia – trend w latach 2005 – 2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bochnia.

W okresie 2005 - 2010 zaobserwować można ciągły wzrost wydatków bieżących. Stanowią one największy udział w wydatkach budżetu Gminy miasta Bochnia i w 2010 r. wyniosły 76,27% ogółu wydatków (w tym wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – 50,06%). Wydatki na realizację inwestycji natomiast, które w roku 2010 stanowiły 19,37% wszystkich wydatków, wykazują wahania w czasie. W 2009 r. nastąpił znaczny wzrost wydatków inwestycyjnych o niemal połowę względem roku poprzedniego (54,46%). Natomiast w 2010 r. nastąpił spadek do poziomu sprzed 2 lat. Wartość wydatków inwestycyjnych wyniosła 16 131 261,89 zł.

III. WYNIKI ANKIET

Podczas spotkań osiedlowych, które odbywały się w mieście w kwietniu i maju br., członkowie zespołu ds. aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta prosili mieszkańców o wypełnienie ankiety i uszeregowanie według ważności sześciu zaproponowanych zadań, jakie powinny zostać – ich zdaniem - wykonane w mieście.

W zebraniach uczestniczyło ogółem 678 osób, ankietę wypełniło i oddało 540 osób. Spośród sześciu zaproponowanych zadań priorytetowych dla rozwoju Bochni, mieszkańcy za najpilniejsze i najważniejsze uznali stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej. 334 osoby oceniły ważność tego zadania na 4 lub 5 punktów w pięciopunktowej skali. Niewiele mniej, bo 292 osoby orzekły, że budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4 jest tym zadaniem, które determinuje rozwój miasta. Na trzecim co do ważności miejscu ankietowani umieścili rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe) – 216 głosów na 4 i 5 pkt. Na kolejnych miejscach znalazły się: budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2) – 138 osób oceniło ważność tego zadania na 4 i 5 punktów; odnowienie Rynku i Plant Salinarnych – 126 osób; budowa drogi śródmiejskiej i ograniczenie ruchu kołowego w centrum miasta – 102 osoby.

Analizując preferencje mieszkańców poszczególnych osiedli, należy zauważyć, że byli w swych ocenach bardzo zgodni, w zasadzie we wszystkich osiedlach trzy zadania: uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej, budowa łącznika autostradowego i rozwój systemu parkingów – zostały ocenione najwyżej, choć w różnej kolejności. Nieco odmiennie ocenili ważność zadań strategicznych mieszkańcy osiedla Karolina-Krzeczowska, którzy na trzecim miejscu uplasowali budowę drogi śródmiejskiej.

Prócz pytań typu „zamkniętego” w ankiecie zamieszczono jedno pytanie „otwarte”. Ci z ankietowanych, którzy wpisali swoje propozycje najczęściej wskazywali na: zadbanie o estetykę i czystość miasta, rewitalizację „Kolejki”, inwentaryzację i udrożnienie kanalizacji opadowej w mieście oraz wykonanie niezbędnych odwodnień (zabezpieczeń przeciwpowodziowych) oraz ogólnie mówiąc bezpieczeństwo komunikacyjne w mieście (stan dróg i chodników, oświetlenie uliczne, oznakowanie dróg). Padła również propozycja wykorzystania energii słonecznej w oświetleniu ulicznym.

Tę samą ankietę zamieszczono w miesięczniku „Kronika Bocheńska”, uzyskano zwrot 58 wypełnionych ankiet. Czytelnicy wskazali nieco odmiennie niż ankietowani uczestnicy

zebrań osiedlowych. Dla nich również największą wagę ma uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej (60 wskazań na 4 i 5 punktów), drugą co do ważności jest budowa łącznika autostradowego (46 wskazań na 4 i 5 pkt.). w zasadzie równie ważna dla czytelników „Kroniki Bocheńskiej” jest budowa drogi śródmiejskiej (45 głosów za 4 i 5 pkt.) a dopiero dalej rozwój systemu parkingów miejskich (36 wskazań 4 i 5 punktowych).

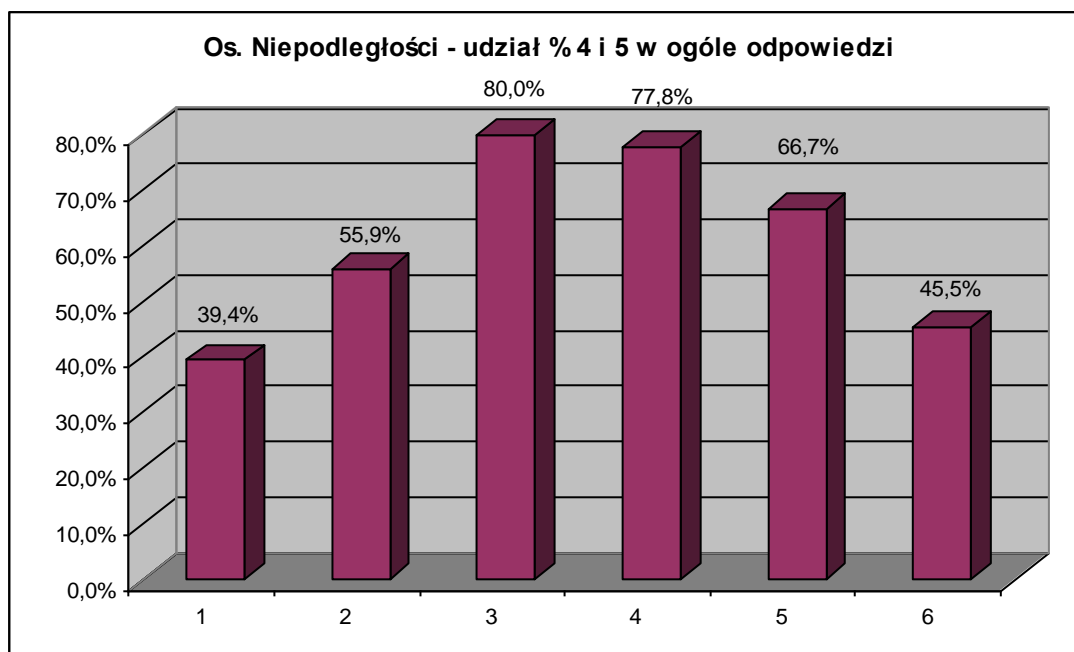
OSIEDLE NIEPODLEGŁOŚCI

Liczba obecnych na zebraniu: 50 osób

Liczba oddanych ankiet: 37

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	7	10	3	3	10
	21,2%	30,3%	9,1%	9,1%	30,3%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	10	3	2	3	16
	29,4%	8,8%	5,9%	8,8%	47,1%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	0	0	7	5	23
	0,0%	0,0%	20,0%	14,3%	65,7%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	0	2	6	5	23
	0,0%	5,6%	16,7%	13,9%	63,9%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	4	3	5	7	17
	11,1%	8,3%	13,9%	19,4%	47,2%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	8	6	4	5	10
	24,2%	18,2%	12,1%	15,2%	30,3%

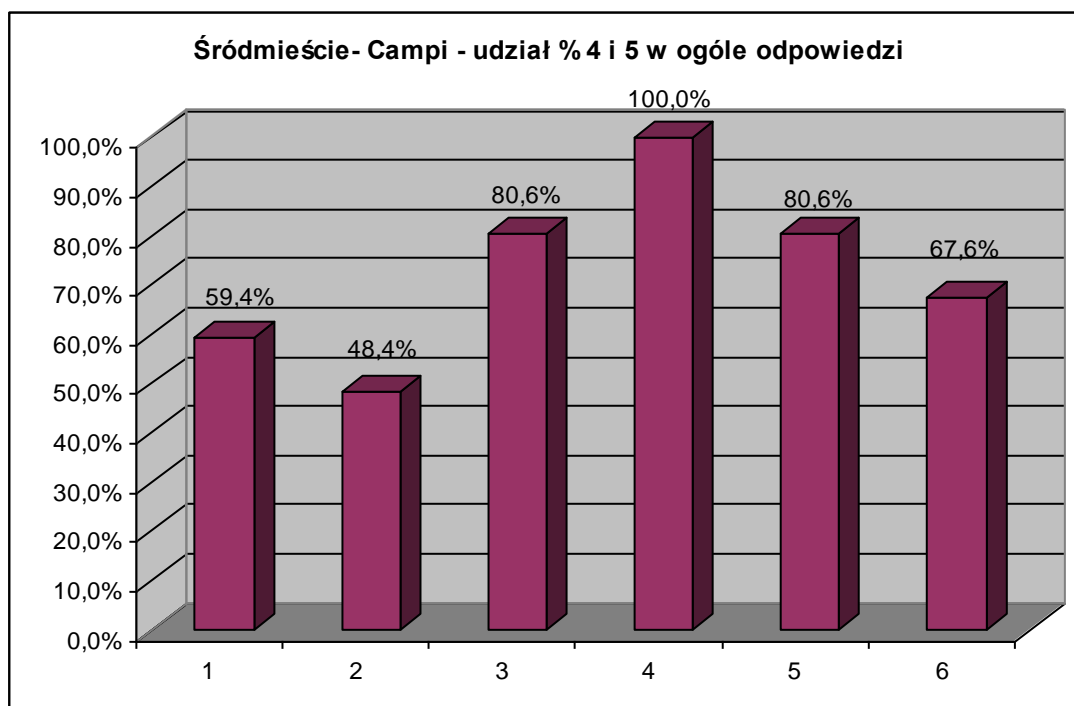
OSIEDLE: ŚRÓDMIEŚCIE –CAMPI

Liczba obecnych na zebraniu: 45

Liczba oddanych ankiet: 38

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	5	3	5	3	16
	15,6%	9,4%	15,6%	9,4%	50,0%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	2	8	6	4	11
	6,5%	25,8%	19,4%	12,9%	35,5%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	0	3	4	3	26
	0,0%	8,3%	11,1%	8,3%	72,2%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	0	0	0	1	33
	0,0%	0,0%	0,0%	2,9%	97,1%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	0	2	5	10	19
	0,0%	5,6%	13,9%	27,8%	52,8%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	4	6	2	5	20
	10,8%	16,2%	5,4%	13,5%	54,1%

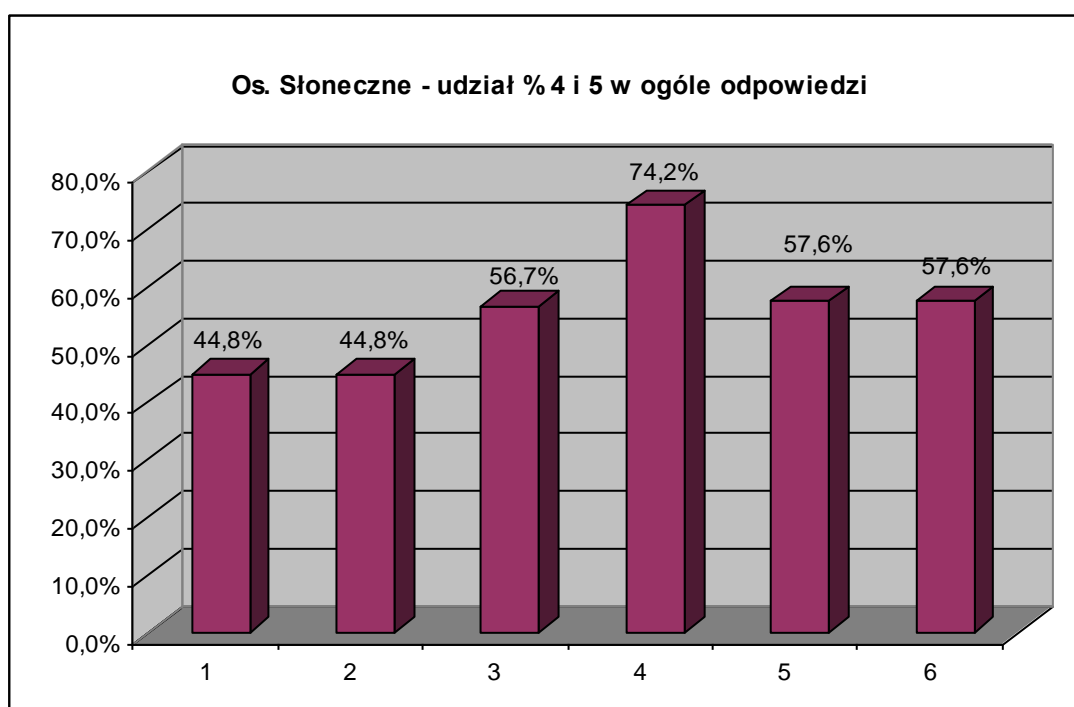
OSIEDLE: SŁONECZNE

Liczba obecnych na zebraniu: 48

Liczba oddanych ankiet: 35

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	6	5	5	3	10
	20,7%	17,2%	17,2%	10,3%	34,5%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	6	4	6	4	9
	20,7%	13,8%	20,7%	13,8%	31,0%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	3	2	8	4	13
	10,0%	6,7%	26,7%	13,3%	43,3%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	2	1	5	4	19
	6,5%	3,2%	16,1%	12,9%	61,3%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	5	3	6	5	14
	15,2%	9,1%	18,2%	15,2%	42,4%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	5	3	6	5	14
	15,2%	9,1%	18,2%	15,2%	42,4%

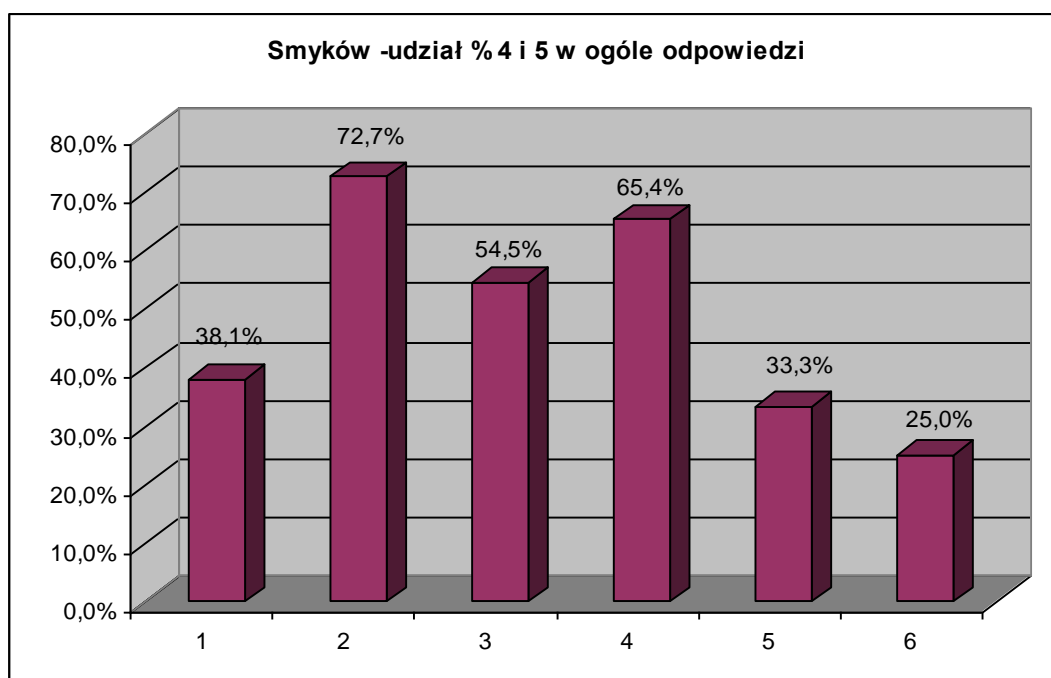
OSIEDLE: SMYKÓW

Liczba obecnych na zebraniu: 36

Liczba oddanych ankiet: 27

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	3	4	6	6	2
	14,3%	19,0%	28,6%	28,6%	9,5%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	0	1	5	7	9
	0,0%	4,5%	22,7%	31,8%	40,9%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	4	6	0	4	8
	18,2%	27,3%	0,0%	18,2%	36,4%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	5	3	1	1	16
	19,2%	11,5%	3,8%	3,8%	61,5%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	8	5	5	5	4
	29,6%	18,5%	18,5%	18,5%	14,8%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	6	4	5	1	4
	30,0%	20,0%	25,0%	5,0%	20,0%

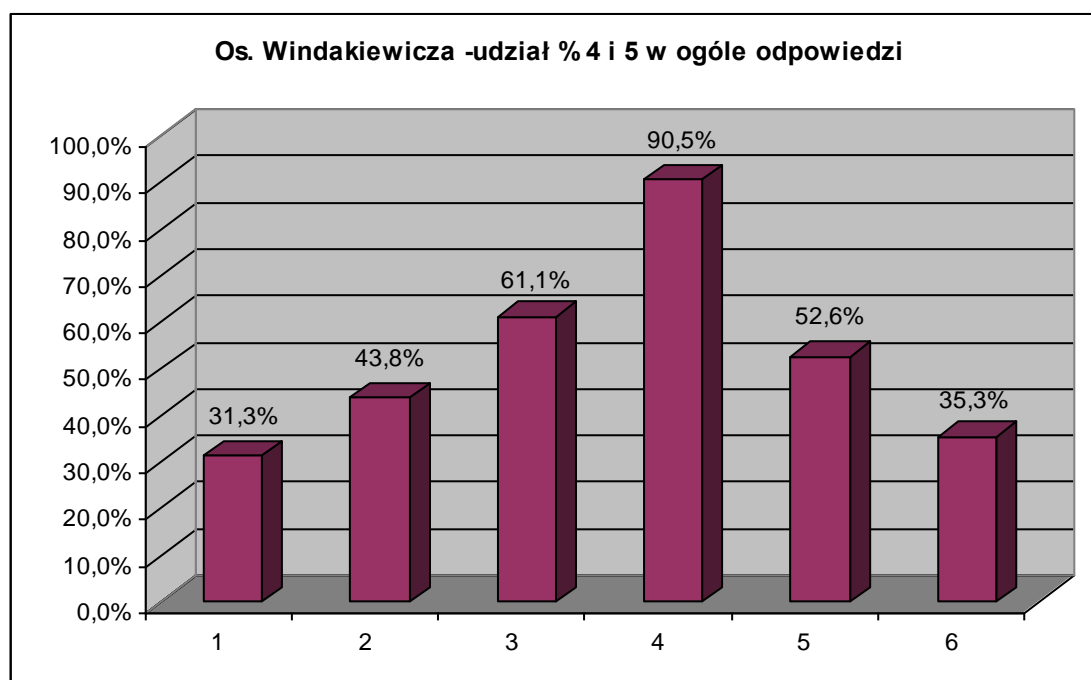
OSIEDLE: WINDAKIEWICZA

Liczba obecnych na zebraniu: 34

Liczba oddanych ankiet: 28

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	3	7	1	0	5
	18,8%	43,8%	6,3%	0,0%	31,3%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	1	7	1	2	5
	6,3%	43,8%	6,3%	12,5%	31,3%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	2	2	3	3	8
	11,1%	11,1%	16,7%	16,7%	44,4%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	2	0	0	2	17
	9,5%	0,0%	0,0%	9,5%	81,0%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	4	2	3	4	6
	21,1%	10,5%	15,8%	21,1%	31,6%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	6	1	4	0	6
	35,3%	5,9%	23,5%	0,0%	35,3%

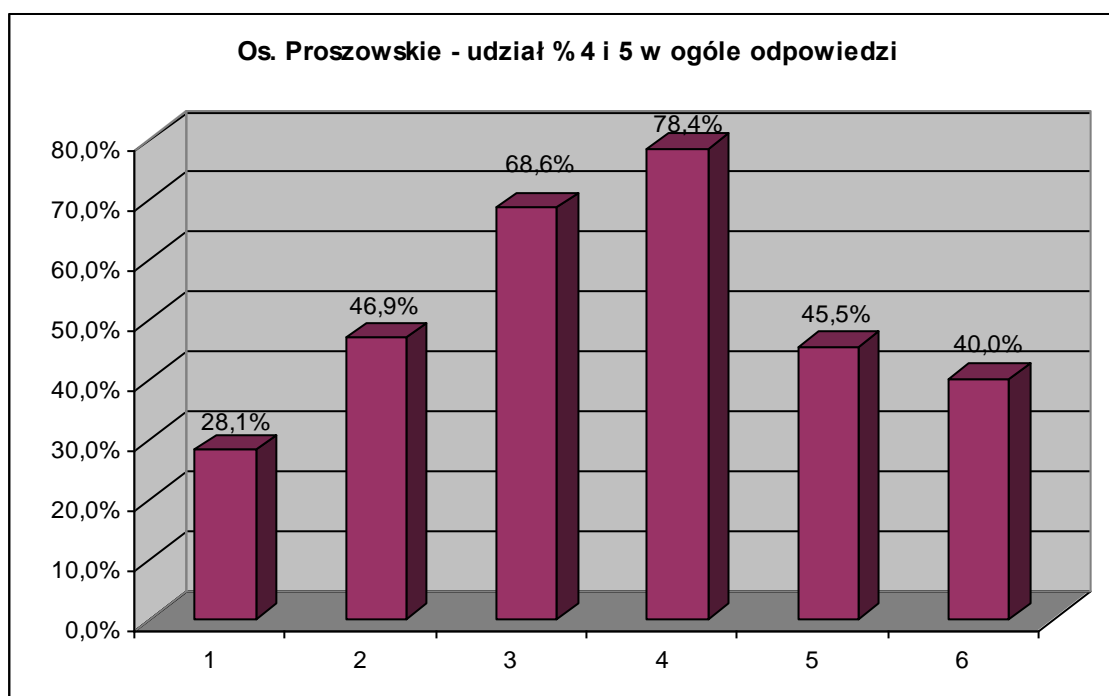
OSIEDLE: PROSZOWSKIE

Liczba obecnych na zebraniu: 44

Liczba oddanych ankiet: 36

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	17	3	3	4	5
	53,1%	9,4%	9,4%	12,5%	15,6%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	4	7	6	4	11
	12,5%	21,9%	18,8%	12,5%	34,4%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	3	7	1	4	20
	8,6%	20,0%	2,9%	11,4%	57,1%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	3	4	1	2	27
	8,1%	10,8%	2,7%	5,4%	73,0%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	6	6	6	3	12
	18,2%	18,2%	18,2%	9,1%	36,4%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	9	0	9	6	6
	30,0%	0,0%	30,0%	20,0%	20,0%

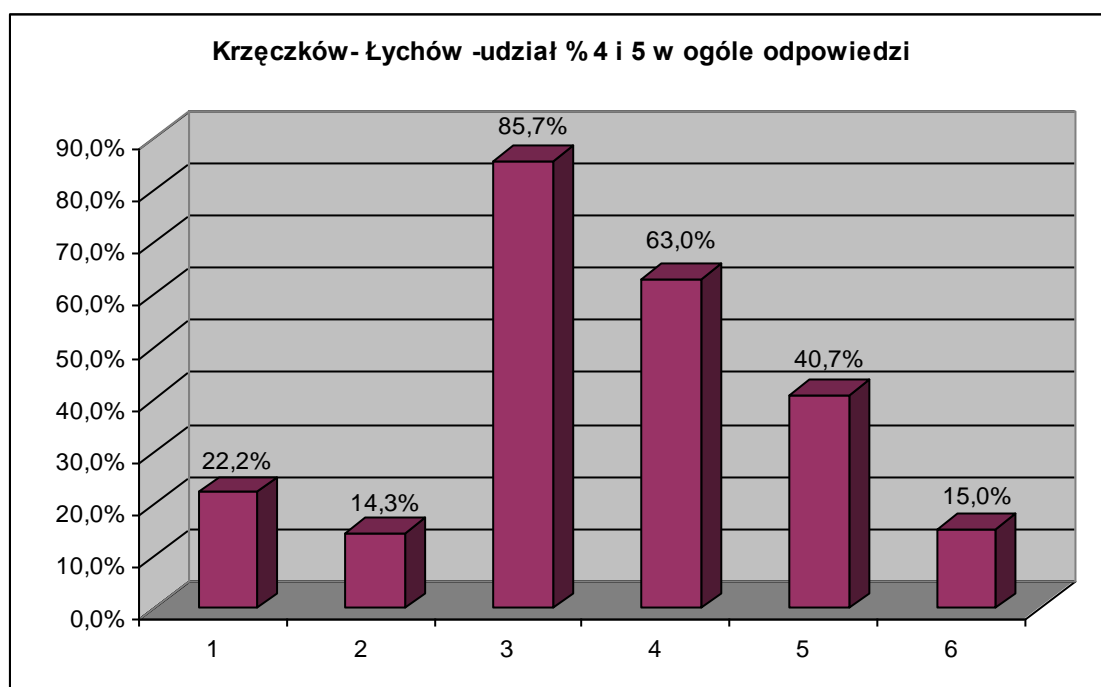
OSIEDLE: KRZĘCZKÓW – ŁYCHÓW

Liczba obecnych na zebraniu: 34

Liczba oddanych ankiet: 28

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	7	9	5	1	5
	25,9%	33,3%	18,5%	3,7%	18,5%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	8	8	2	2	1
	38,1%	38,1%	9,5%	9,5%	4,8%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	0	1	3	4	20
	0,0%	3,6%	10,7%	14,3%	71,4%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	1	3	6	7	10
	3,7%	11,1%	22,2%	25,9%	37,0%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	4	4	8	6	5
	14,8%	14,8%	29,6%	22,2%	18,5%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	8	8	1	0	3
	40,0%	40,0%	5,0%	0,0%	15,0%

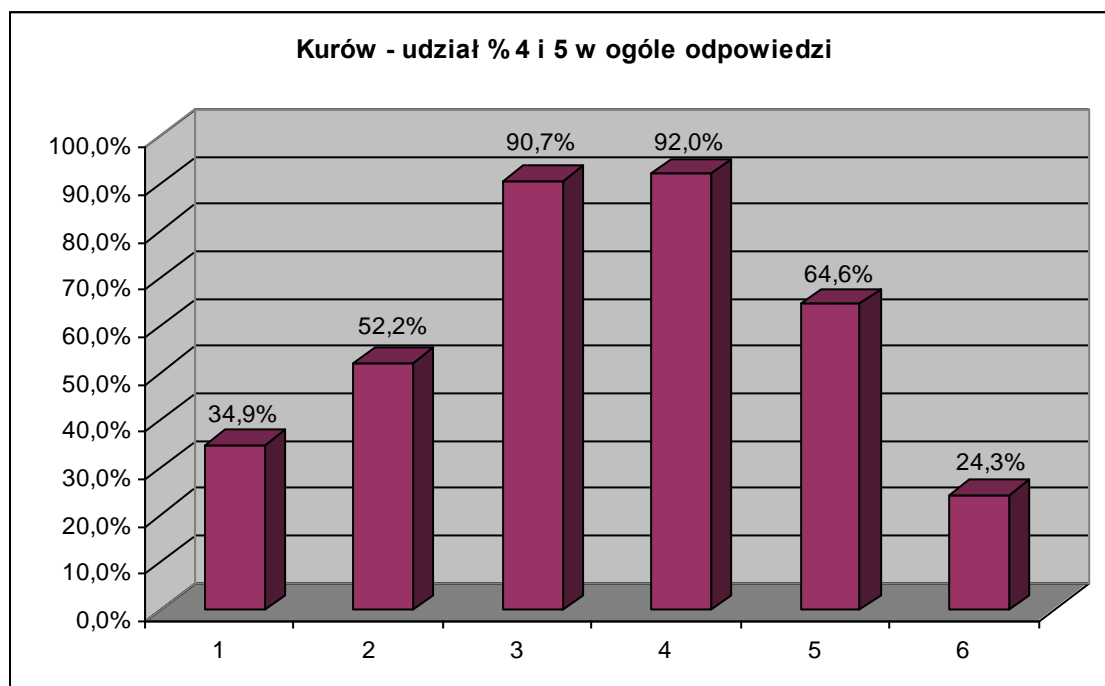
OSIEDLE: KURÓW

Liczba obecnych na zebraniu: 88

Liczba oddanych ankiet: 53

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	13	6	9	7	8
	30,2%	14,0%	20,9%	16,3%	18,6%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	9	4	9	13	11
	19,6%	8,7%	19,6%	28,3%	23,9%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	2	1	1	4	35
	4,7%	2,3%	2,3%	9,3%	81,4%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	1	1	2	12	34
	2,0%	2,0%	4,0%	24,0%	68,0%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	5	4	8	4	27
	10,4%	8,3%	16,7%	8,3%	56,3%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	12	7	9	5	4
	32,4%	18,9%	24,3%	13,5%	10,8%

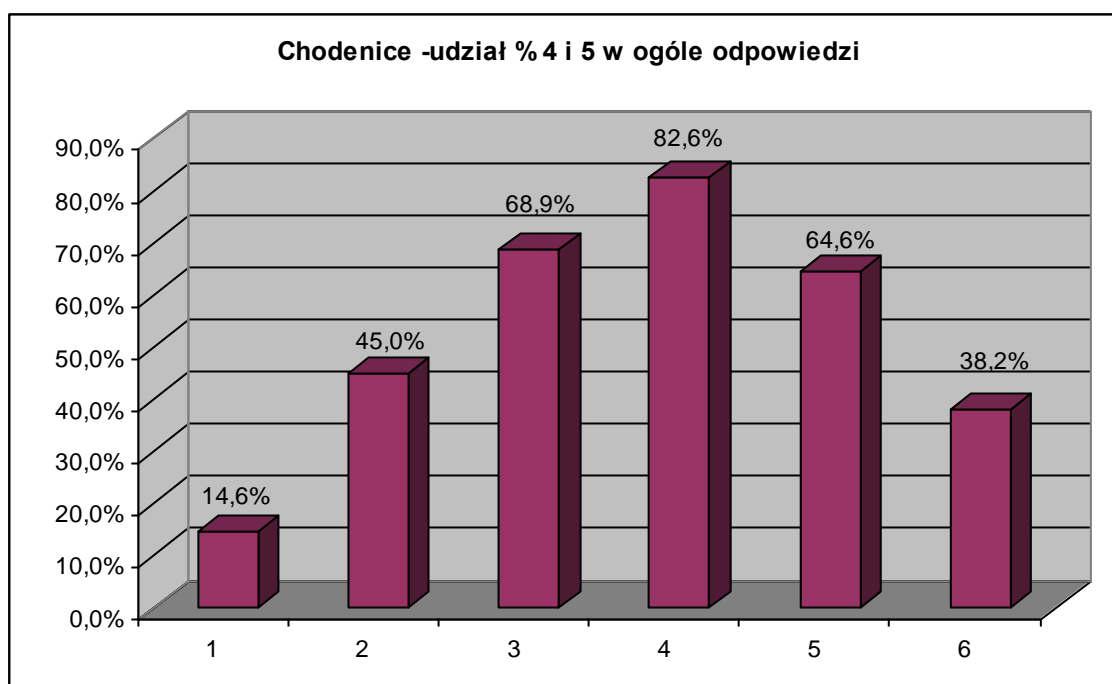
OSIEDLE: CHODENICE

Liczba obecnych na zebraniu: 70

Liczba oddanych ankiet: 52

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	12	8	15	3	3
	29,3%	19,5%	36,6%	7,3%	7,3%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	7	3	12	11	7
	17,5%	7,5%	30,0%	27,5%	17,5%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	4	3	7	5	26
	8,9%	6,7%	15,6%	11,1%	57,8%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	5	1	2	8	30
	10,9%	2,2%	4,3%	17,4%	65,2%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	6	4	7	6	25
	12,5%	8,3%	14,6%	12,5%	52,1%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	13	4	4	5	8
	38,2%	11,8%	11,8%	14,7%	23,5%

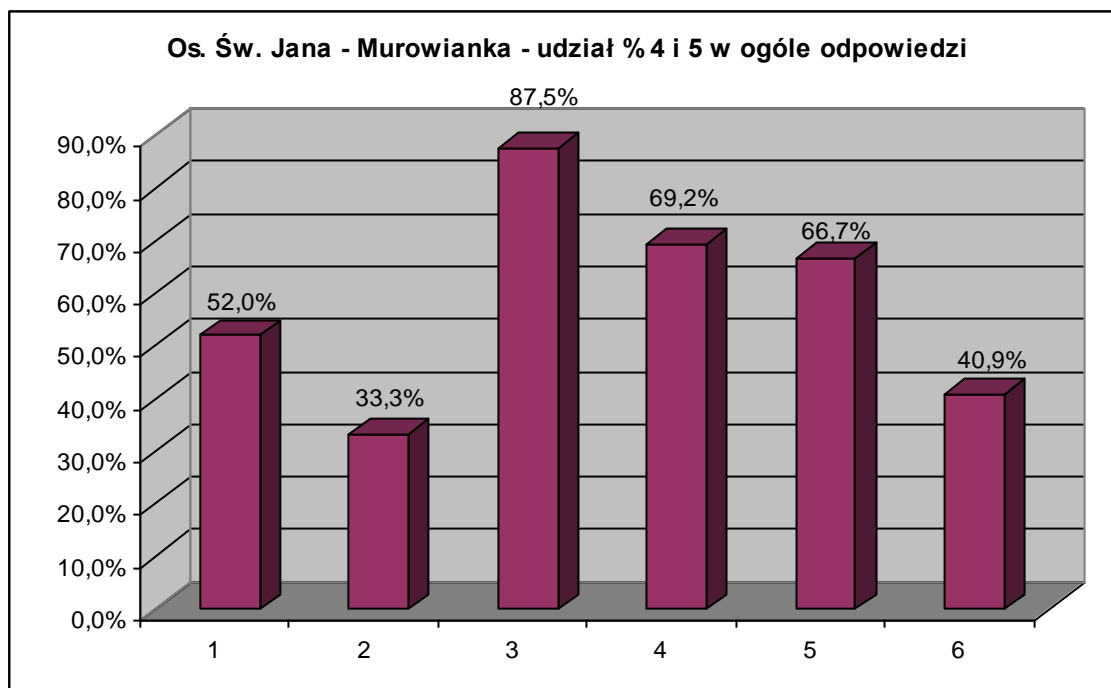
OSIEDLE: ŚW. JANA - MUROWIANKA

Liczba obecnych na zebraniu: 29

Liczba oddanych ankiet: 29

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	5	2	5	5	8
	20,0%	8,0%	20,0%	20,0%	32,0%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	7	3	6	1	7
	29,2%	12,5%	25,0%	4,2%	29,2%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	1	2	0	4	17
	4,2%	8,3%	0,0%	16,7%	70,8%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	2	2	4	3	15
	7,7%	7,7%	15,4%	11,5%	57,7%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	3	1	4	5	11
	12,5%	4,2%	16,7%	20,8%	45,8%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	7	2	4	1	8
	31,8%	9,1%	18,2%	4,5%	36,4%

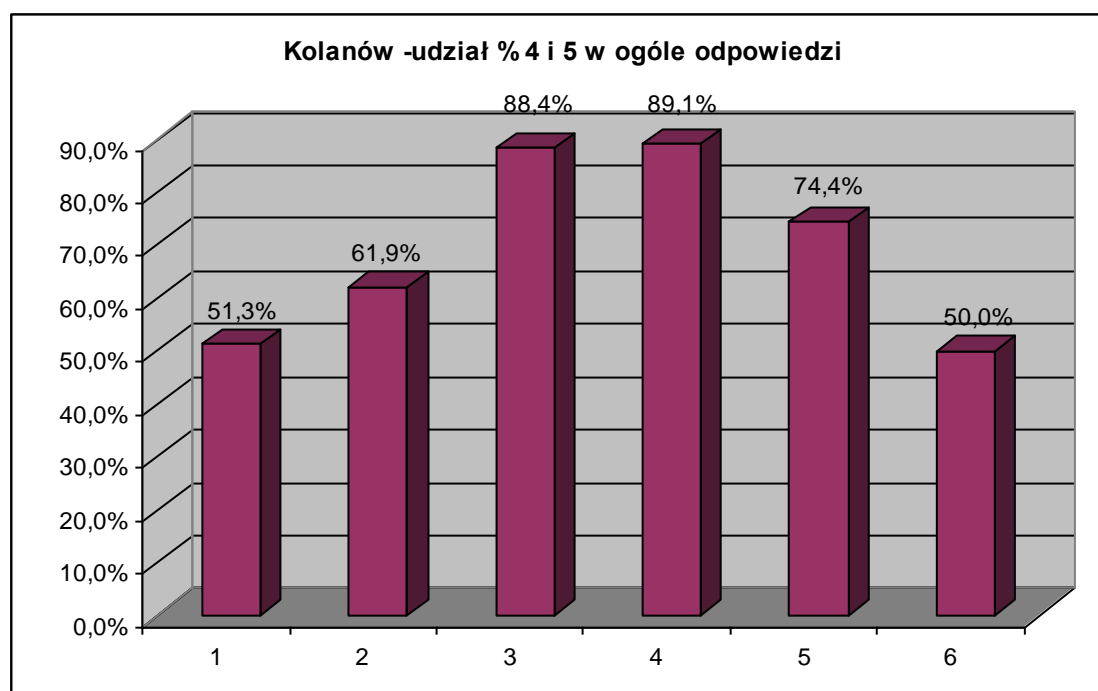
OSIEDLE: KOLANÓW

Liczba obecnych na zebraniu: 62

Liczba oddanych ankiet: 45

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	10	2	7	6	14
	25,6%	5,1%	17,9%	15,4%	35,9%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	5	6	5	0	26
	11,9%	14,3%	11,9%	0,0%	61,9%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	2	3	0	3	35
	4,7%	7,0%	0,0%	7,0%	81,4%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	1	3	1	4	37
	2,2%	6,5%	2,2%	8,7%	80,4%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	3	3	4	8	21
	7,7%	7,7%	10,3%	20,5%	53,8%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	11	2	7	3	17
	27,5%	5,0%	17,5%	7,5%	42,5%

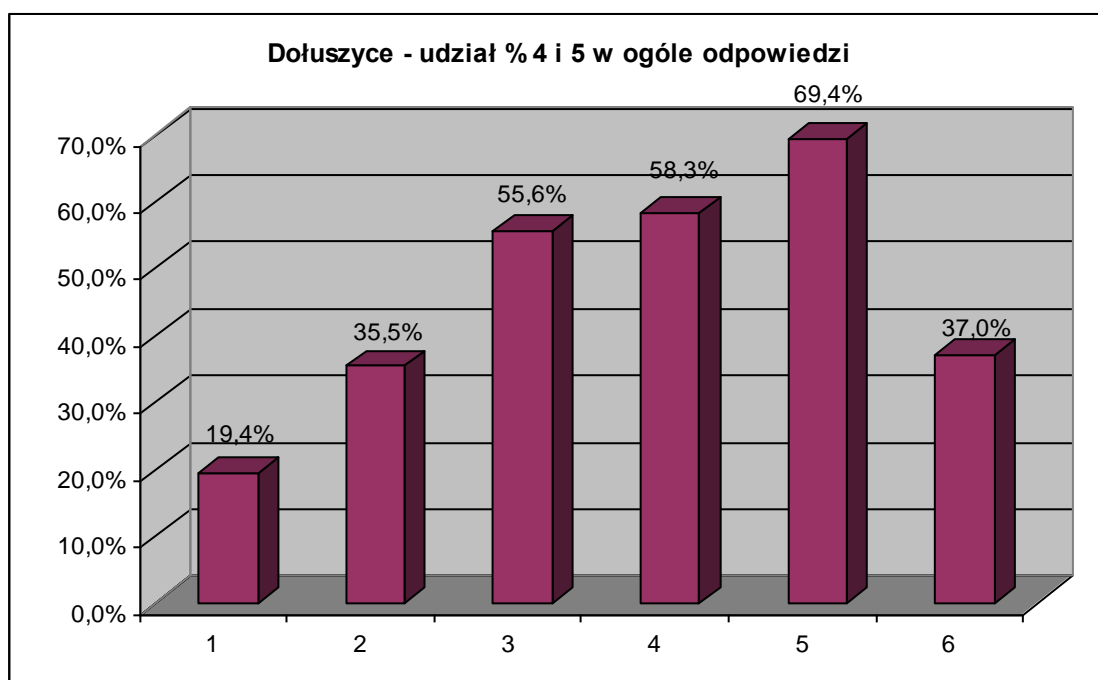
OSIEDLE: DOŁUSZYCE

Liczba obecnych na zebraniu: 44

Liczba oddanych ankiet: 38

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	11 35,5%	7 22,6%	7 22,6%	3 9,7%	3 9,7%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	7 22,6%	5 16,1%	8 25,8%	6 19,4%	5 16,1%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	2 5,6%	5 13,9%	9 25,0%	8 22,2%	12 33,3%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	4 11,1%	7 19,4%	4 11,1%	6 16,7%	15 41,7%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	5 13,9%	1 2,8%	5 13,9%	6 16,7%	19 52,8%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	7 25,9%	4 14,8%	6 22,2%	2 7,4%	8 29,6%

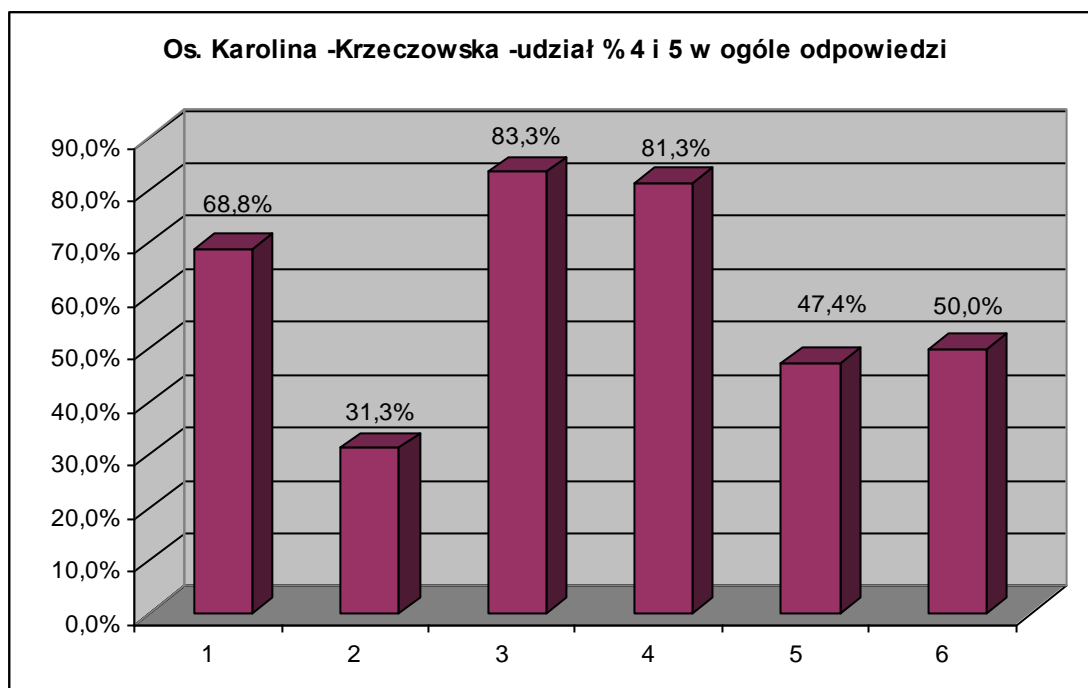
OSIEDLE: KAROLINA- KRZECZOWSKA

Liczba obecnych na zebraniu: 21

Liczba oddanych ankiet: 20

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	1	0	4	3	8
	6,3%	0,0%	25,0%	18,8%	50,0%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	5	1	5	1	4
	31,3%	6,3%	31,3%	6,3%	25,0%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	1	0	2	2	13
	5,6%	0,0%	11,1%	11,1%	72,2%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	1	1	1	1	12
	6,3%	6,3%	6,3%	6,3%	75,0%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	2	4	4	0	9
	10,5%	21,1%	21,1%	0,0%	47,4%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	6	0	1	3	4
	42,9%	0,0%	7,1%	21,4%	28,6%

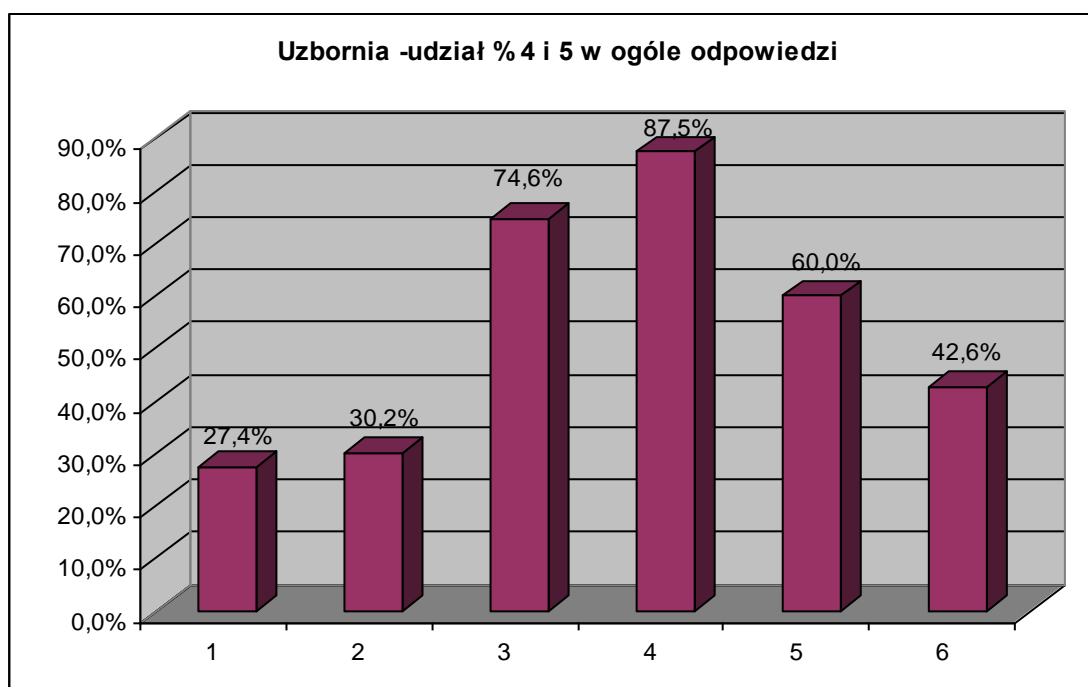
OSIEDLE: UZBORNIA

Liczba obecnych na zebraniu: 78

Liczba oddanych ankiet: 72

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	22	9	14	12	5
	35,5%	14,5%	22,6%	19,4%	8,1%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	10	15	19	3	16
	15,9%	23,8%	30,2%	4,8%	25,4%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	5	2	10	14	36
	7,5%	3,0%	14,9%	20,9%	53,7%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	4	1	3	10	46
	6,3%	1,6%	4,7%	15,6%	71,9%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	7	9	8	9	27
	11,7%	15,0%	13,3%	15,0%	45,0%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	14	12	9	12	14
	23,0%	19,7%	14,8%	19,7%	23,0%

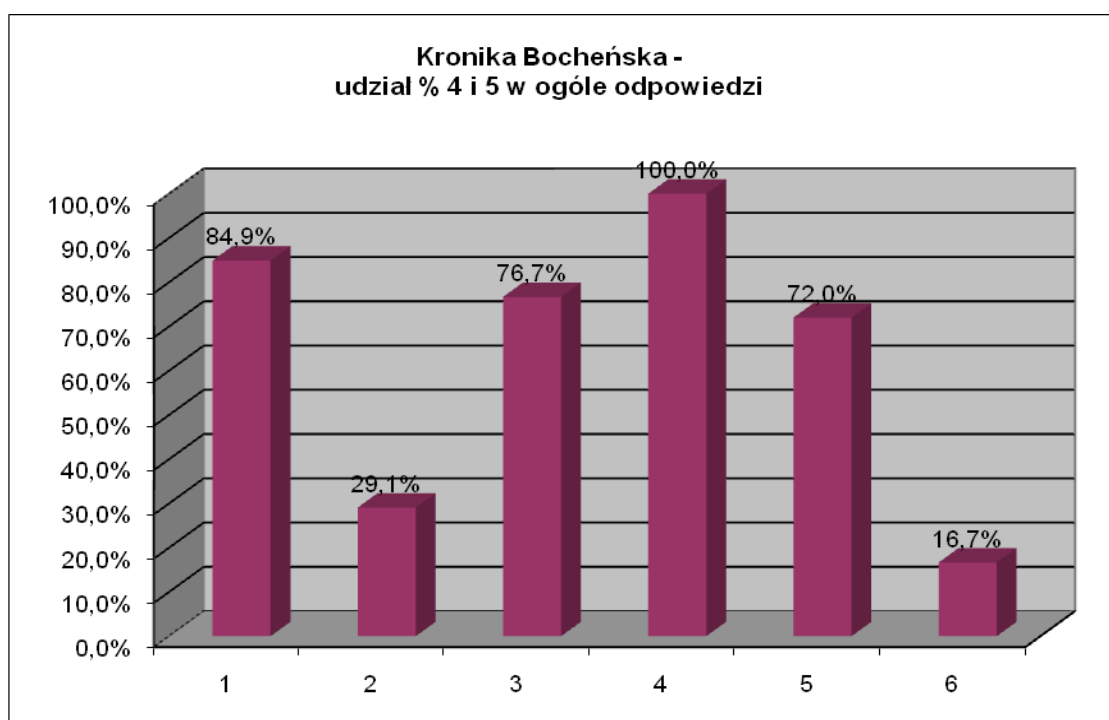

WYNIKI ANKIET Z KRONIKI BOCHEŃSKIEJ

Liczba zebranych ankiet: 58

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	3	0	5	0	45
	5,7%	0,0%	9,4%	0,0%	84,9%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	29	6	4	16	0
	52,7%	10,9%	7,3%	29,1%	0,0%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	5	0	9	10	36
	8,3%	0,0%	15,0%	16,7%	60,0%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	0	0	0	4	56
	0,0%	0,0%	0,0%	6,7%	93,3%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	0	10	4	6	30
	0,0%	20,0%	8,0%	12,0%	60,0%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	24	20	6	10	0
	40,0%	33,3%	10,0%	16,7%	0,0%

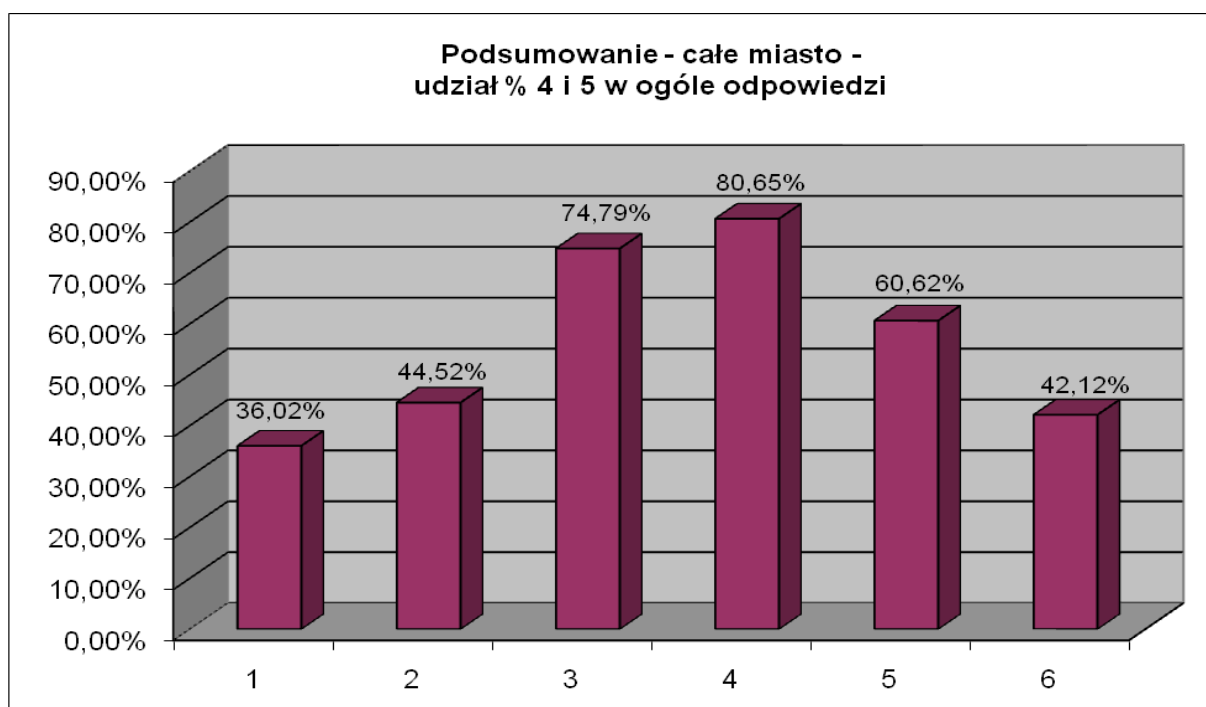

PODSUMOWANIE

Liczba obecnych na zebraniach osiedlowych:	678
Liczba ankiet zebranych na zebraniach osiedlowych:	540
Liczba ankiet zebranych z Kroniki Bocheńskiej:	58
Łączna liczba ankiet:	598

Ocena ważności zadań na podstawie ankiet

Zadanie	1	2	3	4	5
Budowa drogi śródmiejskiej i zamknięcie ruchu kołowego w centrum miasta	125 27,3%	75 16,8%	94 19,9%	59 13,2%	147 22,8%
Budowa II etapu trasy północno-zachodniej (KN2)	110 18,1%	81 16,8%	96 20,6%	77 13,6%	138 30,9%
Budowa łącznika autostradowego komunikującego autostradę z drogą krajową nr 4	34 6,0%	37 7,7%	64 11,5%	77 14,0%	328 60,8%
Stworzenie nowych miejsc pracy poprzez uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej	31 6,3%	29 5,8%	36 7,3%	70 13,3%	390 67,3%
Rozwój systemu parkingów miejskich (podziemne, piętrowe)	62 12,8%	61 10,5%	82 16,1%	84 16,1%	246 44,5%
Rewitalizacja Rynku i Plant Salinarnych	140 27,3%	79 13,9%	77 16,7%	63 12,5%	126 29,6%

IV. PRZEBIEG PROCESU PLANOWANIA

Aktualizację Strategii Rozwoju Miasta Bochni rozpoczęto w lutym 2011 roku, realizując Uchwałę Nr V/40/11 Rady Miasta Bochnia z dnia 24 lutego 2011 r. Zarządzeniem Nr 14/K/11 z dnia 25 lutego 2011 r. Burmistrz Miasta jako Kierownik Urzędu powołał Zespół ds. Strategii w składzie:

Anna Kocot - Maciuszek – kierownik zespołu,

Tomasz Ryncarz – członek Zespołu,

Dorota Błoniarczyk – członek Zespołu,

Joanna Bucenko – członek Zespołu,

Elżbieta Wyjadłowska – członek Zespołu,

Tym samym zarządzeniem Burmistrz Miasta Stefan Kolawiński objął funkcję Trenera-Koordynatora prac Zespołu ds. Strategii.

Przed rozpoczęciem procesu aktualizacji dokumentu strategicznego w Mieście Bochni powołano Konwent Strategiczny, w skład którego weszli przedstawiciele władz miasta, radni i urzędnicy samorządowi, przedstawiciele szkół, instytucji kultury, Straży Miejskiej, Policji, Straży Pożarnej, reprezentanci lokalnych przedsiębiorców, a także lokalnych organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele instytucji użyteczności publicznej.

Zespół ds. Strategii składa niniejszym gorące podziękowania wszystkim członkom Konwentu Strategicznego za poświęcony czas, wysiłek merytoryczny i trud organizacyjny w trakcie budowania Strategii Rozwoju Miasta Bochni na lata 2011 – 2020.

Planowanie strategiczne jest oparte na obiektywnej ocenie ekonomicznego charakteru społeczności lokalnej i jej miejsca w gospodarce regionu. Przystępując do aktualizacji strategicznego dokumentu Bochni przeprowadzono analizę bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej miasta. Określając tzw. pozycję wyjściową korzystano z zasobów własnych Urzędu Miasta Bochnia, Starostwa Powiatowego w Bochni, Powiatowego Urzędu Pracy w Bochni, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, Komendy Powiatowej Policji w Bochni, Uzdrowiska Kopalni Soli Bochnia Sp. z o.o., BZUK Sp. z o.o., SPM ZOZ w Bochni, MPWiK w Bochni, MOPS w Bochni, Miejskiego Zespołu Edukacji w Bochni, Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, oraz danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego (oddział w Krakowie) i GUS (Bank Danych Lokalnych –

źródło internetowe). Dane z lat 2005-2010 były podstawą analizy dynamicznej, określającej tendencje zachodzące w mieście Bochnia na przestrzeni lat.

Dodatkowo uzyskane dla miasta Bochnia wyniki porównano także ze średnią wartością dla powiatu bocheńskiego, województwa małopolskiego i kraju.

Ponadto przeprowadzono badania ankietowe wśród lokalnych przedsiębiorców dotyczące klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości w mieście. Głównym celem badań ankietowych było poznanie barier oraz możliwości rozwoju lokalnych firm.

Udział w badaniu ankietowym zaproponowano także mieszkańcom miasta – czytelnikom miesięcznika „Kronika Bocheńska”, których poproszono o uszeregowanie wg stopnia ważności realizacji istotnych dla nich przedsięwzięć, pozostawiono też możliwość wpisania własnych propozycji.

Misja Miasta

Na początku prac związanych z tworzeniem strategii rozwoju, Zespół ds. Strategii wraz z członkami Konwentu Strategicznego przystąpili do definiowania Misji Miasta Bochni. Misja miasta to deklaracja wytyczająca główny kierunek jego rozwoju. Jest więc czynnikiem integracji lokalnej społeczności wokół zasadniczych dla rozwoju miasta spraw. Jest to przesłanie, co do którego zgoda jest podstawą podtrzymania istniejących i tworzenia nowych, silnych więzi społecznych między mieszkańcami miasta oraz ich różnymi środowiskami i reprezentacjami.

Analiza SWOT

Kolejnym ważnym etapem prac nad strategią rozwoju była analiza zasobów wewnętrznych Miasta Bochni oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla jego dalszego rozwoju. Przeprowadzono analizę SWOT, która stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. Wypracowane materiały zostały następnie poddane weryfikacji Konwentu, naniesiono poprawki, dodano nowe pomysły.

Kierunki rozwoju

Kierunki rozwoju to obszary mogące stać się „kołami zamachowymi” dla dalszego rozwoju miasta, mające stać się w perspektywie 9 lat czynnikami dynamizującymi rozwój miasta. Podczas prac warsztatowych wyodrębniono trzy strategiczne kierunki rozwoju:

- Rozwój gospodarczy miasta

- Rozwój społeczny i jakość życia mieszkańców
- Wzrost atrakcyjności turystycznej miasta

Plany operacyjne

Następnym działaniem było wypracowanie planów operacyjnych w wyodrębnionych wcześniej trzech kierunkach rozwoju Miasta Bochni. Członkowie Konwentu Strategicznego zostali podzieleni – wedle zainteresowań i wiedzy w poszczególnych dziedzinach – na trzy zespoły zadaniowe. Każda z grup przystąpiła do formułowania planów operacyjnych w układzie:

- Cele strategiczne
- Cele operacyjne
- Zadania

Cele strategiczne

Cele strategiczne to cele kierunkowe (odpowiadające na pytanie: *co chcemy osiągnąć?*) i długofalowe, o terminie realizacji 9 lat.

Cele operacyjne

Dotyczą tzw. średniego horyzontu czasowego (3-5 lat), odpowiadają na pytanie: *w jaki sposób to osiągnąć?*, wskazują więc określone sposoby realizacji celów strategicznych.

Zadania

To konkretne działania służące do realizacji celów, są podstawą wdrażania strategii. Mówiąc o zadaniach mamy na myśli nie tylko zadania inwestycyjne, wpływające na rozwój infrastruktury miejskiej, myślimy także o zadaniach tzw. „miękkich”, dotyczących inwestycji „w człowieka”, czyli działania niematerialne z dziedziny społecznej, edukacyjnej i kulturalnej.

Powiązania Strategii Rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Bochni jest spójnie powiązana: z posiadanymi przez miasto najważniejszymi dokumentami i opracowaniami (Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, Program Ochrony Środowiska, Gminny Plan Gospodarki Odpadami, Lokalny Program Rewitalizacji, posiadane Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego), z kluczowymi dokumentami powiatowymi (Strategia Rozwoju Powiatu

Bocheńskiego) i regionalnymi (Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020). Strategia Rozwoju Miasta Bochni.

Strategia rozwoju nie ogranicza się tylko do zapisu zadań realizowanych bezpośrednio przez Samorząd Miasta. Proponuje także działania, które z powodzeniem mogą być realizowane w ramach współpracy publiczno-prywatnej lub zlecane organizacjom pozarządowym. Obydwa rozwiązania są coraz częściej stosowane przez samorzady, ponieważ umożliwiają realizację ustawowych zadań gminy bez nadmiernego obciążania budżetu. Część zapisanych zadań to działania o charakterze jednorazowym, a część to przedsięwzięcia stałe, wdrażane na bieżąco, których realizacja będzie miała duży wpływ na rozwój gospodarczy i społeczny Miasta Bochni w najbliższych latach.

Każda strategia rozwoju powinna posiadać dwie cechy – elastyczność i ciągłość. Oznacza to, że cele i zadania zawarte w strategii powinny być stale monitorowane i weryfikowane w zależności od zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych oraz zasobów miasta. To podstawowy element wdrażania strategii. Wprowadzanie zmian w dokumencie strategii, jej regularna aktualizacja ma zapewnić ciągłość jej realizacji, świadczyć, że strategia jest dokumentem „żywym”, co warunkuje osiągnięcie celów przyjętych w trakcie jej tworzenia. Tylko wtedy można mówić o sukcesie planowania strategicznego w mieście.

Przedstawiony dalej plan operacyjny jest efektem prac Konwentu Strategicznego, natomiast zadaniem Zespołu ds. Strategii było wspieranie procesu budowania strategii rozwoju poprzez stosowanie odpowiednich narzędzi i technik pracy indywidualnej, a także grupowej oraz zgłaszanie propozycji rozwiązań sprawdzonych w innych samorządach.

V. ANALIZA SWOT DLA GMINY MIASTA BOCHNI

SWOT – analiza zasobów gminy i otoczenia zewnętrznego.

Jest to metoda diagnozy sytuacji społeczności lokalnej. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

S	– Strengths	– Silne strony, atuty	– zasoby gminy
W	– Weaknesses	– Wady, słabe strony	– zasoby gminy
O	– Opportunities	– Okazje, możliwości, szanse	– otoczenie gminy
T	– Threats	– Trudności, zagrożenia	– otoczenie gminy

Technika ta oceniająca zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki, mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego stanowi użyteczną pomoc, prowadzącą do dokonania analizy zasobów otoczenia gminy oraz określenia priorytetów rozwoju.

W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się **atuty i słabe strony** jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a **okazje i zagrożenia** jako czynniki zewnętrzne, znajdujące się w bliższym i dalszym otoczeniu gminy. Poniżej zamieszczono zapisy analizy SWOT dla trzech kierunków rozwoju Gminy Miasta Bochni:

KIERUNEK ROZWOJU:

ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA

Silne strony:

1. Korzystne położenie komunikacyjne:
 - Autostrada A4 ze zjazdem w okolicy Bochni
 - droga krajowa nr 4,
 - drogi wojewódzkie,
 - linia kolejowa Kraków – Przemyśl,
 - bliskość i dogodne połączenie z portem lotniczym w Balicach.
2. Korzystne położenie geograficzne (bliskość Krakowa i Tarnowa, bliskość wschodnich rynków zbytu).
3. Duży pracodawca – Stalprodukt S.A. oraz rozwijający się sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP) – dywersyfikacja zatrudnienia.
4. Dobrze rozwijające się branże lokalnej gospodarki (chłodnictwo, przetwórstwo spożywcze, branża metalowa, handel detaliczny i hurtowy, usługi turystyczne i okołoturystyczne).
5. Dobrze rozwijające się firmy rodzinne.
6. Wzrost zatrudnienia w przemyśle wysokiej i średnio wysokiej technologii.
7. Korzystna struktura demograficzna lokalnej społeczności (duża liczba osób w wieku produkcyjnym).
8. Instytucje finansowe wspierające rozwój przedsiębiorczości (banki).
9. Dobrze prowadzona gospodarka wodno – ściekowa:
 - sieć wodociągowa obejmująca ok. 96% mieszkańców,
 - sieć kanalizacji sanitarnej obejmująca ok. 96% mieszkańców,
 - zmodernizowana i spełniająca wszystkie wymogi oczyszczalnia ścieków,
 - zmodernizowany i spełniający wszystkie wymogi Zakład Uzdatniania Wody.
10. Posiadane atrakcyjne tereny inwestycyjne w rejonie zjazdu z autostrady – skupione w Bocheńskiej Strefie Aktywności Gospodarczej, włączone częściowo do Krakowskiego Parku Technologicznego.

Słabe strony:

1. Niewydolny układ komunikacyjny miasta:
 - zbyt duży ruch w centrum – brak alternatywnego ciągu komunikacyjnego, omijającego centrum,
 - brak wystarczających połączeń pomiędzy północną i południową częścią miasta,
 - zbyt mała liczba miejsc parkingowych.
2. Nieefektywna gospodarka odpadami komunalnymi:
 - brak własnego składowiska odpadów komunalnych – wysokie koszty transportu,
 - brak urządzeń do odzysku i recyklingu odpadów komunalnych,
 - problem dzikich wysypisk,
 - niewystarczający poziom edukacji ekologicznej,
 - wykorzystywanie paliw stałych w zabudowie jednorodzinnej – tzw. „niska emisja”,
3. Brak alternatywnego ujęcia wody pitnej dla miasta.
4. Zły stan kanalizacji opadowej, zbyt niskie nakłady na jej rozbudowę i modernizację – zagrożenia powodziowe występujące w północnej części miasta.
5. Brak Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego dla części miasta.
6. Niedobory w sieci ciepłowniczej.
8. Brak silnych organizacji pozarządowych wspierających sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw.
9. Brak koordynacji w zakresie promocji gospodarczej i kompleksowej obsługi inwestora.
10. Wysoki odsetek ludzi młodych wśród osób bezrobotnych.

KIERUNEK ROZWOJU:

ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Silne strony:

1. Mocna pozycja miasta w regionie – dobra współpraca z pozostałymi gminami, współpraca regionalna i międzynarodowa.
2. Funkcjonalna sieć przedszkoli i szkół:
 - baza oświatowa dobrze wyposażona w środki dydaktyczne z wykwalifikowaną kadrami pracowniczą,
 - możliwość edukacji w szkołach policealnych kształcących w różnych kierunkach, Wyższa Szkoła Ekonomiczna,
 - możliwość doskonalenia zawodowego dorosłych.
3. Rozbudowana baza obiektów sportowych i rekreacyjnych (plac zabaw, boiska osiedlowe) oraz posiadane tereny i obiekty do uprawiania aktywnego trybu życia.
4. Dobrze zorganizowany system opieki społecznej – realizowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych.
5. Nowoczesna infrastruktura służby zdrowia.
6. Korzystna struktura demograficzna lokalnej społeczności – duża liczba osób w wieku produkcyjnym.
7. Korzystna struktura własności mieszkań w zabudowie wielorodzinnej.
8. Wyższy lub zbliżony do przeciętnego w kraju poziom wskaźników – średnia powierzchnia mieszkania i powierzchnia użytkowa na 1 osobę.
9. Dostępność do większych ośrodków kulturalnych i naukowych – bliskość i dobre połączenia komunikacyjne z Krakowem i Tarnowem.
10. Aktywność społeczeństwa – funkcjonowanie organizacji, stowarzyszeń, fundacji otwartych na pomoc potrzebującym z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.
11. Ilość i jakość lokalnych mediów.
12. Bogata i różnorodna oferta spędzania czasu wolnego.

Słabe strony:

1. Brak diagnozy poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców:
 - brak monitoringu miasta,
 - system oświetlenia miasta.
2. Zubożenie części społeczeństwa i brak stabilizacji bytowej (rozwarstwienie społeczne):
 - wysokie bezrobocie wśród osób młodych bez stażu pracy oraz długotrwały charakter bezrobocia wśród kobiet,
 - niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych,
 - migracja ludności (szczególnie młodych z wyższym wykształceniem) poza miasto w poszukiwaniu pracy.
3. Brak instrumentów wsparcia dla poprawy sytuacji demograficznej.
4. Stan infrastruktury oświatowo-kulturalnej i sportowej oraz zaniedbanych lub dotąd niewykorzystanych miejsc rekreacji i wypoczynku.
5. Niedostosowanie środków transportu publicznego oraz obiektów administracji publicznej dla osób niepełnosprawnych.
6. Niedostateczna infrastruktura miejska (kosze na śmieci, szalety publiczne, ławki).
7. Estetyka miasta (czystość, reklamy, zieleń wysoka i niska)

KIERUNEK ROZWOJU:

WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA

Silne strony:

1. Posiadanie niepowtarzalnej atrakcji turystycznej, jaką jest Kopalnia Soli Bochnia, posiadająca status Pomnika Historii.
2. Dynamiczny rozwój powstałego na bazie kopalni soli Uzdrowiska – stale rozszerzany wachlarz usług uzdrowiskowych, parauzdrowiskowych i rekreacyjnych.
3. Atrakcyjne położenie geograficzne:
 - bliskość Krakowa,
 - bliskość Beskidu Wyspowego i Beskidu Sądeckiego ze znanymi górskimi miejscowościami turystycznymi i wypoczynkowymi.
4. Dobre położenie komunikacyjne.
5. Walory przyrodniczo-krajobrazowe, różnorodna rzeźba terenu, kompleksy leśne, parki, rzeka Raba, potoki, bliskość Puszczy Niepołomickiej.
6. Sanktuarium Maryjne w bazylice p.w. Św. Mikołaja.
7. Istniejąca sieć hotelowa, gastronomiczna i tzw. przemysłu czasu wolnego (hotele, pensjonaty, baza gastronomiczna, kryta pływalnia, bliskość wyciągów narciarskich i Centrum Aktywnego Wypoczynku „Borek”).
8. Posiadany kompleks sportowo-rekreacyjny w sąsiedztwie dworca PKP (kryta pływalnia – hala widowiskowo sportowa – hotel – SPA – centrum rekreacyjno-rehabilitacyjne).
9. Zachowany średniowieczny układ urbanistyczny centrum miasta.
10. Posiadane zabytki, miejsca pamięci i pomniki.
11. Posiadane tereny zielone (malownicze położenie na 7 wzgórzach).
12. Dobre oznakowanie szlaków turystycznych w Bochni i regionie bocheńskim.
13. Zróżnicowana oferta instytucji kultury.
14. Aktywność bocheńskich przedsiębiorców – również w dziedzinach okołoturystycznych.

Słabe strony:

1. Zbyt duży ruch kołowy w centrum miasta – hałas komunikacyjny.
2. Zaniedbane i wymagające zagospodarowania tereny zielone i rekreacyjne (Planty Salinarne, „Kolejka”, Las Kolanowski, Las Łychowski, Chodenice).
3. Brak Centrum Informacji Turystycznej.
4. Brak ścieżek rowerowych i spacerowych.
5. Niszczące i niewykorzystane budynki w obrębie strefy objętej ochroną konserwatorską.
6. Niewystarczający marketing turystyczny.
7. Brak otwartego kąpieliska w Bochni.
8. Brak dużego zaplecza hotelowo-kongresowego (powyżej 300 osób) a także taniej bazy noclegowej (schronisko szkolne).
9. Niewystarczająca infrastruktura miejska (toalety, kosze na śmieci, ławki)

OKAZJE ZEWNĘTRZNE

(dla wszystkich kierunków rozwoju):

1. Członkostwo w Unii Europejskiej - większa dostępność do zewnętrznych źródeł finansowania m.in. funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
2. Budowa autostrady A4 ze zjazdem w Bochni.
3. Bliskość nowoczesnego portu lotniczego w Balicach.
4. Wzrost inwestycji firm polskich i zagranicznych – napływ kapitału i „know-how”.
5. Lepsze i tańsze technologie, również informatyczne.
6. Proekologiczne zmiany ustawowe na szczeblu wspólnotowym i krajowym.
7. Rozwój rynków zbytu.
8. Rozwój województwa małopolskiego.
9. Posiadanie przez Kopalnię Soli statusu Pomnika Historii oraz starania o wpis na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO.

ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE

(dla wszystkich kierunków rozwoju):

1. Ubożenie i rozwarstwienie społeczeństwa.
2. Migracja ludzi wykształconych do większych ośrodków i za granicę.
3. Częste zmiany przepisów prawnych, niejasna interpretacja przepisów.
4. Duży stopień ryzyka inwestycyjnego dla przedsiębiorców:
 - wysokie obciążenia podatkowe małych i średnich przedsiębiorstw,
 - wysokie obciążenia finansowe z tytułu zatrudnienia pracowników,
 - skomplikowane procedury uzyskania środków finansowych z funduszy unijnych (i innych).
5. Utrzymujący się niż demograficzny – starzenie się społeczeństwa.
6. Słabo rozwinięte podstawy społeczeństwa obywatelskiego.
7. Trudna sytuacja finansów publicznych w Polsce.
8. Spadek dochodów gminy w wyniku polityki państwa.
9. Niewystarczająca promocja Polski i Małopolski jako miejsca atrakcyjnego turystycznie i inwestycyjnie.

VI. MISJA GMINY MIASTA BOCHNIA

„Bochnia – miastem, które skutecznie pozyskuje nowoczesne inwestycje, dba o dotychczasowe miejsca pracy i stwarza warunki do wszechstronnego rozwoju mieszkańców. Miastem, które przyszłość buduje w oparciu o dziedzictwo historyczno-kulturowe, zachowując swoją tożsamość we Wspólnej Europie”.

VII. PLAN OPERACYJNY DLA STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNI

KIERUNEK ROZWOJU I: ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA

Cel strategiczny 1: wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta

Cele operacyjne:

1.1. poprawa rozwiązań komunikacyjnych w mieście.

Zadania:

1.1.1. budowa drogi komunikującej zjazd z autostrady z miastem.

Ważnym zadaniem jest stworzenie wygodnego połączenia budowanej autostrady A4 i zjazdu do drogi krajowej Nr 4 z miejską siecią drogową.

1.1.2. zaktualizowanie kompleksowego programu rozwiązań komunikacyjnych dla miasta oraz konsekwentna jego realizacja.

Dostosowanie całościowej koncepcji rozwiązań komunikacyjnych w Bochni, z uwzględnieniem postulowanych przez różne środowiska rozwiązań, takich jak: lepsze skomunikowanie miasta po obydwu stronach torów kolejowych, poprawa drożności sieci komunikacyjnej w północnej części miasta, budowa nowych dróg, dojazdów do nowopowstających obiektów, a także ścieżek rowerowych oraz ograniczenie ruchu kołowego w centrum miasta.

1.1.3. rozwój systemu parkingów miejskich.

Budowa nowych parkingów, w tym parkingów piętrowych lub podziemnych

1.1.4. budowa nowych odcinków dróg miejskich:

- budowa II etapu trasy północno-zachodniej łączącej istniejący odcinek drogi z ul. K. Brodzińskiego
- budowa drogi śródmiejskiej z kompleksem parkingów.

1.2. wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości.

Zadania:

1.2.1. utworzenie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestora.

Inwestorzy rozpatrując lokalizację nowej inwestycji biorą pod uwagę wiele czynników. Jednym z nich jest procedura oraz czas przygotowania i uzyskania wszelkich niezbędnych pozwoleń dotyczących planowanej inwestycji. Utworzenie Powiatowe Centrum Obsługi Inwestora pozwoli usprawnić cały proces przygotowania inwestycji od strony formalno-prawnej (wspólna baza informacyjna oraz system sprawnej pomocy inwestorom „szybka ścieżka”).

1.2.2 wsparcie informacyjne, doradcze i szkoleniowe.

Kwestia wzmocnienia i rozwoju instytucji świadczących usługi informacyjne, doradcze i szkoleniowe dla małych i średnich przedsiębiorstw w mieście i powiecie bocheńskim ma istotne znaczenie dla dynamiki ich rozwoju

1.3. przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do miasta.

Zadania:

1.3.1. uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej (BSAG).

Samorząd miasta Bochni stworzył dla inwestorów specjalną strefę ekonomiczną. Bocheńska Strefa Aktywności Gospodarczej to kompleks od lat przygotowywany dla celów inwestycyjnych. Strefa mieści się 40 km od najbliższego lotniska międzynarodowego, jakim jest port lotniczy Kraków-Balice. Położona jest bezpośrednio w sąsiedztwie zjazdu z autostrady A4 do Bochni. Linia kolejowa znajduje się w odległości 4 km, natomiast 200 metrów od granic Strefy zlokalizowana jest bocznicą kolejową firmy Stalprodukt SA. Projektowany układ komunikacyjny, zakładający dwa wyjazdy ze Strefy, zapewnia niezbędną dla tego terenu przepustowość ruchu samochodowego. Droga wyjazdowa ze Strefy dochodzi do łącznika autostrady A4 z drogą krajową nr 4.

Powierzchnia Strefy wynosi 66,1 ha. Właścicielem 55,5 ha jest Miasto Bochnia. Tereny BSAG o powierzchni 29,7 ha weszły w skład Bocheńskiej Podstrefy Krakowskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Krakowski Park Technologiczny”. Dla potencjalnych inwestorów proponowane są ulgi podatkowe w ramach ulg podatkowych dla Specjalnych Stref Ekonomicznych – zwolnienia z podatku dochodowego (CIT) do 70% wartości inwestycji.

Układ funkcjonalny Strefy zakłada podzielenie obszaru Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej na 14 modułów, przeznaczonych pod zabudowę przemysłową lub usługową. Moduły te będą miały zapewnione niezbędne uzbrojenie oraz dostęp do dróg publicznych.

Strefa położona jest na terenie równinnym (różnica w wysokości – nie więcej niż 0,5 m). Poziom wód gruntowych to około 1,5 metra, w związku z czym nie występuje ryzyko obsunięcia gruntu. Na działkach przewiduje się zabudowę o areale nieprzekraczającym 80% ogólnej powierzchni działek. Na terenie BSAG obowiązuje zakaz wznoszenia budynków mieszkalnych oraz tymczasowych obiektów budowlanych (z wyjątkiem zaplecza budowy), sklepów o powierzchni powyżej 1500 m² i garaży blaszanych.

Na terenie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej dostępne są następujące media: energia elektryczna (0,6 MW mocy), woda (sieć o wydajności do 1000 m³/dobę), kanalizacja sanitarna.

Uruchomienie strefy zdeterminowane jest wykonaniem w niej niezbędnego uzbrojenia. Miasto dysponuje dokumentacją studyjno-koncepcyjną wraz z Programem Funkcjonalno Użytkowym. Trwają starania o pozyskanie środków zewnętrznych na wykonanie pełnego uzbrojenia BSAG w media i infrastrukturę.

1.3.2 Wykonanie i aktualizacja Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

Wykonanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz aktualizacja istniejących, jest jednym z priorytetowych zadań, których szybka realizacja umożliwi dalszy rozwój miasta. Ułatwią one bowiem i skrócą proces uzyskania stosownych pozwoleń budowlanych zarówno inwestorom prywatnym jak i mieszkańcom. W związku z opracowywaniem kolejnych dokumentów planistycznych aktualizacji i korekt wymagać też może Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta.

1.3.3 promocja gospodarcza miasta.

Znakomitym narzędziem do promocji miasta, jego przedsiębiorstw, produktów i usług są różnego rodzaju wydarzenia gospodarcze (targi, konkursy, fora itp.), podczas których odbywa się prezentacja lokalnych (regionalnych oraz markowych) towarów i usług. Wydarzenia takie nie tylko aktywizują lokalnych przedsiębiorców, ale również promują miasto, jako dogodne miejsce do prowadzenia interesów. Promowanie i wspieranie uczestnictwa lokalnych przedsiębiorstw w krajowych i zagranicznych targach, misjach i innych imprezach gospodarczych, to główne zadania władz samorządowych miasta. Należy do nich również nawiązywanie kontaktów gospodarczych z zagranicą, zwłaszcza poprzez miasta partnerskie, co może wpłynąć na rozwój gospodarczy Bochni m.in. poprzez zbieranie i udostępnianie lokalnym przedsiębiorcom informacji na temat potencjalnych partnerów gospodarczych i handlowych działających w „zaprzyjaźnionych” regionach za granicą.

KIERUNEK ROZWOJU II: ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Cel strategiczny 2: podniesienie jakości życia mieszkańców

Cele operacyjne:

2.1. rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia.

Zadania:

2.1.1. profilaktyka i edukacja prozdrowotna:

- organizacja okresowych akcji profilaktycznych mających na celu promocję zdrowia oraz wczesne wykrywanie groźnych chorób i chorób cywilizacyjnych,
- rozwój edukacji zdrowotnej – podejmowanie działań promujących trzeźwość, zdrowie i aktywny tryb życia,
- realizacja programów przeciwdziałania uzależnieniom (profilaktyka uzależnień i zmniejszanie rozmiarów istniejących problemów związanych z uzależnieniami – współpraca samorządu miejskiego, samorządu powiatowego, pedagogów, rodziców, organizacji pozarządowych, Straży Miejskiej, Policji).

2.1.2. wspieranie inicjatyw opieki długoterminowej oraz opieki nad osobami starszymi i samotnymi oraz z zakresu psychiatrii środowiskowej:

- zatrudnienie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej specjalisty z zakresu psychiatrii środowiskowej,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie opieki nad osobami starszymi i przewlekle lub terminalnie chorymi.
- Wsparcie Towarzystwa Przyjaciół Chorych „Hospicjum” im. bł. Edmunda Bojanowskiego w budowie stacjonarnego hospicjum w mieście.

2.2 Integrująca polityka społeczna.

Zadania:

2.2.1. konsekwentna realizacja zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Przyjęty przez Radę Miejską w Bochni dokument traktuje wielopłaszczyznowo problemy i przyczyny wykluczenia społecznego w środowiskach: młodzieży, osób pozostających bez pracy, niepełnosprawnych, bezdomnych etc. Strategia Społeczna jest dokumentem spójnym z niniejszą Strategią Rozwoju Gminy Miasta Bochni. Dokument ten wytyczył i opisał spójne

działania na rzecz wszechstronnego rozwoju społeczeństwa, ze wskazaniem na grupy, rodziny i osoby zagrożone szeroko pojętym wykluczeniem społecznym.

2.2.2. stworzenie miejsc i ofert spędzania wolnego czasu dla młodzieży w największych osiedlach miasta.

Największe skupiska mieszkaniowe w mieście to także największe skupiska dzieci i młodzieży, która posiadając „niezagospodarowany” czas wolny ucieka się do zachowań niepożądanych, zmierzających również do zachowań patologicznych. Należy zatem zapewnić dzieciom i młodzieży ciekawą ofertę spędzania wolnego czasu będącą alternatywą do dotychczasowych, niepożądanych zachowań, poprzez stworzenie miejsc, gdzie będą mogli poszukiwać swoich zainteresowań, lub je rozwijać a także zapewnić im odpowiednią jakość i ilość infrastruktury rekreacyjno-sportowej (boiska, place zabaw).

2.3. poprawa bezpieczeństwa mieszkańców.

Zadania:

2.3.1. poprawa bezpieczeństwa na drogach:

- uaktualnienie i dobre rozmieszczenie znaków drogowych,
- uporządkowanie zieleni miejskiej w obrębie ulic i skrzyżowań,
- przebudowa i modernizacja istniejących chodników i dróg o zniszczonej nawierzchni,
- budowa nowych dróg i chodników,
- dostosowanie ciągów pieszych do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- efektywny system egzekwowania przestrzegania przepisów drogowych.

2.3.2. stworzenie elektronicznego systemu monitoringu miasta:

- rozmieszczenie kamer w najbardziej newralgicznych, ze względów bezpieczeństwa, miejscach miasta,
- stworzenie centrum monitoringu wykorzystywanego w pracy Straży Miejskiej i Policji.

2.3.3. modernizacja i dalsza rozbudowa systemu oświetlenia ulicznego.

Obecnie w Bochni funkcjonuje stary, nieekonomiczny i wysoce awaryjny system oświetlenia ulicznego, dlatego nieodzowna jest jego kompleksowa modernizacja i rozbudowa (również z wykorzystaniem źródeł energii odnawialnej – solary). Oprócz oczywistych aspektów ekonomicznych, zmodernizowanie oświetlenia wpłynie niewątpliwie na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

2.3.4. doposażenie w specjalistyczny sprzęt i pojazdy jednostek Straży Pożarnej, Policji i Straży Miejskiej.

2.3.5. rozwój i specjalizacja jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta Bochni.

Na terenie miasta funkcjonują następujące jednostki ochrony przeciwpożarowej:

- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Bochni,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Chodenicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kolanowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Dołuszycach,

Terenem działania Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Bochni jest tzw. obszar chroniony obejmujący powiat bocheński i niektóre tereny do niego przyległe w powiecie wielickim. Również jednostki OSP mogą być zadysponowane poza obszar miasta Bochni. W związku z niewielką odległością miejskich jednostek OSP od siedziby Komendy Powiatowej PSP w Bochni nie są one w stanie przybyć na miejsce zdarzenia tj.: pożaru, miejscowego zagrożenia, wcześniej od zastępów PSP. W związku z powyższym miejskie jednostki OSP powinny się rozwijać w innym kierunku niż bezpośrednie działania ratownicze. Korzystając z doświadczeń Państwowej Straży Pożarnej w dziedzinie organizacji i prowadzenia różnorodnych działań ratowniczych określono tzw. specjalizację jednostek OSP:

OSP Chodenice- specjalizacja: logistyka i ratownictwo medyczne.

Za taką specjalizacją przemawia:

- siedziba jednostki OSP tj. położenie, dojazd, baza lokalowa. Podczas powodzi, długotrwałych działań ratowniczych konieczne jest posiadanie takiego zaplecza, do którego można skierować zluzowane z odcinków bojowych jednostki strażackie w celu zapewnienia przegrupowania, odpoczynku czy wyżywienia. Ratownictwo medyczne będzie korzystną dla jednostki i miasta specjalizacją, bowiem w przypadku zabezpieczenia np. imprez masowych, koncertów, pielgrzymek itp. jednostka będzie mogła je zabezpieczać. Baza lokalowa jednostki może być również wykorzystana do celów szkoleniowych.

OSP Kolanów – specjalizacja: ratownictwo wysokościowe.

Jednostka nie posiada w chwili obecnej żadnego przygotowania do tej specjalizacji, jednak wydaje się, że tego typu działania należałoby wdrożyć. Ratownictwo wysokościowe z wykorzystaniem technik alpinistycznych powinno być w obrębie miasta, gdzie występują różnego rodzaju budynki wysokie. Komenda Powiatowa PSP posiada, co prawda, podnośnik SH-25 D, skokochron i inne możliwości prowadzenia tego typu ratownictwa, jednak w przypadkach nietypowych pozostaje tylko prowadzenie działań z użyciem technik

alpinistycznych. W PSP na chwilę obecną nie ma odpowiedniego sprzętu, wyposażenia i wyszkolonych strażaków w tej dziedzinie. W uzasadnionych przypadkach specjalistyczna grupa ratownictwa wysokościowego dysponowana jest z KM PSP w Krakowie.

OSP Dołuszyce- specjalizacja: przeciwpowodziowa wariant pompowy.

Obszar miasta Bochni praktycznie w każdym roku doświadczony jest podtopieniami powstałymi na skutek intensywnych opadów deszczu lub wysokiego poziomu wód gruntowych. W związku z powyższym w tego typu sytuacjach Komenda Powiatowa PSP w Bochni prowadzi działania na znacznym obszarze miasta i powiatu i nie może podjąć interwencji we wszystkich zalanych miejscach w krótkim czasie. Jednostka OSP Dosuszycie po doposażeniu mogłaby samodzielnie prowadzić wypompowywanie wody z piwnic, domów, terenów, co znacznie przyspieszyłoby usuwanie skutków powodzi, podtopień.

W celu wdrożenia specjalizacji miejskich jednostek OSP należy podjąć następujące działania:

1. Opracować koncepcję specjalizacji, która musi współgrać ze specjalizacjami innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (wykonane)
2. Opracować wieloletni plan doposażenia ww. jednostek w odpowiedni sprzęt oraz przeprowadzenia stosownych szkoleń dla druhów OSP.

W celu zapewnienia stałego dopływu środków finansowych na ww. cel należy zabezpieczyć w budżecie miasta każdego roku odpowiednie dofinansowanie (15-20 tys. zł.).

Kwestia szkoleń podstawowych i specjalistycznych realizowana jest przez Państwową Straż Pożarną. Znaczna część szkoleń jest bezpłatna.

Zapewnienie stałego dopływu środków finansowych do jednostek OSP umożliwi w ciągu kilku lat wyszkolenie i doposażenie druhów OSP w sposób umożliwiający profesjonalne prowadzenia działań ratowniczych. Zwiększy również prestiż miasta i umożliwi młodzieży zaangażowanie się w działalność podmiotów ratowniczych.

2.3.6. stworzenie skutecznego systemu przeciwpowodziowego.

Zlecenie kompleksowego wykonania badań określających rzędne wód powodziowych określające obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią (dla północnej części miasta).

Dla bezpieczeństwa przeciwpowodziowego miasta ważną jest także kwestia należytego obwałowania rzeki Raby, należy również włączyć miasto do elektronicznego monitoringu stanu poziomu wód na rzece „Raba” w celu wczesnego wykrycia zagrożenia powodziowego i ostrzeżenia mieszkańców o grożącym niebezpieczeństwie.

Doświadczenia powodzi z 2010 roku pokazały, jak newralgiczną kwestią jest sprawny system kanalizacji opadowej oraz drożne ciekły wodne (regulacja potoku Babica, rowu Buczkowskiego etc.). Celem zabezpieczenia miasta przed podtopieniami należy koniecznie

zinwentaryzować sieć kanalizacji deszczowej; udrożnić/oczyścić kanalizację deszczową, dokonać oceny jej stanu technicznego i przystąpić do kompleksowego działania związanego z utrzymaniem tej kanalizacji w należyłym stanie.

2.3.7. stworzenie skutecznego systemu ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami o charakterze kryzysowym.

Dla bezpieczeństwa mieszkańców ważne jest, aby w sytuacji zagrożenia otrzymać zrozumiałą sygnał ostrzegawczy. Ponieważ o wszystkich zagrożeniach w pierwszej kolejności powiadamiane jest funkcjonujące całodobowo stanowisko kierowania PSP, należy przekazać do jego dyspozycji wszystkie syreny znajdujące się na terenie miasta i zmodernizować je tak, aby można było przy ich pomocy przekazywać komunikaty głosowe.

2.4. wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego.

Zadania:

2.4.1. wzrost aktywności obywateli i wspólnot lokalnych.

Lokalne władze, kierując się w swych działaniach zasadą pomocniczości, inicjują i wspierają przedsięwzięcia, zwiększające udział mieszkańców w tworzeniu i realizacji lokalnej polityki społecznej. Realizacja programów edukacyjnych związanych z rozwojem świadomości i odpowiedzialności obywatelskiej, promocja postaw społecznego zaangażowania i zainteresowania kwestiami publicznymi (wolontariat, filantropia, samopomoc, społeczna odpowiedzialność biznesu), a także wspieranie inicjatyw lokalnych jako formy skutecznego rozwiązywania lokalnych problemów i zaspokajania potrzeb - to ważne elementy tego zadania, którego realizacja przyczyni się do wzmocnienia społeczeństwa obywatelskiego.

2.4.2. wsparcie organizacji pozarządowych i instytucji obywatelskich.

Budowie społeczeństwa obywatelskiego służyć ma corocznie przyjmowany przez Radę Miasta Bochnia „Program współpracy Gminy Miasta Bochnia z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”. Wypracowanie płaszczyzny wspólnych działań, umożliwi obywatelom bezpośrednie włączenie się w kreowanie polityki społeczno – gospodarczej miasta, a tym samym zapewni zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej zgodnie z jej wolą. Aktywny współdziałanie mieszkańców w kierowaniu miastem, prowadzi jednocześnie do umacniania odpowiedzialności za swoje otoczenie i przyszłość Bochni. Wsparcie organizacji pozarządowych w aktywności na arenie regionalnej, a nawet międzynarodowej, w tym ich udziału w projektach międzynarodowych oraz ilościowe i jakościowe zwiększenie realizacji

zadań publicznych z udziałem organizacji obywatelskich – to główne cele, jakie stawiają sobie władze samorządowe Miasta Bochni.

2.4.3. aktywizacja młodzieży poprzez działalność Młodzieżowej Rady Miasta.

Powołanie Młodzieżowej Rady Miasta, która składać się będzie z przedstawicieli uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, mających swą siedzibę na terenie Miasta Bochni to działanie, którego celem jest upowszechnianie idei samorządności wśród młodzieży oraz wspieranie aktywności młodych ludzi. Młodzieżowa Rada Miasta mieć będzie charakter konsultacyjny, wnioskodawczy i doradczy wobec działań organów samorządowych Gminy Miasta Bochni w sprawach dotyczących młodzieży i mogących mieć dla niej istotne znaczenie.

2.5. rozwój społeczeństwa informacyjnego.

Zadania

2.5.1. rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego.

Poprawa jakości życia mieszkańców Bochni i wzmocnienie spójności społecznej poprzez upowszechnianie nowoczesnych technologii, w tym:

- wspieranie budowy i modernizacji lokalnych, bezpiecznych sieci szerokopasmowych,
- budowę nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej niezbędnej dla rozwoju mieszkańców i przedsiębiorstw (Punkty Publicznego Dostępu Do Internetu),
- wspieranie budowy infrastruktury teleinformatycznej i platform cyfrowych dla potrzeb systemów informacji przestrzennej (np. GIS, GPS),
- wspieranie rozwoju lokalnych operatorów telekomunikacyjnych, wykorzystujących VoIP (telefonię internetową) oraz inne innowacyjne technologie, ułatwiające powszechny dostęp do środków telekomunikacji i obniżające koszty korzystania z nich.

2.5.2. informatyzacja bibliotek:

- budowa bibliotecznego systemu informatycznego w Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bochni i jej filiach, wraz z możliwością przeglądania katalogów bibliotecznych w Internecie i rezerwacji książek drogą elektroniczną,
- utworzenie czytelnicy komputerowej, digitalizacja zbiorów bibliotecznych oraz ich elektroniczne zabezpieczenie (kody kreskowe, bramki, czytniki itp.).

- budowa bibliotecznych baz danych we wszystkich placówkach oświatowo-wychowawczych z terenu Miasta Bochni i ich integracja z systemem informatycznym PiMBP.

2.5.3. e-Bochnia - miasto w sieci.

Poprawa warunków dostępu do usług świadczonych drogą elektroniczną poprzez:

- zapewnienie wszystkim jednostkom i zakładom budżetowym Gminy Miasta Bochnia oraz spółkom komunalnym szerokopasmowego, bezpiecznego dostępu do Internetu oraz nowoczesnego sprzętu komputerowego i oprogramowania,
- upowszechnianie stosowania technik społeczeństwa informacyjnego w pracy instytucji publicznych, w tym rozbudowa informacyjnych zasobów internetowych (interaktywne serwisy www).

2.6. czyste i bezpieczne środowisko przyrodnicze.

Zadania:

2.6.1. ochrona powietrza.

Stopniową poprawę stanu powietrza może przynieść wykonanie termoizolacji budynków i wymiana energochłonnych instalacji, które poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię wpłyną na poprawę istniejącego stanu. Zmniejszenie tzw. niskich emisji planuje się również ograniczyć wskutek rozwoju sieci ciepłowniczej Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej.

- redukcja emisji komunikacyjnej poprzez: rozwój komunikacji miejskiej połączony z ograniczeniem jej uciążliwości, poprawę systemu dróg oraz tworzenie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego,
- eliminowanie paliw stałych jako paliwa w kotłowniach lokalnych i gospodarstwach domowych, promocja ekologicznych nośników energii,
- modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci przesyłowej ciepła,
- budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do wykorzystania energii odnawialnej, w tym pozyskanie energii słonecznej,
- stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających powstawaniu lub przenikaniu hałasu do środowiska, a także środków zmniejszających poziom hałasu komunikacyjnego, komunalnego i przemysłowego,
- termoizolacja obiektów użyteczności publicznej.

2.6.2. gospodarka odpadami.

1 lipca 2011 r. Prezydent RP podpisał o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, która przewiduje przejęcie przez gminy gospodarowania odpadami na ich terenie.

Zgodnie z ustawą to gminy w przetargach wybiorą firmy, które będą odbierać odpady, a właściciele nieruchomości uiszczać gminie opłatę za gospodarowanie odpadami. Uwzględniona zostanie koszty odbioru, transportu, zbierania, odzysku i recyklingu odpadów. Ustawa precyzuje, że gmina ma 18 miesięcy na rozpoczęcie odbierania odpadów od jej wejścia w życie. Zgodnie z przepisami samorządy gmin stworzą regiony gospodarki odpadami komunalnymi i będą zobowiązane do budowy i utrzymania instalacji recyklingu i utylizacji. Gminy, przedsiębiorcy odbierający odpady i marszałkowie województw będą składali sprawozdania z wykonywania swoich obowiązków. Zmiany mają umożliwić Polsce osiągnięcie określonych w prawie UE poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych oraz poziomów redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i kierowanych na składowiska.

- rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- rozwiązanie problemu składowania odpadów komunalnych, w tym niebezpiecznych z oczyszczalni ścieków,
- budowa linii do odzysku i recyklingu odpadów komunalnych,
- stworzenie długofalowego programu regulującego gospodarkę odpadami
- stworzenie wykazu obiektów zawierających azbest i harmonogramu jego usuwania,

2.6.3. propagowanie zagadnień ekologicznych wśród społeczności lokalnej oraz wspieranie inicjatyw proekologicznych.

2.7. rozbudowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej.

Zadania:

2.7.1. remont i rozbudowa szkolnej bazy sportowej, osiedlowych boisk sportowych i placów zabaw oraz kompleksowy remont stadionu przy ul. Parkowej:

- dalsza modernizacja istniejących boisk oraz budowa nowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (bieżnie, skocznie do skoków w dal i wzwyż, rzutnie do pchnięcia kulą, ścieżki zdrowia itp.),
- modernizacja istniejących i utworzenie bezpiecznych placów zabaw dla dzieci na wszystkich osiedlach lub w ich pobliżu.
- - remont stadionu przy ul. Parkowej, obejmujący m.in.: drenaż, odbudowę bieżni, wymianę ławek).

2.7.2. uporządkowanie kompleksu sportowego w Chodenicach.

Uporządkowanie terenów stanowiących naturalne zaplecze infrastruktury rekreacyjno – sportowej w Chodenicach, w tym m. in.: rozbudowa i modernizacja istniejącego zaplecza sportowego, zagospodarowanie terenu nad rzeką, wytyczenie alejek spacerowych, ścieżek rowerowych oraz ścieżek zdrowia wzdłuż rzeki, wytyczenie miejsc do organizacji rodzinnych pikników.

2.7.3. nadanie funkcji rekreacyjnych terenom na Smykowie.

Nadanie funkcji rekreacyjnych terenom o powierzchni 7,95 ha znajdujących się w odległości 3 km od centrum miasta. Realizacja tego celu stworzy atrakcyjną ofertę wypoczynkowo – rekreacyjną dla mieszkańców w pobliżu miejsca ich zamieszkania, może także stworzyć kompleksową ofertę wraz z kompleksem w Chodenicach i otwartym kąpieliskiem.

2.7.4. utworzenie parku rodzinnego Uzbornia.

Zagospodarowanie wzgórza Uzbornia, pod utworzenie rodzinnego parku o pow. około 14 ha ma zapewnić mieszkańcom i turystom możliwość aktywnego wypoczynku, łączyć funkcje poznawcze, edukacyjne, kultowe, historyczne i krajobrazowe. Projekt uwzględnia istniejące obiekty, takie jak: kapliczka kultu Maryjnego, pomnik upamiętniający ofiary II wojny światowej, źródło z punktem czerpania wody.

2.8. poprawa jakości usług edukacyjnych.

Zadania:

2.8.1. poprawa warunków lokalowych bocheńskich placówek oświatowych:

- sukcesywna modernizacja budynków szkół i przedszkoli,
- przystosowanie placówek oświatowych do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- podnoszenie stanu technicznego sal lekcyjnych oraz sal gimnastycznych,
- adaptacja poddasza na sale lekcyjne w Gimnazjum nr 1,
- termomodernizacja i termorenowacja budynków oświatowych,
- rozbudowa budynku Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Bochni.

2.8.2. wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt i pomoce naukowe:

- wyposażenie wszystkich placówek oświatowych w nowoczesne środki dydaktyczne, sprzęt i pomoce naukowe,
- wdrożenie wspomagania procesu dydaktycznego technologią informatyczną,

- uruchomienie pracowni informatycznych umożliwiających naukę języków obcych,
- objęcie wspólną siecią komputerową wszystkich szkół oraz bibliotek i przekształcenie ich w centra informacji.

2.8.3. stworzenie systemu doradztwa zawodowego na poziomie gimnazjów.

2.9. rozwój budownictwa mieszkaniowego i poprawa efektywności gospodarowania istniejącymi zasobami komunalnymi.

Zadania:

2.9.1. tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi budownictwa wielorodzinnego i indywidualnego zgodnie z potrzebami mieszkaniowymi obywateli:

- pozyskiwanie przez miasto terenów pod budownictwo wielorodzinne,
- uwzględnienie mieszkaniowych potrzeb obywateli w sporządzanych Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego,
- uwzględnienie (m. in. w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego) potrzeb mieszkaniowych jakie mogą się pojawić po uruchomieniu przez inwestorów działalności w BSAG i zatrudnieniu specjalistów spoza miasta, którzy przyjadą „za pracą” i osiedlą się w Bochni).

2.9.2. wspieranie rozwoju budownictwa socjalnego:

- pozyskanie przez miasto terenów pod budownictwo socjalne,
- budowa mieszkań socjalnych,
- zabezpieczenie lokali mieszkalnych dla osób z terenu miasta nie posiadających schronienia, szczególnie na okres zimowy.

2.9.3. efektywne gospodarowanie mieniem komunalnym:

- zrównoważona gospodarka mieszkaniowymi zasobami komunalnymi tj.: dalsza prywatyzacja mieszkań i przekazanie wspólnotom mieszkaniowym przyległych do budynków terenów zielonych oraz chodników i dróg osiedlowych,
- ostateczne wyjaśnienie prawa własności do budynków nie będących własnością gminy, a administrowanych przez nią,
- system egzekwowania zaległości w opłatach czynszowych (np. przekwaterowywanie lokatorów unikających uregulowania zaległości czynszowych do lokali o niskim standardzie)
- zrównoważona gospodarka miejskimi lokalami użytkowymi.

2.10. podniesienie jakości usług publicznych.

Zadania:

2.10.1. stałe podnoszenie sprawności działania Urzędu Miasta:

- rozwój nowoczesnych metod zarządzania – zarządzanie poprzez cele oraz zarządzanie projektami,
- rozwój podejścia procesowego w zarządzaniu (utrzymanie certyfikatu systemu zarządzania jakością wg wymagań normy ISO 9001 : 2000 i dalsze doskonalenie jakości usług),
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry pracowniczej.

2.10.2. e – administracja – ciągle poszerzanie możliwości załatwiania spraw urzędowych oraz dostępu do informacji publicznej:

- wdrożenie systemu elektronicznego obiegu dokumentów,
- opracowanie i wdrożenie procedur urzędowych on – line,
- szkolenie pracowników w zakresie praktycznego stosowania technologii informatycznej, organizacji pracy i przepisów prawa.

2.11. pielęgnowanie i budowanie poczucia przynależności lokalnej.

Zadania:

2.11.1. prezentacja dorobku kulturowego i dziedzictwa historycznego miasta.

Dorobek kulturowy i dziedzictwo historyczne miasta są doskonale prezentowane przez miejskie instytucje kultury a w szczególności Muzeum im. Stanisława Fischera. Znakomitym nośnikiem treści bocheńskich jest także miesięcznik „Kronika Bocheńska”. Od kilku lat można zaobserwować włączanie się w tę dziedzinę organizacji pozarządowych. Organizują one odczyty, prelekcje, wystawy, wydają książki i opracowania przedstawiające Bochnię i bochnian różnych okresów historycznych. Należy wspierać i nadal rozwijać tę działalność tak, aby w szczególności docierała do nowych mieszkańców miasta, napływających coraz liczniej z Krakowa.

Atutem Bochni jest średniowieczny układ centrum miasta oraz dobrze zachowane miejsca związane z historią naszego narodu i miasta. Należy wykorzystać owe atuty poprzez tworzenie szlaków tematycznych identyfikujących rolę konkretnych miejsc w dziejach miasta. W tym celu należy np.:

- dokończyć i zaktywizować kulturalno-turystycznie Bocheński Szlak „na świecie” im. Świętej Kingi – NaCl,

- oznakować w terenie „Żydowską Trasę Pamięci”,
- kontynuować przekształcanie cmentarza Świętej Rozalii w Park Pamięci Narodowej.

To ostatnie działanie przyniesie dwojaki efekt. Stworzone zostanie w przestrzeni miejskiej a przez to także w świadomości społecznej miejsce przypominające o bogatej historii naszego narodu i miasta, a jednocześnie powstały w ten sposób park służyć będzie mieszkańcom dwóch sąsiadujących z nim osiedli jako miejsce do cichego wypoczynku i kontemplacji.

2.11.2. Promocja dokonań bocheńskich twórców w sferze kultury i sztuki:

Twórczość bocheńskich artystów jest dobrze prezentowana przez bocheńskie instytucje kultury. Organizowane przez Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną salony literacko-artystyczne, wystawy i spotkania muzealne z cyklu Czwartkowych Spotkań Muzealnych, Ars Nova i innych a także koncerty, spotkania autorskie i wystawy w Miejskim Domu Kultury na stałe wpisane są w kalendarz imprez miejskich i zyskały stałą, liczną publiczność. Bocheńscy artyści mają możliwość prezentowania swoich dokonań w zagranicznych miastach partnerskich Bochni. Należy kontynuować tę współpracę, a także zintensyfikować działania w tym zakresie, z instytucjami wspierającymi rozwój kultury na szczeblu wojewódzkim i krajowym.

2.11.3. utworzenie Miejskiej Galerii Sztuki.

Wszystkie instytucje kultury w Bochni, a także organizacje pozarządowe działające w sferze upowszechniania dorobku kulturowego i historycznego Bochni borykają się z problemem braku profesjonalnych powierzchni wystawienniczych. Rozwiązaniem tego problemu jest utworzenie Miejskiej Galerii Sztuki, prezentującej zarówno dorobek bocheńskich artystów, jak i przybliżającej mieszkańcom Bochni sztukę polską i światową, szczególnie współczesną. Naturalnym wydaje się utworzenie galerii pod auspicjami Muzeum im. St. Fischera. Muzeum zatrudniające historyków sztuki zapewni profesjonalne działanie galerii i wysoką wartość prezentowanych prac. Galeria byłaby wykorzystywana przez pozostałe instytucje kultury oraz organizacje pozarządowe, jednak pod opieką profesjonalnego kuratora. Galeria prócz wyposażenia wystawienniczego (fotoramy, oświetlenie, nagłośnienie itp.) powinna posiadać sprzęt umożliwiający organizację spotkań z artystami (tzw. sala multimedialna). Najbardziej optymalną lokalizacją wydaje się sąsiadująca z Muzeum kamienica Rynek 1, gdzie prócz galerii mógłby znaleźć miejsce punkt z pamiątkami i wydawnictwami o mieście.

KIERUNEK ROZWOJU III: WZROST ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA

Cel strategiczny 3: Podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego

Cele operacyjne:

3.1. rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Zadania:

3.1.1. rewitalizacja „Pola Campi”.

Przystosowanie terenów i budynków przemysłowych dla celów turystycznych i wystawowych zapewni turystom i kuracjom komfortowy dostęp do wszystkich (naziemnych i podziemnych) atrakcji Kopalni Soli. Z planowanych prac rewitalizacyjnych większość została wykonana. Pozostaje budowa hotelu wraz z dogodnym dojazdem dla autokarów, kolejny parking, adaptacja budynku starej warzelnii na potrzeby wystawiennicze i konferencyjne oraz inne drobne prace. Inwestycja ta wykonana została dotychczas głównie przez Kopalnię Soli i Uzdrowisko Kopalnia Soli. Również w dalszych pracach rewitalizacyjnych rolą samorządu jest przede wszystkim udzielanie pomocy w uzyskiwaniu wymaganych prawem pozwoleń dotyczących inwestycji. Możliwe jest także utworzenie trójstronnego porozumienia publiczno-prywatnego, jeżeliby takowe mogło ułatwić pozyskanie środków zewnętrznych na dokończenie rewitalizacji „Pola Campi”.

3.1.2. wykorzystanie rekreacyjnych funkcji Lasu Kolanowskiego.

Las Kolanowski należy do kompleksu chronionych lasów kopalnińskich i pogwizdowskich, leżących częściowo na terenie Lipnicko-Wiśnickiego Parku Krajobrazowego. Rolą samorządu jest uporządkowanie terenu i przystosowanie go do funkcji spacerowych i piknikowych (oczyszczenie i udroźnienie ścieżek, montaż ławek, koszy na śmieci, wykonanie zadaszonych miejsc do grillowania itp.), poszukiwanie inwestora i udzielenie mu pomocy w uzyskaniu niezbędnych pozwoleń dotyczących inwestycji polegającej na budowie zespołu pensjonatowo-rekreacyjnego z możliwością wykorzystania udokumentowanych złóż geotermalnych solanek jodowo-bromowych.

3.1.3. budowa kąpieliska odkrytego w mieście.

Budowa odkrytego kąpieliska znacznie podniesie atrakcyjność bocheńskiej oferty wakacyjnej skierowanej do turystów oraz mieszkańców. Istnieje możliwość kilku lokalizacji, naturalną wydaje się być lokalizacja nad rzeką Rabą. Takie umiejscowienie obiektu rozwiązałoby dotychczasowy konflikt istniejącego kąpieliska w strefie poboru wody pitnej dla miasta. Dałby również możliwość realizacji obiektu bezpiecznego z pełną infrastrukturą. W ramach inwestycji powinny powstać: naturalne kąpielisko, plaże, boiska do gry, parkingi, z ograniczeniem obiektów kubaturowych do koniecznego minimum. Utworzenie nad rzeką Rabą kąpieliska wymagać będzie uregulowania kwestii własności gruntów, a także opracowania szczegółowej dokumentacji technicznej, studiów wykonalności oraz przeprowadzenia marketingowych analiz rynku i ryzyka, które dałyby podstawę do rozmów z potencjalnymi inwestorami.

3.1.4. szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe.

Bochnia jako miasto turystyczne musi przyjąć budowę ścieżek rowerowych i ciągów spacerowych jako wyzwanie czasu. Lokalizacja tych obiektów w Bochni nie jest łatwa ze względu na wąskie ulice, duże spadki, mury oporowe i skarpy. Istotne znaczenie przy realizacji tego zadania ma więc:

- opracowanie kompleksowego projektu tras spacerowych i dróg rowerowych m.in. w oparciu o istniejące ulice o niskim natężeniu ruchu kołowego, parki, zieleńce i projektowane drogi. Przy ich wytyczaniu należy uwzględnić istniejące szlaki turystyczne tak, aby utworzyć sieć dróg pieszych i rowerowych oplatających całe miasto,
- budowa ścieżek pieszych i rowerowych w mieście oraz powiązanie ich z istniejącymi i planowanymi ścieżkami pieszymi (NaCl Bocheński Szlak „Na Świecie” im. św. Kingi, Żydowska Trasa Pamięci) oraz szlakami rowerowymi po bocheńszczyźnie i Małopolsce (Szlak Bursztynowy, Greenways, Salina Cracoviensis),
- wytyczenie i montaż znaków, drogowskazów oraz tablic informacyjnych zgodnych z założeniami Systemu Identyfikacji Atrakcji Turystycznych IDENTUR na terenie Miasta Bochni, Powiatu Bocheńskiego, a także w rejonie istotnych dla turystów ciągów komunikacyjnych.

3.2. opieka nad dziedzictwem kulturowym miasta.

Zadania:

3.2.1. kompleksowa rewitalizacja i ożywienie zabytkowego centrum miasta.

Ścisłe centrum Bochni zachowało swój pierwotny układ urbanistyczny oparty o sieć wąskich, krzyżujących się pod kątem prostym uliczek, z których większość posiada wciąż historyczny charakter. Rynek stanowiący centralny element tego średniowiecznego układu szachownicowego, jak i liczne ulice i budynki zabytkowego centrum miasta wymagają opracowania kompleksowego projektu rewaloryzacji/rewitalizacji i konsekwentnej jego realizacji. Remont i wymiana nawierzchni płyty rynku, połączona z pracami archeologicznymi oraz umiejętną ekspozycją świetlną najatrakcyjniejszych obiektów wokół Rynku podniosą atrakcyjność turystyczną miasta. Służyć temu powinny także:

- odnowienie fasad budynków w centrum miasta (zachęcenie właścicieli kamienic poprzez podniesienie kwoty odliczenia od podatku od nieruchomości za wyremontowanie fasady), a w szczególności rewitalizacja budynku Muzeum (wraz z adaptacją strychu i piwnic na potrzeby wystawiennicze oraz zagospodarowaniem terenu wokół budynku),
- modernizacja i rozbudowa budynku Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, lub budowa nowej siedziby Biblioteki (przy wyborze tej ewentualności należy w tworzonych Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego uwzględnić lokalizację nowego budynku Biblioteki).
- rewitalizacja Plant Salinarnych z uwzględnieniem budowy tężni oraz np. odbudową szybu Regis w celu wykorzystania go dla ruchu turystycznego, przywróceniem byłym budynkom salinarnym ich pierwotnego charakteru z przeznaczeniem do działalności okołoturystycznej (np. do pełnienia funkcji wystawienniczych - prezentacja górniczego dziedzictwa miasta, ekspozycja minerałów itp. oraz funkcji poczekalni dla turystów korzystających z szybu Regis. Możliwość wykorzystania do działalności gospodarczej związanej z szeroko pojętym przemysłem czasu wolnego Zamku Żupnego pod warunkiem znalezienia inwestora strategicznego, przywrócenie byłym obiektom salinarnym.
- ograniczenie ruchu kołowego w ścisłym centrum miasta,
- dbałość o miejskie tereny zielone, w tym ustanowienie funkcji miejskiego architekta zieleni,
- kompleksowe prace remontowo-konserwatorskie najcenniejszych zabytków miasta oraz ich ekspozycja świetlna.

3.3. stworzenie spójnego systemu promocji i informacji turystycznej.

Zadania:

3.3.1. utworzenie Centrum Informacji Turystycznej.

Miasto przystąpiło do stworzonego przez Urząd Marszałkowski Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej. MSIT to projekt kompleksowej prezentacji atrakcji turystycznych regionu, który zakłada utworzenie 34 punktów informacji turystycznej, oznakowanie atrakcji turystycznych za pomocą znaków drogowych i tablic przy obiektach, utworzenie regionalnego portalu turystycznego i systemu informatycznego. Jest to projekt składający się z warstwy analogowej (tzw. informacja tradycyjna) oraz warstwy cyfrowej, połączonych systemem zarządzania. W warstwie analogowej znajdują się: sieć jednostek świadczących usługi informacji turystycznej, system kategoryzacji oraz wizualizacji, zintegrowany system oznakowania atrakcji i obszarów atrakcyjnych turystycznie, manual obsługi turysty. W warstwie cyfrowej: zintegrowany system informatyczny do obsługi MSIT, regionalny portal turystyczny oraz sieć całodobowych infokiosków. Całość systemu przystosowano do potrzeb osób niewidomych i słabowidzących.

3.3.2. utworzenie sezonowego punktu informacyjnego o atrakcjach turystycznych Bochni w centrum Krakowa, prezentowanie oferty turystycznej Bochni podczas dużych eventów w miejscowościach Małopolski atrakcyjnych turystycznie.

3.4. tworzenie ofert turystyczno-rekreacyjnych, uzdrowiskowych i kulturalnych dla turystów i mieszkańców Bochni.

Zadania:

3.4.1. nadanie Kopalni Soli statusu podziemnego uzdrowiska.

System wentylacji funkcjonujący w bocheńskich wyrobiskach kopalnianych powoduje nasycenie przepływającego przez nie powietrza cennymi mikroelementami. Specyficzny mikroklimat komór solnych (stała temperatura, wysoka wilgotność i stopień jonizacji oraz duża zawartość chlorków sodu) od dawna jest znany ze swych leczniczych właściwości (leczy choroby górnych dróg oddechowych, astmę i dolegliwości alergiczne). Uzyskanie statusu podziemnego uzdrowiska wydatnie poszerzy ofertę spółki „Uzdrowisko Kopalnia Soli Bochnia”, już teraz proponującej turnusy lecznicze, a także ułatwi pozyskiwanie dofinansowania działalności leczniczej z Narodowego Funduszu Zdrowia.

3.4.2. kontynuacja imprez o charakterze ponadlokalnym promujących Bochnię jako mający własną tożsamość ośrodek turystyczny i kulturalny oraz zwiększanie zasięgu ich oddziaływania:

- współpraca w tym zakresie z instytucjami wspierającymi rozwój kultury szczebla regionalnego i krajowego,
- współpraca w tym zakresie z mediami lokalnymi, regionalnymi i ogólnopolskimi,
- poszukiwanie sponsorów takich działań.
- wybudowanie stałej, zadanej sceny (ze stałym dostępem do odpowiedniej mocy prądu) w obrębie centrum miasta.

3.4.3. wykreowanie imprezy o zasięgu międzynarodowym, identyfikującej jednoznacznie Bochnię.

Wykreowanie cyklicznej imprezy o międzynarodowym zasięgu, która jednoznacznie identyfikowałaby nasze miasto, to wielki wysiłek organizacyjny i finansowy, który jednak przynosiłby realne profity (w postaci pieniędzy, jakie zostawiliby w Bochni turyści – uczestnicy imprezy) po kilku latach jej organizowania. To zadanie niełatwe zarówno w zakresie stworzenia samej idei, wokół której obudowane miałyby być całe przedsięwzięcie, jak i w zakresie znalezienia źródeł finansowania. Pewnym wariantem tego zadania mogłoby być bardzo aktywne uczestnictwo i ściągnięcie do Bochni dużej imprezy kulturalnej organizowanej na szczeblu województwa małopolskiego.

3.4.4. tworzenie i propagowanie spójnego kalendarza cyklicznych imprez w mieście.

Skoordynowanie terminów imprez organizowanych przez różne podmioty działające w mieście i stałe aktualizowanie rocznego kalendarza imprez cyklicznych.

Ważnym jest, aby terminy imprez skorelować z sezonowością ruchu turystycznego tak, aby skorzystała z nich jak największa ilość nie tylko mieszkańców, ale i turystów, dlatego najciekawsze propozycje imprez kulturalnych, turystycznych, sportowych, rekreacyjnych, rozrywkowych należałoby skupić w okresach tzw. „długich weekendów” (okres Wielkanocy, weekend majowy, okres Bożego Ciała, sylwestra itp.) oraz wakacji.

VIII. POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NA LATA 2011-2020

CEL STRATEGICZNY 1. WZROST ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA.

Obszar 1 **Gospodarka wiedzy i aktywności**

Cel strategiczny ***Silna pozycja Małopolski jako regionu atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców.***

Kierunki polityki *1.2 Budowa infrastruktury regionu wiedzy.*

Kluczowe działania *1.2.1 Wsparcie rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości oraz parków przemysłowych i technologicznych, funkcjonujących w obszarze nowoczesnych technologii.*

Obszar 3 **Infrastruktura dla dostępności konkurencyjnej**

Cel strategiczny ***Wysoka zewnętrzna i wewnętrzna dostępność komunikacyjna regionu dla konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej.***

Kierunki polityki *3.2 Wykreowanie subregionalnych węzłów transportowych.*

Kluczowe działania *3.2.1 Tworzenie sieci sprawnych połączeń kolejowych i drogowych wokół głównych miast regionu, jako subregionalnych węzłów transportowych, sprzyjających procesom rozwojowym.*
3.2.2 Tworzenie sprawnych połączeń kolejowych i drogowych pomiędzy subregionalnymi węzłami transportowymi oraz zwiększanie ich dostępności zewnętrznej (w tym powiązań z sąsiednimi regionami) i wewnętrznej, w obrębie obszarów ich oddziaływania.

Obszar 4 **Krakowski obszar metropolitarny i inne subregiony**

Cel strategiczny ***Silna pozycja konkurencyjna Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego w przestrzeni europejskiej oraz wzrost potencjału ekonomicznego subregionów w wymiarze regionalnym i krajowym.***

Kierunki polityki *4.1 Rozwój Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego*

- Kluczowe działania 4.1.2 *Realizacja inwestycji niezbędnych dla uzupełnienia funkcji metropolitalnych Krakowa – zapewniających świadczenie usług wyższego rzędu w zakresie: infrastruktury kongresowej oraz widowiskowo-sportowej; infrastruktury kultury; infrastruktury ochrony zdrowia*
- 4.1.4. *Dynamizowanie rozwoju Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego poprzez: uzgodnienie wspólnej strategii przyciągania, lokowania i obsługi inwestycji w obrębie obszaru metropolitalnego, w powiązaniu z tworzeniem i rozwojem stref aktywności gospodarczej; wzmacnianie funkcji rezydencjonalnej obszaru metropolitalnego poprzez wdrożenie mechanizmów regulujących proces suburbanizacji*

CEL STRATEGICZNY 2. – PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Obszar 1 **Gospodarka wiedzy i aktywności**

Cel strategiczny ***Silna pozycja Małopolski jako regionu atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców.***

Kierunki polityki *1.4 Rozwój kształcenia zawodowego i wspierania zatrudnienia.*

Kluczowe działania *1.4.1 Rozwój oferty edukacyjnej i jakości kształcenia zawodowego na poziomie średnim oraz wyższym – z uwzględnieniem potrzeb regionalnego rynku pracy.*

1.4.2 Modernizacja i rozwój infrastruktury szkół oraz placówek oświatowych ze szczególnym uwzględnieniem bazy dydaktycznej i teleinformatycznej do praktycznej nauki zawodu.

1.4.4 Wdrożenie mechanizmów służących praktycznej nauce zawodu.

Obszar 6 **Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne**

Cel strategiczny ***Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym.***

Kierunki polityki 6.1 *Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystywanie ekologii dla rozwoju małopolski.*

Kluczowe działania 6.1.1 *Ochrona zasobów wodnych: ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do wód podziemnych, powierzchniowych i gleb, systemy zaopatrzenia w wodę i optymalizacji zużycia wody.*

6.1.2 *Poprawa jakości powietrza: sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, zwłaszcza pochodzących z systemów indywidualnego ogrzewania mieszkań; wzrost poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.*

6.1.4 *Rozwijanie systemu gospodarki odpadami.*

Kierunki polityki 6.2 *Poprawa bezpieczeństwa zdrowotnego: profilaktyka i ochrona zdrowia.*

Kluczowe działania 6.2.3 *Stworzenie sieci powiązań pomiędzy jednostkami opieki zdrowotnej z terenu województwa i innych regionów ościennych w celu zapewnienia optymalizacji, kompleksowości i ciągłości świadczeń zdrowotnych.*

6.2.4 *Wdrożenie wieloletnich programów ochrony zdrowia, w tym profilaktyki zdrowotnej.*

Kierunki polityki 6.4 *Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym.*

Kluczowe działania 6.4.2 *Rozwój systemu elektronicznego monitorowania bezpieczeństwa publicznego.*

6.4.3 *Rozwój oraz integracja systemów ratownictwa.*

Obszar 7 **Zarządzanie rozwojem województwa**

Cel strategiczny ***Efektywnie zarządzane województwo, którego rozwój oparty jest na współpracy i mobilizowaniu zasobów***

Kierunki polityki 7.2 *Kształtowanie i rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmacnianie kapitału społecznego.*

Kierunki polityki 7.2.2 *Kształtowanie, wzmacnianie i promocja aktywności obywatelskiej oraz partycypacji społecznej mieszkańców regionu, w tym edukacja obywatelska dzieci i młodzieży.*

**CEL STRATEGICZNY 3. – PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ
MIASTA ORAZ WZROST RUCHU TURYSTYCZNEGO**

Obszar 2	Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego
Cel strategiczny	<i>Wysoka atrakcyjność Małopolski w obszarze przemysłów czasu wolnego dzięki wykorzystaniu potencjału dziedzictwa regionalnego i kultury.</i>
Kierunki polityki	<i>2.1 Rozwój kształcenia zawodowego i wspierania zatrudnienia.</i>
Kluczowe działania	<i>2.1.1 Kształtowanie zrównoważonego krajobrazu kulturowego. 2.1.2. Poprawa stanu i sposobu użytkowania zabytków oraz przeciwdziałanie procesowi ich degradacji 2.1.3. ochrona i kształtowanie zabudowy historycznych miast i miasteczek 2.1.5. powstrzymanie degradacji wartościowych krajobrazów kulturowych oraz dewastacji obiektów zabytkowych i ich otoczenia 2.1.6 Kompleksowa rewitalizacja obszarów zdegradowanych. 2.1.7 Zachowanie i rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego. 2.1.8. Utrzymanie wielokulturowego bogactwa oraz tożsamości lokalnej i regionalnej szczególnie poprzez wspieranie folkloru, tradycji i sztuki ludowej. 2.1.9. Funkcjonalne zarządzanie kulturą i dziedzictwem kulturowym, w tym rozwój partnerstwa sektora publicznego, pozarządowego i prywatnego. 2.1.15. Zintegrowana ochrona krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie wysokiego poziomu estetycznego otoczenia i ład przestrzennego.</i>
Kierunki polityki	<i>2.2 Zrównoważony rozwój infrastruktury oraz komercjalizacja usług czasu wolnego.</i>
Kluczowe działania	<i>2.2.1 Turystyka miejska, kulturowa i pielgrzymkowa. 2.2.3 Turystyka uzdrowiskowa i prozdrowotna.</i>
Kierunki polityki	<i>2.4 Wzmocnienie promocji dziedzictwa regionalnego oraz oferty przemysłów czasu wolnego.</i>
Kluczowe działania	<i>2.4.1 Inicjowanie i wspieranie działań mających na celu podnoszenie społecznej świadomości i wrażliwości w zakresie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego (zabytków oraz obiektów kultury współczesnej), a także podejmowanie działań na rzecz poprawy poziomu estetycznego otoczenia i ład przestrzennego. 2.4.4 Zwiększanie poziomu społecznego uczestnictwa w kulturze oraz aktywnych formach spędzania czasu wolnego poprzez promocję i informację o ofercie kulturalnej oraz zapewnianie jej dostępności i różnorodności.</i>

IX. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNIA

9.1. HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Podstawowym źródłem finansowania części działań zaplanowanych w Strategii są środki pochodzące z budżetu Gminy Miasta Bochnia. Jednakże z uwagi na ambitnie wytyczone cele oraz możliwość pozyskania środków z innych źródeł miasto będzie ubiegać się o dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z zewnętrznych środków finansowych.

Władze Gminy Miasta Bochnia przewidują pozyskanie środków finansowych z następujących źródeł:

- z budżetu państwa,
- z programów pomocowych Unii Europejskiej,
- z Fundacji Zagranicznych,
- z instytucji finansowych i funduszy inwestycyjnych,
- z polskich fundacji i organizacji,
- od inwestorów lokalnych, krajowych i zagranicznych,
- z innych źródeł.

Strategia zakłada, iż na dochody budżetu gminy składać się będą:

- dotacje na zadania zlecone i realizowane na podstawie zawartych porozumień
- subwencja ogólna (część oświatowa),
- dochody własne, do których zalicza się:
 - podatki i opłaty lokalne,
 - udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa,
 - dochody z majątku gminy,
 - odsetki od środków na rachunkach bankowych,
 - pozostałe dochody.

Samorząd miasta Bochni będzie się ubiegać o dostępne, w omawianej perspektywie czasowej, dofinansowanie zadań z zakresu rynku pracy, turystyki, edukacji, kultury, ochrony środowiska, infrastruktury technicznej i społecznej, ponadto będą wspierać przedsiębiorców aplikujących o środki pomocowe na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej.

Władze miasta liczą na pozyskanie inwestorów zewnętrznych, którzy w Bochni ulokują swoje firmy, co stanowi szansę na jeszcze szybszy rozwój również poprzez zwiększenie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych.

Konsekwentna realizacja założeń Strategii, umiejętne wykorzystywanie lokalnych zasobów oraz wychwytywanie wszystkich pojawiających się w otoczeniu szans na pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych i zagranicznych na realizację zaplanowanych zadań bez wątpienia przyspieszy zarówno społeczny, jak i gospodarczy rozwój Gminy Miasta Bochnia.

Środki finansowe na realizację działań wynikających z założeń niniejszej Strategii będą pochodziły z następujących źródeł:

Projekty dotyczące rozwoju społecznego, zwiększenia atrakcyjności kształcenia oraz podnoszenie kwalifikacji kadr lokalnych – ze środków własnych, środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Projekty poprawiające i rozbudowujące lokalną infrastrukturę komunikacyjną, sportową, techniczną, ochrony środowiska ze środków własnych uzupełnianych środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Spójności.

Działania w zakresie powstawania infrastruktury turystycznej będą ze strony miasta wspierane, ale będą pochodzić głównie ze środków prywatnych. Jedynie w zakresie ogólnodostępnej infrastruktury służącej rekreacji przewiduje się finansowanie tych przedsięwzięć z udziałem środków budżetu miasta oraz w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

9.2 HARMONOGRAM REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTA BOCHNIA ORAZ ŹRÓDŁA JEJ FINANSOWANIA

Legenda:

DW – działania własne

DP – działanie w partnerstwie

DI – działania innych organów i instytucji

FW – finansowanie własne

FZ – finansowanie z zaangażowaniem środków zewnętrznych

I.	KIERUNEK: ROZWÓJ GOSPODARCZY MIASTA											Odpowiedzialność za realizację	Źródła finansowania
1.	Cel strategiczny: wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta												
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
1.1.	Poprawa rozwiązań komunikacyjnych w mieście												
1.1.1.	Budowa drogi komunikującej zjazd z autostrady z miastem		■	■	■							DP	FW, FZ
1.1.2.	Aktualizacja programu rozwiązań komunikacyjnych dla miasta oraz konsekwentna jego realizacja	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW, DP	FW, FZ
1.1.3.	Rozwój systemu parkingów miejskich	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW
1.1.4.	Budowa nowych odcinków dróg miejskich	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW, DP	FW, FZ
1.2.	Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości												
1.2.1.	Utworzenie Powiatowego Centrum Obsługi Inwestora											DI	FZ
1.2.2.	Wsparcie informacyjne, doradcze i szkoleniowe	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DP	FW, FZ
1.3.	Przyciągnięcie bezpośrednich inwestycji do miasta												
1.3.1.	Uruchomienie Bocheńskiej Strefy Aktywności Gospodarczej (BSAG)	■	■	■	■							DW	FW, FZ
1.3.2.	Wykonanie i aktualizacja Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego	■	■									DW	FW
1.3.3.	Promocja gospodarcza miasta	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ

II KIERUNEK: ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW														
2. cel strategiczny: podniesienie jakości życia mieszkańców														
2.1.	Rozwój profilaktyki i ochrony zdrowia													
2.1.1.	Profilaktyka i edukacja prozdrowotna	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DP	FW, FZ
2.1.2.	Wsparcie inicjatyw opieki długoterminowej oraz opieki nad osobami starszymi i samotnymi oraz z zakresu psychiatrii środowiskowej	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DI	FW, FZ	
2.2.	Integrująca polityka społeczna													
2.2.1.	Konsekwentna realizacja zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ	
2.2.2.	Stworzenie miejsc i ofert spędzania czasu wolnego dla młodzieży w największych osiedlach	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW, DP	FW, FZ	
2.3.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców													
2.3.1.	Poprawa bezpieczeństwa na drogach	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW, DI	FW, FZ	
2.3.2.	Stworzenie elektronicznego systemu monitoringu miasta	■	■	■								DW, DI	FW, FZ	
2.3.3.	modernizacja i dalsza rozbudowa systemu oświetlenia ulicznego	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW	
2.3.4.	Doposażenie w specjalistyczny sprzęt i pojazdy jednostek Straży Pożarnej, Policji i Straży Miejskiej	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW, DI	FW, FZ	
2.3.5.	Rozwój i specjalizacja jednostek ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta	■	■	■	■	■	■					DW, DI	FW, FZ	
2.3.6.	Stworzenie skutecznego systemu przeciwpowodziowego	■	■	■	■							DI	FW, FZ	
2.3.7.	Stworzenie skutecznego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami o charakterze kryzysowym	■	■									DI	FW, FZ	

2.4.	Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego													
2.4.1.	Wzrost aktywności obywateli i wspólnot lokalnych	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW, DP	FW, FZ
2.4.2.	Wsparcie organizacji pozarządowych i instytucji obywatelskich	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ	
2.4.3.	Aktywizacja młodzieży poprzez działalność Młodzieżowej Rady Miasta	■	■									DW	FW, FZ	
2.5.	Rozwój społeczeństwa informacyjnego													
2.5.1.	Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW, DP	FW, FZ	
1.5.2.	Informatyzacja bibliotek	■	■	■	■							DW	FW, FZ	
2.5.3.	e-Bochnia miasto w sieci	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ	
2.6.	Czyste i bezpieczne środowisko przyrodnicze													
2.6.1.	Ochrona powietrza	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW, DP	FW, FZ	
2.6.2.	Gospodarka odpadami	■	■	■								DW, DP	FW, FZ	
2.6.3.	Propagowanie zagadnień ekologicznych wśród społeczności lokalnej oraz wspieranie inicjatyw proekologicznych	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ	
2.7.	Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej													
2.7.1.	Remont i rozbudowa szkolnej bazy sportowej oraz osiedlowych boisk sportowych i placów zabaw oraz kompleksowy remont stadionu przy ul. Parkowej	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ	
2.7.2.	Uporządkowanie kompleksu sportowego w Chodenicach			■	■	■	■					DW	FW, FZ	
2.7.3.	Nadanie funkcji rekreacyjnych terenom na Smykowie	■	■	■	■							DW	FW, FZ	

2.7.4.	Utworzenie parku rodzinnego Uzbornia	■	■									DW	FW, FZ
2.8.	Poprawa jakości usług edukacyjnych												
2.8.1.	Poprawa warunków lokalowych bocheńskich placówek oświatowych	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ
2.8.2.	Wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt i pomoce naukowe	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ
2.8.3.	Stworzenie systemu doskonalenia (doradztwa) zawodowego na poziomie gimnazjów	■	■	■	■							DW	FW, FZ
2.9.	Rozwój budownictwa mieszkaniowego i poprawa efektywności gospodarowania istniejącymi zasobami komunalnymi												
2.9.1.	Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi budownictwa wielorodzinnego i indywidualnego zgodnie z potrzebami mieszkaniowymi obywateli	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ
2.9.2.	Wspieranie rozwoju budownictwa socjalnego	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ
2.9.3.	Efektywne gospodarowanie mieniem komunalnym	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ
2.10.	Podniesienie jakości usług publicznych												
2.10.1.	Stałe podnoszenie sprawności działania Urzędu Miasta	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW
2.10.2.	e-administracja- ciągle poszerzanie możliwości załatwiania spraw urzędowych oraz dostępu do informacji publicznej	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW
2.1.1	Pielęgnowanie i budowanie poczucia przynależności lokalnej												
2.11.1.	Prezentacja dorobku kulturowego i dziedzictwa historycznego miasta	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW

2.11.2.	Promocja dokonań bocheńskich twórców w sferze kultury i sztuki	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW
2.11.3.	Utworzenie Miejskiej Galerii Sztuki		■	■	■	■						DW	FW, FZ
KIERUNEK III WZROST ATRAKCYNOŚCI TURYSTYCZNEJ MIASTA													
3. Cel strategiczny: podniesienie atrakcyjności turystycznej miasta oraz wzrost ruchu turystycznego													
3.1.	Rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej												
3.1.1.	Rewitalizacja „Pola Campi”											DI	FW, FZ
3.1.2.	Wykorzystanie rekreacyjnych funkcji Lasu Kolanowskiego				■	■	■	■	■	■		DP	FW, FZ
3.1.3.	Budowa kąpieliska odkrytego w mieście											DI	FW, FZ
3.1.4.	Szlaki turystyczne i ścieżki rowerowe	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW, DP	FW, FZ
3.2.	Opieka nad dziedzictwem kulturowym miasta												
3.2.1.	Kompleksowa rewitalizacja i ożywienie zabytkowego centrum miasta		■	■	■	■	■	■				DW, DP	FW, FZ
3.3.	Stworzenie spójnego systemu promocji i informacji turystycznej												
3.3.1.	Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej	■	■									DW	FW, FZ
3.3.2.	Utworzenie sezonowego punktu informacyjnego o atrakcjach turystycznych Bochni w centrum Krakowa	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ
3.4.	Tworzenie ofert turystyczno-rekreacyjnych, uzdrowiskowych i kulturalnych dla turystów i mieszkańców												
3.4.1.	Nadanie bocheńskiej Kopalni Soli statusu podziemnego uzdrowiska											DI	FZ
3.4.2.	Kontynuacja imprez o charakterze ponadlokalnym promujących Bochnię jako mający własną tożsamość ośrodek turystyczny i kulturalny oraz zwiększenie zasięgu ich oddziaływania	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ

Strategia Rozwoju Gminy Miasta Bochnia na lata 2011-2020. – Projekt nr 2 (pierwsze czytanie)

3.4.3.	Wykreowanie imprezy o zasięgu międzynarodowym, identyfikującej jednoznacznie Bochnię	■	■	■								DW	FW, FZ
3.4.4.	Tworzenie i propagowanie spójnego kalendarza cyklicznych imprez w mieście	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	DW	FW, FZ

9.3. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE STRATEGII

Skuteczne wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia wymaga regularnej weryfikacji celów i zadań strategicznych oraz ewaluacji pozostałych zapisów dokumentu. Istotą tak rozumianego monitorowania jest gromadzenie, opracowywanie i przekazywanie informacji przydatnych w procesie koordynacji rozwoju jednostki samorządowej. Stąd też przedmiotem monitorowania Strategii jest rozwój miasta obserwowany poprzez analizę wskaźników istotnych z punktu widzenia misji, kierunków, celów i zadań.

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji są cele i zadania strategiczne wytyczone w Strategii, zaś proces monitorowania ma polegać na regularnych obserwacjach zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów i zadań w niej wyznaczonych. System monitorowania i ewaluacji oparty będzie na monitorowaniu operacyjnym i strategicznym. Na poziomie operacyjnym monitoring stanu wdrażania Strategii przeprowadzany będzie na podstawie rocznych raportów opisujących działania podejmowane w zakresie realizacji zadań strategicznych. Monitoring na poziomie operacyjnym może stać się podstawą dokonania aktualizacji strategii, jeśli na podstawie przedstawionych informacji uwidoczni się taka potrzeba. Na poziomie strategicznym ocena wdrażania strategii rozwoju przeprowadzana będzie na podstawie raportu o stanie miasta przygotowywanego w cyklach dwuletnich. Ocena taka będzie stanowiła podstawę dokonania planowej aktualizacji strategii.

Zgodnie z obowiązującą w Urzędzie Miasta Bochnia procedurą PZ2: Opracowanie strategii programów i planów, stopień realizacji Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochni określany jest na podstawie 4 wskaźników:

W1: Liczba przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców (analiza trendu).

W2: Wartość wydatków budżetowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (analiza trendu).

W3: Liczba turystów odwiedzających miasto (analiza trendu).

W4: Liczba zadań zrealizowanych i w trakcie realizacji do zadań ogółem zaplanowanych w strategii do realizacji w danym roku kalendarzowym (zrównowazona, stała realizacja zadań we wszystkich kierunkach rozwoju).

Procedura określa także szczegółowo proces monitorowania strategicznego. Zgodnie z jej zapisami raz na dwa lata organ właściwy do zatwierdzenia strategii/programu/planu (w przypadku strategii rozwoju – Rada Miasta) poleca opracowanie i przedstawienie „Podsumowania realizacji strategii/programu/planu”. W tym celu: Burmistrz stosownym

zarządzeniem poleca kierownikom komórek merytorycznych przygotowanie informacji z realizacji strategii/programu/planu na podstawie Formularza 1 do PZ.2. „Informacja z realizacji zadań wynikających z zapisów strategii/programu/planu” we wskazanym terminie, nie później jednak niż do 30 czerwca.

Burmistrz powołuje stosownym zarządzeniem osobę/zespół, która/y dokonuje analizy przekazanych przez komórki merytoryczne informacji a następnie opracowuje raport „Podsumowanie realizacji zapisów strategii/programu/planu w okresie”. Pracami zespołu kieruje Kierownik, który określa szczegółowy harmonogram pracy oraz dokonuje rozdziału zadań między członków zespołu.

Powołana osoba/kierownik zespołu przedkłada raport do akceptacji Burmistrzowi Miasta w terminie do 30 września.

Burmistrz kieruje raport do powołanej osoby/zespołu z uwagami lub akceptuje go i podaje do publicznej wiadomości, w szczególności przez prezentację na sesji Rady Miasta oraz pracownikom Urzędu.

Na podstawie przedstawionego raportu organ właściwy do zatwierdzenia strategii/programu/planu przeprowadza ocenę realizacji zadań wynikających z zapisów strategii/programu/planu.

Aktualizacja strategii/programów/planów, zgodnie z zapisami procedury przebiega następująco:

na postawie przedstawionego raportu organ właściwy do zatwierdzenia strategii/ programu/ planu przeprowadza ocenę realizacji zadań wynikających z zapisów strategii/programu/planu i podejmuje decyzję o przystąpieniu do aktualizacji strategii/programu/planu.

Projekt stosownych zmian przygotowuje zespół ds. aktualizacji strategii/programu/planu, powołany przez Burmistrza Miasta stosownym zarządzeniem. Postępowanie zespołu ds. aktualizacji zapisów strategii/programu/planu jest identyczne jak przy opracowywaniu strategii/programu/planu.

Jeśli zachodzi konieczność zlecenia wykonania aktualizacji strategii/programu/planu – zastosowanie ma procedura PR.4. Zamówienia publiczne.

X. SPIS TABEL

Tabela 1 Stopień realizacji zapisów Strategii Rozwoju Gminy Miasta Bochnia, stan na 31.12.2010 r.....	7
Tabela 2 Rozwój liczby ludności w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski w latach 2005-2009.....	18
Tabela 3. Struktura płci ludności w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski w 2009 r.....	19
Tabela 4. Struktura wieku w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski w roku 2009.....	21
Tabela 5. Liczba urodzeń i zgonów w mieście Bochnia w latach 2005-2009.	21
Tabela 6 Przyrost naturalny w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski w 2009 r.....	22
Tabela 7 Rozwój liczby firm w mieście Bochni w latach 2005-2010 (wg systemu REGON) na tle powiatu, regionu i kraju	28
Tabela 8 Podmioty gospodarki narodowej wg sektorów własności	29
Tabela 9 Podmioty gospodarki narodowej w mieście Bochnia wg sektorów własności i wybranych form prawnych w latach 2005-2009.....	30
Tabela 10 Liczba zarejestrowanych firm w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	34
Tabela 11 Pracujący wg faktycznego miejsca pracy w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim oraz w Małopolsce	37
Tabela 12 Liczba osób pracujących na 1000 mieszkańców w latach 2005-2009.....	37
Tabela 13 Struktura bazy ekonomicznej według sektorów gospodarki Bochni w 1999r. i w 2008 r.....	38
Tabela 14 Zmiana liczby pracujących w przemyśle wysokiej i średnio-wysokiej techniki oraz usługach opartych na wiedzy w miastach Małopolski w latach 1999-2008	39
Tabela 15 Udział dojeżdżających do pracy do wybranych miast Małopolski w zależności od czasu dojazdu	40
Tabela 16 Dojazdy do pracy do Bochni i Brzeska z pobliskich gmin (szacunkowy odsetek dojeżdżających wśród ogółu pracujących w mieście, z którego dojeżdża pracownik)	43
Tabela 17 Stopa bezrobocia w powiatach województwa małopolskiego w latach 2005-2009.....	45
Tabela 18 Struktura osób bezrobotnych wg wieku w mieście Bochnia w latach 2008-2010..	48
Tabela 19 Struktura osób bezrobotnych wg wykształcenia w mieście Bochnia w latach 2008-2010.....	49
Tabela 20 Struktura osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w mieście Bochnia w latach 2008-2010	51
Tabela 21 Struktura osób bezrobotnych wg stażu pracy w mieście Bochnia w latach 2008-2010.....	52
Tabela 22. Liczba nauczycieli i uczniów w roku szkolnym 2010/2011 w Mieście Bochni. ...	56
Tabela 23 Wyniki egzaminów gimnazjalnych i osiągnięcia edukacyjne uczniów bocheńskich szkół w porównaniu do innych miast Małopolski.....	57
Tabela 24 Egzaminy maturalne w 2009 roku w Bochni w porównaniu do innych miast Małopolski.....	57
Tabela 25 Wartość kontraktów SPM ZOZ Bochnia z Narodowym Funduszem Zdrowia (w tys. zł).....	74
Tabela 26 Liczba udzielonej pomocy według wybranych powodów trudnej sytuacji życiowej w latach 2005-2010	77
Tabela 27 Występowanie materiałów niebezpiecznych na terenie miasta Bochnia	90
Tabela 28 Ilość zdarzeń odnotowanych na terenie miasta Bochnia nie uwzględniając działań powodziowych	92
Tabela 29 Długość dróg kołowych w mieście Bochnia	95

Tabela 30 Pobór wody w mieście Bochnia w latach 2005-2010	97
Tabela 31 Rozwój sieci wodociągowej na terenie miasta Bochnia w latach 2005-2010.....	98
Tabela 32. Zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludności w mieście Bochnia w latach 2005-2010.....	98
Tabela 33. Rozwój sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Bochnia w latach 2005-2010.....	99
Tabela 34 Ilość odprowadzanych ścieków w latach 2005-2010r.....	100
Tabela 35. Stopień skanalizowania miasta Bochnia na dzień 31.12.2010 r.....	101
Tabela 36. Sprzedaż usług kanalizacyjnych w układzie rzeczowym w latach 2005-2010	101
Tabela 37 Odpady wytworzone w ciągu roku w tys. ton w mieście Bochnia w latach 2005-2009.....	102
Tabela 38 Odpady stałe i odpady płynne zebrane przez BZUK w latach 2005-2010	103
Tabela 39 Selekcja odpadów przez BZUK w Bochni w latach 2005-2010.....	103
Tabela 40 Liczba podmiotów obsługiwanych przez Zakład Oczyszczania Miasta w latach 2005-2010.....	104
Tabela 41 Sieci ciepłownicze wg koncesji.....	106
Tabela 42 Instalacje za kotłowniami poniżej 1MW.....	107
Tabela 43. Wszystkie sieci ciepłownicze MPEC.....	107
Tabela 44 Rozwój sieci gazowej na terenie miasta Bochni w latach 2005-2009.	108
Tabela 45. Struktura dochodów budżetu miasta Bochnia w okresie 2005-2010.	111
Tabela 46. Struktura wydatków i rozchodów budżetu miasta Bochnia w okresie 2005 – 2010	114

XI. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Rozwój liczby ludności w mieście Bochnia w latach 2005-2009	17
Wykres 2 Współczynnik feminizacji w mieście Bochnia na tle powiatu bocheńskiego, Małopolski i Polski.....	19
Wykres 3 Struktura wieku ludności w mieście Bochnia w latach 2005-2009	20
Wykres 4 Dodatni przyrost naturalny wybranych miast w latach 1995-2008	23
Wykres 5 Ilość mieszkań w mieście Bochnia w latach 2005-2009	24
Wykres 6 Procentowy udział Gminy Miasta Bochnia w ogólnych zasobach mieszkaniowych	25
Wykres 7 Ilość sprzedanych mieszkań komunalnych na rzecz najemców w latach 1999-2010	25
Wykres 8 Liczba firm w mieście Bochnia w latach 2005-2010	28
Wykres 9 Podmioty gospodarki narodowej w mieście Bochnia zarejestrowane w rejestrze REGON w latach 2005-2009 (wg wybranych sekcji).....	31
Wykres 10 Struktura podmiotów gospodarczych w mieście Bochnia w 2009 r. wg sekcji PKD 2007	33
Wykres 11 Stopa bezrobocia w powiecie bocheńskim, Małopolsce i Polsce w latach 2005-2010	46
Wykres 12 Liczba osób bezrobotnych w mieście Bochnia w latach 2005-2010	47
Wykres 13 Udział bezrobotnych kobiet w ogóle bezrobotnych w mieście Bochnia i powiecie bocheńskim w latach 2005-2010	47
Wykres 14 Struktura osób bezrobotnych wg wieku w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim i Małopolsce w 2010 roku	49
Wykres 15 Struktura osób bezrobotnych wg wykształcenia w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim i Małopolsce w 2010 r.	50
Wykres 16 Struktura osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim i Małopolsce w 2010 roku	51
Wykres 17 Struktura osób bezrobotnych wg stażu pracy w mieście Bochnia, powiecie bocheńskim i Małopolsce w 2010 roku	52
Wykres 18 Udział osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych w mieście Bochnia w 2009 i 2010 roku	53
Wykres 19 Liczba odwiedzających uzdrowisko Kopalni Soli Bochnia w latach 2004 - 2010 wg. rodzajów pobytów	67
Wykres 20 Publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej w latach 2005 – 2009	70
Wykres 21 Podstawowa opieka zdrowotna – liczba porad ogółem w latach 2005 – 2009.....	71
Wykres 22 Liczba porad udzielonych przez poszczególne jednostki podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2005 – 2009	71
Wykres 23 Rzeczywista liczba osób i rodzin z terenu miasta Bochnia objętych pomocą społeczną – trend w latach 2005 – 2010	75
Wykres 24 Rzeczywista liczba osób i rodzin z terenu miasta Bochnia objętych pomocą społeczną w latach 2005 – 2010.....	76
Wykres 25 Powody trudnej sytuacji życiowej w roku 2010 – udział procentowy	77
Wykres 26 Wybrane powody trudnej sytuacji życiowej w latach 2005-2010.....	78
Wykres 27 Przestępstwa stwierdzone na terenie KPP Bochnia w latach 2006-2010	79
Wykres 28 Przestępstwa stwierdzone na terenie Małopolskie w latach 2006-2010.....	79
Wykres 29 Wykrywalność przestępstw w Bochni i Małopolsce w latach 2006-2010	80
Wykres 30 Wybrane rodzaje przestępstw stwierdzone na terenie Powiatu Bocheńskiego w latach 2006-2010	81
Wykres 31 Wybrane rodzaje przestępstw stwierdzone na terenie Małopolski w latach 2006-2010	82

Wykres 32 Wykrywalność wybranych rodzajów przestępstw na terenie powiatu bocheńskiego w latach 2006-2010	82
Wykres 33 Wykrywalność przestępstw - kradzież cudzych rzeczy w powiecie bocheńskim oraz w Małopolsce w latach 2006-2010.....	83
Wykres 34 Zdarzenia przestępcze w poszczególnych dzielnicach miasta Bochnia	85
Wykres 35 Liczba zdarzeń kryminalnych w Bochni	86
Wykres 36 Tygodniowy rozkład zdarzeń kryminalnych	86
Wykres 37 Tygodniowy rozkład zdarzeń drogowych w Bochni	87
Wykres 38 Liczba zgłoszonych do Straży Miejskiej interwencji w 2010	88
Wykres 39 Kategorie interwencji zgłoszonych do Straży Miejskiej w 2010 roku	88
Wykres 40 Działania prowadzone przez jednostki ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Bochni w latach 2006 – 2010	91
Wykres 41 Działania prowadzone przez jednostki ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Bochni w latach 2006 – 2010	92
Wykres 42 Struktura dochodów budżetu miasta Bochnia w okresie 2005-2010.....	110
Wykres 43 Dochody budżetu Gminy Miasta Bochnia w latach 2005 - 2010.....	112
Wykres 44 Dochody budżetu Gminy Miasta Bochnia na 1 mieszkańca w latach 2005 -2010	112
Wykres 45 Struktura dochodów budżetu miasta Bochnia w latach 2005 – 2010.....	113
Wykres 46 Struktura dochodów budżetu miasta Bochnia – trend w latach 2005 – 2010.....	113
Wykres 47 Wydatki budżetu Gminy Miasta Bochnia w latach 2005 – 2010	115
Wykres 48 Struktura wydatków budżetu miasta Bochnia – trend w latach 2005 – 2010.....	115